

نخستین رسانه
بازار سرمایه

۲۱۲-۲۱۳

بازار سرمایه

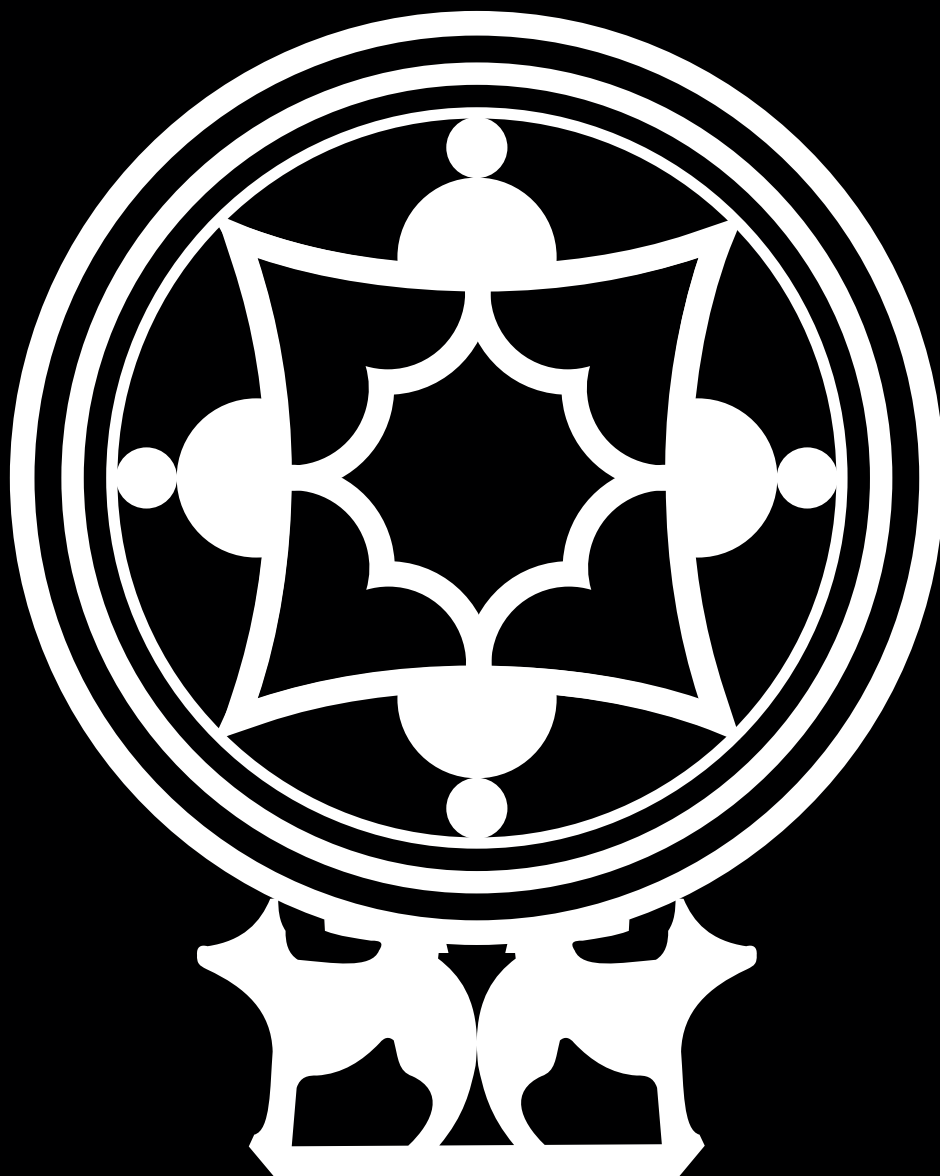
ماهنامه

اسفندماه ۱۴۰۱ و فروردین ۱۴۰۲ | بهای ۱۰۰,۰۰۰ تومان

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای»

BOURSE MAGAZINE

🌐 WWW.TSEMAG.IR
✉ INFO@TSEMAG.IR

ماهنامه بورس

نخستین رسانه بازار سرمایه ایران

صاحب امتیاز:

بورس اوراق بهادار تهران (شرکت سهامی عام)

مدیر مسئول:

محمود گودرزی

سر دبیر:

علی نمکی

دبیر علمی:

سیده محبوبه جعفری

همکاران این شماره:

مسلم پیمانی، معصومه طاهر خانی، صبا مرادی نیا، مریم نبی پور
حمید حیدری، کامران سلمانی قرانی، راضیه حسن نیا، علی گل‌باز خانی پور

کمیته مشورتی:

علی عباس کریمی، مهدی زمانی سبزی، سیده محبوبه جعفری، مهران محمدی
محمد مهدی مؤمن زاده، رضا کیانی، احسان همتی، حسین حسن قلی پور

گرافیک و صفحه آرایی:

مهرزاد رضائی جوردهی

طراح جلد:

مهرزاد رضائی جوردهی

گروه عکس:

حسن کریمی، علی شورورزی

نقل مطالب فقط با ذکر منبع و مأخذ مجاز است.

آرا و عقاید طرح شده در مطالب ماهنامه، لزوماً دیدگاه شرکت بورس اوراق
بهادار تهران نیست.

تلفکس:

۰۷۱۸۲۶۷۴۰۷۱۸ (داخلی ۵۷۴-۵۷۲)

نشانی:

تهران، سعادت آباد، بلوار شهرداری، نبش سیزدهم غربی
ساختمان بورس اوراق بهادار تهران

کد پستی:

۱۹۹۸۸۹۶۵۵۱

پایگاه اینترنتی ماهنامه:

www.tsemag.ir

چاپ:

چاپ سنا (تولید: مجتمع چاپ کوفه)

شمارگان:

۱۰۰ نسخه

فهرست

سخن سردبیر

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای» ۲

روی خط خبر

رویدادهای خبری ۴

رودرو

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای» در بورس تهران ۲۴

تحلیل صنعت

بررسی صنعت بانکداری سرمایه گذاری ۲۸

خلاصه عملکرد صندوق‌ها

عملکرد صندوق‌های سرمایه گذاری در اسفندماه ۱۴۰۱ ۳۶

عملکرد صندوق‌های سرمایه گذاری در فروردین ماه ۱۴۰۲ ۴۰

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

مروری بر تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان در اسفندماه ۱۴۰۱ ۴۸

مروری بر تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان در فروردین ماه ۱۴۰۲ ۵۲

گپ و گفت

تغییر در مدل‌های کسب و کار شرکت‌ها در داخل و خارج از کشور ۵۸

معرفی فعالان بازار سرمایه

معرفی اداره «دیده بان سلامت بازار سرمایه» سازمان بورس و اوراق بهادار ۶۶

معرفی تالار منطقه‌ای استان آذربایجان غربی ۶۸

مقالات و پژوهش‌هایی در بازار سرمایه

نحوه فعالیت سرمایه گذاران حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار ۷۲

تأمین مالی از طریق اوراق منفعت در بازار بدهی ایران ۸۰

گذری بر مرزهای علم مالی ۸۹

برترین تیتراهای ماه

گزارش ویژه

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای» در بورس تهران

سخن سردبیر

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای»

خبر ویژه

بزرگترین عرضه اولیه سال در بورس اوراق بهادار تهران

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای»

دکتر علی نمکی

سردبیر ماهنامه بورس

نکته را نمایان می‌سازد که آنها دارای ساختار ریسک و بازدهی‌ای متفاوت از ابزارهای رایج فعلی بازار هستند، به نحوی که معمولاً عموم سرمایه‌گذاران تمایل چندانی به فعالیت در این حوزه ندارند؛ اما می‌توانند به عنوان فرصت‌های سرمایه‌گذاری مناسب و جذاب مورد توجه سرمایه‌گذاران حرفه‌ای قرار گیرند.

در همین راستا، با توجه به تعداد نسبتاً قابل توجه این ابزارها و نهادها برای پیاده‌سازی و به کارگیری در بازار و نیز نیم‌نگاهی به بورس‌های فعال جهانی که عموماً با تشکیل بازاری مجزا برای فعالیت افراد و نهادهای بعضاً حرفه‌ای در آن، سعی در جذب ساختارها و ابزارهایی که استانداردهای متعارف و همچنین الزامات پذیرش و گزارشگری معمول را پوشش نمی‌دهند داشته‌اند، به نظر می‌رسد تشکیل «بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای» بتواند با عرضه طیف وسیعی از ابزارها و نهادهای مالی و نیز توسعه حضور فعالیابی با درجه ریسک‌پذیری بالاتر راهکار مناسبی باشد.

نگارنده امیدوار است که با ایجاد بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای فرصت بهره‌گیری از این ابزارها در بازار سرمایه فراهم شود تا به واسطه حضور این ابزارها و نهادهای مالی متنوع بتوانیم شاهد توسعه بازار مالی کشور باشیم. البته ذکر این نکته حائز اهمیت است که توسعه این بازار نیز همانند هر اقدام توسعه‌محور دیگری به آموزش و آماده‌سازی ارکان و فعالان برای حضور مطلوب در آن نیاز دارد و لازم است این مهم نیز در صورت تصمیم به راه‌اندازی بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای مدنظر قرار گیرد.

بر استفاده از برخی ابزارها و نهادهای جدید و تلاش برای طراحی و پیاده‌سازی آنها در بازار سرمایه کشور به نحوی که مقتضیات بومی مان را هم مدنظر قرار دهند از جمله موضوعات مهم برای رشد آتی بازار سرمایه کشور محسوب می‌شود.

لازم به ذکر است که در شرایط فعلی ابزارها و نهادهایی چون شرکت پروژه، صندوق‌های پوشش ریسک، صندوق‌های جسورانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و تأمین مالی جمعی، عموماً ابزارهایی استاندارد به شمار نمی‌روند و حضورشان در بورس تهران به عنوان یکی از مهم‌ترین بورس‌های کشور با توجه به شرایط مالی و ساختاری آنها مستلزم اصلاح مقررات پذیرش ابزارها و نهادهای مالی متعارف است. حال آنکه برای مثال، نهادی چون شرکت پروژه یک روش نوین و مؤثر در تأمین مالی پروژه‌ها قلمداد شده و جای خالی آن در این بازار احساس می‌شود.

همان‌طور که در شماره‌های پیشین ماهنامه نیز مطرح شد، با توجه به رویکرد جدید مدیریت بازار سرمایه مبنی بر حضور میدانی در مناطق مختلف کشور برای توسعه بازار و افزایش سطح سواد مالی آحاد جامعه، یکی از برنامه‌های مهم می‌تواند فعال‌سازی ابزارها و نهادهای مالی پیش‌گفته باشد. نکته قابل توجه در رابطه با این ابزارها و نهادها، عدم تمایل تعداد کثیری از فعالان به پذیرش ریسک‌های بالا در بازارهای سرمایه است و به همین دلیل عرضه آنها به عموم سرمایه‌گذاران منطقی به نظر نمی‌رسد. توجه به ساختار این ابزارها و نهادهای این

یکی از مهم‌ترین اقدامات در بحث «توسعه بازارهای مالی» تلاش برای جذب حداکثری فعالان و آحاد مردم، با سطوح مختلف ریسک‌پذیری در این بازارها است. این حضور حداکثری، نیازمند بسترسازی مناسب برای جذب انواع مخاطبان و زمینه‌سازی فرصت‌هایی برای تعامل میان ناشران و فعالان است. یکی از مهم‌ترین تدابیر برای تحقق این جذب حداکثری، «ایجاد فرصت‌های جدید سرمایه‌گذاری» و «طرفیت‌سازی در حوزه‌های مختلف» برای تعامل حداکثری مخاطبان و ذینفعان بازار است. همان‌طور که در سرمقاله‌های پیشین نیز اشاره شد، در حال حاضر، بازار سرمایه کشور با بازارها و ابزارهای متنوع خود سعی در انجام این مهم دارد و توسعه کیفی و کمی ایجاد شده در سالیان گذشته مرهون تلاش تمامی ارکان این بازار بوده است.

در شرایط کنونی سؤال مهم این است که توسعه آتی بازار سرمایه چگونه و با تمرکز بر کدام بخش‌ها و حوزه‌ها حاصل خواهد شد؟ به عقیده نگارنده این سطور، شاید یکی از مهم‌ترین بحث‌ها در رابطه با توسعه بازار، بر خورداری از الگویی متناسب با شرایط و سطح توسعه یافتگی در بازارهای مالی کشور باشد. در شرایطی که از یکسوی یکی از وظایف و کارکردهای اصلی بورس‌های اوراق بهادار تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی است و از سوی دیگر بسیاری از ابزارهای متداول در بازارهای مالی جهانی از جمله صندوق‌های پوشش ریسک، صندوق‌های جسورانه و... یا در بازار سرمایه ما وجود ندارند و یا اینکه توسعه کافی نیافته‌اند، تمرکز

دردردرد

روی خط خبر

رویدادهای خبری بازار سرمایه در اسفندماه ۱۴۰۱

معاون نظارت بر بورس ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد مدل عملیاتی بازارگردانی برای شرکت های بازار سرمایه تغییر می کند

۱ اسفندماه

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، رضا عیوض لو، معاون نظارت بر بورس ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار در دوازدهمین نشست تخصصی صنایع با موضوع بررسی «صنعت بانک و مؤسسات اعتباری»، اظهار کرد: در جهت تسهیل گری فعالیت شرکت های بازار سرمایه، بازنگری هایی در خصوص بحث حاکمیت شرکتی داشته ایم که از جمله آن می توان به عدم الزام این امر برای شرکت های بازار پایه فرابورس ایران اشاره کرد.

معاون نظارت بر بورس ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار مطرح کرد: حجم فعالیت صندوق های بازارگردانی در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال های پیشین به مراتب کاهش یافته است که شیوه و مدل بازارگردانی آنها اصلاح خواهد شد. در اصلاح مدل عملیاتی بازارگردانی، به دنبال جایگزینی صندوق های بازارگردانی حرفه ای در عوض درگیر شدن منابع ناشران هستیم.

عیوض لو گفت: در خصوص تناقض های مقرراتی نیز جلساتی را با بیمه مرکزی داشتیم و به زودی تفاهم نامه ای در ارکان بالادستی منعقد خواهیم کرد تا تعارض منافع به حداقل برسد و هماهنگی های لازم میان نهادها شکل بگیرد. این موضوع را باید از بانک مرکزی نیز دنبال کنیم. در مورد مشکلات صنعت بانکی، کانون

بانک ها را به عنوان مجرای ارتباط در نظر گرفتیم و در واقع پیشنهادهای مطرح شده و اقداماتی که موجب بهبود فرآیندهای عملیاتی این صنعت می شود را از این طریق بررسی کردیم. طبق آخرین بررسی ها مغایرت هایی در این صنعت وجود دارد که به همین منظور با بانک مرکزی جلساتی را برای لحاظ شدن چارچوبی استاندارد در بخش های نظارتی داشته ایم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نگرانی ها در نحوه تدوین لایحه بودجه، گفت: در خصوص تدوین لایحه بودجه جلساتی را در شهریورماه سال جاری با کانون ها و تشکلات خود انتظام و بورس ها داشته ایم و با بررسی دغدغه ها و ابعاد پنهان این صنعت، پیشنهادهای را برای اصلاحات لازم به دولت ارائه کردیم.

عیوض لو بیان کرد: بحث حسابرسی بانک ها مشمول اصل ۴۴ می شود و در این خصوص موضوع مطالبات دولت و اکچوئری به میان

می آید؛ ما در تلاش هستیم که به راه حل مشترکی با نهادهای ذی ربط برسیم تا بندهایی که موجب مخدوش شدن شفافیت صورت های مالی می شود را مرتفع کنیم. ایشان در ادامه با اشاره به تسعیر دارایی و بدهی ارزی بانک ها، مطرح کرد: قصد داریم با بانک مرکزی در خصوص برابری احتساب دارایی ارزی بانک ها با نرخ ۹۰ درصد ارزش نیمایی، مکاتبه کنیم.

وی با اشاره به دغدغه فعالان بازار سرمایه نسبت به پرداخت مالیات، بیان کرد: بحث مالیاتی شرکت های بورسی عمدتاً نشأت گرفته از سه قانون رفع موانع تولید، جهش تولید مسکن و پایانه های فروشگاهی است که می تواند تأثیر با اهمیتی بر شرکت ها بگذارد، حتی در مواردی می تواند بر عملیات شرکت ها نیز تأثیرگذار باشد.

عیوض لو گفت: فروش اموال مازاد بانک ها بالطبع باید با رعایت صرفه و صلاح سهامداران باشد، از آنجا که موضوع منافع سهامداران به میان می آید، در اجرای این امر باید منافع سهامداران لحاظ شود. در مورد مفاد قانونی مربوط به این مسئله باید بررسی های لازم در خصوص اثربخشی موارد قانونی انجام شود، در صورتی که تأثیرات لازم وجود نداشته باشد، می توان به اصلاح آن فکر کرد و در صورتی که اثربخش بوده باید نسبت به نحوه اجرای قوانین و لحاظ شدن منافع سهامداران توجه شود.

مدیر نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار تشریح کرد

«شرکت پروژه ها» سرمایه های خرد را برای تکمیل طرح های نیمه تمام، تجهیز می کند

۶ اسفندماه

مؤسسون هر پروژه باید یک شخص حقوقی دارای توانمندی مالی کافی را به عنوان متعهد باز خرید سهام معرفی کنند تا چنانچه تفاوت معناداری بین اجرای پروژه با زمان بندی اعلام شده در برنامه زمان پذیره نویسی ایجاد شد و درصد پیشرفت پروژه مطابق برنامه بیزی نبود، این شخص حقوقی، در صورت تمایل سرمایه گذاران، متعهد به باز خرید سهام و پرداخت اصل پول مشارکت کنندگان به علاوه سود بانکی از مدت زمان پذیره نویسی تا زمان فروش سهام باشد. وحید روشن قلب، مدیر نظارت بر بازار اولیه

سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) با اشاره به دستورالعمل تأمین مالی از طریق ابزار «شرکت پروژه» بیان کرد: هیئت مدیره سازمان بورس و

اوراق بهادار سال گذشته دستورالعمل نحوه صدور مجوز عرضه عمومی شرکت پروژه سهامی عام را تصویب کرد و بر همین اساس، پروژه هایی که برنامه ریزی کافی به منظور راه اندازی و بهره برداری از آنها صورت گرفته و بیش از ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته اند، می توانند از طریق عرضه عمومی در فرآیند تأسیس شرکت سهامی عام یا افزایش سرمایه از محل صرف حق تقدم در شرکت سهامی عام موجود، اقدام به پذیره نویسی عمومی کرده و وجوه مورد نیاز برای تکمیل پروژه را از طریق بازار سرمایه تأمین مالی کنند. این مقام مسئول ادامه داد: قاعدتاً پروژه ای

عمومی شرکت پروژه سهامی عام، سال گذشته تصویب شد و بعد از آن هم اصلاحاتی در این دستورالعمل صورت گرفت. در حال حاضر، چند شرکت متقاضی تأسیس «شرکت پروژه سهامی عام» بوده و در حال تکمیل مدارک هستند که بعد از بررسی مدارک نسبت به صدور مجوز برای متقاضیان واجد شرایط اقدام خواهیم کرد (البته هنوز مجوزی صادر نشده است). وی تصریح کرد: تلاش می‌کنیم در فرآیند صدور مجوز به شرکت‌های پروژه سهامی عام، سخت‌گیری در اندازه‌ای باشد که موجب کاهش رغبت مؤسسين به تأمین مالی از طریق بازار سرمایه نشده و ریسکی هم متوجه سرمایه‌گذاران نشود. پیش‌بینی می‌شود شرکت‌هایی که پروژه‌های مناسبی در دست اجرا دارند، اما به دلیل کمبود منابع مالی این پروژه‌ها پیشرفت کافی را نداشته‌اند، از طریق این ابزار بتوانند تأمین مالی کرده و پروژه را به اتمام برسانند.

ریسک‌هایی هم به همراه خواهد داشت؛ اما با هدف کنترل ریسک این پروژه‌ها، در دستورالعمل جدید هم الزاماتی برای پروژه‌ها در نظر گرفته‌ایم تا پروژه‌های قابل قبول از طریق این ابزار در بازار سرمایه پذیره‌نویسی شده و تأمین مالی کنند؛ علاوه بر این مؤسسين هر پروژه باید یک شخص حقوقی دارای توانمندی مالی کافی را به عنوان متعهد بازخرید سهام معرفی کنند تا چنانچه تفاوت معناداری میان اجرای پروژه با زمان بندی اعلام‌شده در برنامه زمان پذیره‌نویسی ایجاد شد و درصد پیشرفت پروژه مطابق برنامه‌ریزی نبود، این شخص حقوقی، در صورت تمایل سرمایه‌گذاران، متعهد به بازخرید سهام و پرداخت اصل پول مشارکت‌کنندگان به علاوه سود بانکی از مدت زمان پذیره‌نویسی تا زمان فروش سهام باشد. روشن قلب در مورد استقبال شرکت‌های دارای پروژه‌های نیازمند تأمین مالی از این طرح گفت: دستورالعمل نحوه صدور مجوز عرضه

که قرار است در بازار سرمایه پذیره‌نویسی شده و تأمین مالی شود باید الزاماتی را هم رعایت کند. از جمله اینکه مجوزهای لازم جهت اجرای این پروژه دریافت شده و مفروضات قابل تأمین وجود داشته و برنامه‌ریزی مناسبی هم صورت گرفته باشد. روشن قلب ادامه داد: مخاطبین دستورالعمل نحوه صدور مجوز عرضه عمومی «شرکت پروژه سهامی عام» دو گروه هستند. گروه اول مؤسسين یا اشخاصی هستند که توانمندی اجرای یک پروژه را داشته و مجوزهای لازم را دریافت کرده‌اند و گروه دوم هم سرمایه‌گذارانی هستند که با بررسی طرح تجاری و بازدهی آتی پروژه، در پذیره‌نویسی شرکت داشته و در این پروژه سرمایه‌گذاری کرده‌اند که بعد از اتمام و بهره‌برداری از پروژه، در سود آن شریک خواهند بود. مدیر نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار در رابطه با ضمانت اجرای شرکت پروژه‌ها اظهار کرد: به‌رحال هر سرمایه‌گذاری،

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در مراسم رونمایی از اولین صندوق بخشی مطرح کرد

راه‌اندازی صندوق بخشی، باعث کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در یک صنعت خاص می‌شود

ابزار به تأمین مالی شرکت‌ها و کاهش ریسک معاملات به‌ویژه برای سهامدارانی که وقت و انرژی کافی یا سواد مالی برای خرید و فروش سهام ندارند، کمک کند. عشقی در حاشیه این مراسم و در جمع خبرنگاران اظهار کرد: برنامه‌ای که از سال گذشته شروع شد، افزایش تدریجی دامنه‌نوسان بود و این برنامه ادامه خواهد داشت و با توجه به گزارش‌های شرکت‌های

پلایش را داشتیم اما در اصل این صندوق تغییر ماهیت داده بود و از ابتدا کارکرد یک صندوق بخشی را نداشت. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در پایان با ابراز امیدواری برای راه‌اندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی مختص سایر صنایع، گفت: امیدواریم سال آینده با کمک این ابزار مالی، صندوق‌های دیگری داشته باشیم. این

هدف از معرفی صندوق

۷ اسفندماه

بخشی این است که بتوانیم متناسب با نیاز مشتریان به همه ذائقه‌های موجود در بازار سرمایه پاسخ دهیم. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در مراسم رونمایی از اولین صندوق بخشی ایران با نماد پتروآگاه (سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی) در شرکت بورس اوراق بهادار تهران، گفت: در راستای راهبردی که در بازار سرمایه برای توسعه کسب و کیفی نهادهای مالی داشتیم، از سال گذشته پیگیر تنوع صندوق‌های سرمایه‌گذاری بودیم.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه از سال گذشته تاکنون پنج نوع صندوق جدید تأسیس کردیم، گفت: صندوق بخشی آخرین نوع از پنج نوع مذکور است. هدف از معرفی این صندوق‌ها این است که بازار سرمایه بتواند متناسب با نیاز مشتریان به همه ذائقه‌های موجود در این بازار پاسخ دهد.

عشقی افزود: بسیاری از سرمایه‌گذاران علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در یک حوزه هستند و در عین حال نمی‌خواهند ریسک تک سهم بودن را به دوش بکشند. از این رو امیدواریم با تأسیس صندوق بخشی، سرمایه‌گذاران از انتفاع لازم بهره ببرند. البته ما پیش از این صندوق

تفاوت دارد. به عنوان مثال هزینه جابه جایی دارد. قیمت همواره بر اساس عرضه و تقاضا تعیین می شود. ما هم در حال رایزنی هایی هستیم تا نه به صادرکننده آسیب برسد و نه مصرف کننده ارزش متضرر شود. نرخ باید منصفانه باشد. قطعاً شرایط نسبت به قبل بهتر شده و امیدواریم این روند ادامه داشته باشد.

کاخ خودروهایی وارداتی فعلاً در بورس عرضه نمی شود

مجید عشقی همچنین درباره واردات خودرو گفت: قرار بر این بود که واردات در بورس کالا صورت بگیرد؛ اما بر اساس مصوبه هیئت دولت قرار است در سامانه یکپارچه خودرو عرضه شود و فعلاً عرضه ای در بورس کالا نداریم.

رایزنی کردیم. قیمت نرخ خوراک هنوز نهایی نشده است؛ اما قطعاً ۷ هزار تومان نخواهد بود. عشقی در پاسخ به پرسشی درباره تأثیر افزایش نرخ دلار نیز گفت: بازار سرمایه همواره با یک فاصله ای نسبت به متغیرهای بنیادین واکنش نشان می دهد. قیمت ارز در کشور تأثیر مستقیمی روی فروش شرکت ها چه در داخل و چه به صورت صادراتی دارد. تصمیم اخیر درباره شرکت های پتروشیمی و فلزی مبنی بر تعیین نرخ ارزشان بر اساس نرخ کشف شده در مرکز مبادله، به نفع شرکت ها است و خودش را در قالب معاملات چند روز اخیر نشان داده است. ایشان ادامه داد: فروش ارز مربوط به شرکت ها شرایط خاص خودش را دارد. ارزی که شرکت ها در سامانه نیما عرضه می کنند، با اسکناس

بورس تهران و فرابورس ایران، درباره ادامه کار تصمیم گیری خواهد شد. پیشنهاداتی درباره اصلاح تابلوهای بازارهای بورس تهران و فرابورس ایران در حال تهیه است و متناسب با این اصلاح افزایش دامنه نوسان اجرایی خواهد شد. این برنامه تدریجی بوده و می باشد.

کاخ نرخ خوراک پتروشیمی ها قطعاً ۷ هزار تومان نخواهد بود

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار درباره تعیین نرخ خوراک پتروشیمی ها در قانون بودجه ۱۴۰۲ گفت: تعیین نرخ خوراک پتروشیمی ها بر اساس قانون بر عهده دولت است. با این حال با کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی برای اصلاح نرخ خوراک پتروشیمی ها

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران اذعان داشت

در اوج گیری های بعدی بازار، اختلالی در هسته معاملات نخواهیم داشت

سازمان بورس و اوراق بهادار افتتاح شد، از زیرساخت های سامانه معاملاتی مجزا شد تا سامانه معاملات با ظرفیت بالاتری کار کند (تا قبل از آن، به دلیل عدم نیاز، سامانه نظارتی و سامانه معاملاتی زیرساخت های مشترکی داشتند که با جداسازی این زیرساخت ها، ظرفیت های سامانه معاملاتی افزایش یافت). در حوزه پسامعاملات نیز به روزرسانی نرم افزاری و سخت افزاری انجام شد تا افزایش حجم معاملات در بازار سرمایه موجب اختلال در سامانه، پس از معاملات نگردد. البته این به روزرسانی ها به منظور افزایش ظرفیت و کارایی سامانه معاملات همچنان ادامه دارد و این طور نیست که پس از یک مرحله به روزرسانی و اصلاح زیرساخت های معاملاتی، این فرایند متوقف شده باشد.

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران ضمن تأکید بر اقدامات صورت گرفته در راستای ارتقای سامانه معاملاتی، خاطرنشان کرد: تلاش کردیم هم از نظر نرم افزاری و هم به لحاظ سخت افزاری، بتوانیم با اصلاحات و به روزرسانی هایی که در سیستم معاملات صورت گرفته، در اوج گیری های بعدی بازار سرمایه پاسخگوی نیاز فعالان بازار باشیم. با توجه به اقدامات انجام شده اگر مجدداً نقدینگی به سمت بازار سرمایه هدایت شده و معاملات این بازار رونق بگیرد، ظرفیت های ایجاد شده پاسخگوی نیازهای بازار خواهد بود و شاهد اتفاقاتی مانند دوبرخی شدن زمان معاملات یا اختلال در هسته معاملات نخواهیم بود.

فناوری بورس تهران بود، صورت گرفت. در مرحله اول تلاش شد از طریق قابلیت های نرم افزاری و سخت افزاری هم ظرفیت های سامانه معاملاتی و هم سرعت و کارایی این سامانه را افزایش دهیم که خوشبختانه این هدف محقق شد که اواخر سال ۱۳۹۹، ظرفیت های جدیدی به سامانه معاملاتی بازار سرمایه نیز اضافه شد.

دهقان ادامه داد: بخش دوم اقدامات صورت گرفته، مربوط به تغییرات در بخشی از زیرساخت های سخت افزاری سامانه معاملات بود. با توجه به ظرفیت های ایجاد شده، یک سری جداسازی در زیرساخت ها صورت گرفت و همان طور که در اواخر سال ۱۴۰۰ هم اطلاع رسانی شد، زیرساخت های سامانه نظارتی جدیدی که توسط ریاست محترم

تلاش کردیم که در اوج گیری های بعدی بازار سرمایه، هم از نظر نرم افزاری و هم به لحاظ سخت افزاری، با اصلاحات و به روزرسانی هایی که در سیستم معاملات صورت گرفته، پاسخگوی نیاز فعالان بازار باشیم. با توجه به اقدامات انجام شده اگر مجدداً نقدینگی به سمت بازار سرمایه هدایت شده و معاملات این بازار رونق بگیرد، ظرفیت های ایجاد شده پاسخگوی نیازهای بازار خواهد بود و شاهد اتفاقاتی مانند دوبرخی شدن زمان معاملات یا اختلال در هسته معاملات نخواهیم بود.

روح الله دهقان مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) در خصوص اقدامات انجام شده در دو سال گذشته به منظور ارتقای سامانه معاملات بیان کرد: در نظر داشته باشید که در اکوسیستم فناوری بازار سرمایه کشور بخشی از خدمات مرتبط با سامانه معاملاتی، هسته معاملات و سیستم های معاملاتی، در اختیار شرکت مدیریت فناوری بورس تهران است و بخش دیگر این خدمات، مربوط به شرکت های OMS است که به مشتریان کارگزاری ها خدمات آنلاین ارائه می دهند. در نتیجه اقدامات شرکت مدیریت فناوری بورس تهران برای ایجاد بهبود در هسته معاملات و سامانه های معاملاتی بوده است.

وی افزود: پس از اوج گیری بازار سرمایه در سال ۱۳۹۹، تغییرات بسیاری در بخش هایی از سیستم معاملات که مربوط به شرکت مدیریت

۹ اسفندماه

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار عنوان کرد ترویج سهامداری غیرمستقیم در دستور کار است

۱۰ اسفندماه

برای اینکه سهامداران با آگاهی نسبت به خرید سهام اقدام کنند برنامه‌هایی وجود دارد. همچنین روی ارائه ابزارهای لازم تمرکز کرده‌ایم. از جمله اینکه صندوق‌های سرمایه‌گذاری متنوع در اختیار سهامداران قرار بگیرد. نزدیک به ۱۰۰ صندوق سرمایه‌گذاری در شرف دریافت مجوز هستند و ۸۹ صندوق جدید نیز طی یک سال گذشته راه‌اندازی شده است. مجوز پنج نوع صندوق جدید شامل اهرمی، تضمین اصل سرمایه، مختص اوراق دولتی، املاک و مستغلات و صندوق سرمایه‌گذاری بخشی صادر شده است. مهم این است که بتوانیم فرهنگ «سهامداری غیرمستقیم» را ترویج دهیم.

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) به نقل از ایسنا، مجید عشقی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه تجربه نشان داده است بازار سرمایه معمولاً با یک فاصله زمانی به برخی متغیرهای بنیادی واکنش نشان می‌دهد، در مورد دلیل صعود بازار سرمایه در روزهای اخیر توضیح داد: افزایش نرخ ارز که باعث افزایش فروش صادراتی شرکت‌ها و درآمدهای ناشی از صادرات شرکت‌ها شده است، با یک گپ زمانی در بازار سرمایه اثر گذاشته و صعود این روزهای بازار، طبیعی است؛ ضمن اینکه در سال‌های گذشته ارزش سهام شرکت‌ها به دلایل مختلف و علی‌رغم اینکه درآمدها و طرح‌های توسعه شرکت‌ها مطلوب بوده، رشد چندانی نداشته است.

وی ادامه داد: البته بخشی از دلایل رشد نکردن سهام شرکت‌ها به وضعیت اقتصاد جهانی مربوط می‌شود که تلاطم‌های زیادی داشت. مخصوصاً در یک سال گذشته و با جنگی که میان دو کشور روسیه و اوکراین رخ داد، بازار مواد خام و کالاهای اساسی به شدت دچار نوسان شدند، به طوری که افزایش و کاهش‌های زیاد و عجیبی داشتیم، همه این اتفاقات در بازار سرمایه تأثیرگذار بوده است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به این سؤال که راه‌اندازی مرکز مبادله ارز چه اندازه در صعود بازار سرمایه تأثیر داشته است، این گونه پاسخ داد: راه‌اندازی مرکز مبادله باعث شده است که شرکت‌ها ارزش خود را در این سامانه عرضه کنند و قیمت بر اساس عرضه و تقاضا تعیین شود. این موضوع تأثیر زیادی روی درآمد شرکت‌ها خواهد داشت. در حال حاضر P/E بازار تقریباً عدد متعادلی است. P/E بازار در سال ۱۳۹۹ نزدیک به ۴۰ شده بود که عدد قابل اتکایی نبود، لازم بود سودها به گونه‌ای افزایش پیدا کند که این عدد به عدد تاریخی خود نزدیک شود که در کوتاه‌مدت این

اتفاق رخ نداد و شاهد ریزش قیمت سهم بودیم. در حال حاضر P/E بازار متعادل تر شده است و با افزایشی که در نرخ فروش ارزش شرکت‌های صادراتی رخ داده، صعود بازار منطقی است.

صعود بازار نگران‌کننده نیست

عشقی با تأکید بر اینکه در مورد صعود بازار نگرانی وجود ندارد، در پاسخ به این سؤال که سازمان بورس و اوراق بهادار چه تمهیداتی را برای جلوگیری از تکرار اتفاقی که سال ۱۳۹۹ رخ داد به کار گرفته است، گفت: برنامه‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه سهامداران با آگاهی نسبت به خرید سهام اقدام کنند. همچنین روی ارائه ابزارهای لازم تمرکز کرده‌ایم. از جمله اینکه صندوق‌های سرمایه‌گذاری متنوعی در اختیار سهامداران قرار بگیرد و سهامداران بتوانند صندوق‌هایی را هماهنگ با ذائقه سرمایه‌گذاری خود انتخاب کنند. یکی از موارد مهم این است که بتوانیم فرهنگ «سهامداری غیرمستقیم» را ترویج دهیم، زیرا سرمایه‌گذاری مستقیم مخاطرات خاص خود را دارد.

وی ادامه داد: عمده افرادی که برای نخستین مرتبه وارد بازار می‌شوند، سراغ سهام‌هایی می‌روند که شرایط بنیادی درستی ندارند؛ یا اینکه افراد تک سهم می‌شوند و طبیعی است که ریسک این اتفاق بالا است. در این راستا در حال معرفی صندوق‌های متنوعی هستیم. در یک سال گذشته پنج صندوق جدید به سهامداران معرفی شده است. از طرف دیگر هم بازارگردان‌ها از حدود دو سال قبل سهم‌هایی خریداری کردند که اگر تقاضایی برای آنها باشد می‌توانند عرضه کنند. از سمت عرضه

بازار نگرانی نداریم، هر چند زمانی که سهم‌ها از زنده می‌شوند بازارگردان‌ها هم تمایلی به فروش ندارند. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه در زمان صعود بازار بعضاً مردم به صورت هیجانی اقدام به خرید سهام می‌کنند، اظهار کرد: اتفاقی که در سال ۱۳۹۹ رخ داد، در ۲۰ سال گذشته چهار مرتبه رخ داده بود که قیمت‌ها رشد عجیبی داشتند و در سه سال بعد از آن شاهد رکود در بازار بودیم، یکی از دلایل اصلی رفتار هیجانی مردم و دیگری نیز بازار پایه است.

ایشان با بیان اینکه شرکت‌های موجود در بازار پایه پذیرش نشده‌اند، عنوان کرد: شرکت‌های موجود در بازار پایه اخراجی می‌باشند اما چون سهامی عام هستند باید بازاری داشته باشند که در آن معامله شوند. سهامدار بیانیه‌های ریسک را امضا می‌کند اما باز هم دقت نمی‌کند که این بازار ریسک دارد. باید به این نکته توجه کرد که عوامل بنیادی مؤثر بر شرکت‌ها در حال تغییر هستند.

راه‌اندازی ۸۹ صندوق سرمایه‌گذاری جدید در یک سال گذشته

وی با اشاره به گستردگی در صندوق‌های سرمایه‌گذاری، گفت: نزدیک به ۱۰۰ صندوق سرمایه‌گذاری در شرف دریافت مجوز هستند و ۸۹ صندوق جدید نیز طی یک سال گذشته راه‌اندازی شده است. مجوز پنج نوع صندوق جدید شامل اهرمی، تضمین اصل سرمایه، مختص اوراق دولتی، املاک و مستغلات و صندوق سرمایه‌گذاری بخشی صادر شده است. در واقع در بازار طیف گسترده‌ای از صندوق‌ها وجود دارد که نیاز سرمایه‌گذاری افراد با ذائقه‌های ریسک متفاوت را کاملاً پوشش می‌دهد.

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد نخستین اوراق مرابحه سهام در راه بازار سرمایه

۱۴ اسفندماه

موافقت اصولی اولین اوراق مرابحه سهام به منظور خرید سهام از بازار سرمایه، کاهش زمان تأمین مالی، تخصصی تر شدن ابزارهای تأمین مالی و همچنین کمک به رشد و توسعه بازار سهام منتشر شد.

مرتضی چشان، رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)؛ با اشاره به موافقت اصولی نخستین اوراق مرابحه سهام برای خرید سهام از بازار سرمایه، اظهار کرد: موافقت اصولی اولین اوراق مرابحه سهام برای تأمین مالی شرکت گروه مالی شهر به منظور خرید سهام از بازار سرمایه به مبلغ ۳ هزار میلیارد ریال صادر شد. به گفته این مقام مسئول در سازمان بورس و اوراق بهادار، اوراق مرابحه سهام در راستای تأمین مالی شرکت‌ها به منظور خرید سهام

بازار سرمایه اثرگذار است، اذعان کرد: یکی از این عوامل مؤثر، وجود نقدینگی مناسب به منظور خرید سهام از بازار سرمایه است و این ابزار با تزریق نقدینگی به متقاضی، منابع لازم برای خرید سهام از بازار را در اختیار شرکت‌ها قرار می‌دهد.

چشان افزود: اوراق مرابحه سهام، ابزاری اختصاصی و جدید برای کمک به شرکت‌ها به منظور خرید سهام از بازار سرمایه است که با توجه به ساختار عملیاتی و فقهی این ابزار، دسترسی شرکت‌ها به نقدینگی مورد نیاز برای نیل به هدف مذکور را سریع‌تر از سایر ابزارهای تأمین مالی موجود، میسر می‌کند.

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس اظهار امیدواری کرد: امید می‌رود با توسعه ابزارهای تأمین مالی، شاهد رشد، توسعه و عمق بخشی روزافزون بازار سرمایه باشیم.

از بازار سرمایه، کاهش زمان تأمین مالی، تخصصی تر شدن ابزارهای تأمین مالی و همچنین کمک به رشد و توسعه بازار سهام به تصویب رسیده است. او با بیان اینکه عوامل متعددی بر رونق و توسعه

با دعوت کانون نهادهای سرمایه گذاری ایران برگزار شد

نشست مشترک سازمان بورس و اوراق بهادار با مدیران ۴ عنوان نهاد مالی

۱۴ اسفندماه

مدیران عامل شرکت‌های رتبه‌بندی، گروه خدمات بازار سرمایه، شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری و پردازش اطلاعات مالی به منظور تشریح معضلات و مشکلات این شرکت‌ها و بررسی راهکارها با معاون و مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار و دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران دیدار و گفتگو کردند.

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، عصر روز شنبه، ۱۳ اسفندماه ۱۴۰۱ جلسه‌ای به دعوت دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران و با حضور علیرضا ناصرپور، معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار و محسن عرب‌زاده، مدیر نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار در محل این سازمان برگزار شد. این جلسه هم‌اندیشی با حضور مدیران عامل شرکت‌های رتبه‌بندی، گروه خدمات بازار سرمایه، شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری و پردازش اطلاعات مالی بود که با هدف بیان و تشریح معضلات و مشکلات این شرکت‌ها و همچنین بررسی راهکارها برگزار شد. رسول سعدی، دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران از برگزاری این جلسه

خود را به صورت جدی آغاز کردند. شرکت‌های رتبه‌بندی اعتباری با تمرکز بر ناشران هزینه‌های تأمین مالی اوراق را کاهش داده‌اند. درجه‌بندی صندوق‌ها و کارگزاری‌ها از دیگر اقدامات شرکت‌های رتبه‌بندی بوده و از سویی رتبه‌بندی پروژه‌ها نیز در دستور کار است. باید بگویم که درجه‌بندی صندوق‌ها به دوروش انجام می‌شود

اظهار امیدواری کرده تا معضلات و مشکلات شرکت‌های رتبه‌بندی مطرح و سازوکاری برای آن اندیشیده شود.

➤ **نومر رتبه‌بندی شرکت‌های تأمین سرمایه**
مدیرعامل رتبه‌بندی اعتباری پارس کیان گفت: از سال ۱۳۹۶ شرکت‌های رتبه‌بندی فعالیت

ارزش‌گذاری از سوی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری صورت گیرد. در درجه دوم گزارش توجیهی افزایش سرمایه از سوی حسابرس نباشد و مشاور رسمی در مجامع از سوی شرکت‌ها انتخاب شوند. همچنین مشاوره عرضه و پذیرش از سوی این شرکت‌ها انجام شود.

در ادامه مدیرعامل شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری آوای آگاه گفت: مشاوره سرمایه‌گذاری حلقه مفقوده بازار سرمایه است. مدیریت درگاه‌های غیرمجاز بسیار مهم بوده و از سویی معتقدم از مشاوره سرمایه‌گذاری به‌عنوان رکن صندوق‌ها استفاده نمی‌شود. در حوزه تحلیلی با چالشی جدی مواجه هستیم چراکه همه گرایش به سبب‌گردانی دارند. از سویی مدیرعامل شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری خط ارزش اظهار کرد: باید یک منبع درآمدی جداگانه برای این شرکت‌ها ایجاد شود تا مشکلات درآمدی که وجود دارد برطرف شود. مدیرعامل شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری کاریزما نیز تصریح کرد: در کارمزدهای عرضه و پذیرش توان رقابت نداریم، از سویی امکان متولی‌گری سایر صندوق‌ها برای ما وجود ندارد که از معضلات شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود.

توجیه سازمان بورس و اوراق بهادار بر نظارت متولی‌گری صندوق‌ها

در پایان این جلسه رسول سعدی، دبیرکل کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران گفت: کار مشاوره کار دشواری است درحالی‌که سنگ بنا محسوب می‌شود. تحقیق، تحلیل و مشاوره اگر باشد مشکلات نیز برطرف خواهد شد. توسعه این شرکت‌ها برای کشور نیز از درجه اهمیت بسیاری برخوردار است.

همچنین علیرضا ناصرپور معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار در خاتمه بیان کرد: در خصوص حضور در صندوق‌های PE (صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی) مشکلی نیست و امکان انجام آن وجود دارد. در خصوص متولی‌گری صندوق‌ها نیز ترجیح ما این است شخص متولی‌گر تحت نظارت ما باشد. دامنه‌نوسان، تحلیل‌پذیری سهم‌را از بین برده است بر همین اساس بحث دامنه‌نوسان پویا را در نظر داریم. بر مبنای ماده ۴۳ ارزش‌گذاری شرکت‌ها مسئولیت مدنی دارد و باید ضرر و زیان احتمالی را جبران کند، به همین دلیل انجام این مهم به تأمین سرمایه‌ها سپرده شده است.

نشست مدیران عامل شرکت‌های گروه خدمات بازار سرمایه اظهار کرد: معتقدم اکوسیستم مالی در کشور در حال بزرگ شدن است؛ بر همین اساس نیز گروه خدمات مالی بازار سرمایه سهم فعالیت بیشتری از تأمین مالی‌ها دارند. معتقدم باید دامنه فعالیت‌های کاری و حوزه خدمات مالی گسترش یابد. اگر عملیات این شرکت‌ها ادغام نشود هم‌افزایی نیز رخ نخواهد داد، باید تسهیل‌گری در حوزه قوانین و مقررات صورت پذیرد.

همچنین مدیرعامل گروه خدمات بازار سرمایه سهم آشنا در ادامه گفت: از مهم‌ترین مشکلات شرکت‌های گروه خدمات بازار سرمایه این است که چنانچه بخواهیم در یک شهر دیگر شعبه‌ای داشته باشیم باید برای هر گروه مجدداً تمامی مجوزها را دریافت کنیم که این مسئله محدودیت ایجاد می‌کند.

علیرضا ناصرپور معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد: نمی‌خواهیم گروه خدمات تنها یک مدیر بالاسری برای چند مجموعه باشد، تصور ما این است که آن مجموعه بتواند علاوه بر مدیریت، یکسری کارهای مستقل نیز انجام دهد.

تدوین گزارش‌های ارزش‌گذاری از سوی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری صورت گیرد

در پایان برگزاری این سلسله نشست‌ها جلسه هم‌اندیشی با حضور مدیران عامل ۱۱ شرکت مشاور سرمایه‌گذاری نیز برگزار شد. در این نشست مدیران عامل شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری پاداش سرمایه، خط ارزش، آوای آگاه، نیکی گستر، ایرانیان تحلیل فارابی، ایده مفید، ترنج، معیار، فایتک، کاریزما و آیکو حضور داشتند. ابتدا مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ایده مفید گفت: وظایفی برای شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری تعیین شده که با سایر نهادهای مالی همپوشانی دارد. در حقیقت شرکت‌های تأمین سرمایه توان رقابت را از ما گرفته‌اند. با اتفاقاتی که در سال ۱۳۹۹ در بازار سرمایه ایران رخ داد قدرت شرکت‌های تأمین سرمایه دوچندان شد.

همچنین مدیرعامل شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری ایرانیان تحلیل فارابی عنوان کرد: تمامی اقدامات در حوزه بازار سرمایه از سوی شرکت‌های تأمین سرمایه انجام می‌شود، پیشنهاداتی در همین راستا عنوان خواهیم کرد؛ در درجه نخست تدوین گزارش‌های

که در درجه نخست عملکرد را بررسی کرده و ستاره می‌دهد؛ در درجه دوم نیز ارزیابی نحوه مدیریت صندوق‌ها صورت می‌گیرد. ترکیب این دو، می‌تواند از اهمیت بسیاری برخوردار شود. رتبه‌بندی شرکت‌های تأمین سرمایه تاکنون انجام نشده و مهم است؛ علاوه بر این می‌توانیم به رتبه‌بندی سبب‌گردان‌ها نیز ورود پیدا کنیم. مدیرعامل رتبه‌بندی اعتباری پایا نیز بیان کرد: مباحث مربوط به رتبه‌بندی اعتباری بحث جدیدی بوده و برای بسیاری ناآشنا است. تا مدت‌ها انگیزه‌ای برای رتبه‌بندی وجود نداشت تا اینکه با مطرح شدن مصوبه سازمان بورس و اوراق بهادار شرکت‌ها برای رتبه‌بندی متقاعد شوند. پیشنهاد من این است که برای شرکت‌های غیر بورسی نیز چنین مصوبه‌ای ایجاد شود تا به رونق بیشتر شرکت‌های رتبه‌بندی اعتباری، منجر گردد. شرکت‌های رتبه‌بندی بنبیه مالی کمتری نسبت به سایر نهادهای مالی دارند اما با این حال خدماتی که ارائه می‌دهند بسیار حائز اهمیت است. مدیرعامل شرکت رتبه‌بندی اعتباری برهان در ادامه تأکید کرد: می‌توان برای توسعه تأمین مالی از شرکت‌های رتبه‌بندی استفاده کرد. پیشنهاد من این است تمامی اوراق با رتبه‌بندی امکان انتشار یابند.

بدون مجوزها، رقیب شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی

مدیرعامل شرکت پردازش اطلاعات نوآوران امین گفت: از زمانی که بحث پردازش اطلاعات مالی مطرح شده این شرکت هنوز به سودی دست نیافته است. بسیاری از شرکت‌ها بدون مجوز و با قیمت بسیار پایین اطلاعاتی که ارائه می‌دهیم را به فروش می‌رسانند. بنده معتقدم پردازش اطلاعات نتوانسته است رونق بگیرد چرا که در دریافت اطلاعات، همچنین در پردازش و فروش با مشکلات بسیاری مواجه هستیم. از سویی هزینه نیروی انسانی بسیار سرسام‌آور است. امیدوارم سازمان بورس و اوراق بهادار این اجازه را به شرکت‌های پردازش اطلاعات مالی بدهد تا با انجام سازوکارهایی حداقل هزینه پرسنل نرم‌افزاری را پوشش بدهیم. همچنین مدیرعامل شرکت پردازش اطلاعات مالی مینا نیز بیان کرد: عمده‌ترین مشکل ما این است که یک نهاد مالی دولتی مجوز پردازش دارد.

باید در حوزه قوانین و مقررات تسهیل‌گری صورت گیرد

مدیرعامل گروه خدمات بازار سرمایه کاریزما در

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد سهامداران احراز هویت دو عاملی معاملات آنلاین خود را فعال کنند

۱۵ اسفندماه

با توجه به اینکه برخی جرائم بورسی مانند سبذگردانی غیرمجاز، دستکاری بازار و معاملات بر اساس اطلاعات نهانی شرکت‌ها با سوءاستفاده از نام کاربری و رمز عبور دیگران رخ می‌دهد، توصیه می‌شود سرمایه‌گذاران، فعالسازی رمز عبور یکبار مصرف قابل ارسال از طریق پیامک (OTP) را از کارگزاری‌ها درخواست کنند.

جرم دست‌بزنند. گاهی مجرمانی که قصد دستکاری بازار را دارند با سوءاستفاده از دسترسی بر خط دیگران این عمل غیرقانونی را مرتکب می‌شوند و اقدام به سودجویی کرده و از این طریق دارندگان کد بورسی را به دردسر می‌اندازند. به همین جهت توصیه اداره پیشگیری از ناهنجاری‌های سازمان بورس و اوراق بهادار نیز این است که عموم سرمایه‌گذاران همان‌طور که از حساب‌های بانکی خود با فعال کردن رمز دوم و دریافت پیامک یا با پاسخ به یک سؤال امنیتی که تضمین‌کننده هویت کاربران است استفاده می‌کنند، مانع دسترسی دیگران به دسترسی بر خط معاملاتی خود شوند.

وی در پایان اشاره کرد: این موضوع به قدری حائز اهمیت است که نهاد ناظر، احراز هویت دو عاملی را الزامی کرده و برخی کشورها مانند ترکیه در بازار سرمایه خود، استفاده از کد بورسی دیگران را جرم تلقی کرده و با خاطیان در دادگاه‌های کیفری برخورد قانونی می‌کند.

مالی، اقدام به تحویل سرمایه و کد بورسی خود به دیگران جهت سبذگردانی می‌کنند که معمولاً پس از ورود خسارت به دارایی سهامدار، شخص معامله‌کننده به انکار اقدامات مجرمانه خویش می‌پردازد و از این طریق علاوه بر وقوع «جرم فعالیت بدون اخذ مجوز» خسارات مالی نیز متوجه اشخاص می‌شود.

منتظری مطرح کرد: در برخی موارد نیز برخی سودجویان برای اینکه از انتساب جرم به فرد جلوگیری کنند، ترجیح می‌دهند که با نام دیگری و کد بورسی متعلق به او به ارتکاب

محمد مهدی منتظری، رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)؛ با بیان اینکه مال‌باختگان جرائم بورسی و همچنین کسانی که ناخواسته اسم آنها در پرونده‌های کیفری مطرح شده است معمولاً خاطر تلخ اعتماد نابجا و واگذاری نام کاربری و رمز عبور خود به دیگران را به زبان می‌آورند، گفت: گاهی دیده شده که افراد فاقد تخصص و تبحر لازم در انجام معاملات، در شرایط رونق بازار به جای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری یا گرفتن مشاوره قانونی از نهادهای

در بیستمین جلسه گروهی مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار با خبرنگاران عنوان شد

ضرب الاجل ۹۴ روزه سازمان بورس و اوراق بهادار به کارگزاری‌ها

۱۶ اسفندماه

منوچهر میرزایی، مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار با استناد به مصوبات هیئت مدیره این سازمان، از ضرب الاجل ۹۴ روزه غیرقابل تمدید به کارگزاری‌ها برای تطبیق خود با استانداردهای شیوه‌نامه صدور مجوز شرکت‌های کارگزاری خبر داد و گفت: اگر شرکت‌های کارگزاری تا نوزدهم خردادماه ۱۴۰۲، تلاشی جدی برای بعضی الزامات، همچون تأمین سرمایه ۱۰۰ میلیارد تومانی ثبت و پرداخت شده نداشته باشند، به صورت اتوماتیک مجموعه‌ای از محدودیت‌های متنوع و متعدد در انبساط به عملیات و فعالیتشان دریافت خواهند کرد.

نظارت پیشینی مربوط می‌شود. در حوزه اداره بازرسی و نظارت پسینی، نظارت بر حسن اجرای مقررات ناظر بر فعالیت شرکت‌های کارگزاری پس از عبور از گلوگاه ورود به عرصه فعالیت بسیار مهم است. برای نظارت پسینی از ابزارهای مختلف نظارتی شامل بازرسی حضوری و سامانه‌های الگوریتمیک و هوشمند استفاده می‌کنیم.

۱۶ موافقت اصولی با تأسیس شرکت‌های کارگزاری جدید پس از ۱۳ سال

میرزایی در باره مهم‌ترین اقدامات اداره نظارت در سال جاری گفت: در راستای تسهیل صدور مجوزها و ارتقای کمیت و کیفیت کارگزاری‌ها، بعد از قریب به ۱۳ سال از صدور آخرین مجوز تأسیس کارگزاری جدید، مجوز فعالیت نخستین کارگزاری جدیدالتأسیس در مهرماه سال ۱۴۰۱ صادر شد. بر اساس شیوه‌نامه‌ای که خردادماه سال گذشته تصویب و ابلاغ شد، تاکنون ۱۶ فقره موافقت اصولی با تأسیس شرکت‌های کارگزاری جدید صورت گرفته است. شش درخواست از موارد فوق، به مرحله تأسیس یعنی ثبت شرکت رسیده است و از این تعداد هم یک

کارگزاران دو اداره وجود دارد. اداره امور کارگزاران و اداره بازرسی کارگزاران. اداره امور، مسئولیت اجرا و اعمال نظارت پیشینی را بر عهده دارد و اداره بازرسی متولی نظارت پسینی است.

مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار در تشریح فعالیت‌های نظارتی پیشینی و پسینی گفت: بررسی درخواست تغییرات سهامداری شرکت‌های کارگزاری، بررسی درخواست تغییرات ارکان شرکت، صدور تأییدیه ثبت مجامع و جلسات هیئت مدیره شرکت‌های کارگزاری، صدور توکن برای نمایندگان که باید به سامانه کدال دسترسی داشته باشند، به حوزه

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، منوچهر میرزایی مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار در بیستمین جلسه گروهی مدیران این سازمان با خبرنگاران درباره نحوه عملکرد اداره نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار کرد: این اداره متولی نظارت بر عملکرد شرکت‌های کارگزاری به جز حوزه معاملات شرکت‌های کارگزاری است. نظارت ما به دو صورت پیشینی و پسینی است. در حوزه مدیریت نظارت بر

فقره به مرحله مجوز فعالیت رسیده که در مهرماه سال ۱۴۰۱ ابلاغ شد و اکنون به صورت عملیاتی در بورس های چهارگانه در حال فعالیت است.

راهبرد سهولت خروج به اندازه سهولت ورود مدنظر خواهد بود

مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار از لغو مجوز یک شرکت کارگزاری خبر داد و تأکید کرد: بر اساس راهبردهای اتخاذ شده، طبیعتاً در کنار تسهیل صدور مجوز برای کارگزاری های جدید، سهولت خروج شرکت های کارگزاری را در دستور کار داریم. سازمان بورس و اوراق بهادار راه خروج را به شرکت هایی که نتوانند الزامات مقرراتی، عملکردی و عملیاتی مصوب را رعایت کنند، نشان خواهد داد؛ بنابراین سهولت خروج شرکت ها به اندازه سهولت ورودشان مدنظر خواهد بود. این موضوع باعث می شود که شرکت های کارگزاری به سوی ارتقای استانداردهای خود و تطابق وضعیتشان با مقررات و الزامات مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار حرکت کنند.

وی ادامه داد: از دیگر اقدامات سال اخیر تطبیق شرکت های کارگزاری موجود با الزامات مصوب در شیوه نامه صدور مجوز بود. یکی از این الزامات تأمین حداقل سرمایه ۱۰۰ میلیارد تومانی بود که تاکنون قریب به ۷۰ درصد از شرکت های کارگزاری موجود خود را با این الزام تطبیق دادند. این موضوع خود مؤید این است که صنعت کارگزاری به سوی ارتقای استانداردها از جمله افزایش توانگری مالی حرکت می کند. در سال گذشته همچنین توسعه و تقویت سامانه های نظارتی را داشتیم، به عبارت دیگر در حال گذار از روش های نظارتی سنتی به روش های نظارتی الگوریتمیک و مکانیزه هستیم. حوزه بازرسی مدیریت به سامانه های نظارتی هوشمند و به روز تجهیز شده است.

ضرب الاجل ۹۴ روزه غیر قابل تمدید به کارگزاری ها

میرزایی درباره اقداماتی که حوزه نظارت برای سال آتی مدنظر دارد، اظهار کرد: استانداردسازی سامانه های ثبت و گزارشگری مالی شرکت های کارگزاری موسوم به یک آفیس به صورت جدی در برنامه های عملیاتی ما قرار دارد. تطبیق کامل شرایط شرکت های کارگزاری موجود با استانداردهای مورد هدف در دستور کار ما خواهد بود. بر اساس مصوبات هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت های کارگزاری تنها تا نوزدهم خردادماه ۱۴۰۲ فرصت دارند تا خود را با استانداردهای شیوه نامه صدور مجوز شرکت های کارگزاری تطبیق دهند. این فرصت

به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد؛ چرا که یک بار تمدید شده است. شرکت های کارگزاری که تا آن زمان، تلاشی جدی برای تأمین و رعایت الزامات مذکور از جمله تأمین سرمایه ۱۰۰ میلیارد تومانی نداشته باشند، به صورت اتوماتیک مجموعه ای از محدودیت های متنوع و متعدد نسبت به عملیات و فعالیت آنها اعمال خواهد شد. پیشگیری از توسعه شعب و دفاتر شرکت های کارگزاری، پیشگیری از پذیرش مشتریان جدید، کاهش ضریب حد اعتباری شرکت های کارگزاری نسبت به اتاق پایاپای و البته انتقال بخشی از مشتریان آن شرکت به کارگزار جایگزین از جمله این محدودیت ها است.

ایشان از تقویت نظارت های بورس های چهارگانه نسبت به شرکت های کارگزاری عضو بورس خبر داد و گفت: دسترسی شرکت های چهارگانه بورس به سامانه های نظارتی از اقدامات پیش روی ما خواهد بود. یکی دیگر از اقدامات مدنظر، بازنگری دستورالعمل الزامات کفایت سرمایه نهادهای مالی و به نوعی ویژه سازی این شیوه نامه برای شرکت های کارگزاری است. هم اکنون شیوه نامه کفایت سرمایه در زمره مقررات مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار است؛ اما این شیوه نامه برای همه نهادهای مالی است و طبیعتاً مسائل خاص کارگزاری ها در این شیوه نامه دیده نشده است. استانداردسازی دفاتر شرکت های کارگزاری، نمایندگی ها، اتاق های معاملات پیش روی ما خواهد بود. برای استانداردسازی و ارتقای کیفیت خدمات به عموم مردم شیوه نامه ای تدوین شده است و در سال آینده امیدوار به اجرایی و عملیاتی شدن آن هستیم.

میرزایی با اشاره به فعالیت ۱۰۸ شرکت کارگزاری در کشور اظهار کرد: در حال حاضر محدودیت خاصی برای ارائه خدمات از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به آنها تکلیف نشده است. سازمان بورس و اوراق بهادار تا سال ۱۳۹۶، با توجه به فضایی که پس از قانون بازار وجود داشت و عبور از بافت قدیمی صنعت کارگزاری، ضرورت توسعه فیزیکی و جغرافیایی شرکت ها را احساس کرد؛ بنابراین دو شیوه نامه رتبه بندی کارگزاران فعال در بورس اوراق بهادار و بورس کالا انجام شد؛ اما از سال ۱۳۹۶ به بعد اجرای شیوه نامه رتبه بندی متوقف شد؛ چرا که اساساً نفس و ماهیت کار رتبه بندی با کار نظارتی در تعارض است. بر این اساس هیچ کدام از سازمان های نظارتی، چه در حوزه بازار سرمایه و چه غیر از بازار سرمایه وارد رتبه بندی نهادهای تحت نظارت خود نمی شوند؛ بر این اساس پس از سال ۱۳۹۶ تدوین رتبه بندی به تشکل های خودانتظام و اگذار شد. تشکل های خودانتظام شامل شرکت های بورس و کانون ها هستند. این

شیوه نامه با محوریت کانون کارگزاران بورس در حال حاضر مصوب و به شرکت های کارگزاری ابلاغ شده است و ان شاء الله از سال آینده اولین دوره رتبه بندی توسط کانون و مطابق این دستورالعمل اجرا خواهد شد. این نکته هم مهم است که رتبه بندی «Rating» نیست؛ بلکه «Ranking» است.

مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار در پاسخ به سایر پرسش های خبرنگاران رسانه ها درباره درآمد کارگزاری ها اظهار کرد: از جمله اختیارات قانونی هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، تصویب سقف نرخ کارمزد ارائه خدمات است. بخشی از کارمزد شرکت های کارگزاری به واسطه اتفاقاتی که از اواخر سال ۱۳۹۸ رخ داد، یعنی افزایش کمی و کیفی متغیرهای بازار، در مرداد ۱۳۹۹ کاهش یافت. بولتن ۷۰ صفحه ای درباره کارمزدها و سهم ارکان مختلف روی تارنمای سازمان بورس و اوراق بهادار در دسترس عموم قرار دارد که علاقه مندان می توانند مطالعه کنند. در حال حاضر تنها درآمد شرکت های کارگزاری کارمزد است. درآمد کارمزد در کیک درآمدی صنعت کارگزاری در بورس های خارجی، درآمد چهارم و پنجم کارگزاری است. درآمدهای اصلی کارگزاری عموماً به تفاوت نرخ بهره، نگهداری امانی وجوه اشخاص و... برمی گردد. متأسفانه در بورس ایران ظرفیت های قانونی خلق درآمد غیر از کارمزد در نظر گرفته نشده است.

پیش بینی و تغییر بستر قانونی، اولین و مهم ترین گام متنوع سازی کیک درآمدی کارگزاری ها

میرزایی در این خصوص اظهار کرد: شرکت های کارگزاری در ایران نمی توانند متنوع سازی درآمد داشته باشند. خدماتی که در شرایط فعلی ارائه می شود، با کارمزد دریافتی، تناسب منطقی دارد. در عین حال نگاه سازمان بورس و اوراق بهادار توسعه کیفیت خدمات شرکت های کارگزاری است، به همین خاطر ارتقای استانداردها و الزامات صدور مجوزهای تأسیس و فعالیت شرکت های کارگزاری را در دستور کار قرار دادیم. تا زمانی که متنوع سازی درآمدهای کارگزاران اتفاق نیفتد، این شرکت ها تابع درآمد تک متغیره، آن هم صرفاً مبتنی بر کارمزد معاملات خواهند بود. ریشه این وضعیت به عدم وجود ظرفیت های قانونی باز می گردد؛ بنابراین اولین گام برای متنوع سازی کیک درآمدهای کارگزاری، پیش بینی بستر قانونی لازم برای تحقق این موضوع است که این امر تا حدودی در اصلاح قانون بازار سرمایه از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار مدنظر قرار داده شده است. لکن تحقق نهایی موضوع موقوف به نگاه رکن قانون گذار کشور خواهد بود.

رئیس مرکز نظارت بر امنیت اطلاعات بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد نظارت امنیتی بر زیرساخت‌های بازار سرمایه، نقطه پایان ندارد

۱۸ اسفندماه

مرکز مکنابنا بر رسالت خویش، افزون بر توجه به توسعه سیستم‌های فناوری اطلاعات، «حفظ امنیت» این سیستم‌ها را در مرکز توجه خود قرار داده است و در همین راستا در جهت ارتقای فرهنگ امنیت اطلاعات در بازار سرمایه، برگزاری دوره‌های آموزشی-امنیتی برای مدیران و نمایندگان امنیتی نهادهای مالی بازار سرمایه، ارسال پیام‌های امنیتی و انتشار بولتن آگاهی‌رسانی را به‌طور مستمر و منظم در دستور کار خود قرار داده است.

او با بیان اینکه ارتقا و اشاعه این فرهنگ در تمام ابعاد بازار سرمایه یکی از وظایف مرکز مکنابه شمار می‌رود، اذعان کرد: افزون بر این موضوع، نسخه پنجم الزامات امنیت اطلاعات بازار سرمایه که توسط این مرکز تدوین و ابلاغ شده است در سال جاری به تمامی شرکت‌های نهادهای مالی و ارکان و شرکت‌های تابعه ابلاغ شد.

سنجری ادامه داد: در همین راستا، چندی پیش نیز دوره امنیتی برگزار شد. در مرحله نخست این دوره آموزشی، مدیران IT و نمایندگان امنیت شرکت‌های کارگزاری حضور داشتند. در سال آینده این دوره امنیتی برای شرکت‌های تأمین سرمایه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های سبدگردانی نیز برگزار خواهد شد.

او با مدنظر قرار دادن محتوای این دوره آموزشی اجباری عنوان کرد: موارد فنی لازم و نحوه پیاده‌سازی آنها طی این دوره تشریح شد و از شرکت‌هایی که تاکنون این موارد را انجام نداده‌اند، خواسته شد تا این موارد را لحاظ کنند و طی میزبانی که مرکز مکناد در سال آینده انجام می‌دهد، تمام موارد این دوره امنیتی را در شرکت‌های کارگزاری بررسی خواهد کرد.

رئیس مرکز نظارت بر امنیت اطلاعات بازار سرمایه با اشاره به اقدامات مرکز مکناد در ارتباط با فرهنگ‌سازی در حوزه فناوری اطلاعات برای پرسنل سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: اقداماتی همچون پیام‌های امنیتی، دوره‌های آموزشی و بولتن آگاهی‌رسانی از جمله این اقدامات است که نقطه پایانی ندارند و طی سال‌های آتی نیز انجام خواهند شد.

دفاع از سیستم‌ها با استانداردهای جهانی فاصله دارد؛ چرا که امنیت فناوری اطلاعات در کشورهای توسعه‌یافته، جزئی از فرآیند تولید این سیستم‌های فناوری محور به‌شمار می‌رود، اما در کشور ما نخست یک سیستم‌سازی ساخت راه‌اندازی می‌شود و سپس اقدامات و الزامات امنیتی لازم در ارتباط با آنها ابلاغ می‌شود.

این مقام مسئول در سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: برخی از اقدامات نفوذسایبری که در دو تا سه سال اخیر در کشور رخ داد، سبب اشاعه و تقویت فرهنگ امنیت در حوزه فناوری اطلاعات کشور شد و ابلاغیه مراکز نظارتی کشور، همچون افتای ریاست جمهوری و پدافند غیرعامل در ارتقای این فرهنگ کمک شایانی داشته است.

حامد سنجری، رئیس مرکز نظارت بر امنیت اطلاعات بازار سرمایه (مکنابنا) سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) با بیان اینکه در بازار سرمایه شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات بسیاری، مشغول به فعالیت هستند، اظهار کرد: در ارتباط با حوزه دفاع سایبری در زیرساخت‌های فناوری اطلاعات، ضعف‌هایی وجود دارد که این موضوع در هک و نفوذهایی که تا به حال در کشور رخ داده، خود را نشان داده است.

او با اشاره به رسالت مرکز مکناد بازار سرمایه در ارتباط با الزامات و ابلاغیه‌های فنی و امنیتی تصریح کرد: در این راستا، مرکز مکنابنا لازم است افزون بر توجه به توسعه سیستم‌های فناوری اطلاعات، بر موضوع مهم «حفظ امنیت» این سیستم‌ها، اقدامات لازم را داشته باشد. به‌بیانی دیگر، به‌موازات توسعه و پیشرفت سیستم‌های فناوری اطلاعات، امنیت آنها نیز بررسی و حفظ شود. رئیس مرکز نظارت بر امنیت اطلاعات بازار سرمایه ادامه داد: در کشور ما، فرهنگ امنیتی در مبحث

مدیر عملیات بازار ابزارهای نوین مالی بورس اوراق بهادار تهران خبر داد

پیاده‌سازی ماشین حساب‌های اختیار معامله در سایت TSETMC

۲۳ اسفندماه

در راستای توسعه بازار ابزارهای مشتقه، ماشین حساب‌های بازار اختیار معامله با همکاری شرکت مدیریت فناوری بورس تهران در صفحه هر نماد سایت TSETMC پیاده‌سازی شده و از ۲۳ اسفندماه، در اختیار فعالان بازار سرمایه قرار می‌گیرد.

دیگر از اقداماتی است که با همکاری شرکت مدیریت فناوری بورس تهران به بهره‌برداری رسیده است.

مدیر عملیات بازار ابزارهای نوین مالی بورس تهران خاطر نشان کرد: طراحی و ایجاد دیده‌بان مختص بازار اختیار معامله در سایت TSETMC که دارای فیلدهای تخصصی این بازار همچون موقعیت‌های باز و اندازه قرارداد و سایر موارد مربوطه است، در دستور کار این مدیریت بوده که در سال آینده با همکاری شرکت مدیریت فناوری بورس تهران پیاده‌سازی خواهد شد.

وی در پایان گفت: بدین ترتیب، امکان فیلترنویسی و دریافت و پردازش اطلاعات کامل بازار اختیار معامله توسط معامله‌گران و فعالان این بازار میسر خواهد شد.

می‌گیرد. مطهری نیا تصریح کرد: این مدیریت همواره در تلاش است اقدامات توسعه‌ای با هدف رشد بازار مشتقه را به انجام رساند و بستر و امکانات لازم را جهت ایجاد فضای مناسب سرمایه‌گذاری در این بازار فراهم کند.

وی افزود: طراحی و پیاده‌سازی ماشین حساب‌های بازار اختیار معامله در سایت TSETMC نیز یکی

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس اوراق بهادار تهران، وحید مطهری نیا مدیر عملیات بازار ابزارهای نوین مالی بورس تهران از انجام اصلاحاتی در سایت TSETMC خبر داد و افزود: در راستای توسعه بازار ابزارهای مشتقه، ماشین حساب‌های بازار اختیار معامله با همکاری شرکت مدیریت فناوری بورس تهران در صفحه هر نماد سایت TSETMC پیاده‌سازی شده و از روز جاری در اختیار فعالان بازار قرار

بزرگترین عرضه اولیه سال در بورس اوراق بهادار تهران عرضه شرکت بین‌المللی توسعه صنایع و معادن غدیر رقم خورد

سهام ۱۵,۵۰۰ ریال در بورس تهران کشف قیمت و معامله شد. گفتنی است، در عرضه اولیه سهام شرکت مذکور، بیش از ۱ میلیون و ۵۳۳ هزار و ۴۹۷ کد معاملاتی شرکت کردند و حداکثر ۹۴۰ سهم به هر کد معاملاتی اختصاص یافت. شایان ذکر است، مدیر عرضه کارگزاری «آرمون بورس»، متعهد عرضه شرکت «سرمایه‌گذاری غدیر» و متعهدین خرید شرکت‌های «تأمین سرمایه‌کاران»، «تأمین سرمایه‌دماوند» و «تأمین سرمایه‌امید» هستند.

معادن غدیر «با نماد «وکغذیر»، به‌عنوان پانصد و نود و هفتمین شرکت در فهرست شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بخش «شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی» گروه و طبقه «شرکت‌های صنعتی چند رشته‌ای» در فهرست نرخ‌های بازار دوم و در نماد «وکغذیر» به روش قیمت ثابت عرضه اولیه شد. بر اساس این گزارش، جمعاً معادل ۷ درصد از سهام شرکت «بین‌المللی توسعه صنایع و معادن غدیر» با نماد «وکغذیر»، به قیمت هر

در جریان چهارمین عرضه اولیه قرن جدید در بورس تهران، تعداد یک میلیارد و ۲۹۵ میلیون سهم، معادل ۷ درصد از سهام شرکت «بین‌المللی توسعه صنایع و معادن غدیر» با نماد «وکغذیر» کشف قیمت شد. به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس تهران، روز سه‌شنبه مورخ ۲۳ اسفندماه، تعداد یک میلیارد و ۲۹۵ میلیون سهم معادل ۷ درصد از سهام شرکت «بین‌المللی توسعه صنایع و

۲۳ اسفندماه

رویدادهای خبری بازار سرمایه در فروردین ماه ۱۴۰۲

برنامه‌های توسعه‌ای مدیرعامل شرکت فرابورس ایران در سال ۱۴۰۲

۲ فروردین‌ماه

توسعه و تعمیق بازار اوراق مالی اسلامی، تأسیس صندوق‌های سرمایه‌گذاری جدید، توسعه فرآیندهای نظارتی، ارتقاء نظارت بر ناشران از طریق توسعه سامانه‌ها و ... از برنامه‌هایی به شمار می‌روند که فرابورس ایران در سال پیش رو برای تحقق آنها تلاش خواهد کرد.

محمدعلی شیرازی، مدیرعامل فرابورس ایران در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) به مناسبت سال جدید عنوان کرد: "نوروز" آیین دیرپای شکوفایی، میراث ارزشمند نیاکان فرهنگ پرور ما و جشن ملی ایرانیان است.

تحویل هر سال، گاه تحول و دگرگونی است و به آدمی پیام تدبیر و تفکر، از خود رستن و به خدا پیوستن و پیام دوباره زنده شدن می‌دهد. وی در تشریح برنامه‌های سال جدید بیان کرد: در سالی که سپری شد فرابورس ایران به‌عنوان یکی از ارکان کلیدی بازار سرمایه نقش خود را در تأمین مالی و تجهیز منابع برای بنگاه‌های اقتصادی و صنایع، حوزه دانش‌بنیان، دولت و سرمایه‌گذاران تداوم بخشید و با تلاش‌های بی‌وقفه و به یاری خداوند از ابزارهای مالی و سرمایه‌گذاری جدیدی برای پوشش انواع سلايق سرمایه‌گذاری، رونمایی کرد.

شیرازی افزود: میزبانی از عرضه سهام ۱۷ شرکت جدید در بازارهای اول و دوم، ورود نخستین استارت‌آپ به بازار سرمایه، رونمایی از نخستین اوراق قرض الحسنه، پذیره‌نویسی نخستین صندوق املاک و مستغلات، توسعه بازار مشتقه از طریق راه‌اندازی انواع قراردادهای آپشن روی ETFها از نوع سهامی، اوراق با درآمد ثابت و صندوق شاخصی هم‌وزن، تأمین مالی بخش خصوصی از طریق انواع اوراق مالی اسلامی، ورود صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه جدید و انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری اعم از سهامی، اوراق با درآمد ثابت، حمایت از هم‌وطنان زلزله‌زده خوی با انتشار اوراق گواهی نیکوکاری و ... بخشی از نقش‌آفرینی

وی ادامه داد: ساماندهی بازار پایه از طریق پذیرش شرکت‌های شفاف که امکان ورود به بازارهای اصلی را دارند و انتقال سایر نمادها به بازار توافقی نیز از دیگر برنامه‌هایی است که شرکت فرابورس ایران برای سال ۱۴۰۲ در پیش خواهد گرفت.

شیرازی با اشاره به سایر برنامه‌های این شرکت گفت: این رکن بازار سرمایه همچنین می‌کوشد تا اقدامات لازم را برای عملیاتی کردن پروژه‌های توسعه‌ای در دستور کار قرار دهد. این پروژه‌ها شامل توسعه بازار توافقی، اصلاح ضوابط پذیرش شرکت‌های کوچک و متوسط، توسعه تأمین مالی شرکت پروژه‌ها، تغییر در سازوکار بازار دارایی فکری، راه‌اندازی مجدد بازار سوم، ایجاد زیرساخت‌های بازار شرکت‌های دانش‌بنیان، تدوین و تصویب مدل محاسبه امتیاز حاکمیت شرکتی ناشران و مواردی از این دست هستند.

وی اضافه کرد: در این میان توسعه و تعمیق بازار اوراق مالی اسلامی، تأسیس صندوق‌های سرمایه‌گذاری جدید، توسعه فرآیندهای نظارتی، ارتقاء نظارت بر ناشران از طریق توسعه سامانه‌ها نیز از دیگر برنامه‌هایی به شمار می‌روند که شرکت فرابورس ایران در سال پیش‌رو برای تحقق آنها تلاش خواهد کرد.

فرابورس ایران در بازار سرمایه کشور در سال ۱۴۰۱ بود.

مدیرعامل شرکت فرابورس ایران، تصریح کرد: در این میان باید توجه کرد آنچه در سال‌های اخیر، اقتصاد جهانی را دستخوش تحولات عظیمی کرده، ظهور شرکت‌های فناوری محور می‌باشد که به‌جای سرمایه فیزیکی، بر دانش و نوآوری تمرکز کرده‌اند. ورود گسترده این شرکت‌ها به بورس کشورهای توسعه‌یافته و رصد قیمت سهام و ارزش بازاری آنها بیانگر ضرورت نگاه جدی به توسعه بازار سرمایه کشور از طریق پذیرش شرکت‌های نوآور است. شیرازی افزود: در همین راستا در حالی قدم به سال ۱۴۰۲ می‌گذاریم که برای تسهیل ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بازار سرمایه با هماهنگی سازمان بورس و اوراق بهادار، دستورالعملی تدوین شده تا پس از تصویب در هیئت مدیره محترم سازمان بورس، بازاری برای این شرکت‌ها طراحی شود که اجرایی شدن آن در سال جدید در دستور کار قرار خواهد گرفت.

در حال حاضر نیز پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان در بازارهای اول و دوم فرابورس در اولویت هستند و دانش‌بنیان بودن شرکت در فرآیند پذیرش، مزیت محسوب می‌شود.

۳ برنامه اصلی دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در سال ۱۴۰۲

۳ فروردین ماه

ارتقاء نقش نظارتی کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار بر روی اعضا، توسعه سامانه کاربایی در بازار سرمایه و تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت کارگزاری، مهم ترین اهدافی هستند که امسال، علاوه بر امور جاری کانون به آنها خواهیم پرداخت.

محمد رضا دهقانی احمدآباد، دبیر کل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) ضمن تبریک سال نو به جامعه سهامداران، بیان کرد: همچون سایر ارکان بازار سرمایه که به دنبال عمق بخشیدن به این بازار هستند، کانون کارگزاران نیز این نقش را ایفا خواهد کرد.

وی در تشریح برنامه‌های کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در سال ۱۴۰۲ گفت: برنامه‌های کانون برای سال جاری در ۳ بخش خلاصه می‌شود؛ ۱- ارتقاء نقش نظارتی کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار بر روی اعضای خود؛ در این راستا مجموعه برنامه‌هایی در دست اجرا داریم که از مهمترین این برنامه‌ها می‌توان به بحث رتبه‌بندی شرکت‌های کارگزاری اشاره کرد. امیدواریم با کسب موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار، امسال اولین رتبه‌بندی را در فرمت جدید برای کارگزاری‌ها داشته باشیم تا هم به ارتقای صنعت کارگزاری در کشور و هم به تقویت نقش نظارتی کانون کارگزاران کمک شود.

۲- توسعه سامانه کاربایی در بازار سرمایه؛

برنامه از سال گذشته آغاز شد. هدف این است که پژوهش‌های دانشگاهی مسأله محور شوند تا هم معضلی از بازار سرمایه برطرف کند و هم ارتباط آموزشی بهتری را با جامعه دانشگاهی داشته باشیم. علاوه بر این برنامه‌ها، امور جاری کانون هم انجام خواهد شد.

دهقانی در خاتمه تصریح کرد: امیدوارم امسال، اتفاقات خوبی برای تمامی مردم ایران علی‌الخصوص فعالان بازار سرمایه، رقم بخورد.

امیدواریم با توسعه این سامانه، کاربایی در بازار سرمایه تسهیل شده و کلیه نهادهای مالی بتوانند دسترسی سریع‌تری به رزومه متقاضیان اشتغال در نهادهای مالی وابسته به بازار سرمایه داشته باشند. همچنین از طریق این سامانه، می‌توان با معرفی صنعت مالی کشور به دانشجویان و دانشگاهیان، پلی برای ورود و جذب افراد مستعد و متخصص و مدیریت نیروی انسانی در این بازار باشیم.

۳- تقویت ارتباط دانشگاه با صنعت؛ که این

مدیرعامل شرکت بورس اوراق بهادار تهران خبر داد

تغییرات اساسی در طبقه‌بندی بازارها و تابلوهای بورس رخ می‌دهد

۵ فروردین ماه

در حوزه مقررات گذاری، تغییرات اساسی اتفاق خواهد افتاد که مهمترین آن طبقه‌بندی بازارها است. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، محمود گودرزی مدیرعامل شرکت بورس اوراق بهادار تهران گفت: در حوزه مقررات گذاری تغییرات اساسی اتفاق خواهد افتاد که مهمترین آن طبقه‌بندی بازارها است. طبقه‌بندی بازارها معنا و مفهوم خاصی را به هر تابلومی دهد. اصلاح این دستورالعمل در اوایل سال ۱۴۰۲ به سرانجام خواهد رسید و دیگر ریزساختارهای هر بازار و تابلو متفاوت با تابلوهای دیگر خواهد بود.

موضوع دوم بحث حاکمیت شرکتی است که در سال ۱۴۰۲ به همت بورس تهران در این باب اتفاق بسیار مبارکی خواهد افتاد؛ ما یک همایش با استاندارد بسیار بالا برگزار خواهیم کرد و به این طریق، شرکت‌ها با توجه به الزامات حاکمیت شرکتی، رتبه‌بندی خواهند شد.

هدف گذاری بورس انرژی برای افزایش شفافیت معاملات حامل های انرژی

۷ فروردین ماه

برای سال ۱۴۰۲، چندین برنامه راهبردی تدوین شده که از جمله آن می توان به راه اندازی بازار ساعتی برای معاملات برق، آغاز معاملات اختیار معامله، توسعه معاملات بازار فیزیکی بورس انرژی و همچنین قراردادهای آتی نفت خام و میعانات گازی اشاره کرد.

علی نقوی مدیرعامل بورس انرژی ایران در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، ضمن تبریک سال نو به جامعه سهامداران، به تشریح برنامه های بورس انرژی برای سال جدید پرداخت و گفت: برای سال ۱۴۰۲، در بورس انرژی ایران چندین برنامه راهبردی تدوین شده که از جمله آن می توان به راه اندازی بازار ساعتی برای معاملات برق، آغاز معاملات اختیار معامله، توسعه معاملات بازار فیزیکی بورس انرژی و همچنین قراردادهای آتی نفت خام و میعانات گازی اشاره کرد.

وی اضافه کرد: در تلاش هستیم تا با طراحی ابزارهای متنوع، فرصت های جدید سرمایه گذاری را پیش روی سرمایه گذاران قرار دهیم تا با شفاف شدن معاملات حامل های انرژی، امکان پیش بینی پذیری و شفافیت در بخش انرژی کشور

۱۴۰ هزار میلیارد تومان بود. همچنین ایشان خاطر نشان کردند: این افتخار نصیب ما شد که ۳ میلیارد دلار از صادرات فرآورده های نفتی از مسیر بورس انرژی ایران رقم بخورد.

را ارتقا دهیم. علی نقوی بیان کرد: در سالی که گذشت، بورس انرژی ایران شاهد معاملات انواع فرآورده های هیدروکربوری و برق و سایر ابزارهای مالی قابل معامله در بورس به ارزش بیش از

رئیس اداره نظارت بر حسابرسان معتمد و گزارشگری مالی سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد

در سال ۱۴۰۱، ارتقای دستورالعمل «حاکمیت شرکتی» برای حمایت از منافع سهامداران انجام شد

۹ فروردین ماه

سیدمصطفی علوی، رئیس اداره نظارت بر حسابرسان معتمد و گزارشگری مالی سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) با بیان اینکه اجرای دستورالعمل حاکمیت شرکتی در سال ۱۳۹۷ الزامی شد، تصریح کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان نهادی پیشرو در حوزه شفافیت و در راستای حمایت از منافع سهامداران در سال ۱۳۹۷ اجرای دستورالعمل حاکمیت شرکتی را برای شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران و فرابورس ایران الزامی کرد.

او با اشاره به ضرورت بازنگری در دستورالعمل حاکمیت شرکتی، ابراز کرد: وجود پاره ای از الزامات که قابلیت اجرای آن ها با ابهام و مشکل مواجه بوده و بازخوردهای متعدد فعالان بازار، ناشران و سایر ذی نفعان در خصوص برخی از موارد و نیازسنجی صورت گرفته، به منظور افزودن الزامات جدید برای حمایت از منافع سهامداران، تجدیدنظر و اصلاح دستورالعمل مذکور را ضروری ساخت.

رئیس اداره نظارت بر حسابرسان معتمد و گزارشگری مالی سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه خاطر نشان کرد: در نهایت، دستورالعمل جدید پس از انجام

حذف موادی که قابلیت اجرا نداشتند، الزام به گزارشگری پایداری شرکت ها، الزام به تشکیل کمیته ریسک، ساختارمند شدن کمیته های تخصصی هیئت مدیره، تأیید معاملات اشخاص وابسته توسط کمیته های حسابرسی و اخذ نظر گزارش کارشناس رسمی در خصوص معاملات دارایی هایی مانند

اقدامات اساسی و برگزاری جلسات کارشناسی متعدد و اخذ نظر از خبرگان، ناشران و سایر ذی نفعان در سال ۱۴۰۱ برای ناشران ثبت شده نزد سازمان، ابلاغ شد. او با اشاره به برخی از تغییرات قابل توجه در دستورالعمل جدید، اذعان کرد: مشمول شدن شرکت های بازار پایه به اجرای این دستورالعمل،

دارایی‌های ثابت مشهود از جمله این تغییرات هستند. علوی همچنین مجازات‌های انضباطی مشخص را از دیگر تغییرات قابل توجه در دستورالعمل جدید برشمرد و افزود: این مجازات‌های انضباطی در انتهای این دستورالعمل ذکر شده و در صورت عدم رعایت مفاد این دستورالعمل، قابل اعمال خواهد بود؛ بنابراین ضرورت دارد مدیران شرکت‌ها اهتمام ویژه‌ای برای رعایت این دستورالعمل در نظر گرفته و سعی در اجرای صحیح آن داشته باشند. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز به‌عنوان نهاد ناظر بازار سرمایه عزم جدی در نظارت بر اجرای دقیق این الزامات داشته و در صورت عدم رعایت مطابق مقررات برخورد خواهد کرد.

حاکمیت شرکتی؛ از راهبری شرکت‌ها تا حمایت از منافع سهامداران

او در بخش دوم گفتگوی خود با «سنا» با اشاره به گسترش روزافزون شرکت‌های سهامی و تفکیک

مالکیت شرکت‌ها از مدیریت آن‌ها اظهار کرد: این موضوع به‌ویژه در قرن اخیر سبب تغییر دیدگاه در خصوص نحوه هدایت و راهبری واحدهای تجاری و مطرح شدن مسائل نمایندگی شد. امروزه بسیاری از واحدهای تجاری و حتی دولت‌ها بر اهمیت چگونگی راهبری و هدایت بنگاه‌های اقتصادی واقف بوده و آن را درک کرده‌اند.

سید مصطفی علوی ادامه داد: در این میان حفظ و حمایت از منافع سهامداران که منابع خود را در اختیار واحدهای تجاری قرار می‌دهند تا بازدهی کسب کنند از اهمیت بسزایی برخوردار است. داشتن مدل و سیستمی به‌منظور راهبری و هدایت شرکت‌ها به گونه‌ای که مالکان منتفع شده و از حفاظت از منافع خود مطمئن شوند، نه تنها برای سهامداران و سرمایه‌گذاران بلکه برای مدیران شرکت‌ها، ناظرین بازار سرمایه، دولت‌ها و قانون‌گذاران از اهمیت قابل توجهی برخوردار است.

به گفته این مقام مسئول، حاکمیت شرکتی که در بسیاری از کشورها به شکل یک قانون اجرایی شود با مجموعه‌ای از ابیادها و بنیادها و الزامات مختلف سعی در افزایش شفافیت اطلاعات، پاسخگویی مدیران و همچنین حمایت از منافع سهامداران دارد. در بسیاری از کشورها رتبه‌بندی و امتیازبندی حاکمیت شرکتی وجود دارد و سهامداران می‌توانند به شرکت‌هایی که امتیاز و رتبه بالاتری داشته باشند اعتماد کرده و منافع خود را تا حدود زیادی حفظ شده در نظر بگیرند.

او با بیان اینکه حاکمیت شرکتی شامل فرآیندها، ساختارها، فرهنگ‌ها و سیستم‌هایی می‌شود که موفقیت عملیات سازمان را در پی دارد، تصریح کرد: حاکمیت شرکتی فرآیند نظارت و کنترل برای تضمین عملکرد مدیر شرکت مطابق با منافع سهامداران است و در برگیرنده مجموعه قوانین، مقررات، نهادها و روش‌هایی است که مشخص می‌کند شرکت‌ها چگونه و به نفع چه کسانی اداره شوند.

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار توضیح داد

هدف از انتشار سوابق کیفری و تخلفاتی مدیران، پیشگیری از تکرار جرائم بورسی است

مبادرت می‌کند. به گفته این مقام مسئول در سازمان بورس و اوراق بهادار، انتشار سوابق محکومیت مدیران، از هزینه ارتکاب جرائم و تخلفات به شدت می‌کاهد و در برآوردی که مدیر متخلف در تصمیم‌گیری خود خواهد داشت مبنی بر عدم انجام آن، مؤثر خواهد بود؛ زیرا انتشار عملکرد مدیر در حسن شهرت و جایگاه مدیریتی او تأثیر بسزایی دارد و در این شرایط، انتشار احکام سبب پیشگیری از تخلفات خواهد شد. بنابراین به نظر می‌رسد انتشار سوابق سبب پایین آوردن هزینه تخلفات و در پی آن پیشگیری از وقوع آنها خواهد شد. او با تأکید بر این نکته که یکی از وظایف سازمان بورس و اوراق بهادار که در قانون بازار به آن اشاره شده، اتخاذ تدابیر لازم به‌منظور پیشگیری از تخلفات است، گفت: در همین راستا، شورای عالی بورس با تنظیم ضوابط اجرایی حکم قانونی انتشار سوابق تخلفاتی و انضباطی مدیران، این بستر و ابزار فراهم کرده تا از طریق انتشار این سوابق اقدام پیشگیرانه خود را محقق کند.

رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار نیز یکی از عوامل ایجاد بازدارندگی قابل اعتنا را اطلاع‌رسانی عمومی در خصوص اقدامات اجرایی یا همان انتشار سوابق کیفری و انضباطی دانسته است.

او در انتهای گفتگوی خود با «سنا» با اشاره به پیشینه این موضوع در دین اسلام ابراز کرد: با توجه به اینکه در جامعه و نظام اسلامی، تکرار اسلامی در حاکمیت و آحاد جامعه حاکم است بهتر است نگاه تاریخی و روایی نسبت به موضوع انتشار سوابق محکومیت نیز شود.

این اقدام از ارتکاب جرائم و تخلفات توسط مدیران در بازارهای مالی و بزه‌دیدگی سهامداران در این بازارها ممانعت به عمل می‌آورد، زیرا در بازارهای مالی، سرمایه‌گذاران بسیاری وجود دارند که به‌صورت بالقوه می‌توانند بزه‌دیده شوند که در سایه انتشار عملکرد مدیران می‌توان از بزه‌دیدگی آنها اجتناب کرد.

منتظری با بیان اینکه متخلفان همیشه اقدام به محاسبه هزینه و فایده برای ارتکاب اعمال و تصمیم‌های خود می‌کنند، عنوان کرد: هرمدیری پیش از آنکه در رابطه با انجام تخلف یا جرمی تصمیم‌گیری کند، هزینه و فایده آن را بررسی می‌کند؛ به این ترتیب که پاسخ کیفری یا انضباطی در نظر گرفته شده برای عمل خود را بررسی می‌کند و چنانچه فواید ارتکاب آن عمل را بیش از هزینه آن تشخیص دهد، به آن عمل

بازدارندگی و پیشگیری از تکرار جرائم و تخلفات برای مدیرانی که از سابقه تخلف برخوردارند به‌عنوان مبنای مشروعیت انتشار سوابق کیفری و تخلفاتی و عملکرد مدیران برشمرد می‌شود؛ اقدامی که از طریق آن، حقوق سهامداران و سرمایه‌گذاران نیز به نحو شایسته‌تری حفظ خواهد شد.

محمد مهدی منتظری، رئیس اداره پیشگیری از ناهنجاری‌ها و ارتقاء سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص انتشار سوابق کیفری و تخلفاتی و عملکرد مدیران، به خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) گفت: در انتشار این سوابق، لازم است به این نکته اشاره شود که مبنای مشروعیت، حکم قانونی و تکلیفی که مجلس شورای اسلامی در قانون احکام دائمی ایجاد کرده، بحث بازدارندگی و پیشگیری از تکرار جرائم و تخلفات برای مدیرانی است که از سابقه تخلف برخوردارند.

منتظری با بیان اینکه معرفی مدیران ناقض قانون سبب می‌شود مدیران اعتبار و حسن شهرت خود را در معرض خطر ببینند، گفت: این اقدام سبب می‌شود مدیران تلاش کنند رفتار و تصمیم‌های مدیریتی خود در شرکت‌ها را با قوانین و مقررات منطبق کنند. طبیعی است از این طریق حقوق سهامداران و سرمایه‌گذاران نیز به نحو شایسته‌تری حفظ خواهد شد. او با تأکید بر اینکه به انتشار سوابق مدیران نه تنها به‌عنوان یک مجازات در نظام‌های حقوقی و بازارهای مالی نگریسته می‌شود، بلکه ابزاری پیشگیرانه در چهارچوب پیشگیری‌های وضعی تلقی می‌شود، خاطر نشان کرد:

«پی پاد»، اولین عرضه اولیه سال جدید در بورس اوراق بهادار تهران

۱۶ فروردین ماه
در جریان نخستین عرضه اولیه سال جدید در شرکت بورس اوراق بهادار تهران، تعداد ۳۶۰ میلیون سهم معادل ۱۲ درصد از سهام شرکت پرداخت الکترونیک پاسارگاد با نماد «پی پاد» کشف قیمت شد. به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل بورس تهران، روز چهارشنبه ۱۶ فروردین ماه ۱۴۰۲، تعداد ۳۶۰ میلیون سهم معادل ۱۲ درصد از سهام شرکت پرداخت الکترونیک پاسارگاد به عنوان ششصد و یکمین شرکت پذیرفته شده در بخش «رایانه و فعالیت های وابسته به آن»، گروه و طبقه «مشاوره و تهیه نرم افزار» با کد «۷۲۲۰» و نماد «پی پاد» در فهرست نرخ های بازار دوم بورس اوراق بهادار تهران به شیوه ثبت سفارش، کشف قیمت و عرضه اولیه شد.

بر اساس این گزارش، جمعاً معادل ۱۲ درصد از سهام شرکت «پرداخت الکترونیک پاسارگاد» با نماد «پی پاد»، به قیمت هر سهم ۵،۵۰۰ ریال در بورس تهران کشف قیمت و معامله شد. گفتنی است، در عرضه اولیه سهام شرکت مذکور، بیش از ۱ میلیون و ۵۷۹ هزار و ۲۳۸ کد معاملاتی شرکت کردند و حداکثر ۲۳۷ سهم به هر کد

پارس و شرکت پیام آوران مدیریت ایرانیان» و همچنین متعهدین خرید «تأمین سرمایه امید و بازارگردان صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی اندیشه زرین پاسارگاد» هستند.

معاملاتی اختصاص یافت. شایان ذکر است در این عرضه، مدیر عرضه «کارگزاری بانک پاسارگاد»، متعهدین عرضه «شرکت فناوری اطلاعات و ارتباطات پاسارگاد آریان، شرکت کاشفان نواندیش

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد مشکل کمبود نهادهای واسط در انتشار اوراق برطرف شد

نهادهای واسط شده بود. چنان بیان کرد: با اصلاح ماده فوق، از این به بعد برای انتشار کلیه اوراق مرابحه، صرفاً با استفاده از دو نهاد واسط یعنی یک نهاد واسط جهت انتشار اوراق متقاضیان مختلف که با ضمانت شخص حقوقی منتشر می شوند (مشابه سایر اوراق) و یک نهاد واسط صرفاً جهت انتشار اوراق مرابحه متقاضیان مختلف با سایر تضمین (وثایق و رتبه اعتباری)، انجام خواهد شد.

وی افزود: با توجه به تعدد اوراق مرابحه نسبت به سایر ابزارهای تأمین مالی، تخصیص دو نهاد واسط برای انتشار اوراق مرابحه کلیه متقاضیان تأمین مالی، امکان استفاده از ظرفیت نهادهای واسط قبلی که تعهدات مربوط به اوراق منتشره آنها به پایان رسیده و تسویه شده است جهت انتشار سایر اوراق از جمله اجاره، منفعت، خرید دین و... مهیا خواهد شد. ایشان گفت: اصلاح این ماده موجب افزایش سرعت و سهولت تأمین مالی شرکت ها می شود و در صورت تسریع در تکمیل و ارائه مدارک توسط متقاضی تأمین مالی، زمان تأمین مالی کمتر نیز خواهد شد که این موضوع نیازمند اهتمام متقاضی تأمین مالی نسبت به انجام به موقع فرآیندهای انتشار اوراق است.

شخص حقوقی، یک نهاد واسط تخصیص دهد و برای تأمین مالی متقاضیان مختلف از نهادهای واسط مذکور به دفعات استفاده کند.

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار خاطرنشان کرد: پیش از اصلاح ماده فوق، هر شرکتی که بدون ضمانت شخص حقوقی جهت تأمین مالی اقدام به انتشار اوراق مرابحه می کرد، نیاز به تخصیص یک نهاد واسط مجزا به ازای هر شرکت و حتی به ازای طرح های مختلف یک شرکت بود. این امر با توجه به مشکلات و سختی های تأسیس نهادهای واسط و افزایش درخواست های تأمین مالی، باعث کمبود

۱۶ فروردین ماه
با پیشنهاد اصلاح ماده ۶ دستورالعمل فعالیت نهادهای واسط، شرکت مدیریت دارایی مرکزی می تواند برای انتشار هر نوع اوراق (مرابحه، منفعت و...) دارای ضامن شخص حقوقی به ترتیب مذکور در مقررات مربوطه، یک نهاد واسط تخصیص داده برای تأمین مالی متقاضیان مختلف از نهاد واسط مذکور به دفعات استفاده کند.

مرتضی چشان، رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار بدهی سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) گفت: با عنایت به موافقت شورای عالی بورس و هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار با پیشنهاد اصلاح ماده ۶ دستورالعمل فعالیت نهادهای واسط، شرکت مدیریت دارایی مرکزی می تواند برای انتشار هر نوع از اوراق (مرابحه، منفعت و...) دارای ضامن شخص حقوقی به ترتیب مذکور در مقررات مربوطه، یک نهاد واسط تخصیص داده و برای تأمین مالی متقاضیان مختلف از نهاد واسط مذکور به دفعات استفاده کند. همچنین مدیریت دارایی مرکزی می تواند برای انتشار اوراق مرابحه بدون ضامن

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای سازمان بورس و اوراق بهادار مطرح کرد واریز وجوه حق تقدم استفاده‌نشده در سال‌های گذشته از طریق سامانه سجام

تغییراتی که در ماده ۱۷ دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه شرکت‌های ثبت‌شده نزد سازمان بورس رقم خورد، کلیه شرکت‌ها موظف شدند که این وجوه را حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری به حساب سهامداران سجامی واریز کنند. همچنین وجوه حاصل از فروش حق تقدم‌های استفاده‌نشده سهامداران سجامی در سال‌های گذشته (سنواتی) که نزد شرکت‌ها باقی مانده است نیز باید از طریق سجام به حساب آنان واریز و تسویه شود.

وی تشریح کرد: سهامدارانی که در سامانه سجام ثبت نام نکرده‌اند نیز می‌توانند مطابق رویه گذشته وجوه مربوط را دریافت کنند. شرکت‌ها نیز موظف هستند که اطلاعیه نحوه دریافت وجوه ناشی از فروش حق تقدم‌های استفاده‌نشده این گروه از سهامداران را همزمان با اطلاعیه پرداخت وجوه سهامداران سجامی در سامانه کدال منتشر کنند. لطفی گفت: باتوجه به الزام پرداخت سود تقسیمی از طریق سجام و همچنین رفع چالش‌های موجود و فراهم شدن زیرساخت‌های لازم، خوشبختانه گامی دیگر در جهت تسهیل امور سهامداران در بازار سرمایه برداشته شده است.

نکنند، آن‌را از طریق بازار سرمایه به فروش برسانند و وجوه حاصل از آن را پس از کسر هزینه‌های مربوطه به حساب سهامداران واریز کند.

وی افزود: پیش از اصلاح دستورالعمل مراحل زمانی افزایش سرمایه، شرکت‌ها ملزم به واریز مبالغ حاصل از فروش حق تقدم‌های استفاده‌نشده از طریق سجام و بستر سپرده‌گذاری مرکزی نبوده و سهامداران پس از انتشار اطلاعیه پرداخت در سامانه کدال عمدتاً از طریق مراجعه به بانک‌ها اقدام به دریافت وجوه مربوطه می‌کردند.

رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: با

با تغییراتی که در ماده ۱۷ دستورالعمل مراحل زمانی

افزایش سرمایه شرکت‌های ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار رقم خورد، کلیه شرکت‌ها موظف شدند که این وجوه را حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری به حساب سهامداران سجامی واریز کنند. همچنین وجوه حاصل از فروش حق تقدم‌های استفاده‌نشده سهامداران سجامی در سال‌های گذشته (سنواتی) که نزد شرکت‌ها باقی مانده است نیز باید از طریق سجام به حساب آنان واریز شده و تسویه شود.

احمد لطفی، رئیس اداره نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه‌ای سازمان بورس و اوراق بهادار در گفتگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) در خصوص ابلاغیه جدید سازمان بورس مبنی بر واریز وجوه ناشی از فروش حق تقدم‌های استفاده‌نشده از طریق سامانه سجام، اظهار کرد: در افزایش سرمایه شرکت‌های سهامی عام از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی، سهامداران شرکت در تاریخ تصویب افزایش سرمایه، دارای حق تقدم در خرید سهام جدید هستند. شرکت موظف است در صورتی که این سهامداران، از حق تقدم در مهلت مقرر استفاده

۱۹ فروردین‌ماه

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد

اتفاقات سال ۱۳۹۹ منجر به شناسایی نقاط ضعف بازار سرمایه شد

وی اضافه کرد: در کنار صدور مجوزهای جدید، نگاه ما به تخلفات نهاد‌های مالی، جدی است و در صورت تخلف، مجوز آنها ابطال خواهد شد. ایجاد صندوق‌های جدید برای گسترش سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از جمله اقدامات سازمان بورس در سال گذشته بود. عشقی با بیان اینکه امسال با اصلاح دستورالعمل شرکت‌های سهامی عام پروژه، سرمایه‌های مردم به سمت بخش مولد اقتصاد هدایت خواهد شد،

تعداد نهادهای مالی بازار سرمایه از ۷۸۰ به ۹۵۰ رسید

مجید عشقی در ادامه گفت: با هدف بازگشت اعتماد به بازار سرمایه، اقداماتی همچون توسعه کمی و کیفی نهادهای مالی در دستور کار قرار گرفت و به همین سبب از تعداد ۷۸۰ نهاد مالی به ۹۵۰ نهاد رسیدیم که تلاش خواهیم کرد تا در ادامه ۱۰۰، نهاد مالی ایجاد شود.

اتفاقات سال ۱۳۹۹ منجر به

شناسایی نقاط ضعف بازار

سرمایه شد. نباید تنها بر مهار تورم تأکید داشت؛ مهار تورم بدون رشد تولید، سودی برای کشور ندارد.

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، مجید عشقی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در گردهمایی اعضای کانون نهادهای سرمایه‌گذاری ایران و فعالان بازار سرمایه گفت: در سال ۱۳۹۹ فضای ملت‌پس را شاهد بودیم و به همین علت آسیب‌های زیادی به اقشار مختلف جامعه وارد شد اما این اتفاق باعث شناسایی نقطه‌ضعف‌های پیشین شد.

وی افزود: با استفاده از تجربیات گذشته تلاش بر ارتقاء زیرساخت‌ها در بازار سرمایه شد تا به این واسطه بارشده حجم معاملات، دیگر مشکلی از این بابت به وجود نیاید. توجه حاکمیت و دولت به بازار سرمایه یکی دیگر از دستاوردها بود، با عبرت‌های سال ۱۳۹۹ نقش مهم بازار سرمایه برای دولت و اقتصاد شفاف شد. عشقی تصریح کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار همواره در تلاش بوده که سرمایه‌گذاری غیرمستقیم تقویت شود تا اشتباهات سرمایه‌گذاری برای افراد غیرحرفه‌ای به حداقل برسد.

۱۹ فروردین‌ماه

بازار مطابق بند چ نیز فراهم شده است که این موضوع اطمینان و شفافیت بازار را بیش از پیش افزایش می‌دهد. مجموع اقدامات یادشده موجب اعتمادبخشی به بازار سرمایه می‌شود.

اصلاح فرآیندهای سازمان بورس و اوراق بهادار در دستور کار است

مجید عشقی در ادامه اظهار کرد: حمایت از توسعه نوآوری و تأمین مالی یکی از محورهای اصلی پیشبرد سازمان بورس و اوراق بهادار خواهد بود. همچنین ابزارهای کنونی جدید نیستند و مربوط به سال‌های گذشته هستند. وی افزود: فرآیندهای سازمان بورس و اوراق بهادار در حال تجدیدنظر هستند و با اصلاح آنها به دنبال کاهش فرآیندها، توأم با افزایش دقت نظر هستیم. عشقی ادامه داد: زیرساخت‌های آموزشی در بازار سرمایه به خوبی توسعه پیدا کرده است اما با این حال باید هم‌افزایی جدی در این زمینه ایجاد بشود تا اتفاقات سال ۱۳۹۹ دیگر تکرار نشود.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد: کانون نهادهای سرمایه‌گذاری به جایگاه اصلی خود نرسیده است، در کشورهای مختلف کانون نهادهای سرمایه‌گذاری نقش مؤثرتر و فعال‌تری را ایفا می‌کند. پیشنهاد تشکیل کارگروه‌های تخصصی برای رفع چالش‌هایی همچون از بین رفتن ارزش در هلدینگ‌ها نیز مطرح شده است و سازمان بورس و اوراق بهادار آمادگی هم‌فکری و یا واگذاری برخی از وظایف خود به کانون نهادهای سرمایه‌گذاری را دارد.

عشقی اضافه کرد: یک نکته مثبت این است که در همین روزهای خوب بازار، صف‌های خرید مستمر آن‌چنانی نداریم. امیدواریم این روند ادامه پیدا کند. وی تأکید کرد: بخشی از فعالیت سازمان بورس و اوراق بهادار در سال گذشته، مربوط به میز صنعت بود که در آن شرایط صنایع مختلف و مشکلاتشان بررسی می‌شد. پیگیری‌های زیادی در صنایع مختلف کردیم که هنوز ادامه دارد. اتفاقات سال گذشته نویدبخش این مسئله بود که اگر همه سرمایه‌گذاران دست‌به‌دست هم‌دهند، اتفاقات مثبتی می‌افتد.

مهار تورم بدون رشد تولید سودی برای کشور ندارد

مجید عشقی همچنین گفت: در سال جاری با توجه به شعار سال مبنی بر مهار تورم و رشد تولید، برنامه‌های متعددی در نظر گرفته شده است. با هدایت نقدینگی به فعالیت‌های مولد امکان افزایش صادرات و رشد تولیدی‌ها به وجود می‌آید. نباید تنها بر مهار تورم تمرکز داشت، مهار تورم بدون در نظرگیری رشد تولید نه تنها سودی برای اقتصاد کشور ندارد بلکه تبعاتی را در پی خواهد داشت. وی خاطر نشان کرد: اصلاحاتی در دستور العمل حاکمیت شرکتی وجود داشت تا امکان اجرایی شدن آن به وجود بیاید و این دستور العمل امسال به‌طور جدی اجرایی خواهد شد و در سال جاری تمامی ذی‌نفعان متأثر از آن خواهند بود. عشقی ادامه داد: زمینه‌های اجرای انتشار تخلفات مدیران

گفت: ما چند محور اساسی را در سال ۱۴۰۲ دنبال خواهیم کرد؛ مورد اول بحث تشکیل سرمایه و افزایش سرمایه است. هنوز شرکت‌های بزرگی را داریم که بورسی نشده‌اند.

وی افزود: مورد دوم مجوزهای افزایش سرمایه با صرف سهام است که مادر سازمان آن را تسریع خواهیم کرد. نکته بعدی اصلاح دستورالعمل شرکت‌های سهامی عام پروژه است که تسریع شود تا سرمایه‌های مردم به سمت بخش مولد اقتصاد برود. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: مورد بعدی، توسعه کمی صندوق‌ها برای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و صندوق‌های بازنشستگی است تا منابع بلندمدت را برای بورس به‌ارمغان بیاورد. نکته بعد نوآوری در ابزارهای تأمین مالی است که امسال توجه ویژه به آن خواهیم کرد. مادر سال گذشته رشد بیش از سه برابری در تأمین مالی داشتیم که امیدواریم این روند ادامه پیدا کند. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با ذکر این نکته که اصلاح ریزساختارها در سال گذشته دلیل متعادل بودن بازار بوده، گفت: در سال گذشته صندوق‌های جدیدی در بازار تأسیس شد. صندوق‌های تضمین اصل سرمایه، بخشی، املاک و مستغلات از جمله آنها بودند. این صندوق‌ها عملکرد خوبی داشتند و استقبال خوبی هم از آنها صورت گرفت. امیدوارم بتوانیم سرمایه‌ها را به سوی سرمایه‌گذاری غیرمستقیم سوق دهیم تا دست کم بخشی از مشکلات سال ۱۳۹۹ را نداشته باشیم.

ثبت رکورد معاملات در بازار اختیار معامله بورس اوراق بهادار تهران

ایجاد تنوع در تاریخ سررسید اوراق اختیار معامله و ارائه سررسیدهای با افق زمانی مختلف، ایجاد تنوع در دارایی‌های پایه به تناسب کسب و ظرفیت بازار، اصلاح وجوه تضمین و کاهش ضریب گرد کردن، ارائه نمادهای اختیار معامله مبتنی بر اولین صندوق بخشی، توسعه اقدامات مربوط به مدیریت ریسک بازار و طراحی و پیاده‌سازی ماشین حساب نمادهای اختیار معامله در سایت TSETMC بخشی از اقداماتی بوده که با راهبری بورس تهران و همکاری سایر ارکان و نهادهای مالی بازار سرمایه به انجام رسیده است.

مطهری‌نیا در پایان به توسعه زیرساخت‌ها در بازار مشتقه بورس تهران اشاره کرد و گفت: اقدامات توسعه‌ای متعددی با هدف توسعه زیرساخت‌ها در بازار مشتقه بورس تهران با جدیت در حال پیگیری بوده که در سال جاری به مرحله اجرا خواهند رسید. همچنین توسعه کمی و تعداد نمادها و دارایی‌های پایه نیز به تناسب ظرفیت بازار به گونه‌ای انجام خواهد شد که اخلاقی در نقدشوندگی نمادها ایجاد نکند.

قرارداد و در قراردادهای اختیار فروش برابر با ۲/۸ میلیون قرارداد است.

مطهری‌نیا خاطر نشان کرد: مدیریت عملیات ابزارهای نوین مالی شرکت بورس اوراق بهادار تهران در سال گذشته، گام‌های متعددی را در مسیر توسعه بازار اختیار معامله برداشته تا بستر مناسبی را جهت فعالیت سرمایه‌گذاران در این بازار ایجاد کند. برگزاری جلسات متعدد با نهادهای مالی و افزایش نقدشوندگی بازار از طریق ورود بازارگردان، اصلاح ریزساختارهای معاملاتی،

در جلسه معاملاتی روز شنبه ۱۹ فروردین ماه، ارزش معاملات روزانه در بازار اختیار معامله بورس تهران رکورد جدیدی را به نام خود ثبت کرد.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس تهران، وحید مطهری‌نیا مدیر عملیات بازار ابزارهای نوین مالی با اعلام خبر فوق گفت: در جلسه معاملاتی روز شنبه ۱۹ فروردین ماه، رکورد جدیدی در ارزش معاملات روزانه در بازار اختیار معامله بورس تهران به ثبت رسید. در این جلسه معاملاتی ارزش معاملات انجام‌شده به بیش از ۱۶۸ میلیارد تومان رسیده که بیشترین میزان از ابتدای راه‌اندازی این بازار می‌باشد. حجم کل معاملات نیز برابر با ۳/۷ میلیون قرارداد و تعداد نمادهای معامله‌شده با حجم بیش از ۱۰۰۰ قرارداد، ۱۰۱ عدد در دارایی‌های پایه مختلف بوده است.

مدیر عملیات بازار ابزارهای نوین مالی بورس تهران افزود: در حال حاضر تعداد موقعیت‌های باز بازار در قراردادهای اختیار خرید برابر با ۲۷/۳ میلیون

مدیرعامل شرکت فرابورس ایران مطرح کرد همه دانش بنیان‌ها دغدغه تأمین مالی دارند

فینوتکس، بخش مشاوره و منتورینگ رایگان برای کسب و کارها است، بیان کرد: استارت‌آپ‌هایی که نیاز به جذب سرمایه دارند نمی‌توانند برای جذب سرمایه مورد نیاز خود در این رویداد ثبت نام کنند.

کمیته‌های تخصصی، مهمترین چالش بین سرمایه‌گذاران و سرمایه‌پذیران

علیرضا دلیری، رئیس کمیته علمی رویداد فینوتکس در ادامه، به بی‌اعتمادی نهادهای مالی به شرکت‌های دانش بنیان به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم این حوزه اشاره کرد و گفت: در گذشته اعتقاد این نهادها بر این بود که چنین کسب و کارهایی پرریسک هستند، لذا نمی‌توانستند به آنها اعتماد کنند؛ اما اکنون اوضاع بهتر شده و تغییر کرده است، حتی بانک مرکزی نیز به‌صورت ماهیانه به شرکت‌های دانش بنیان تسهیلات می‌دهد. او افزود: در بحث‌های سرمایه‌گذاری نیز در بازار سرمایه اتفاقات خوبی افتاد و صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شکل گرفتند.

ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان به اعتبار مالیاتی اشاره کرده که این می‌تواند در بخش اقتصاد دانش بنیان کمک مؤثری کند. یکی از راه‌های تأمین مالی در این حوزه این است که شرکت‌های بزرگ و سنتی می‌توانند مالیات خودشان را در حوزه دانش بنیان به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم سرمایه‌گذاری کنند. این در اقتصاد مایک روش تأمین مالی بسیار جذاب و کمک‌کننده است که می‌تواند سرمایه زیادی را به این حوزه وارد کند. ما امیدوار هستیم که در این رویداد بتوانیم به این موضوع بپردازیم و سرمایه‌گذاران را ترغیب کنیم تا از این ظرفیت استفاده کرده و اقتصاد را متحول کنند.

مورد توجه قرار گرفته و اقداماتی جدی هم در این زمینه انجام شده است، گفت: در اردیبهشت سال گذشته قانون جهش تولید دانش بنیان به تصویب رسید. پس از آن، روند توسعه اقتصاد دانش بنیان معاونت علمی ریاست جمهوری را به معاونت علمی و فناوری تبدیل کرد.

او پیرامون بحث تأمین مالی در زیست‌بوم فناوری ادامه داد: در دو دهه اخیر، تأمین مالی در زیست‌بوم بر مبنای منابع مالی بود که عمدتاً از طریق دولت تأمین شده است. این منابع تخصیص یافته در قالب منابع بودجه‌ای در اختیار فعالان زیست‌بوم دانش بنیان قرار گرفت. آقازاده ضمن تأکید بر اینکه چنین منابعی به دلیل وابستگی به منابع بودجه‌ای بسیار محدود است، بیان کرد: حجم و اندازه نیاز به منابع مالی در حال افزایش است. از طرفی منابع بودجه‌ای قابل تخصیص در حال کاهش است، این یعنی شکاف موجود بین متقاضیان و منابع قابل توجه است. او درباره راه حل پر کردن این شکاف افزود: باید از نهادها و ابزارهای مالی استفاده کرد، نهادهایی مثل نظام بانکی، بازار سرمایه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صنعت بیمه و...

آقازاده رویداد فینوتکس را محلی برای گردآوری این بازیگران دانسته و گفت که چنین رویدادی می‌تواند اهداف و برنامه‌های زیست‌بوم را با نگاهی به گذشته جلوبرد. سجاد عباسی، دبیر رویداد فینوتکس با بیان اینکه استقبال مخاطبین از رویداد فینوتکس سبب شد تا اولین رویداد تأمین مالی فینوتکس همزمان با این رویداد برگزار شود، گفت: این رویداد که از ۱۹ تا ۲۲ اردیبهشت ماه در پارک فناوری پردیس برگزار می‌شود، دارای دو بخش نمایشگاهی و رویدادی است. او با اشاره به اینکه یکی دیگر از بخش‌های رویداد

جذب سرمایه و تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان همواره یکی از مشکلات این کسب و کارها بوده است؛ اما تسهیل پذیرش در بورس و ایجاد فرصت‌هایی برای تأمین مالی جمعی، چراغ جذب سرمایه را برای این کسب و کارهای نوپا روشن کرده است. ضمن اینکه مرتبط کردن نهادهای مختلف سرمایه‌گذاری، صاحبان کسب و کار و کارآفرینان، تأثیر مهمی در حمایت از عرصه نوآوری کشور دارد.

به گزارش تجارت‌نیوز، نشست خبری اولین دوره رویداد بین‌المللی تأمین مالی نوآوری و فناوری (فینوتکس) روز یکشنبه ۲۰ فروردین ماه ۱۴۰۲ با حضور هاشم آقازاده، دستیار معاون علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان، سجاد عباسی، دبیر رویداد فینوتکس، علیرضا دلیری، رئیس کمیته علمی رویداد فینوتکس، محمدعلی شیرازی، مدیرعامل شرکت فرابورس ایران و اصحاب رسانه در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برگزار شد.

محمدعلی شیرازی، مدیرعامل شرکت فرابورس ایران، در رویداد فینوتکس گفت: همه بنگاه‌ها و دولت‌ها و همه زیرساخت‌های اقتصاد باید به سمت دانش بنیان شدن حرکت کنند.

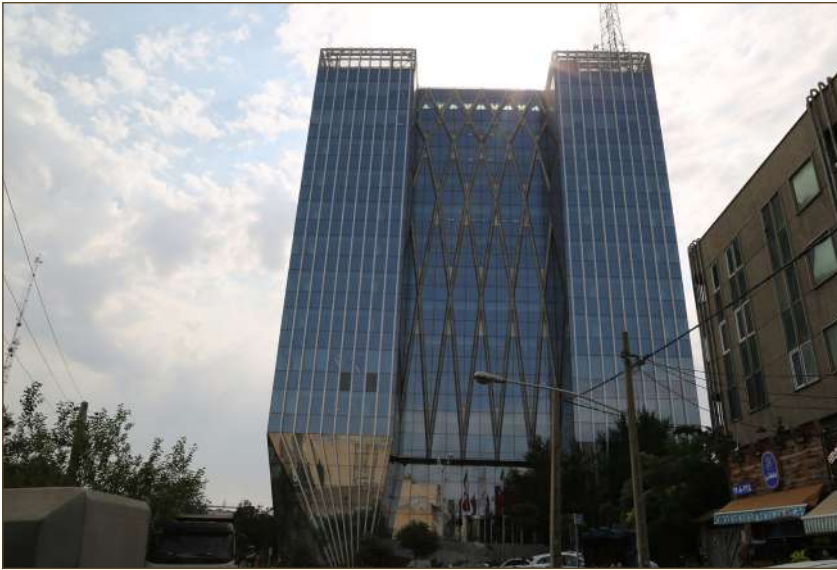
او ضمن اشاره به اینکه در زمینه تبدیل دانش به ثروت، بحث تأمین مالی حوزه‌های دانش بنیان یک حلقه مفقوده است، اظهار کرد: وقتی با فعالان حوزه دانش بنیان صحبت می‌کنیم، همه دغدغه تأمین مالی دارند. از طرفی وقتی با فعالان سرمایه‌گذاری خطرپذیر صحبت می‌کنیم، دغدغه دانش بنیان‌ها را دارند. اگر این دو نهاد با هم پیوند خورده و به زبان مشترکی برسند، این حلقه مفقوده پیدا خواهد شد. شیرازی با تأکید بر اینکه در فرابورس بازار اول و دوم برای شرکت‌هایی هستند که قابلیت پذیرش دارند، ادامه داد: این دو بازار بالغ بر ۱۷۰ شرکت پذیرفته شده و معامله شده دارند که ۱۴ شرکت از این مجموع یعنی حدود ۱۰ درصد دانش بنیان هستند. به گفته مدیرعامل شرکت فرابورس ایران در حوزه نهادها فرابورس ایران دارای ۲۱ صندوق VC و PE است که تاکنون ۲۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری را به خود تخصیص داده‌اند. همچنین سکوهای تأمین مالی جمعی هم ابزاری برای تأمین مالی دانش بنیان‌هاست و در حال حاضر ۱۸ سکومجاز فعالیت از فرابورس را دریافت کرده‌اند.

فاصله معنادار بین عرضه و تقاضای منابع مالی در حوزه دانش بنیان‌ها

همچنین هاشم آقازاده، دستیار معاون علمی ریاست جمهوری در حوزه اقتصاد دانش بنیان با اشاره به اینکه در دو دهه اخیر اقتصاد دانش بنیان به‌صورت جدی

زمان معاملات صندوق های ETF سهامی و مختلط در شرکت بورس اوراق بهادار تهران افزایش یافت

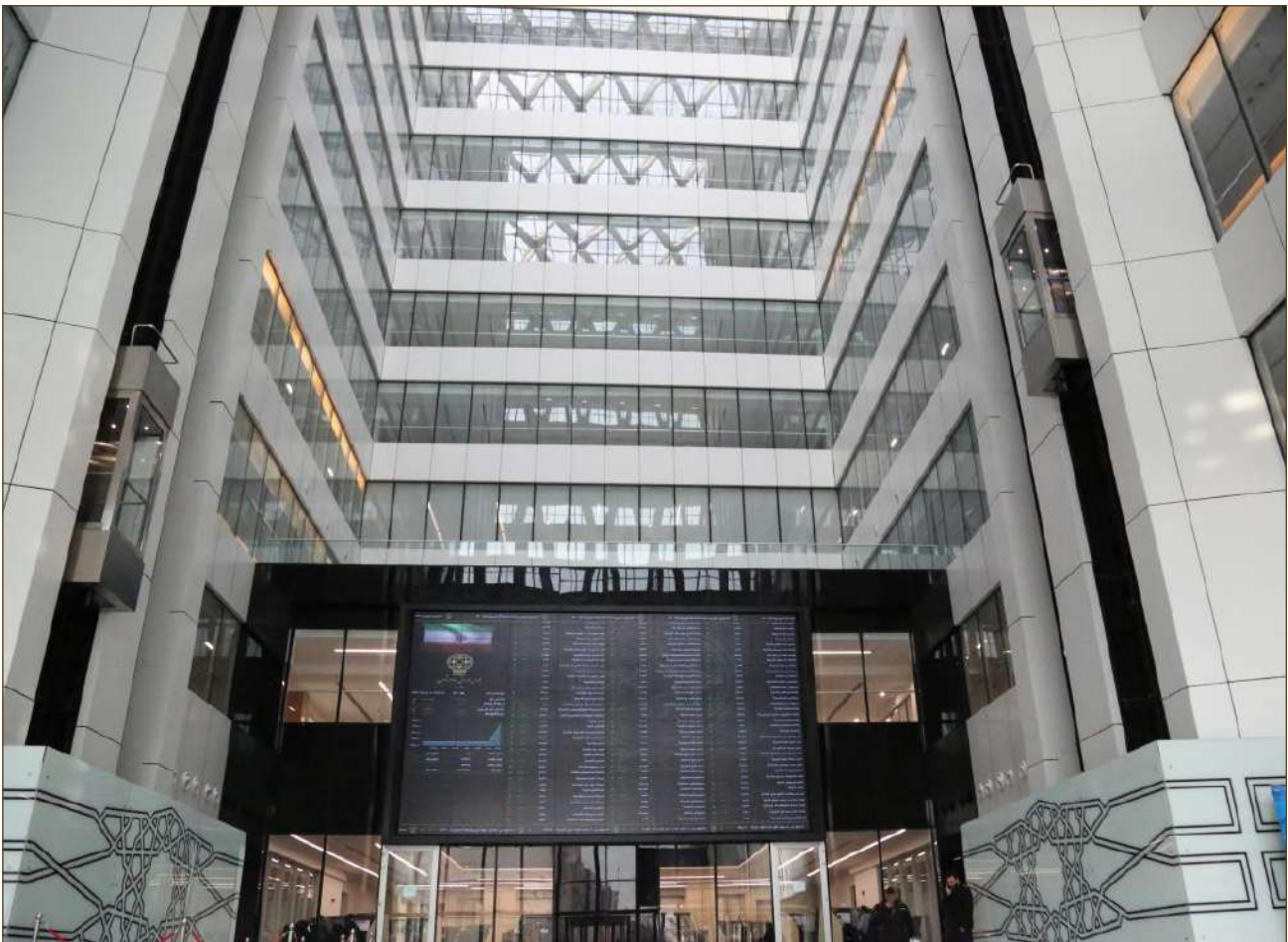
۳۱ فروردین ماه

طبق مصوبه هیئت مدیره بورس اوراق بهادار تهران از روز شنبه مورخ ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ زمان بندی جلسه معاملاتی بازار صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله از نوع سهامی و مختلط تغییر پیدا می کند. حراج و معاملات پیوسته این صندوق ها از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۵:۰۰ ادامه پیدا خواهد کرد.

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، به نقل از بورس اوراق بهادار تهران، به اطلاع سرمایه گذاران محترم می رسد پیرو مصوبه هیئت مدیره محترم شرکت بورس اوراق بهادار تهران و مطابق با ماده ۲ آیین نامه معاملات در شرکت بورس اوراق بهادار تهران، زمان بندی جلسه معاملاتی بازار صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله از نوع سهامی و مختلط از روز شنبه مورخ ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ تغییر می یابد.

به گزارش سنا طبق این تغییر از ساعت ۰۸:۴۵ تا ۰۹:۰۰ مرحله پیش گشایش، ساعت ۰۹:۰۰

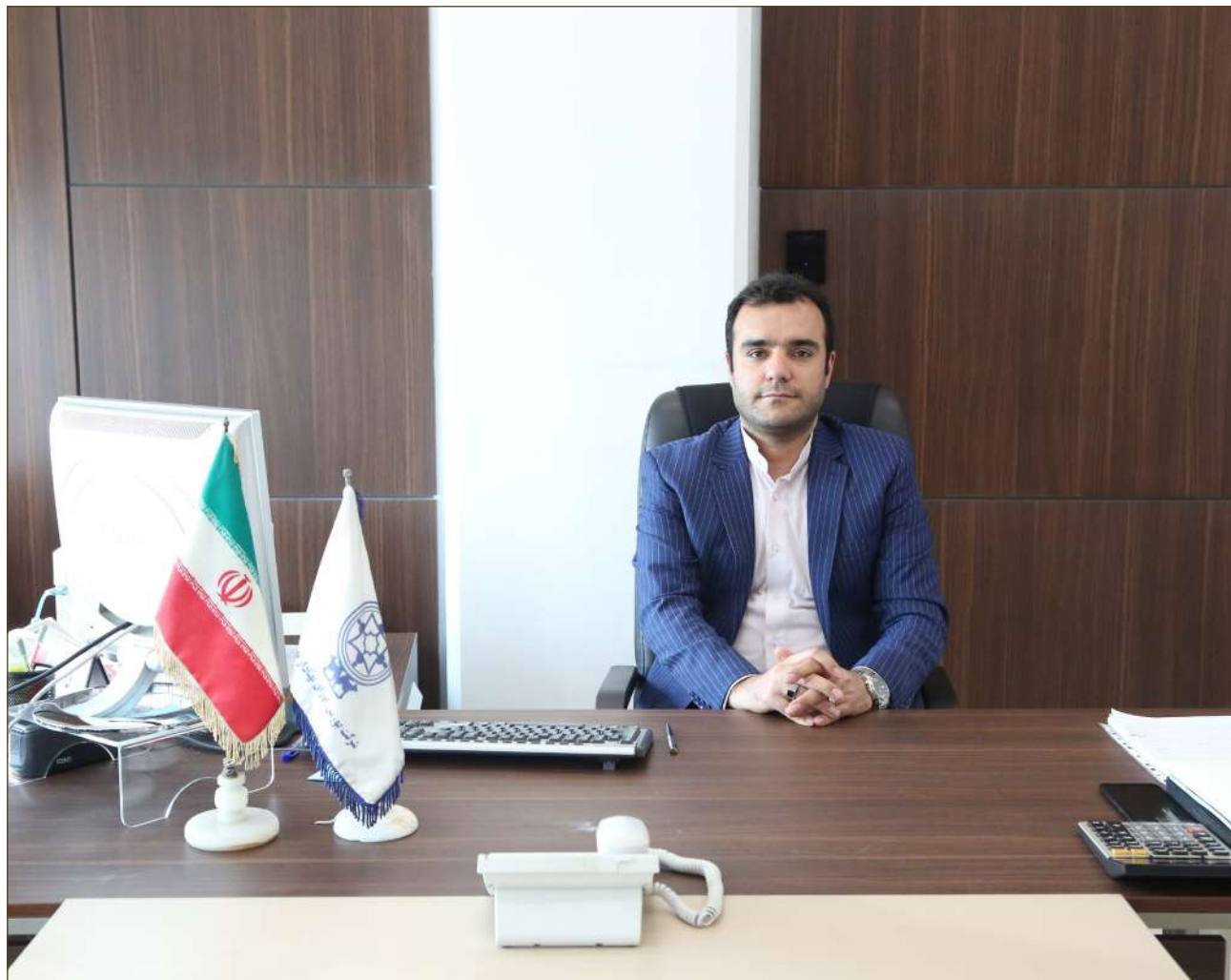
گشایش و از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۵:۰۰ حراج و معاملات پیوسته صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله (ETF) از نوع سهامی و مختلط انجام خواهد شد.

دردن

رو درو

در گزارش ویژه ماهنامه «بورس» بررسی شد

پیشنهاد ایجاد بازار «سرمایه گذاران حرفه‌ای» در بورس تهران

مریم نبی پور

عضو هیئت تحریریه

ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای یکی از تازه‌ترین راهکارهایی است که بورس اوراق بهادار تهران جهت افزایش حجم تأمین مالی انجام شده به واسطه بازار سرمایه در کشور و تمرکز بر حضور سرمایه گذاران حرفه‌ای در این بازار، به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد داده است. به نظر می‌رسد که روی کار آمدن بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای به واسطه تنوع بخشی به ابزارهای تأمین مالی در بازار سرمایه، این بازار را در انجام وظایف خود در گستره اقتصاد کشور بیش از پیش یاری خواهد کرد. در بازار سرمایه «شرکت‌های پروژه (سهامی عام)»، «صندوق‌های پوشش ریسک»، «همچنین «صندوق‌های سرمایه گذاری خصوصی و جسورانه» از آن قبیل ابزارهایی هستند که به دلیل نوع ریسک‌های مترتب بر آنها برای عرضه به عموم مردم پیشنهاد نمی‌شوند، از سویی دیگر بسیاری از پروژه‌های تعریف شده در سراسر کشور که قادر به استفاده از ابزارهای متعارف تأمین مالی در بازار سرمایه نیستند می‌توانند از ابزارهای فوق‌الذکر برای پیشبرد اهداف خود منتفع شوند. ماهنامه «بورس» در یک گزارش ویژه تلاش کرده است تا در گفتگو با محمدامین قهرمانی، معاون ناشران و اعضای بورس تهران، به سؤالاتی همچون «دلایل معرفی این بازار از سمت بورس اوراق بهادار تهران»، «تأثیرات ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای بر تعمیق بازار سرمایه»، «نحوه اثرگذاری بازار سهامداران حرفه‌ای بر اقتصاد کشور»، «شرایط لازم برای عضویت در بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای» و... پاسخ دهد. اگر شما هم به دنبال پاسخی برای رفع ابهامات احتمالی خود در خصوص بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای هستید پیشنهاد می‌کنم گزارش ویژه این شماره از ماهنامه «بورس» را از دست ندهید.

ایجاد تنوع در شیوه‌های تأمین مالی، دغدغه دیرینه بورس تهران

■ ماهنامه بورس: جناب دکتر قهرمانی در شروع گفتگو به عنوان معاون ناشران و اعضای بورس اوراق بهادار تهران بفرمایید که هدف بورس تهران از پیشنهاد ایجاد بازاری برای سرمایه گذاران حرفه‌ای چه بوده است؟

■ **محمد امین قهرمانی:** استفاده از ابزارهایی جدید در زمینه تأمین مالی شرکت‌ها همواره یکی از دغدغه‌های بورس تهران بوده است که در نیمه دوم سال ۱۴۰۱ شکل جدی تری به خود گرفت. در واقع مادر کنار ابزارهایی چون پذیرش سهام شرکت‌ها، انتشار انواع اوراق بدهی و اوراق صکوک، همچنین تشکیل صندوق‌های سرمایه گذاری که به صورت متعارف استفاده می‌شوند و به نوعی ابزارهای استاندارد تأمین مالی و سرمایه گذاری به شمار می‌آیند به دنبال ابزارهایی بودیم که ماهیتشان اصطلاحاً غیر استاندارد بوده و در بازارهای فعلی بورس تهران قابل پذیرش و انتشار نبودند. می‌توان گفت هدف بورس تهران از روی کار آوردن این ابزارها، پاسخ‌دهی به نیازمندی‌هایی بوده است که در زمینه تأمین مالی از جانب متقاضیان مطرح بوده است. بدون شک تحقق این امر به تعمیق بازار سرمایه کشور کمک خواهد کرد. به همین دلیل با مطالعات و بررسی‌های انجام شده و در چهارچوب دستورالعمل‌ها و ضوابطی که برای ابزارهای مربوط به این ابزار وجود داشت به این جمع بندی رسیدیم که بازاری با عنوان «بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای» ایجاد کنیم تا در آن ابزارهایی چون شرکت‌های پروژه، صندوق‌های جسورانه و خصوصی و صندوق‌های پوشش ریسک (با این فرض که تا آن زمان صندوق‌های پوشش ریسک در بازارمان ایجاد شده باشند) معامله شوند و در نتیجه انتشار این ابزارها، تأمین مالی شرکت‌ها محقق شود. در همین راستا پس از آنکه این موضوع در بورس تهران مطرح شد، ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای در هیئت مدیره این شرکت به تصویب رسید.

فراهم کردن امکان استفاده از ابزارهای جدید تأمین مالی برای شرکت‌ها، در بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای

■ ماهنامه بورس: بفرمایید که معاملات در بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای دقیقاً شامل چه ابزارهایی خواهد شد؟

■ **محمد امین قهرمانی:** تأمین مالی در بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای با انتشار ابزارهایی چون شرکت‌های پروژه (سهامی عام)، صندوق‌های جسورانه (Venture Capital)، صندوق‌های سرمایه گذاری خصوصی (Private Equity) و حتی تأمین مالی جمعی که در حال حاضر دستورالعمل‌های مربوط به آنها در سازمان بورس و اوراق بهادار مصوب شده است انجام خواهد شد. امیدواریم که سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای را که درخواست آن اواخر سال ۱۴۰۱ ارسال شده است صادر کند تا بدین وسیله قادر باشیم در این حوزه به صورت پررنگ‌تری

فعالیت داشته باشیم. مجدداً اشاره می‌کنم که دستورالعمل‌های مربوط به هر کدام از این ابزارها در حال حاضر موجود و مشخص بوده و صرفاً در مورد صندوق پوشش ریسک فعلاً دستورالعملی ابلاغ نشده است. مادر بورس تهران به دنبال آنیم که در آینده نزدیک پای این صندوق‌ها را نیز به بازار باز کنیم.

ماهنامه بورس: چرا جامعه هدف این بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای هستند؟

■ **محمد امین قهرمانی:** با توجه به اینکه هر کدام از ابزارهای غیر استاندارد تأمین مالی، ریسک‌های خاص خود را دارند و نسبت به ابزارهای استاندارد ریسک بالاتری را به سرمایه گذاران تحمیل خواهند کرد، لازم است در رابطه با سرمایه گذاران به بحث‌های «دانش»، «تجربه» و «البتة» «بضاعته مالی»، «ماهیت» و «ویژگی‌های رفتاری» نیز در این حوزه توجه شود، البته این یک جنبه ماجراست. از جنبه‌های دیگر، آنجا که ممکن است برخی از شرکت‌ها و متقاضیانی که مایل به تأمین مالی از بازار سرمایه هستند قادر به استفاده از روش‌های متعارفی چون پذیرش سهام، اوراق بدهی و... نباشند، ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای شرایطی را برای آنها ایجاد خواهد کرد تا قادر باشند با بهره‌گیری از چنین روش‌های نوینی که برای تأمین مالی وجود دارد به تکمیل پروژه‌ها و راه‌اندازی کسب و کارهایشان بپردازند.

ماهنامه بورس: بورس اوراق بهادار تهران برای انتخاب بازیگران هر دو سمت عرضه و تقاضای این بازار، چه معیارهایی را در نظر گرفته است و یا خواهد گرفت؟

■ **محمد امین قهرمانی:** اگرچه معیارهای لازم برای سرمایه گذاری افراد در این بازار هنوز نهایی نشده‌اند اما چنان‌که پیشتر نیز اشاره کردم به عقیده بنده لازم است سرمایه گذاران حرفه‌ای در پنج محور «دانش»، «تجربیات»، «بضاعته مالی»، «ماهیت» و «ویژگی‌های رفتاری» تعریف شوند. از طرفی متقاضیان تأمین مالی در این بازار نیز می‌توانند درخواست‌های خود را طبق ضوابط و دستورالعمل‌هایی که برای هر کدام از این ابزارها وجود دارد ارسال کرده و روال انتشار، پذیره‌نویسی و... را طی کنند.

شرکت‌های متقاضی استفاده از شیوه‌های جدید تأمین مالی، در انتظار عملیاتی شدن بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای

■ **ماهنامه بورس:** جناب قهرمانی بفرمایید که به عقیده شما آیا این طرح در کشور ما با استقبال مواجه خواهد شد؟
محمد امین قهرمانی: در حال حاضر برای تأمین مالی از بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای متقاضیانی، برای مثال در حوزه شرکت‌های پروژه سهامی عام داریم که حجم تأمین مالی مورد نیاز آنها نیز عدد قابل توجهی است و قطعاً اگر مجوزهای مربوطه صادر شوند قادر خواهیم بود در این حوزه فعالیت خود را آغاز کنیم. در کشور ما پروژه‌های متعددی وجود دارند که پذیرش آنها به دلیل اینکه هنوز راه‌اندازی نشده و به بهره‌برداری نرسیده‌اند در بازارهای عادی ممکن نیست اما این موارد برای مثال از

در حال حاضر برای تأمین مالی از بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای متقاضیانی، برای مثال در حوزه شرکت‌های پروژه سهامی عام داریم که حجم تأمین مالی مورد نیاز آنها نیز عدد قابل توجهی است و قطعاً اگر مجوزهای مربوطه صادر شوند قادر خواهیم بود در این حوزه فعالیت خود را آغاز کنیم.

حاضر وجود دارد و تصمیم بر این شده که در این بازارها معامله شوند. ما همچنین به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد داده‌ایم که بحث تأمین مالی جمعی با اندازه‌ای بزرگتر، در بورس اوراق بهادار تهران نیز ایجاد شود. صندوق‌های پوشش ریسک نیز اگرچه در دنیا شناخته شده هستند و بزرگ‌ترین بازار آنها نیز مربوط به کشور آمریکا است که تقریباً ۴۰ درصد از بازار را در دست داشته و با هشت استراتژی مختلف در بازارها و سیستم اقتصادی آن در حال استفاده است در حال حاضر در بورس تهران وجود ندارند. لازم به ذکر است که در ایران هم صندوق‌های پوشش ریسک را در قالب بحث صندوق‌های ابزار مشتقه به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد داده‌ایم، سرمایه‌گذاری در ابزارهای مشتقه یکی از استراتژی‌های صندوق‌های پوشش ریسک است که با عنوان صندوق‌های ابزارهای مشتقه به سازمان پیشنهاد شده است و ان شاء الله مجوز فعالیت این نوع از صندوق‌ها نیز توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر شود.

بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای، یک تجربه موفق در بازارهای سرمایه دنیا

■ ماهنامه بورس: آیا در دنیا چنین تجربه‌ای وجود داشته است؟

محمد امین قهرمانی: بله وجود دارد. بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای برای مثال در بورس‌های استانبول و مالزی نیز ایجاد شده است. طبیعتاً این بازار در بورس هر کشوری با تعاریف و ویژگی‌های مخصوص به خود ایجاد شده است، مثلاً صرفاً بر اساس سرمایه گذاران تعریف شده است و یا بعضی ابزارهای خاص در آن تعریف شده و مقرر کرده‌اند که ابزارهای معرفی شده، در این بازارها معامله شوند.

■ ماهنامه بورس: و آیا موفق بوده است؟

محمد امین قهرمانی: بله موفق بوده و توانسته است در حوزه «تأمین مالی» به عنوان موضوعی که تمام بحث‌هایی که در خلال این گفتگو مطرح شد، بر افزایش آن متمرکز بوده است کمک کننده باشد. بدیهی است که هر اندازه ابزارها و روش‌های موجود در این حوزه متنوع‌تر شوند، بالتبع آن به اقتصاد کشور در جهت پیشبرد اهدافی که مطرح شده بیشتر کمک خواهد شد.

■ ماهنامه بورس: در پایان گفتگو اگر موافق باشید یک جمع‌بندی از بحث‌های مطرح شده داشته باشیم.

محمد امین قهرمانی: بورس تهران امیدوار است پیگیری‌های مجدانه‌ای که از سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین متقاضیان این بازار داشته است در سال ۱۴۰۲ نتیجه‌بخش شود. ان شاء الله بتوانیم در بورس اوراق بهادار تهران در راستای کمک به اقتصاد کشور، در این سال تأمین مالی به شیوه‌ای که گفته شد را هم داشته باشیم و بدین وسیله در پیشبرد اهداف اقتصادی کشور هم اگر چه با سهمی محدود سهیم شویم.

طریق پذیره‌نویسی در قالب شرکت‌های پروژه (سهامی عام) می‌تواند به راحتی در بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای تأمین مالی کنند و پروژه‌هایشان را به سرانجام برسانند. این شرکت‌ها می‌توانند بعد از بهره‌برداری و طی شدن یک دوره زمانی مشخص در بازار عادی پذیرش شوند. در مجموع، در حال حاضر برای استفاده از ابزارهای تأمین مالی جدید در این بازار متقاضیانی وجود دارد که حجم تأمین مالی آنها مبلغ قابل توجهی است و از دید بنده با توجه به اینکه این روش‌ها نسبت به روش‌های رایج موجود، از انعطاف بیشتری برخوردار هستند در بازار سرمایه مورد استقبال بسیاری قرار می‌گیرند و طبعاً موفق خواهند بود.

حرکت در مسیر تنوع بخشی به شیوه‌های تأمین مالی در بازار سرمایه

■ ماهنامه بورس: با توجه به اینکه طرح ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای از سمت شرکت بورس اوراق بهادار تهران مطرح شده است، بفرمایید که این شرکت چه اندازه با مزایای ایجاد این بازار آشنایی دارد؟

محمد امین قهرمانی: طبیعتاً یکی از مهم‌ترین مزیت‌های طرح بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای، تنوع بخشی به شیوه‌های تأمین مالی است، به عبارتی این اقدام به منزله معرفی یک راهکار جدید برای تأمین مالی است که به طور خاص می‌تواند در خصوص پروژه‌ها اثرگذار باشد. در کنار آن بحث عمق بخشی به بازار سرمایه، همچنین جذب نقدینگی و هدایت آن به محلی مناسب که بتواند برای اقتصاد کشور ثمر ثمر و مفید باشد نیز مطرح خواهد شد. به عقیده بنده آنچه گفته شد از مهم‌ترین مزیت‌های این حوزه هستند.

■ ماهنامه بورس: قرار است در مورد ابزارهایی همچون صندوق‌های پوشش ریسک که در حال حاضر مقرراتی برای آنها تعریف نشده است چگونه تصمیم‌گیری شود؟ ابزارهای مورد استفاده در طرح ایجاد بازار سرمایه گذاران حرفه‌ای کدام‌اند؟

محمد امین قهرمانی: قرار بر این است که امکان انتشار و پذیره‌نویسی برای آنها نیز فراهم شود. یکی از این ابزارهایی که در اصطلاح از ابزارهای غیراستاندارد به شمار می‌آیند شرکت‌های پروژه (سهامی عام) هستند. این شرکت‌ها، پروژه‌هایی دارند که میزان پیشرفتشان حداقل معادل ۲۰ درصد بوده و برای تکمیل و به بهره‌برداری رساندن آنها به منابع مالی نیاز دارند. تأمین مالی برای این ابزارها از طریق پذیره‌نویسی و سلب حق تقدم از سهامشان انجام می‌شود.

ابزارهای بعدی صندوق‌های جسورانه و صندوق‌های خصوصی هستند. هر دوی این صندوق‌ها بعضاً در حوزه‌هایی چون استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوظهور (با مثلاً شرکت‌هایی که به هر دلیل دچار ورشکستگی شده و تصاحب شده‌اند) سرمایه‌گذاری می‌کنند. دستورالعمل‌های مربوط به این صندوق‌ها نیز در حال

ما همچنین به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد داده‌ایم که بحث تأمین مالی جمعی با اندازه‌ای بزرگتر، در بورس اوراق بهادار تهران نیز ایجاد شود.

بورد

تحليل صنعت

بررسی صنعت بانکداری سرمایه گذاری (با محوریت شرکت های تأمین سرمایه در ایران)

علی گلپاز خانی پور

تحلیلگر ارشد گروه مالی مهرگان

دکتر معصومه طاهر خانی

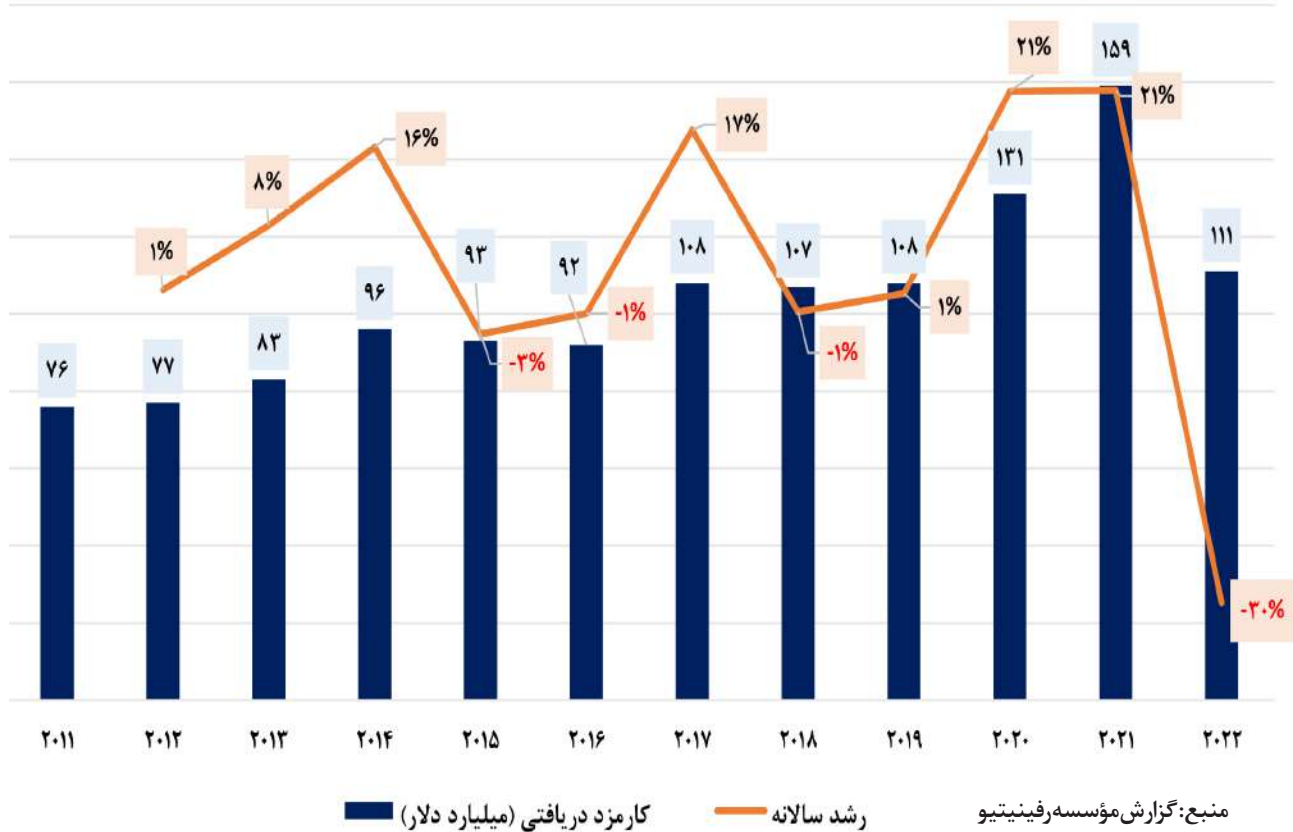
مدیر تحلیل و مطالعات اقتصادی گروه مالی مهرگان

صنعت بانکداری سرمایه گذاری در جهان (سال ۲۰۲۲ میلادی)

شرکت های تأمین سرمایه (Investment Bank)، واسطه های قدرتمندی در بازار سرمایه هستند که خدمات مالی متنوعی مانند فعالیت های کارگزاری، معامله گری، بازارگردانی، مشاوره، پذیره نویسی، تعهد پذیره نویسی، افزایش سرمایه و ادغام و تملیک شرکت ها را انجام می دهند. بانک های سرمایه گذاری در سراسر دنیا به عنوان بخشی از نظام بانکداری و دپارتمان بانک ها فعالیت می کنند. تأمین سرمایه ها به عنوان واسطه در بازارهای مالی فعالیت می کنند و به شرکت ها و دولت ها که به دنبال تأمین منابع مالی مورد نیاز خود هستند کمک می کنند تا از مناسب ترین ابزار و روش تأمین مالی استفاده نمایند. در واقع، شرکت های تأمین سرمایه منابع مالی در اختیار سرمایه گذاران را جذب می کنند و به افراد یا شرکت های صاحب کسب و کارهای مولد و اقتصادی که برای اجرایی نمودن پروژه ها به منابع مالی نیاز دارند، منتقل می کنند. یکی دیگر از وظایف اصلی شرکت های تأمین سرمایه، مدیریت دارایی و صندوق های سرمایه گذاری است. خدمات تأمین مالی شرکت ها، مدیریت دارایی و مشاوره مالی، سه حوزه اصلی فعالیت این شرکت ها است. بر اساس گزارش مؤسسه رفینیتیو (Refinitiv)، مجموع درآمد بانک های سرمایه گذاری بین المللی (کارمزدهای دریافتی) در سال ۲۰۲۲ میلادی حدود ۱۱۱ میلیارد دلار برآورد شده که نسبت به سال گذشته میلادی نزدیک به ۳۰ درصد کاهش داشته است و بیشترین میزان کاهش از سال ۲۰۱۹ تاکنون به حساب می آید.

نمودار ۱- مجموع کارمزد دریافتی صنعت بانکداری سرمایه‌گذاری در جهان

به‌طور کلی، بخش‌های اصلی کسب و کار صنعت تأمین سرمایه عبارتند از: اوراق بدهی، تأمین مالی سرمایه‌ای، ادغام و تملیک و خدمات اعطای وام.

جدول ۱- درآمد صنعت بانکداری سرمایه‌گذاری در جهان به تفکیک بخش‌های اصلی

درآمد صنعت (میلیارد دلار)			بخش اصلی	ردیف
سال ۲۰۲۲	سال ۲۰۲۱	سال ۲۰۲۰		
۳۱/۸	۴۴/۵	۴۴/۳	اوراق بدهی	۱
۱۴/۱	۳۹/۹	۳۲	تأمین مالی سرمایه‌ای	۲
۳۷/۷	۴۸/۱	۳۳/۱	ادغام و تملیک	۳
۲۶/۷	۲۹/۵	۲۱/۱	خدمات اعطای وام	۴
۱۱۰/۵	۱۶۲	۱۳۰/۷	جمع	

منبع: گزارش مؤسسه رفینیتیو

سهام بانک‌های سرمایه‌گذاری در آمریکا از مجموع درآمد صنعت بانکداری سرمایه‌گذاری در جهان طی سال ۲۰۲۲ معادل ۴۸ درصد (۵۳ میلیارد دلار) بوده است. JPMorgan با کسب درآمدی بیش از ۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲، همچنان رتبه نخست را در بین بانک‌های سرمایه‌گذاری جهان، با سهم بازاری معادل ۶/۴ درصد، حفظ کرده است. پس از آن، Goldman Sachs & Co با سهم بازاری معادل ۶ درصد، در رتبه دوم قرار دارد. Bofa Securities Inc با ۵/۶ میلیارد دلار درآمد، توانست رتبه سوم را به خود اختصاص دهد. Morgan Stanley و Citigroup نیز در رتبه‌های چهارم و پنجم بانک‌های سرمایه‌گذاری در جهان از لحاظ درآمد قرار دارند.

جدول ۲- پردرآمدترین شرکت‌های تأمین سرمایه در جهان در سال ۲۰۲۲

رتبه در سال ۲۰۲۲	بانک سرمایه‌گذاری	درآمد (میلیون دلار)
۱	JP Morgan	۷,۰۶۰
۲	Goldman Sachs & Co	۶,۵۸۵
۳	Bofa Securities Inc	۵,۶۰۴
۴	Morgan Stanley	۴,۷۶۹
۵	Citigroup	۴,۰۰۹
۶	Barclays	۲,۸۱۶
۷	Credit Suisse	۲,۲۶۷
۸	Wells Fargo & Co	۲,۰۴۰
۹	CITIC	۱,۹۱۸
۱۰	RBC Capital Markets	۱,۷۳۹
مجموع ۱۰ شرکت برتر		۳۸,۸۰۷
مجموع جهانی		۱۱۰,۵۳۶
منبع: گزارش مؤسسه رینیتیو		

شرکت‌های تأمین سرمایه در ایران

در ایران در دوره قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، با توجه به احساس نیاز، بانک‌ها در کنار فعالیت‌های بانکداری تجاری، بخشی از خدمات خود را به فعالیت‌های بانکداری سرمایه‌گذاری (انتشار اوراق بهادار، خرید و فروش اوراق، سب‌گردانی) اختصاص داده بودند و در اساسنامه آنها به مواردی از خدمات بانکداری سرمایه‌گذاری اشاره شده بود. از جمله این بانک‌ها و شرکت‌هایی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- شرکت خدمات مالی ایران که در سال ۱۳۵۳ توسط بانک توسعه صنعتی و معدنی و با مشارکت بانک ملی و شرکت بین‌المللی مریل لینگ تأسیس شد.
- شرکت سرمایه‌گذاری ملی ایران که در سال ۱۳۵۴ با هدف تأمین منابع مورد نیاز برای توسعه و تسریع فعالیت‌های تولیدی در جهت برنامه‌ها و سیاست‌های اقتصادی کشور تأسیس شد.

در دوران بعد از انقلاب و تا سال ۱۳۸۶ نیز شرکت‌های تأمین سرمایه به مفهوم واقعی و امروزی خود که همان ارائه‌دهنده خدمات متنوع مالی هستند، وجود نداشتند. قابل ذکر است که در قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۴)، بانک سرمایه‌گذاری در قالب «شرکت تأمین سرمایه» با فعالیت مشخص و مقررات خاص تعریف نشد؛ بلکه در سال ۱۳۸۶، با تدوین اساسنامه و مقررات این قبیل شرکت‌ها، زمینه فعالیت آنها با اخذ مجوز از شورای عالی بورس و اوراق بهادار فراهم گردید. شرکت‌های تأمین سرمایه امین و تأمین سرمایه نوین، اولین شرکت‌هایی بودند که موفق به اخذ مجوز فعالیت از سازمان بورس و اوراق بهادار شدند. هم‌اکنون ۱۲ شرکت تأمین سرمایه در ایران در حال فعالیت هستند که با توجه به ترتیب تاریخ اعطای مجوز، به شرح زیر می‌باشند:

جدول ۳- شرکت‌های تأمین سرمایه دارای مجوز فعالیت در ایران

ردیف	نام شرکت	تاریخ اعطای مجوز
۱	تأمین سرمایه امین	۱۳۸۷/۰۱/۱۸
۲	تأمین سرمایه نوین	۱۳۸۷/۰۱/۱۸
۳	تأمین سرمایه بانک ملت	۱۳۸۹/۱۱/۱۸
۴	تأمین سرمایه امید	۱۳۹۰/۰۹/۰۹
۵	تأمین سرمایه سپهر	۱۳۹۰/۱۰/۰۲
۶	تأمین سرمایه تمدن	۱۳۹۰/۱۲/۲۷
۷	تأمین سرمایه لوتوس پارسیان	۱۳۹۰/۱۲/۲۷
۸	تأمین سرمایه کاردان	۱۳۹۲/۱۱/۰۴
۹	تأمین سرمایه بانک مسکن	۱۳۹۴/۰۱/۰۱
۱۰	تأمین سرمایه دماوند	۱۳۹۸/۱۲/۲۸
۱۱	تأمین سرمایه خلیج فارس	۱۴۰۰/۱۲/۰۴
۱۲	تأمین سرمایه کیمیا	۱۴۰۱/۱۲/۰۹

وضعیت تأمین مالی از طریق بازار سرمایه

بازار سرمایه با مهیا کردن ابزارها و روش‌های نوین تأمین مالی شرکتی و دولتی، نقش مهمی را در نظام تأمین مالی کشور طی دهه ۱۳۹۰ شمسی ایفا نموده است. به طور کلی، تأمین مالی در بازار سرمایه از طریق ابزارهای سرمایه‌ای و بدهی صورت می‌گیرد. از مهمترین ابزارهای تأمین مالی در بازار سرمایه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

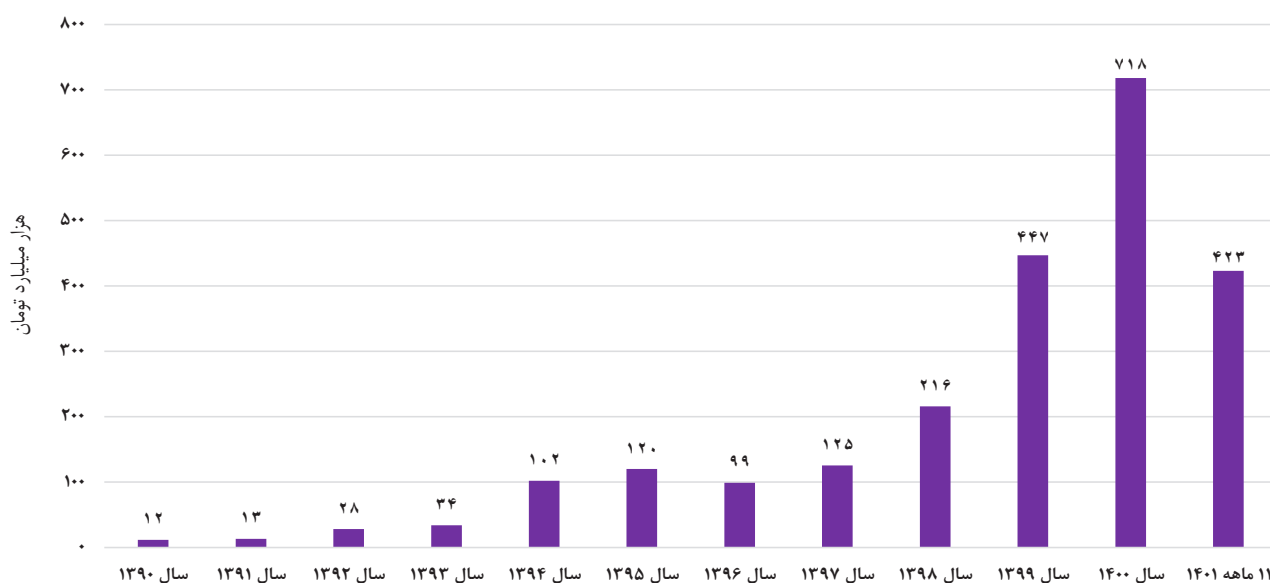
تحلیل صنعت

جدول ۴- ابزارها و روش های تأمین مالی در بازار سرمایه ایران

سرمایه	بدهی	
افزایش سرمایه	صکوک مضاربه	اوراق مشارکت
تأسیس شرکت	اوراق رهنی	گواهی سپرده خاص
صندوق پروژه	اوراق منفعت	صکوک اجاره
ادغام و تملیک	گواهی کالایی	صکوک مرابحه
صندوق های جسورانه و خصوصی	اوراق خرید دین	صکوک سفارش ساخت
صندوق های زمین و ساختمان و املاک و مستغلات	اوراق گام	اوراق سلف موازی استاندارد

طی دوره ۱۱ ماهه منتهی به پایان بهمن ماه ۱۴۰۱، مجموع حجم تأمین مالی صورت گرفته در بازار سرمایه برابر با ۴۲۳ هزار میلیارد تومان بوده است. در این مدت، حجم تأمین مالی سرمایه ای برابر با ۲۰۴ هزار میلیارد تومان بوده و نزدیک به ۲۱۹ هزار میلیارد تومان تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی انجام شده است.

نمودار ۲- حجم تأمین مالی اقتصاد از طریق بازار سرمایه

جایگاه شرکت های تأمین سرمایه در تأمین مالی

با توجه به ماهیت ناشر، می توان ناشران اوراق بهادار را به دو دسته دولتی و غیردولتی (بخش عمومی و خصوصی) طبقه بندی کرد. بر اساس گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت تأمین سرمایه لوتوس پارسیان، مبلغ تعهد پذیره نویسی و بازارگردانی اوراق بدهی منتشره توسط شرکت های تأمین سرمایه طی دوره یک ساله منتهی به ۱۴۰۱/۱۰/۳۰ به شرح جدول زیر است:

جدول ۵- پذیره نویسی اوراق بدهی به تفکیک نوع ناشر و متعهد پذیره نویسی طی دوره یک ساله منتهی به ۱۴۰۱/۱۰/۳۰ (بر حسب میلیون ریال)

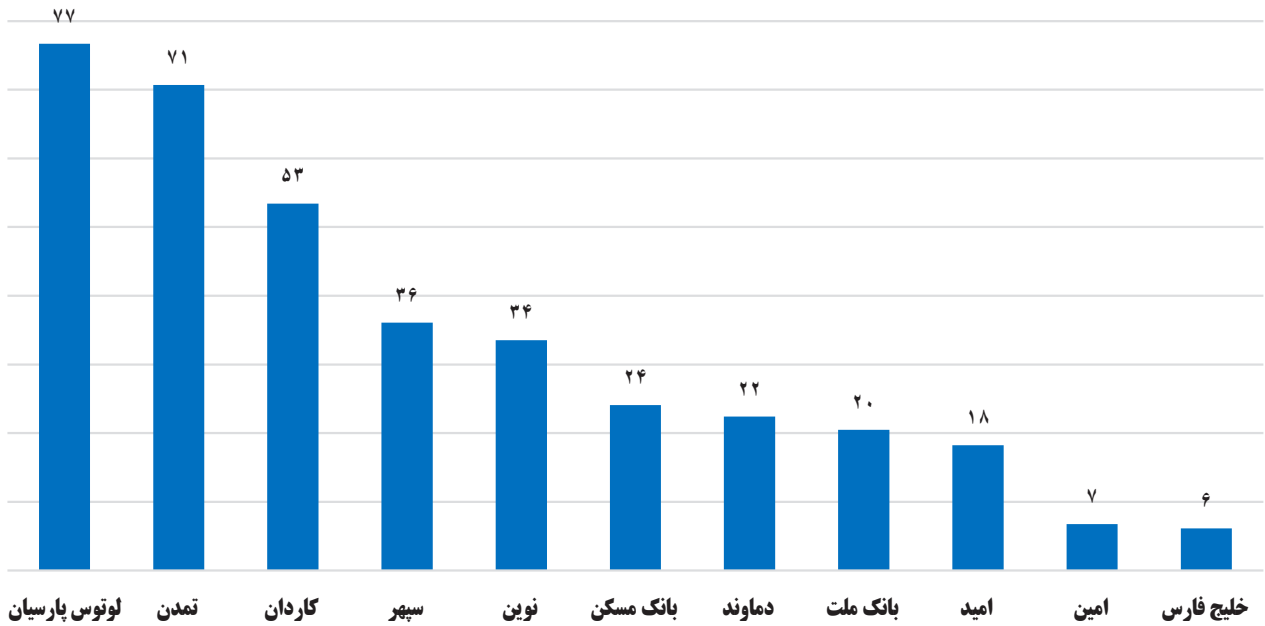
جمع	شرکتی	دولتی	متعهد پذیره نویسی
۱۳۲,۹۰۰,۰۰۰	۱۰۶,۶۰۰,۰۰۰	۱۶,۳۰۰,۰۰۰	کاردان
۱۱۹,۴۵۱,۳۰۰	۵۴,۹۹۰,۰۰۰	۶۴,۴۶۱,۳۰۰	لوتوس پارسیان
۱۱۳,۰۰۰,۰۰۰	۴۲,۷۰۰,۰۰۰	۷۰,۳۰۰,۰۰۰	تمدن
۸۸,۵۷۰,۰۰۰	۴۳,۰۰۰,۰۰۰	۴۵,۵۷۰,۰۰۰	امین
۸۵,۲۹۰,۰۰۰	۸۲,۲۹۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	ملت
۸۳,۵۰۰,۰۰۰	۲۱,۵۰۰,۰۰۰	۳۲,۰۰۰,۰۰۰	نوین
۷۰,۵۰۰,۰۰۰	۷۰,۵۰۰,۰۰۰	.	دماوند
۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳۷,۰۰۰,۰۰۰	.	سپهر
۳۰,۰۰۴,۰۲۱	۲۹,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۴,۰۲۱	امید
۵,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	.	خلیج فارس
.	.	.	مسکن
۷۵۵,۲۱۵,۳۲۱	۴۹۲,۵۸۰,۰۰۰	۲۶۲,۶۳۵,۳۲۱	جمع

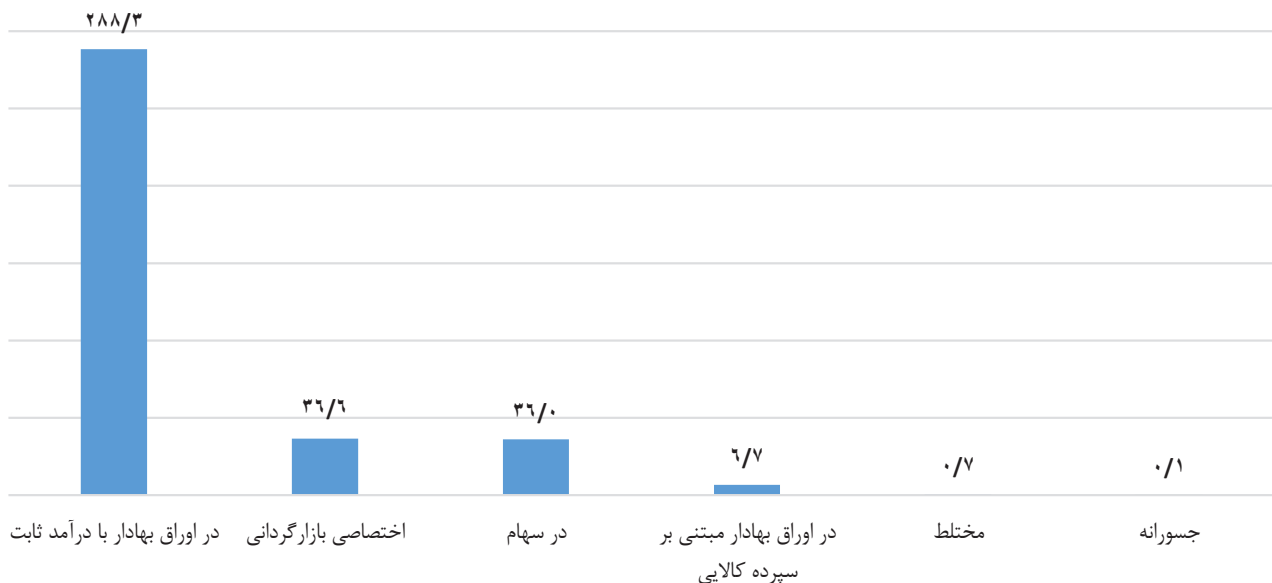
جایگاه شرکت‌های تأمین سرمایه در صنعت مدیریت دارایی

بر اساس اطلاعات مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران (Fipiran.com) مورخ ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۱، مجموع دارایی‌های تحت مدیریت نهادهای مالی در ۶ نوع صندوق سرمایه‌گذاری شامل اوراق بهادار با درآمد ثابت، سهامی، بازارگردانی، جسورانه، کالایی و مختلط، برابر با ۶۸۳ هزار میلیارد تومان است. ارزش دارایی‌های تحت مدیریت شرکت‌های تأمین سرمایه در تاریخ ذکر شده، برابر با ۳۶۸ هزار میلیارد تومان می‌باشد که نشان‌دهنده سهم ۵۴ درصدی شرکت‌های تأمین سرمایه از مجموع دارایی‌های تحت مدیریت در ۶ نوع صندوق فوق‌الذکر است. شرکت‌های تأمین سرمایه لوتوس پاریسیان و تأمین سرمایه تمدن به ترتیب با دارایی‌های ۷۷ و ۷۱ هزار میلیارد تومان دارایی‌های تحت مدیریت، بزرگترین تأمین سرمایه‌های کشور از این منظر هستند.

نمودار ۳- ارزش دارایی‌های تحت مدیریت شرکت‌های تأمین سرمایه (بر حسب هزار میلیارد تومان) - ۱۴۰۱/۱۲/۲۸

نمودار ۴- ارزش دارایی‌های تحت مدیریت شرکت‌های تأمین سرمایه به تفکیک نوع صندوق (بر حسب هزار میلیارد تومان) - ۱۴۰۱/۱۲/۲۸

شرکت‌های تأمین سرمایه در بازار سهام

در تاریخ ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۱، مجموع ارزش بازار ۷ شرکت تأمین سرمایه پذیرفته شده در بازار سهام، نزدیک به ۵۷/۸ هزار میلیارد تومان بوده است. شرکت تأمین سرمایه امین با ارزش بازاری معادل ۱۵/۴ هزار میلیارد تومان، بزرگترین شرکت تأمین سرمایه در بازار سهام است.

جدول ۶- شرکت‌های تأمین سرمایه در بازار سهام (۱۴۰۱/۱۲/۲۸)		
نماد	شرکت	ارزش بازار (هزار میلیارد تومان)
امین	تأمین سرمایه امین	۱۵/۴
لوتوس	تأمین سرمایه لوتوس پارسین	۱۱/۴
تنوین	تأمین سرمایه نوین	۱۰/۲
امید	تأمین سرمایه امید	۷/۵
تملت	تأمین سرمایه بانک ملت	۶/۶
تماوند	تأمین سرمایه دماوند	۴/۰
تفارس	تأمین سرمایه خلیج فارس	۲/۷

جمع بندی

از آنجا که بازار سرمایه کشور به طور عام و بازار بدهی به عنوان زیرمجموعه‌ای از آن به طور خاص، پیشینه اندکی در عرصه اقتصادی کشور دارند، هنوز به جایگاه بالقوه خود در اقتصاد ایران نرسیده اند و از این رو مملو از فرصت‌های رشد هستند. اقتصاد ایران تا پیش از دهه ۱۳۸۰، عملاً اقتصادی بدون بخش خصوصی برجسته، کاملاً بانک محور، بدون بازار سرمایه و فاقد ارتباطات خارجی مؤثر بوده است.

چنانچه اقتصاد ایران بتواند از تنگناهای فعلی عبور کند، در شرایط اقتصادی متعادل تر، تأمین مالی برای توسعه (چه برای تأمین نیازهای عمومی توسط دولت و چه برای تأمین نیازهای خصوصی توسط شرکت‌ها) احتمالاً یکی از چالش برانگیزترین الزامات توسعه اقتصادی کشور خواهد بود. در سمت مقابل نیز، در صورت مهار شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد، گرایش آحاد اقتصادی به سرمایه گذاری در ابزارهای باریک کمتر، افزایش می یابد. هر دو این تغییرات، فرصت‌هایی را برای رشد و توسعه شرکت‌های تأمین سرمایه فراهم خواهد کرد.

نشان بورس تهران

لوگوی بورس تهران برگرفته از یک نشان برنجی مربوط به دوره هخامنشیان است که در استان لرستان کشف شده است. در این لوگو چهار انسان دست در دست یکدیگر (اتحاد و همکاری) در درون دایره‌ای قرار دارند که نشان‌گر دنیا است. دنیایی که بر اساس افسانه‌های قدیمی ایران بر روی شاخ دو گاو قرار دارد؛ که خود نشانه ثروت و بهره‌وری هستند. این نشان هم اکنون در موزه لوور پاریس نگهداری می‌شود.

پودندر

خلاصه

عملکرد صندوقها

منبع: شرکت مشاوره
و پردازش اطلاعات مالی پارت

عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اسفندماه ۱۴۰۱

بازارهای مالی مکان مناسبی برای سرمایه‌گذاری هستند و بیشتر افراد جامعه تمایل دارند پس اندازها و ثروت خود را در این بازارها سرمایه‌گذاری کنند؛ اما مسئله اساسی، عدم آشنایی همه اقشار جامعه با این بازارهاست که در بسیاری موارد اگر به صورت شخصی اقدام به سرمایه‌گذاری کنند و از مشاوران مالی کمک نگیرند، ممکن است متحمل زیان‌های جبران‌ناپذیری شوند. البته به دلیل هزینه‌های نسبتاً بالا، استفاده از خدمات مشاوران مالی برای مبالغ جزئی، مقرون به صرفه نخواهد بود. در این شرایط بهترین راه حل، استفاده از واسطه‌های مالی است که آنها منابع مالی خرد سرمایه‌گذاران را جمع‌آوری کرده و بعد از یک کاسه کردن آن، به منابع مالی هنگفتی دست پیدا می‌کنند و با استفاده از تخصص افراد حرفه‌ای و با تجربه در زمینه سرمایه‌گذاری، این منابع را به سمت بازارهای مالی هدایت می‌کنند و بهترین گزینه‌های سرمایه‌گذاری را برای سرمایه‌گذاران خود انتخاب و سود حاصله را به نسبت آورده سرمایه‌گذاران بین آنها تقسیم می‌کنند. یکی از این واسطه‌های مالی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری انواع مختلفی دارند که این تنوع می‌تواند انواع سلیقه‌های سرمایه‌گذاری را با انواع ریسک‌پذیری و بازده مورد انتظار پوشش دهد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری بر اساس ترکیب دارایی در سه گروه صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی، با درآمد ثابت و مختلط قرار می‌گیرند که از نظر الزامات سرمایه‌گذاری ابلاغ شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار، با یکدیگر تفاوت دارند. همچنین از نظر نوع سرمایه‌گذاری، به دو دسته صندوق‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر صدور و ابطال و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس تقسیم‌بندی می‌شوند. علاوه بر صندوق‌های یادشده، صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی نیز در بازار سرمایه ایران مشغول فعالیت هستند. در این گزارش، با استفاده از داده‌ها و اطلاعات سامانه ر.سام، به ارائه وضعیت و عملکرد این صندوق‌ها که در بازار سرمایه ایران فعال هستند، پرداخته شده است.

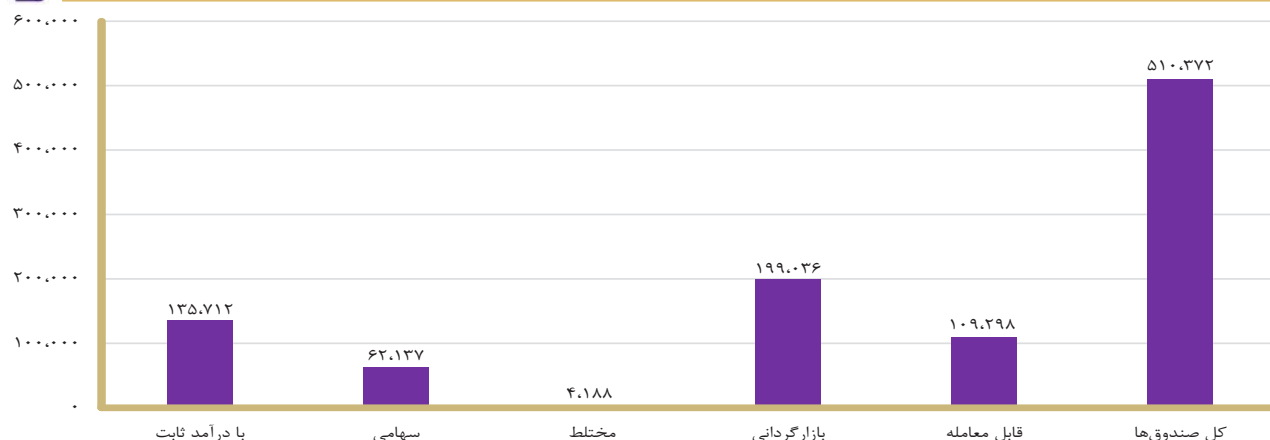
ترکیب و ارزش دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اسفندماه

طی اسفندماه ۱۴۰۱، کل ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری تقریباً ۵۱۰ هزار میلیارد ریال افزایش، به مبلغی حدود ۶,۳۹۰ هزار میلیارد ریال رسید. بیشترین افزایش در ارزش خالص دارایی‌ها مربوط به صندوق‌های بازارگردانی بوده که نسبت به ابتدای ماه، حدود ۱۹۹ هزار میلیارد ریال معادل ۲۳٪ درصد افزایش یافته است. صندوق‌های سهامی نیز بیش از ۶۲ هزار میلیارد ریال افزایش معادل ۲۵٪ درصد، بیشترین افزایش درصدی در ارزش خالص دارایی‌ها را در میان صندوق‌های سرمایه‌گذاری ثبت کرده‌اند.

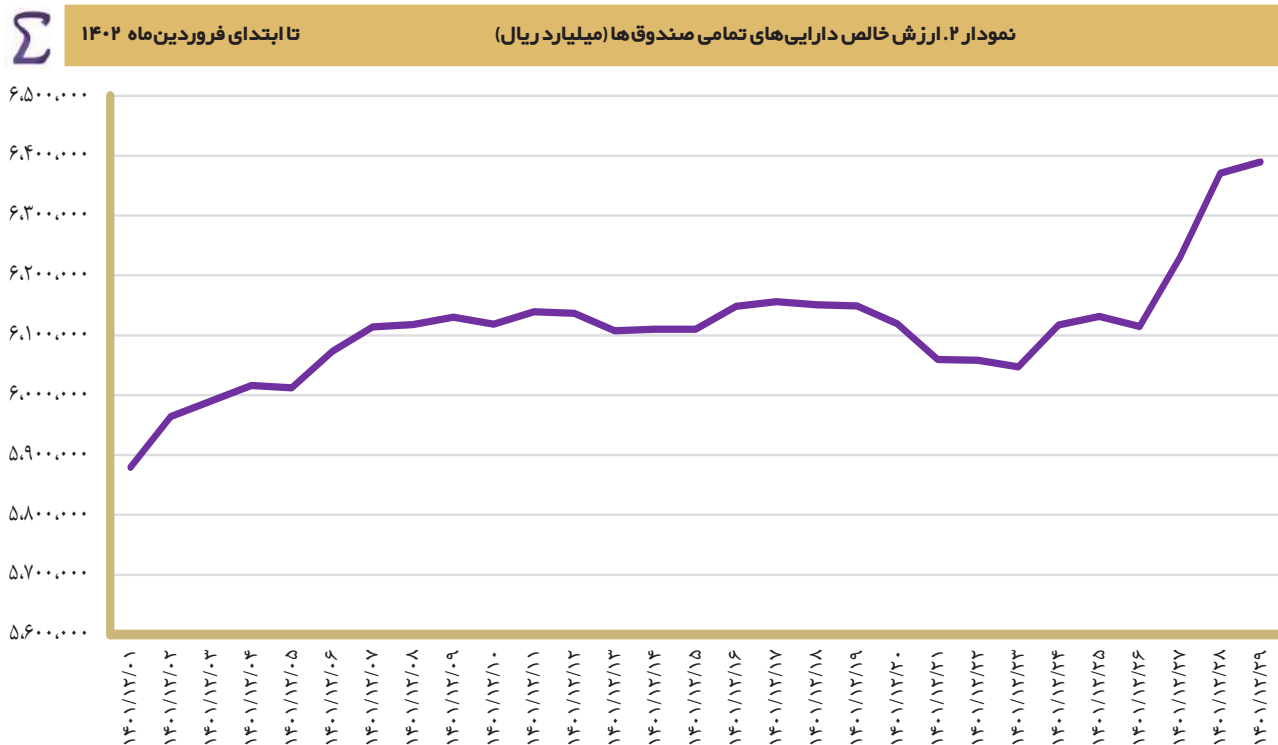
تا ابتدای فروردین ماه ۱۴۰۲

نمودار ۱. تغییر ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌ها به تفکیک نوع صندوق (میلیارد ریال)

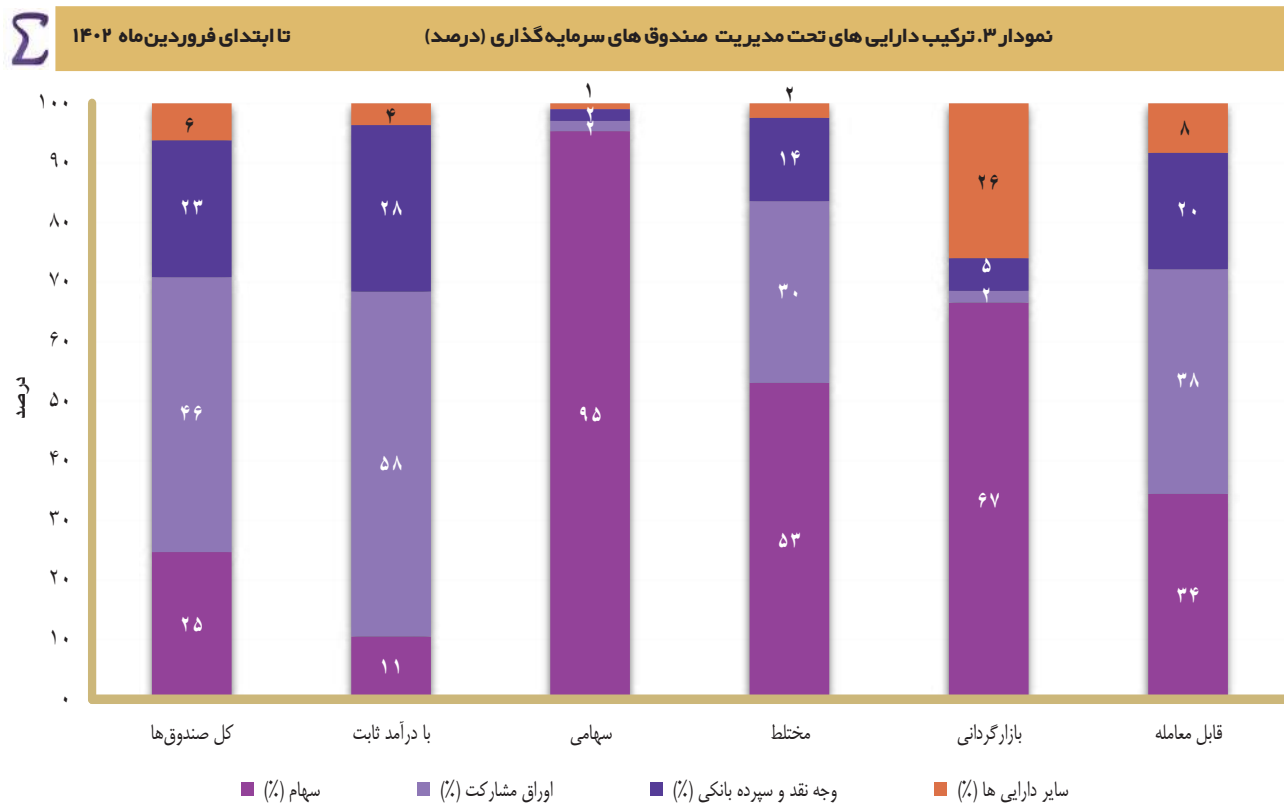

گزارش عملکرد

نمودار ۲، روند تغییرات کل ارزش خالص دارایی‌های همه صندوق‌های سرمایه‌گذاری را در طول اسفندماه ۱۴۰۱ بر حسب میلیارد ریال نشان می‌دهد. نتایج نشان‌دهنده افزایش در مجموع ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌ها در این ماه است.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مجموعاً ۲۵ درصد از منابع مالی خود را در سهام، ۴۶ درصد را در اوراق مشارکت، ۲۳ درصد را در سپرده‌های بانکی و وجه نقد و حدود ۶ درصد را در سایر دارایی‌ها، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. در نمودار ۳، ترکیب دارایی‌های تحت مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری نشان داده شده است.

بررسی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری

در جدول‌های ۱ تا ۴، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با بیشترین بازدهی در هر گروه از صندوق‌های با درآمد ثابت، سهامی، مختلط و قابل معامله در بورس ارائه شده است. از بین صندوق‌های با درآمد ثابت، صندوق «توسعه سرمایه‌نیکو» بیشترین بازدهی را کسب کرده است. بازدهی این صندوق در اسفندماه ۱۴۰۱ برابر با ۶ درصد و بازدهی یک‌ساله آن معادل ۲۱/۱ درصد بوده است.

جدول ۱: پربازده‌ترین صندوق‌های با درآمد ثابت			
ردیف	نام صندوق	بازده اسفند (درصد)	بازده سال منتهی به ۲۹ اسفند (درصد)
۱	توسعه سرمایه‌نیکو	۶/۰	۲۱/۱
۲	گنجینه الماس بیمه‌دی	۵/۹	۲۸/۵
۳	خزانه داریوش	۵/۰	*

در اسفندماه ۱۴۰۱، صندوق سرمایه‌گذاری «مشترک یکم آبان» با ۳۷/۳ درصد بازدهی، بیشترین رشد را در میان صندوق‌های سهامی کسب کرده و بازدهی یک‌ساله این صندوق معادل ۶۰/۲ درصد بوده است. صندوق «سپهر اول بازار» نیز با رشد ۳۴/۶ درصدی، رتبه دوم بیشترین بازدهی را در اسفندماه ثبت نموده است.

جدول ۲: پربازده‌ترین صندوق‌های سهامی			
ردیف	نام صندوق	بازده اسفند (درصد)	بازده سال منتهی به ۲۹ اسفند (درصد)
۱	مشترک یکم آبان	۳۷/۳	۶۰/۲
۲	سپهر اول بازار	۳۴/۶	۴۳/۵
۳	آوای سهام‌کیان	۳۲/۹	۶۷/۶

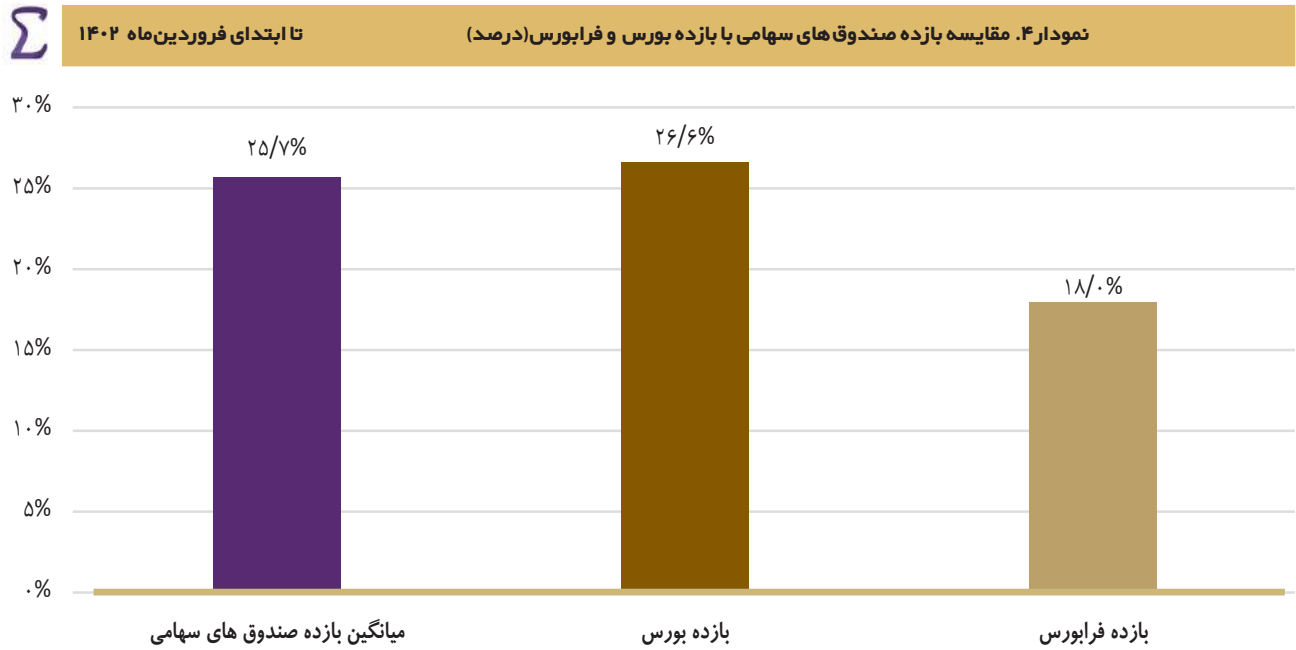
صندوق «مشترک پارس» با بازدهی ۲۲/۰۷ درصدی در اسفندماه ۱۴۰۱، بیشترین بازدهی را در میان صندوق‌های مختلط داشته است. بازدهی یک‌سال گذشته این صندوق ۳۵/۴ درصد بوده است.

جدول ۳: پربازده‌ترین صندوق‌های مختلط			
ردیف	نام صندوق	بازده اسفند (درصد)	بازده سال منتهی به ۲۹ اسفند (درصد)
۱	مشترک پارس	۲۲/۰۷۰	۳۵/۴
۲	توسعه ممتاز	۲۰/۳۵۶	۴۹/۴
۳	مختلط کاریزما	۲۰/۳۵۰	۵۴/۴

طی اسفندماه ۱۴۰۱، صندوق «سهامی اهرمی کاریزما» با بازدهی ۳۷/۲ درصدی، بهترین عملکرد را در میان صندوق‌های قابل معامله در بورس داشته است. بازده یک‌سال گذشته این صندوق ۵۸/۴ درصد بوده است.

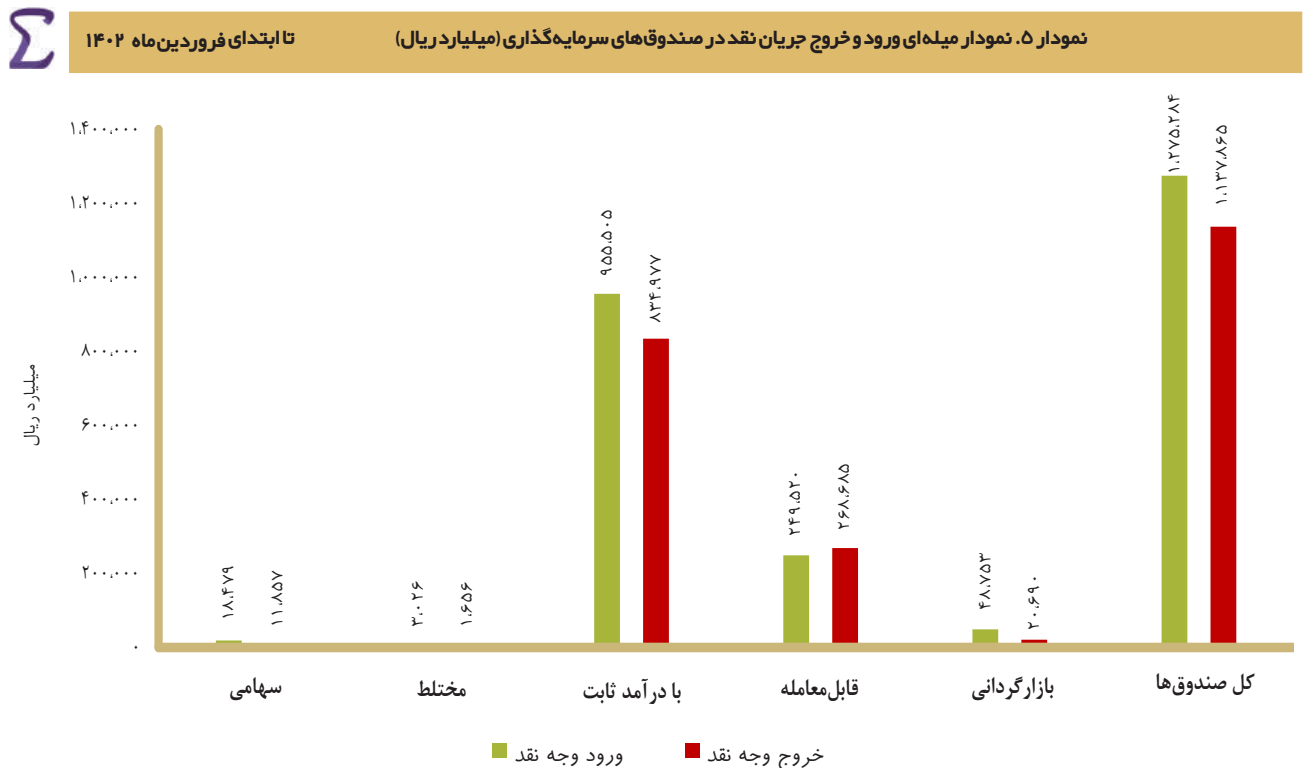
جدول ۴: پربازده‌ترین صندوق‌های قابل معامله در بورس			
ردیف	نام صندوق	بازده اسفند (درصد)	بازده سال منتهی به ۲۹ اسفند (درصد)
۱	سهامی اهرمی کاریزما	۳۷/۲	۵۸/۴
۲	خاتم ایستایس پویا	۳۶/۲	۴۰/۵
۳	اعتماد هامرز	۳۴/۶	۵۹/۹

در بخش بعدی، میانگین بازده صندوق‌های سهامی با بازده شاخص کل بورس و شاخص کل فرابورس طی اسفندماه ۱۴۰۱ مقایسه شده است. همانطور که در نمودار ۴ مشاهده می‌شود، صندوق‌های سهامی در مقایسه با شاخص کل فرابورس، عملکرد بهتری داشته‌اند، اما نسبت به شاخص کل بورس، عملکرد ضعیف‌تری را به ثبت رسانده‌اند.

وضعیت ورود و خروج نقدینگی در صندوق‌های سرمایه‌گذاری

طی اسفندماه ۱۴۰۱، ورود پول به کل صندوق‌ها (به واسطه صدور واحدهای سرمایه‌گذاری) معادل ۱,۲۷۵ هزار میلیارد ریال و خروج پول از کل صندوق‌ها (به واسطه ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری) نیز معادل ۱,۱۳۸ هزار میلیارد ریال بوده است. بنابراین، خالص ورود سرمایه به کل صندوق‌های سرمایه‌گذاری بیش از ۱۳۷ هزار میلیارد ریال بوده است. بیشترین خالص ورود پول به صندوق‌های سرمایه‌گذاری حدود ۱۲۱ هزار میلیارد ریال مربوط به صندوق‌های با درآمد ثابت و بیشترین خالص خروج پول از آنها بیش از ۱۹ هزار میلیارد ریال مربوط به صندوق‌های قابل معامله در بورس بوده است. نمودار ۵، ورود پول به کل صندوق‌ها و خروج پول از آنها را به واسطه صدور یا ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری طی اسفندماه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد.

منبع: شرکت مشاوره
و پردازش اطلاعات مالی پارت

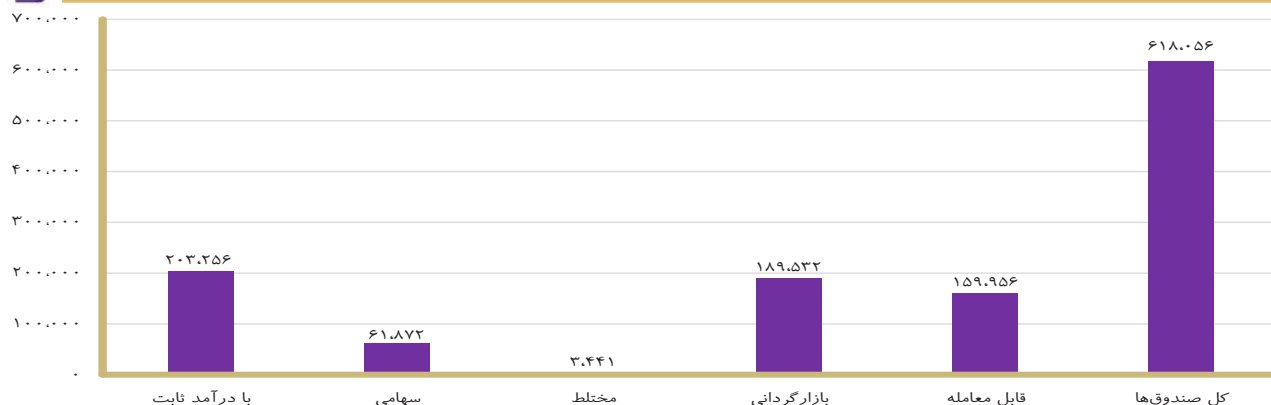
عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری در فروردین ماه ۱۴۰۲

بازارهای مالی مکان مناسبی برای سرمایه‌گذاری هستند و بیشتر افراد جامعه تمایل دارند پس از اندازه‌ها و ثروت خود را در این بازارها سرمایه‌گذاری کنند؛ اما مسئله اساسی، عدم آشنایی همه اقشار جامعه با این بازارهاست که در بسیاری موارد اگر به صورت شخصی اقدام به سرمایه‌گذاری کنند و از مشاوران مالی کمک نگیرند، ممکن است متحمل زیان‌های جبران‌ناپذیری شوند. البته به دلیل هزینه‌های نسبتاً بالا، استفاده از خدمات مشاوران مالی برای مبالغ جزئی، مقرون به صرفه نخواهد بود. در این شرایط بهترین راه حل، استفاده از واسطه‌های مالی است که آنها منابع مالی خرد سرمایه‌گذاران را جمع‌آوری کرده و بعد از یک کاسه کردن آن، به منابع مالی هنگفتی دست پیدا می‌کنند و با استفاده از تخصص افراد حرفه‌ای و با تجربه در زمینه سرمایه‌گذاری، این منابع را به سمت بازارهای مالی هدایت می‌کنند و بهترین گزینه‌های سرمایه‌گذاری را برای سرمایه‌گذاران خود انتخاب و سود حاصله را به نسبت آورده سرمایه‌گذاران بین آنها تقسیم می‌کنند. یکی از این واسطه‌های مالی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری انواع مختلفی دارند که این تنوع می‌تواند انواع سلیقه‌های سرمایه‌گذاری را با انواع ریسک‌پذیری و بازده مورد انتظار پوشش دهد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری بر اساس ترکیب دارایی در سه گروه صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهامی، با درآمد ثابت و مختلط قرار می‌گیرند که از نظر الزامات سرمایه‌گذاری ابلاغ شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار، با یکدیگر تفاوت دارند. همچنین از نظر نوع سرمایه‌گذاری، به دو دسته صندوق‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر صدور و ابطال و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس تقسیم‌بندی می‌شوند. علاوه بر صندوق‌های یاد شده، صندوق‌های سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی نیز در بازار سرمایه ایران مشغول فعالیت هستند. در این گزارش، با استفاده از داده‌ها و اطلاعات سامانه رسام، به ارائه وضعیت و عملکرد این صندوق‌ها که در بازار سرمایه ایران فعال هستند، پرداخته شده است.

ترکیب و ارزش دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری در فروردین ماه

طی فروردین ماه ۱۴۰۲، کل ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری با بیش از ۶۱۸ هزار میلیارد ریال افزایش، به مبلغی بالغ بر ۷,۰۰۱ هزار میلیارد ریال رسید. بیشترین افزایش در ارزش خالص دارایی‌ها مربوط به صندوق‌های با درآمد ثابت بوده که نسبت به ابتدای ماه، حدود ۲۰۳ هزار میلیارد ریال معادل ۶ درصد افزایش یافته است. صندوق‌های سهامی نیز تقریباً با ۶۲ هزار میلیارد ریال افزایش معادل ۲۰ درصد، بیشترین افزایش درصدی در ارزش خالص دارایی‌ها را در میان صندوق‌های سرمایه‌گذاری ثبت کرده‌اند.

نمودار ۱. تغییر ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌ها به تفکیک نوع صندوق (میلیارد ریال) تا ابتدای اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

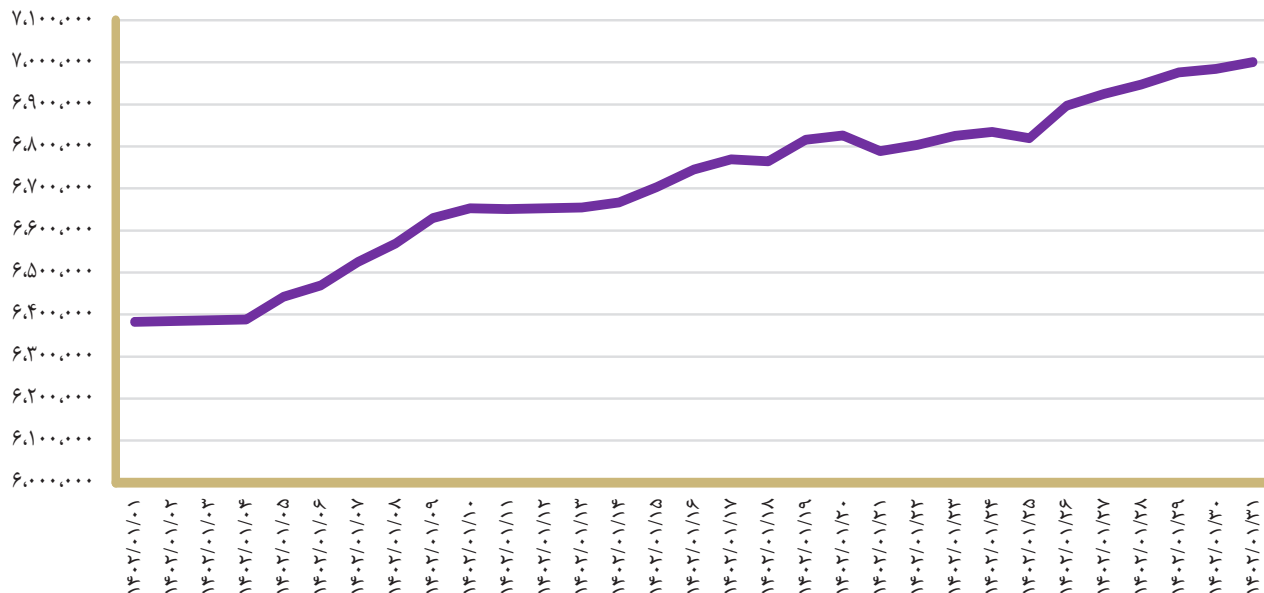

نمودار ۲، روند تغییرات کل ارزش خالص دارایی‌های همه صندوق‌های سرمایه‌گذاری را در طول فروردین‌ماه ۱۴۰۲ بر حسب میلیارد ریال نشان می‌دهد. نتایج نشان‌دهنده افزایش در مجموع ارزش خالص دارایی‌های صندوق‌ها در این ماه است.

تا ابتدای اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲

نمودار ۲. ارزش خالص دارایی‌های تمامی صندوق‌ها (میلیارد ریال)

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مجموعاً ۲۶ درصد از منابع مالی خود را در سهام، ۴۳ درصد را در اوراق مشارکت، ۲۴ درصد را در سپرده‌های بانکی و وجه نقد و حدود ۶ درصد را در سایر دارایی‌ها، سرمایه‌گذاری کرده‌اند. در نمودار ۳، ترکیب دارایی‌های تحت مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری نشان داده شده است.

تا ابتدای اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲

نمودار ۳. ترکیب دارایی‌های تحت مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری (درصد)

بررسی عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری

در جدول‌های ۱ تا ۴، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با بیشترین بازدهی در هر گروه از صندوق‌های با درآمد ثابت، سهامی، مختلط و قابل معامله در بورس ارائه شده است. از بین صندوق‌های با درآمد ثابت، صندوق «توسعه سرمایه‌نیکي» بیشترین بازدهی را کسب کرده است. بازدهی این صندوق در فروردین ماه ۱۴۰۲ برابر با ۸/۷ درصد و بازدهی یک سال آن معادل ۲۶/۳ درصد بوده است.

جدول ۱: پربازده‌ترین صندوق‌های با درآمد ثابت

ردیف	نام صندوق	بازده فروردین (درصد)	بازده سال منتهی به ۳۱ فروردین (درصد)
۱	توسعه سرمایه‌نیکي	۸/۷	۲۶/۳
۲	ارزش کاوان ایرانیان	۴/۷	۲۹/۳
۳	گنجینه الماس بیمه‌دی	۴/۳	۳۰/۲

صندوق سرمایه‌گذاری «مشترک ارزش کاوان آینده» با ۳۰/۱ درصد، بیشترین بازدهی را در میان صندوق‌های سهامی کسب کرده است. بازدهی یک سال گذشته این صندوق معادل ۶۴/۳ درصد بوده است. صندوق «مشترک سینا» نیز با ۲۶/۹ درصد، رتبه دوم بیشترین بازدهی را در فروردین ماه ۱۴۰۲ ثبت نموده است.

جدول ۲: پربازده‌ترین صندوق‌های سهامی

ردیف	نام صندوق	بازده فروردین (درصد)	بازده سال منتهی به ۳۱ فروردین (درصد)
۱	مشترک ارزش کاوان آینده	۳۰/۱	۶۴/۳
۲	مشترک سینا	۲۶/۹	۵۶/۹
۳	مشترک عقیق	۲۵/۸	*

صندوق «مشترک نیکي گستران» با بازدهی ۲۱ درصدی در فروردین ماه ۱۴۰۲، بیشترین بازدهی را در میان صندوق‌های مختلط داشته است. بازدهی یک سال گذشته این صندوق ۴۳/۶ درصد بوده است.

جدول ۳: پربازده‌ترین صندوق‌های مختلط

ردیف	نام صندوق	بازده فروردین (درصد)	بازده سال منتهی به ۳۱ فروردین (درصد)
۱	مشترک نیکي گستران	۲۱/۰	۴۳/۶
۲	تضمین اصل سرمایه‌کاریزما	۲۰/۴	*
۳	مشترک سپهر آتی	۱۷/۳	۵۵/۰

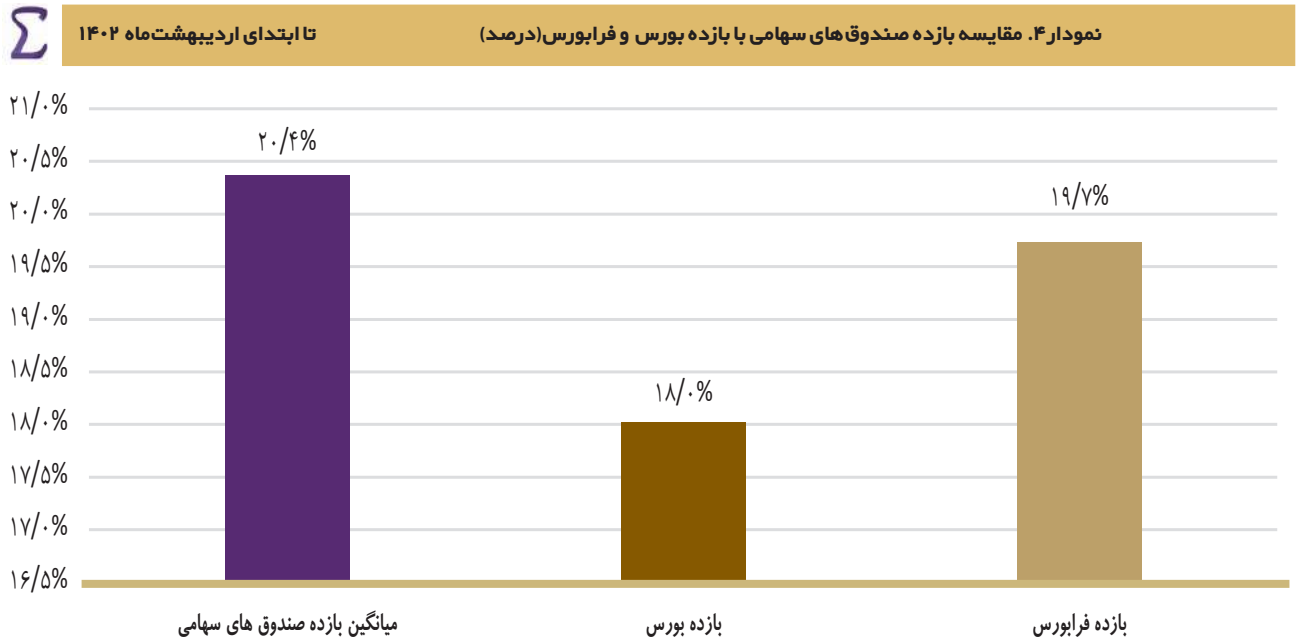
طی فروردین ماه ۱۴۰۲، صندوق «نوید دانایان پارس» با بازدهی ۳۱/۸ درصدی، بهترین عملکرد را در میان صندوق‌های قابل معامله در بورس داشته است. از زمان تأسیس این صندوق کمتر از یک سال گذشته است.

جدول ۴: پربازده‌ترین صندوق‌های قابل معامله در بورس

ردیف	نام صندوق	بازده فروردین (درصد)	بازده سال منتهی به ۳۱ فروردین (درصد)
۱	نوید دانایان پارس	۳۱/۸	*
۲	آوای تارا زاکرس	۲۸/۴	۷۳/۶
۳	امین تدبیرگران فردا	۲۷/۳	۷۱/۵

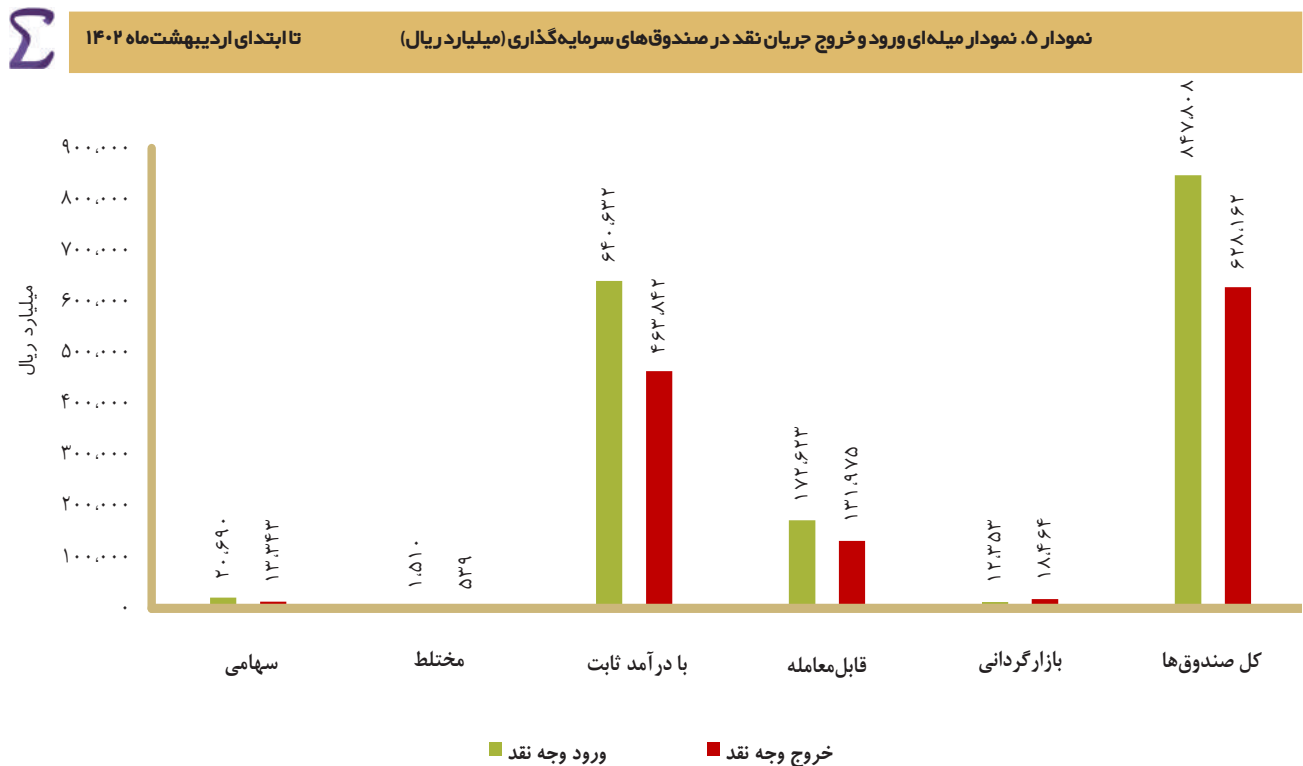
گزارش عملکرد

در بخش بعدی، میانگین بازده صندوق‌های سهامی با بازده شاخص کل بورس و شاخص کل فرابورس طی فروردین‌ماه ۱۴۰۲ مقایسه شده است. همانطور که در نمودار ۴ مشاهده می‌شود، صندوق‌های سهامی در مقایسه با شاخص کل بورس و شاخص کل فرابورس عملکرد بهتری داشته‌اند.

وضعیت ورود و خروج نقدینگی در صندوق‌های سرمایه‌گذاری

طی فروردین‌ماه ۱۴۰۲، ورود پول به کل صندوق‌ها (به‌واسطه صدور واحدهای سرمایه‌گذاری) حدود ۸۴۸ هزار میلیارد ریال و خروج پول از آنها (به‌واسطه ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری) تقریباً ۶۲۸ هزار میلیارد ریال بوده است. به این ترتیب، خالص ورود سرمایه به کل صندوق‌های سرمایه‌گذاری در این ماه حدود ۲۲۰ هزار میلیارد ریال بوده است. بیشترین خالص ورود پول به صندوق‌های سرمایه‌گذاری حدود ۱۷۷ هزار میلیارد ریال و مربوط به صندوق‌های با درآمد ثابت و بیشترین خالص خروج پول از صندوق‌های سرمایه‌گذاری حدود ۶ هزار میلیارد ریال و مربوط به صندوق‌های بازارگردانی بوده است. نمودار ۵، ورود پول به کل صندوق‌ها و خروج پول از آنها را به‌واسطه صدور یا ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری طی فروردین‌ماه ۱۴۰۲ نشان می‌دهد.

این ولادت بزرگ و این حقیقت عظیم، متعلق
به یک ملت و یک زمان خاص نیست؛ بلکه
متعلق به بشریت است.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

حیات
سایه

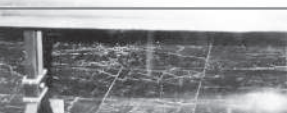
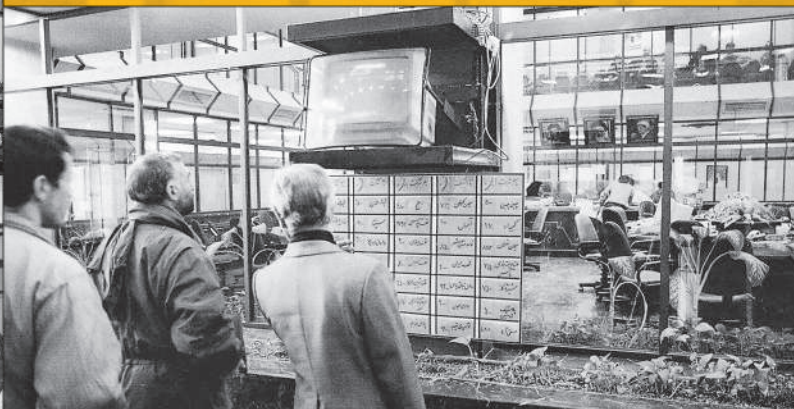

بورس تهران

بیش از نیم قرن تأمین مالی پویا و پیشرفته

بورس اوراق بهادار تهران
(سهام نام)

اطلاعات ۱۳۴۶/۱۱/۱۵ بورس سهام امروز کار خود را آغاز کرد

بورس تهران

مراحل نهایی تشکیل بورس اوراق بهادار تا دیروز به پایان رسید و ورودیه کلیه کارگزاران بورس سهام و اوراق بهادار وصول گردید و پروانه کارگزاری تسلیم آنها شد این ورودیه پس از چند ساعت نمیکردند بنابراین مراحل نهایی تشکیل بورس که مربوط به کارگزاران بود خاتمه یافت و از صبح امروز بورس اوراق بهادار بورس از ۹ سال مطالعه و بررسی درباره کیفیت فروش سهام در مقایسه با کشور های مشابه عملاً کار خود

درد

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی
در ایران و جهان

مروری بر تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان در اسفندماه ۱۴۰۱

راضیه حسن‌نیا

کارشناس تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران

۱- تحولات اقتصاد جهانی

در اسفندماه ۱۴۰۱، سیاست‌های انقباضی کشورهای غربی برای مقابله با تورم همچنان ادامه داشت. در این ماه علاوه بر افزایش نرخ بهره برای مقابله با تورم، ورشکستگی دو بانک در ایالات متحده آمریکا هم نگرانی‌هایی در مورد سرایت این بحران به سایر بانک‌ها و بخش‌های اقتصادی ایجاد کرد. گروه مالی سیلیکون ولی^۱ یک شرکت ارائه‌دهنده خدمات مالی و یک هلدینگ بانکی و مالی در ایالات متحده آمریکا است که محصولات و خدمات بانکداری تجاری را ارائه می‌دهد. سیلیکون ولی^۲ که فعالیتش در ۱۹ اسفندماه ۱۴۰۱ (۱۰ مارس ۲۰۲۳) متوقف شد، بزرگ‌ترین بانکی است که از زمان بحران مالی سال میلادی ۲۰۰۸ ورشکست شده است. علاوه بر این، فعالیت بانک سیگنچر^۳ هم که در حوزه‌های مرتبط با رمزارزها فعال است دو روز پس از توقف فعالیت بانک سیلیکون ولی متوقف شد. این در حالی است که بانک سیلورگیت^۴ که فعالیت‌های آن نیز مرتبط با حوزه رمزارزها است در هفته دوم اسفندماه پایان فعالیت خود را

اعلام کرده بود. علاوه بر بانک‌های آمریکایی، بانک کردیت سوئیس^۵ هم در اسفندماه دچار بحران شد و قیمت سهام آن به دنبال انتشار گزارش سالانه این بانک برای سال میلادی ۲۰۲۲ کاهش یافت، بانک یو.بی.اس سوئیس در ادامه برای جلوگیری از گسترش بحران، این بانک را خریداری کرد. بازارهای مالی در جهان در اسفندماه تحت تأثیر تحولات اقتصادی در جهان نوساناتی داشتند. قیمت طلا افزایش و شاخص دلار کاهش یافت. بازارهای سرمایه در اروپا و ایالات متحده آمریکا هم روندی نزولی به خود گرفتند.

در اسفندماه ۱۴۰۱ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی حدود شش درصد افزایش یافت. ورشکستگی دو بانک در ایالات متحده آمریکا و بحران ایجادشده برای کردیت بانک سوئیس باعث افزایش قیمت طلا در بازارهای جهانی شد. شاخص دلار هم در این ماه تحت تأثیر ورشکستگی دو بانک آمریکایی قرار گرفت و حدود ۰/۶ درصد کاهش یافت، به گونه‌ای که از ۱۰۳/۹ واحد در انتهای بهمن ماه به تقریباً ۱۰۳/۳ واحد در پایان اسفندماه رسید.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

جدول ۱: تغییرات قیمت اونس طلا، شاخص دلار و ارزش یورو در برابر دلار در اسفندماه ۱۴۰۱

تغییرات قیمت (درصد)			۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	۳۰ آذرماه ۱۴۰۱	۳۰ بهمنماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۹/۰	۷/۴	۶/۵	۱,۹۳۵/۸	۱,۸۱۷/۶	۱,۸۳۴/۰	۱,۹۵۲/۵	اونس طلا (دلار)
۵/۱۴	-۰/۸	-۰/۶	۹۸/۲۳	۱۰۴/۱۶	۱۰۳/۸۶	۱۰۳/۲۸	شاخص دلار
-۳/۱	۱/۱	۰/۲۳	۱/۱۰۵۵	۱/۰۶۰۳	۱/۰۶۹۴	۱/۰۷۱۹	ارزش یورو در مقابل دلار

قیمت نفت در اسفندماه سال ۱۴۰۱ با وجود افزایش تقاضا در چین کاهش یافت. توقف فعالیت بانک‌های سیلیکون ولی و سیگنچر در ایالات متحده آمریکا و بحران بانکی مرتبط با فعالیت بانک کردیت سوئیس بازار نفت را هم در این ماه تحت تأثیر قرار داد. قیمت نفت برنت، WTI و آپک به ترتیب از ۷۶/۳۱، ۸۱/۹۷ و ۷۶/۷۳ دلار در پایان بهمن ماه به ۷۲/۴۲، ۷۷/۷۷ و ۷۰/۷۷ دلار در پایان اسفندماه رسید و بیش از ۱۱ درصد کاهش یافت.

جدول ۲: تغییرات قیمت نفت در اسفندماه ۱۴۰۱ (دلار/بشکه)

تغییرات قیمت (درصد)			۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	۳۰ آذرماه ۱۴۰۱	۳۰ بهمنماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	نفت
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۳۶/۶	-۹/۷	-۱۱/۶	۱۱۴/۳۲	۸۰/۲۵	۸۱/۹۷	۷۲/۴۲	نفت برنت
-۳۵/۵	-۱۳/۶	-۱۱/۵	۱۰۴/۶۹	۷۸/۱۷	۷۶/۳۱	۶۷/۵۶	نفت WTI
-۳۵/۱	-۱۰/۸	-۱۳/۴	۱۰۹/۱۲	۷۹/۳۶	۸۱/۷۳	۷۰/۷۷	نفت OPEC

قیمت بیت کوین به عنوان شناخته شده ترین رمزارز در اسفندماه ۱۴۰۱ در حدود ۱۴ درصد افزایش یافت و به حدود ۲۸,۰۰۰ دلار رسید. بحران بانکی ایجاد شده در ایالات متحده آمریکا و سوئیس باعث افزایش تقاضا برای رمزارزها از جمله بیت کوین و اتریوم شد. در مجموع و با نگاهی بر تغییرات قیمت بیت کوین در اسفندماه می توان بیان داشت که قیمت این رمزارز در این ماه حدود ۱۴ درصد افزایش یافت و از ۲۴,۲۹۴ دلار در پایان بهمن ماه به ۲۷,۷۱۲ دلار در پایان اسفندماه رسید.

جدول ۳: تغییرات قیمت شش رمز ارز مهم از نظر سهم بازار در اسفندماه ۱۴۰۱ (دلار)

تغییرات قیمت (درصد)			۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	۳۰ آذرماه ۱۴۰۱	۳۰ بهمنماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	رمزارز
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۳۲/۸	۶۴/۵	۱۴/۰۶	۴۱,۲۴۹	۱۶,۸۴۵	۲۴,۲۹۴	۲۷,۷۱۲	بیت کوین
-۳۹/۵	۴۲/۷	۳/۰	۲,۸۶۱/۸	۱,۲۱۳/۹	۱,۶۸۱/۵	۱,۷۳۲/۳	اتریوم
-۱۴/۹	۳۵/۰	۶/۵	۳۹۰/۸	۲۴۶/۲	۳۱۲/۲	۳۳۲/۴	بایننس کوین
-۱۶/۹	۳۱/۰	-۱۶/۲	۰/۸۷۸۷	۰/۲۵۳۴	۰/۳۹۹۷	۰/۳۳۱۹	کاردانو
-۷۵/۰	۸۲/۴	-۱۰/۹	۸۸۶۰۶	۱۲/۱۴	۲۴/۸۶۹	۲۲/۱۴۷	سولانا
-۵۳/۷	۸/۰	-۳/۴	۰/۸۰۶۰۶	۰/۳۴۵۵۲	۰/۳۸۶۳۲	۰/۳۷۳۱۸	ریپل

در اسفندماه بازارهای سرمایه نقاط مختلف جهان تحت تأثیر تحولات اقتصادی در جهان نوساناتی داشتند. افزایش تورم در کشورهای غربی و سیاست‌های انقباضی برای مقابله با آن در کنار بحران ایجاد شده برای دو بانک در ایالات متحده آمریکا و کردیت بانک سوئیس از جمله عوامل تأثیرگذار بر بازارهای سرمایه در اسفندماه بود. شاخص S&P ۵۰۰ در ایالات متحده آمریکا در این ماه حدود سه درصد و شاخص استاکس ۱۰۰ (که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا را پوشش می دهد) تقریباً چهار درصد کاهش داشت. در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هم کاهش قیمت نفت و نگرانی در مورد احتمال گسترش بحران بانکی باعث کاهش شاخص های بازار سرمایه در منطقه شد. شاخص بورس در عربستان سعودی^۷ در این ماه نزدیک به سه درصد، شاخص بورس قطر^۸ حدود نه درصد و شاخص بورس دبئی (DFM) تقریباً سه درصد کاهش یافت. در اسفندماه ۱۴۰۱، بازار سرمایه در چین رشد اندکی را نشان داد و شاخص مرکب شانگهای^۹ در این کشور حدود ۰/۳ درصد رشد داشت.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

جدول ۴: رشد شاخص سهام در بهمن ماه ۱۴۰۱

تغییرات قیمت (درصد)			۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	۳۰ آذرماه ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	شاخص	منطقه
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته						
-۱۱/۴	۱/۸	-۳/۱۲	۴,۴۶۳/۱	۳,۸۷۸/۴	۴,۰۷۹/۱	۳,۹۵۱/۶	S&P500	ایالات متحده آمریکا
-۱۵/۹	۹/۰	-۰/۹	۱۳,۸۹۳/۸	۱۰,۷۰۹/۴	۱۱,۷۸۷/۳	۱۱,۶۷۵/۵	NASDAQ Composite	
-۰/۱۸	-۰/۱۲	-۳/۳	۳,۳۵۰/۱	۳,۳۳۹/۸	۳,۴۵۷/۷	۳,۳۴۴/۱	DFM ¹⁰	خاورمیانه و شمال آفریقا
-۲۶/۶	-۱۱/۱	-۸/۷	۱۳,۳۳۰/۳	۱۰,۹۹۷/۷	۱۰,۷۱۶/۴	۹,۷۷۸/۳	QSI ¹¹	
-۲۰/۶	-۰/۶	-۲/۶	۱۲,۸۷۵/۸	۱۰,۲۷۶/۹	۱۰,۴۹۳/۲	۱۰,۲۱۸/۱	Tadawul All Share ¹²	آسیای شرقی و جنوبی
-۰/۴	۲/۱	-۲/۱	۲۶,۸۲۷/۴	۲۶,۳۸۷/۷	۲۷,۵۱۳/۱	۲۶,۹۴۵/۷	Nikkei 225	
-۰/۵	۵/۴	-۰/۳	۳,۲۵۱/۱	۳,۰۶۸/۴	۳,۲۲۴/۰	۳,۲۳۴/۹	Shanghai Composite	
-۲/۹	۱۳/۳	۱۰/۵	۲,۴۷۰/۵	۲,۱۱۶/۳	۲,۱۶۸/۹	۲,۳۹۷/۲	Moex Russia	روسیه
۵/۶	۶/۴	-۳/۶	۳,۹۰۲/۴	۳,۸۷۲/۲	۴,۲۷۴/۹	۴,۱۱۹/۴	Euro Stoxx 50	اروپا
-۱۱/۴	۱/۸	-۳/۱۲	۴,۴۶۳/۱	۳,۸۷۸/۴	۴,۰۷۹/۱	۳,۹۵۱/۶	Alsh ¹³	مصرای آفریقا

در اسفندماه ۱۴۰۱ کاهش محدودیت‌های کرونایی در کشور چین باعث افزایش تقاضای سنگ آهن شد و قیمت سنگ آهن را در این ماه به بالاترین حد آن در هشت ماه گذشته رساند. قیمت آلومینیوم که در بهمن ماه در حدود نه درصد کاهش یافته بود، در اسفندماه هم روند نزولی خود را ادامه داد و بالغ بر چهار درصد کاهش یافت.

جدول ۵: تغییرات قیمت فلزات اساسی در اسفندماه ۱۴۰۱

تغییرات قیمت (درصد)			۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	۳۰ آذرماه ۱۴۰۱	۳۰ بهمن ماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	فلز
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۱۴/۸	۱۵/۸	۲/۶	۱۵۰/۶	۱۱۰/۷	۱۲۴/۹	۱۲۸/۳	سنگ آهن (دلار/متریک تن خشک)
-۳۳/۱	-۵/۱	-۴/۵	۳,۳۹۸/۶	۲,۳۹۸/۶	۲,۳۸۲/۳	۲,۲۷۴/۳	آلومینیوم (دلار/تن)
-۱۵/۱	۴/۵	-۱/۹	۱۰,۲۴۷/۸	۸,۳۳۷/۰	۸,۸۷۰/۵	۸,۷۰۱/۱	مس (دلار/تن)

۲- تحولات اقتصاد ایران

ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در اسفندماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل ۷۷/۴ درصد افزایش داشت و معادل ۲,۴۱۹,۰۳۶ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه با ۵۶ درصد افزایش نسبت به ماه قبل برابر با ۳۲۵,۸۶۹ میلیون سهم شد. ارزش کل معاملات در دوازده ماهه سال ۱۴۰۱ نسبت به دوازده ماهه سال ۱۴۰۰ در حدود ۲۶/۶ درصد رشد داشت و برابر با ۱۵,۷۱۱,۵۴۰ میلیارد ریال بود.

جدول ۶: آمار کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران

تغییر (درصد)	دوازده ماهه		ماهانه		شرح	
	دوازده ماهه	ماهانه	بهمن ماه ۱۴۰۱	اسفندماه ۱۴۰۱		
۲۶/۶	۷۷/۴۴	۱۲,۴۱۲,۵۳۰	۱۵,۷۱۱,۵۴۰	۱,۳۶۳,۲۸۸	۲,۴۱۹,۰۳۶	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)
۴۸/۸	۵۵/۹۷	۱,۶۰۲,۶۳۵	۲,۳۸۴,۷۸۴	۲۰۸,۹۲۸	۳۲۵,۸۶۹	حجم کل معاملات (میلیون سهم)
-۲۳/۵	۳۶/۲۹	۱۵۱,۵۳۲,۸۸۴	۱۱۵,۸۹۷,۸۶۴	۱۰,۳۶۰,۹۹۷	۱۴,۱۲۰,۵۱۸	دفعات معامله

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

شاخص کل (وزنی-ارزشی) بورس اوراق بهادار تهران در اسفندماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل حدود ۲۸ درصد افزایش یافت و از ۱,۵۳۳,۳۶۶ واحد در انتهای بهمن ماه به ۱,۹۶۰,۴۵۷ واحد در پایان اسفندماه رسید. شاخص کل هم وزن هم در این بازه ۲۳ درصد افزایش یافت و از ۴۷۶,۷۱۹ به ۵۸۵,۲۵۰ واحد رسید. شاخص کل فرابورس ایران نیز در این ماه ۲۲ درصد افزایش داشت و از ۲۰,۰۴۳ واحد در پایان بهمن ماه به ۲۴,۳۹۴ واحد در پایان اسفندماه رسید.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

جدول ۷: شاخص‌های بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

تغییر (درصد)	ماهانه	اسفندماه ۱۴۰۰	بهمن‌ماه ۱۴۰۱	اسفندماه ۱۴۰۱	شرح	
					سالانه	بورس اوراق بهادار تهران
۴۳/۴	۲۷/۸	۱,۳۶۷,۲۴۷	۱,۵۳۳,۳۶۶	۱,۹۶۰,۴۵۷	شاخص کل (وزنی-ارزشی)	بورس اوراق بهادار تهران
۶۸	۲۲/۸	۳۴۸,۲۷۰	۴۷۶,۷۱۹	۵۸۵,۲۵۰	شاخص کل (هم-وزن)	
۳۲/۷	۲۱/۷	۱۸,۳۷۹	۲۰,۰۴۳	۲۴,۳۹۴	شاخص کل	فرابورس ایران

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران، شرکت فرابورس ایران

در یازده ماهه نخست سال ۱۴۰۱ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۱۱,۳۴۵ هزار تن و به ارزش ۴۸,۸۴۸ میلیون دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، کاهش ۱/۱۶ درصدی در وزن و افزایشی ۱۲/۲۲ درصدی در ارزش دلاری داشت. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۸/۶ درصدی در وزن و افزایش ۱۵/۲۸ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، به ارقام ۳۳,۶۰۴ هزار تن و ۵۳,۶۷۵ میلیون دلار رسید.

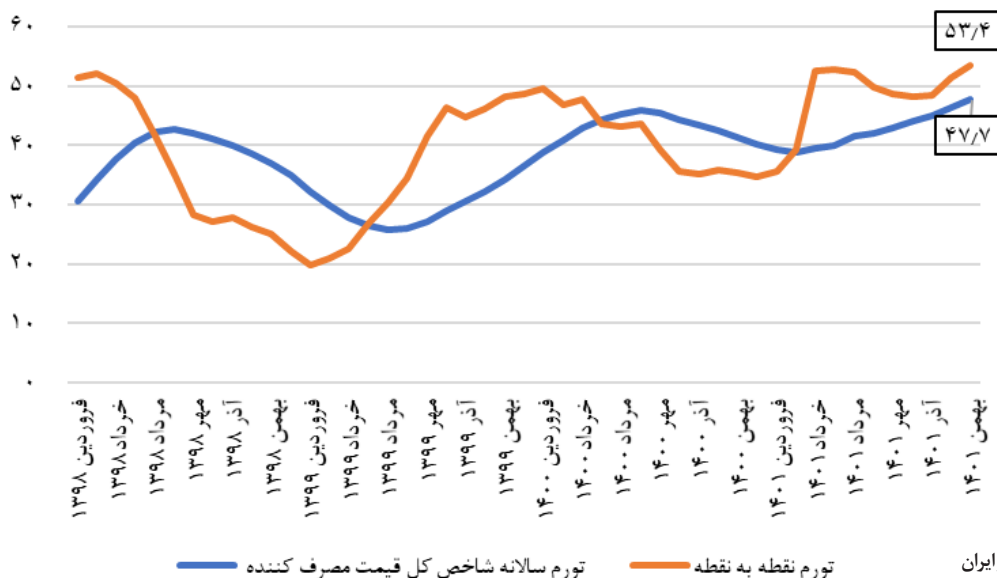
جدول ۸: صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی (بدون احتساب نفت و تجارت چمدانی) و واردات طی یازده ماهه نخست ۱۴۰۱ و ۱۴۰۰

فعالیت	ده ماهه نخست سال ۱۴۰۱		ده ماهه نخست سال ۱۴۰۰		درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل	
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن	دلار
واردات	۳۳,۶۰۴	۵۳,۶۷۵	۳۶,۷۶۹	۴۶,۵۶۱	-۸/۶۱	۱۵/۲۸
صادرات	۱۱۱,۳۴۵	۴۸,۸۴۸	۱۱۲,۶۵۴	۴۳,۵۲۷	-۱/۱۶	۱۲/۲۲

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ماه ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل ۲/۱ واحد درصد افزایش یافت و برابر ۵۳/۴ درصد بود. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده "خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات" با افزایش ۱/۳ واحد درصدی به ۷۰/۵ درصد رسید و گروه "کالاهای غیرخوراکی و خدمات" با افزایش ۲/۳ واحد درصدی به ۴۳/۵ درصد افزایش یافت. نرخ تورم سالانه دی ماه ۱۴۰۱ برای خانوارهای کشور به ۴۷/۷ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۱/۴ واحد درصد افزایش داشت.

نمودار ۲: تورم سالانه و تورم نقطه‌ای در بازه زمانی فروردین ماه ۱۳۹۸ تا بهمن ماه ۱۴۰۱ (درصد)

پانویس‌ها

- SVB Financial Group
- Silicon Valley Bank
- Signature
- Silvergate
- Credit Suisse
- EUROSTOXX 50
- Tadawul All Share
- QE General (QSI)
- Shanghai Composite
- DFM General (DFMGI): شاخص بورس دبی

مروری بر تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان در فروردین ماه ۱۴۰۲

راضیه حسنینیا

کارشناس تحقیق و توسعه بورس اوراق بهادار تهران

۱- تحولات اقتصاد جهانی

سال ۱۴۰۲ در حالی آغاز شد که تورم و سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی در کشورهای مختلف همچنان از چالش‌های اساسی پیش‌روی دولت‌های غربی بود. علاوه بر تورم، بحران بانکی ایجاد شده برای دو بانک در ایالات متحده آمریکا و کردیت بانک سوئیس^۱ هم نگرانی‌هایی در مورد احتمال گسترش این بحران به همراه داشته است. در فروردین ماه ۱۴۰۲ از سرعت رشد تورم در اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا کاسته شد. همچنین کاهش سرعت رشد اشتغال در ایالات متحده آمریکا در این ماه از یک طرف امیدواری سرمایه‌گذاران در مورد کاهش سرعت اجرای سیاست‌های پولی انقباضی در ایالات متحده آمریکا و از طرف دیگر افزایش نگرانی‌ها در مورد وقوع بحران مالی در این کشور

را به دنبال داشت.

در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی افزایش یافت و به بیش از ۲,۰۰۰ دلار در هر اونس رسید. بحران بانکی ایجاد شده در کشورهای غربی، تضعیف دلار و کاهش بازده اوراق قرضه باعث افزایش جذابیت طلا به عنوان یک دارایی امن شد. شاخص دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ و با افزایش نگرانی‌ها در مورد احتمال گسترش بحران بانکی در ایالات متحده آمریکا کاهش یافت. علاوه بر آن، داده‌های اقتصادی منتشر شده در ایالات متحده آمریکا هم احتمال وقوع بحران مالی در این کشور را افزایش داد و به کاهش شاخص دلار منتهی شد تا شاخص دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲ با حدود ۱/۴ درصد کاهش، به ۱۰۱/۸۴ برسد.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

جدول ۱: تغییرات قیمت اونس طلا، شاخص دلار و ارزش یورو در برابر دلار در فروردین ماه ۱۴۰۲

شرح	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	۳۰ دی ماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰	تغییرات قیمت (درصد)		
					در یک ماه گذشته	در سه ماه گذشته	در یک سال گذشته
اونس طلا (دلار)	۲,۰۰۷/۲	۱,۹۶۹/۴	۱,۹۲۴/۹	۱,۹۴۹/۶	۱/۹	۴/۳	۳/۰
شاخص دلار	۱۰۱/۸۴	۱۰۳/۲۸	۱۰۲/۰۱	۱۰۰/۳۹	-۱/۴	-۰/۱۶	۱/۴
ارزش یورو در مقابل دلار	۱/۰۹۶۷	۱/۰۷۱۹	۱/۰۸۵۵	۱/۰۸۵	۲/۳	۱/۰۳	۱/۱

قیمت نفت که در اسفندماه به حدود ۷۰ دلار رسیده بود، در فروردین ماه و در پی تصمیم آپک پلاس مبنی بر کاهش تولید نفت به میزان ۱/۱۶ میلیون بشکه در روز، با افزایش مواجه شد. علاوه بر کاهش تولید آپک پلاس تصمیم دولت عراق برای قطع صادرات نفت از کردستان عراق و افزایش تقاضای نفت در کشور چین به دنبال بازگشایی اقتصاد این کشور هم از عوامل اثرگذار بر افزایش قیمت نفت بوده است. در هفته پایانی فروردین ماه اما روند رشد قیمت نفت معکوس شد. با وجود آنکه گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) در مورد کاهش تقاضای بنزین باعث کاهش قیمت نفت در این هفته شد اما در مجموع قیمت نفت در فروردین ماه سال جاری افزایش داشته است و قیمت برنت، WTI و آپک به ترتیب از ۶۷/۴۲، ۷۲/۵۶، ۷۰/۷۷ و ۷۷/۲۷، ۸۳/۲۹، ۸۴/۴۱ و ۸۴/۴۱ دلار در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

جدول ۲: تغییرات قیمت نفت در فروردین ماه ۱۴۰۲ (دلار/بشکه)

نفت	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	۳۰ دی ماه ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۱	تغییرات قیمت (درصد)		
					در یک ماه گذشته	در سه ماه گذشته	در یک سال گذشته
نفت برنت	۸۳/۲۹	۷۲/۴۲	۸۶/۹۶	۱۰۵/۰۵	۱۵/۰	-۴/۲	-۲۰/۷
نفت WTI	۷۷/۲۷	۶۷/۵۶	۸۱/۲۷	۱۰۲/۵۶	۱۴/۳	-۴/۹	-۲۴/۶
نفت OPEC	۸۴/۴۱	۷۰/۷۷	۸۴/۹۰	۱۰۷/۹۷	۱۹/۳	-۰/۶	-۲۱/۸۲

قیمت بیت کوین به عنوان شناخته شده ترین رمز ارز در ۲۴ فروردین ماه ۱۴۰۲ به بیش از ۳۰,۰۰۰ دلار رسید؛ اما این قیمت از اوج تاریخی خود همچنان معادل ۵۴ درصد فاصله دارد. قیمت بیت کوین در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ برابر با ۲۸,۲۴۸ دلار بود که نسبت به پایان اسفندماه حدود ۲ درصد رشد داشت.

جدول ۳: تغییرات قیمت شش رمز ارز مهم از نظر سهم بازار در فروردین ماه ۱۴۰۲ (دلار)

رمز ارز	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	۳۰ دی ماه ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۱	تغییرات قیمت (درصد)		
					در یک ماه گذشته	در سه ماه گذشته	در یک سال گذشته
بیت کوین	۲۸,۲۴۸	۲۷,۷۱۲	۲۲,۶۷۲	۴۱,۳۶۶	۱/۹	۲۴/۶	-۳۱/۷
اتریوم	۱,۹۴۲/۷	۱,۷۳۲/۳	۱,۶۶۰/۰	۳,۰۷۶/۴	۱۲/۱	۱۷/۰	-۳۶/۸
بایننس کوین	۳۱۸/۱	۳۳۲/۴	۳۰۵/۱	۴۱۸/۳	-۴/۳	۴/۲۵	-۲۳/۹
کاردانو	۰/۴۰۰۷	۰/۳۳۱۹	۰/۳۶۴۵	۰/۹۳۶۸	۲۰/۷	۹/۹	-۵۷/۲
سولانا	۲۲/۱۸۳	۲۲/۱۴۷	۲۵/۵۵	۱۰۵/۵۵	-۰/۱۶	-۱۳/۱۷	-۷۸/۹۸
ریپل	۰/۴۷۵۲	۰/۳۷۳۴۷	۰/۴۱۲۸۸	۰/۷۵۱۵۳	۲۷/۲۳	۱۵/۱	-۳۶/۷

در فروردین ماه ۱۴۰۲ در شرایطی که بحران بانکی ایجاد شده برای بانک سیلیکون ولی و بانک سیگنچر در ایالات متحده آمریکا نگرانی هایی را به همراه داشت و کردیت بانک سوئیس هم توسط رقیب این بانک (بانک یوبی اس) خریداری شده بود، فدرال رزرو باز هم نرخ بهره را در ایالات متحده آمریکا افزایش داد و از آنجا که افزایش ۰/۲۵ درصدی نرخ بهره در ایالات متحده آمریکا افزایشی کمتر از حد انتظار بود در بین سرمایه گذاران در رابطه با پایان سیاست های انقباضی فدرال رزرو، نوعی امیدواری ایجاد کرد. علاوه بر امیدواری سرمایه گذاران در مورد پایان سیاست های انقباضی در آمریکا، کاهش شاخص قیمت مخارج شخصی مصرف کننده (PCE) در ایالات متحده آمریکا، در ماه فوریه و کاهش تورم شاخص قیمت مصرف کننده برای ماه مارس باعث رشد شاخص های سهام در وال استریت شد. شاخص S&P ۵۰۰ در این ماه حدود ۴/۵ درصد و شاخص مرکب نزدک ۲ هم در این بازه بیش از ۳ درصد رشد داشت. شاخص یورو استاکس ۳ هم که ۵۰ سهم از ۱۱ کشور عضو اتحادیه اروپا پوشش می دهد در فروردین ماه بیش از ۶ درصد رشد داشت. بورس های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا هم در واکنش به افزایش قیمت نفت در فروردین ماه ۱۴۰۲ رشد داشتند. شاخص بورس در عربستان سعودی ۴ در این ماه نزدیک به ۹ درصد، شاخص بورس قطر ۱ حدود ۱ درصد و شاخص بورس دبی (DFM) در حدود ۴ درصد رشد یافت. در سال ۱۴۰۲ در منطقه آسیای شرقی و جنوبی هم شاهد رشد شاخص های سهام در فروردین ماه بودیم. تولید ناخالص داخلی در کشور چین متأثر از شرایط ایجاد شده به موجب بازگشایی اقتصادی در این کشور پس از بحران کرونا افزایش پیدا کرده است و شاخص مرکب شانگهای در فروردین ماه ۱۴۰۲ نزدیک به ۴ درصد رشد داشته است.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

جدول ۴: رشد شاخص سهام در اسفندماه ۱۴۰۱

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۱	۳۰ دی ماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲	شاخص	منطقه
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته						
-۷/۴	۳/۹	۴/۵	۴,۴۵۹/۴	۳,۹۷۲/۶	۳,۹۵۱/۶	۴,۱۲۹/۸	S&P500	ایالات متحده آمریکا
-۱۰/۳	۸/۲۵	۳/۳	۱۳,۴۵۳/۱	۱۱,۱۴۰/۴	۱۱,۶۷۵/۵	۱۲,۰۵۹/۶	NASDAQ Composite	
-۴/۹	۳/۵	۳/۸	۳,۶۴۸/۴	۳,۳۵۲/۵	۳,۳۴۴/۱	۳,۴۷۱/۰	DFM ^۷	خاورمیانه و شمال آفریقا
-۲۹/۱	-۸/۱	۱/۵	۱۴,۰۱۶/۰	۱۰,۸۱۰/۶	۹,۷۷۸/۳	۹,۹۳۰/۳	QSI ^۸	
-۱۸/۳	۴/۵	۹/۲	۱۳,۶۶۸/۵	۱۰,۶۸۲/۰	۱۰,۲۱۸/۱	۱۱,۱۶۳/۶	Tadawul All Share ^۹	آسیای شرقی و جنوبی
۵/۳	۷/۹	۶/۳	۲۷,۲۱۷/۸	۲۶,۵۵۳/۵	۲۶,۹۴۵/۷	۲۸,۶۵۷/۶	Nikkei 225	
۵/۴	۳/۱	۴/۱	۳,۱۹۴/۰	۳,۲۶۴/۸	۳,۲۳۴/۹	۳,۲۶۷/۰	Shanghai Composite	روسیه
۱۳/۸	۲۱/۷	۱۰/۰	۲,۳۱۷/۵	۲,۱۶۶/۷	۲,۳۹۷/۲	۲,۶۳۷/۸	Moex Russia	
۱۲/۵	۶/۴	۶/۴	۳,۸۹۶/۸	۴,۱۱۹/۹	۴,۱۱۹/۴	۴,۳۸۴/۸۶	Euro Stoxx 50	اروپا
۶/۹	-۰/۵	۶/۲	۷۳,۷۸۳/۴	۷۹,۲۶۹/۸	۷۴,۲۷۱/۱	۷۸,۸۸۳/۳	FTSE ^{۱۰}	صحرائ آفریقا

قیمت سنگ آهن در فروردین ماه و با افزایش تولید سنگ آهن در بازارهای جهانی حدود ۷ درصد کاهش یافت. قیمت آلومینیوم و مس اما در این ماه افزایش داشتند. در فروردین ماه ۱۴۰۲ قیمت آلومینیوم در بازارهای جهانی بیش از ۶ درصد و قیمت مس حدود ۲ درصد افزایش یافت.

جدول ۵: تغییرات قیمت فلزات اساسی در فروردین ماه ۱۴۰۲

تغییرات قیمت (درصد)			۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۱	۳۰ دی ماه ۱۴۰۱	۲۹ اسفندماه ۱۴۰۱	۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲	فلز
در یک سال گذشته	در سه ماه گذشته	در یک ماه گذشته					
-۲۲/۷	-۲/۳	-۶/۹	۱۵۴/۴	۱۲۲/۲	۱۲۸/۳	۱۱۹/۳	سنگ آهن (دلار/تن)
-۲۵/۸	-۷/۳	۶/۴	۳,۲۶۴/۲	۲,۶۱۰/۶	۲,۲۷۴/۳	۲,۴۲۰/۳	آلومینیوم (دلار/تن)
-۱۳/۱	-۳/۹	۲/۰	۱۰,۲۱۵/۰	۹,۲۳۰/۸	۸,۷۰۱/۱	۸,۸۷۴/۰	مس (دلار/تن)

۲- تحولات اقتصاد ایران

ارزش کل معاملات در بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل ۵/۰۲ درصد افزایش داشت و برابر با ۲,۵۴۰,۵۳۲ میلیارد ریال بود. حجم کل معاملات هم در این ماه نسبت به ماه قبل ۳/۱۵ درصد افزایش داشته و برابر با ۳۳۶,۱۴۶ میلیارد سهم بوده است. ارزش کل معاملات در ماه نخست سال ۱۴۰۲ نسبت به ماه نخست سال ۱۴۰۱ حدود ۱۲۱ درصد رشد داشت.

جدول ۶: آمار کل معاملات بورس اوراق بهادار تهران

تغییر (درصد)		فروردین ماه ۱۴۰۱	اسفندماه ۱۴۰۱	فروردین ماه ۱۴۰۲	شرح
مدت مشابه سال قبل	ماهانه				
۱۲۱/۴	۵/۰۲	۱,۱۴۷,۵۷۰	۲,۴۱۹,۰۳۶	۲,۵۴۰,۵۳۲	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)
۵۶/۴	۳/۱۵	۲۱۴,۹۴۱	۳۲۵,۸۶۹	۳۳۶,۱۴۶	حجم کل معاملات (میلیون سهم)
۸۹/۱	۴۱/۵۵	۱۰,۵۷۲,۴۷۲	۱۴,۱۲۰,۵۱۸	۱۹,۹۸۸,۲۹۲	دفعات معامله

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

شاخص کل (روزی-ارزشی) بورس اوراق بهادار تهران در فروردین ماه ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل حدود ۱۸ درصد افزایش یافت و از ۱,۹۶۰,۴۵۷ واحد در پایان اسفندماه به ۲,۳۲۴,۱۳۳ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید. شاخص کل هم وزن هم در این بازه معادل ۳۰ درصد افزایش یافت و از ۵۸۵,۲۵۰ واحد به ۷۶۰,۷۵۵ واحد رسید. شاخص کل فرابورس ایران در این ماه نزدیک به ۲۰ درصد افزایش داشت و از ۲۴,۳۹۴ واحد در پایان اسفندماه به ۲۹,۲۰۸ واحد در پایان فروردین ماه ۱۴۰۲ رسید.

تحولات اقتصادی و بازارهای مالی در ایران و جهان

تغییر (درصد)	شرح	فروردین‌ماه ۱۴۰۲	اسفندماه ۱۴۰۱	فروردین‌ماه ۱۴۰۱	سالانه	
					ماهانه	سالانه
۲,۳۲۴,۱۳۳	شاخص کل (وزنی-ارزشی)	۱,۹۶۰,۴۵۷	۱,۵۱۲,۲۱۹	۱۸/۵۵	۵۳/۷	بورس اوراق بهادار تهران
۷۶۰,۷۵۵	شاخص کل (هم‌وزن)	۵۸۵,۲۵۰	۴۰۱,۴۳۱	۲۹/۹۹	۸۹/۵	بورس اوراق بهادار تهران
۲۹,۲۰۸	شاخص کل	۲۴,۳۹۴	۲۰,۷۶۳	۱۹/۷	۴۰/۷	فرابورس ایران

منبع: شرکت بورس اوراق بهادار تهران، شرکت فرابورس ایران

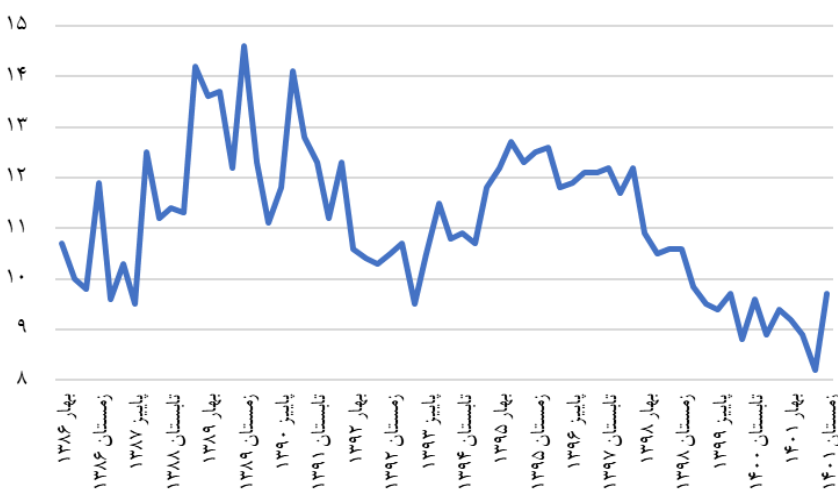
در دوره دوازده‌ماهه سال ۱۴۰۱ میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر ۱۲۲,۰۵۶ هزار تن و به ارزش ۵۳,۱۶۶ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، کاهش ۰/۱۵ درصدی در وزن و افزایش ۹/۷۴ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهش ۹/۷۶ درصدی در وزن و افزایش ۱۲/۵۷ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، به ارقام ۳۷,۱۸۰ هزار تن و ۵۹,۶۵۵ میلیون دلار رسید.

فعالیت	دوازده‌ماهه سال ۱۴۰۱		دوازده‌ماهه سال ۱۴۰۰		درصد تغییرات نسبت به مدت مشابه سال قبل
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	
واردات	۳۷,۱۸۰	۵۹,۶۵۵	۴۱,۲۰۲	۵۲,۹۹۳	-۹/۷۶
صادرات	۱۲۲,۰۵۶	۵۳,۱۶۶	۱۲۲,۳۳۹	۴۸,۴۴۸	-۰/۱۵

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

در فروردین‌ماه ۱۴۰۲ مرکز آمار ایران گزارشی در مورد «جمعیت شاغلان در ایران در زمستان ۱۴۰۱» ارائه داد. طبق این گزارش نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور در سه‌ماهه فصل زمستان نسبت به مدت مشابه سال قبل (زمستان ۱۴۰۰) معادل ۰/۱ درصد افزایش داشته است و نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در کشور، در این فصل به ۸/۲ درصد رسیده است. نرخ بیکاری نیز نسبت به فصل پاییز ۱۴۰۱ حدود ۱/۵ واحد درصد رشد داشته و معادل ۹/۷ درصد بوده است. در این گزارش، جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در زمستان ۱۴۰۱ برابر با ۲۳ میلیون و ۴۳۶ هزار نفر بود که میزان اشتغال ۵۹/۳ درصد از آنها، در هفته معادل ۴۴ ساعت و یابیشتر و اشتغال ۴۰/۷ درصد از آنها نیز کمتر از ۴۴ ساعت در هفته بوده است.

نمودار ۱: نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در کشور در بازه زمانی بهار ۱۳۸۶ تا زمستان ۱۴۰۱ (درصد)

پانویس‌ها

1. Credit Suisse
2. NASDAQ Composite
3. EUROSTOXX 50
4. Tadawul AllShare
5. QE General (QSI)
6. DFM General (DFMGI)
۷. شاخص بورس دبی
۸. شاخص بورس قطر
۹. شاخص بورس عربستان سعودی
۱۰. شاخص سهام آفریقای جنوبی

بورس اوراق بهادار تهران
(سهام عام)

معاملات

قراردادهای آتی سبد سهام

(با کارکردهای آتی شاخص)

مزایا

۱. ایجاد امکان سرمایه گذاری بر روی شاخص
۲. ایجاد امکان کسب سود در بازار کاهشی علاوه بر بازار افزایشی
۳. امکان منحصر به فرد برای پوشش ریسک سیستماتیک و ریسک صنایع
۴. متنوع سازی تنها با اخذ یک موقعیت
۵. امکان کسب سود تنها با اتکاب به تحلیل های کلان اقتصادی و تشخیص روند بازار بدون نیاز به تحلیل تک تک شرکت ها
۶. عدم توقف نماد معاملاتی
۷. ویژگی اهرمی
۸. کارمزد کمتر
۹. معافیت های مالیاتی

بورد

گپ و گفت

عضو هیئت علمی دانشگاه خاتم در گفتگو با «ماهنامه بورس» تشریح کرد تغییر در مدل‌های کسب و کار شرکت‌ها در داخل و خارج از کشور

حمید حیدری

عضو هیئت تحریریه

«ماهنامه بورس» در این شماره برای گفتگو با اساتید حوزه مالی کشور به سراغ یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه خاتم که از چهره‌های بنام بازار سرمایه نیز می‌باشد، رفته است. احمد پویان‌فر در حال حاضر عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و علوم مالی در گروه مالی این دانشگاه و مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری ارزش‌پرداز آریان است. این استاد حوزه مالی تحصیلات دوران کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه City University در انگلستان گذرانده است و مدرک دکترای خود را از دانشگاه تهران اخذ کرده است. این عضو هیئت علمی دانشگاه در خلال گفتگو با ماهنامه بورس توضیح می‌دهد که مدل‌های کسب و کار در داخل و خارج از کشور بسیار تغییر کرده است، به گونه‌ای که در شرایط کنونی منشأ و محرکه‌ی ارزش‌گذاری شرکت‌ها، دارایی‌های فیزیکی نیستند، بلکه منشأ ارزش‌گذاری آنها مواردی چون تعداد مشتریان و پتانسیل جذب مشتری، همچنین دانش تولید، بازاریابی و دارا بودن نیروی انسانی متخصص و... است. پویان‌فر در جایی دیگر از این گفتگو به چالش‌های پیش‌روی خود در زمان تحصیل اشاره کرده است و معتقد است اگرچه کماکان در این مسیر چالش‌هایی وجود دارد اما نسبت به سال‌های ابتدایی ورود حوزه مالی به کشور پیشرفت بسیاری حاصل شده است. آنچه در ادامه مطرح می‌شود مشروح این گفتگوی خواندنی است.

■ **جناب آقای دکتر پویان فر، به‌عنوان اولین سؤال**
 مایل هستیم از چالش‌هایی که در مسیر رسیدن به این جایگاه از ابتدا تا کنون داشته‌اید، بفرمایید؟
 برای مثال آیا در آن دوران به منابع آموزشی کافی دسترسی داشتید؟

بدون شک در مسیری که بنده طی کرده‌ام چالش‌های بسیاری وجود داشته است و البته همچنان بسیاری از آنها هم برای بنده و هم برای دوستانی که در این حوزه (مالی) وارد شده‌اند مطرح هستند.

بنده به محضی که این سؤال مطرح شد یاد مرحوم آقای دکتر عادل آذر افتادم که استاد راهنمای پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشدم بودند. به خاطر دارم در سال ۱۳۷۸ که جهت نوشتن پایان‌نامه خود به ۲ مقاله‌ی مرتبط با موضوع مورد بررسی ام نیاز داشتم، با توجه به اینکه ایشان عضو هیئت علمی دانشگاه بودند و حسب سمت و شغلی که داشتند، توانستیم به اعتبارشان در کتابخانه دانشگاه تربیت مدرس درخواست ارسال ۲ مقاله از ژورنال‌های اروپایی را ثبت کنیم؛ چرا که در آن مقطع زمانی فقط اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها شرایط دریافت مقالات را داشتند، پس از آن نیز ۲ تا ۳ ماه طول کشید تا نسخه کپی مقالات به دست بنده برسد و بتوانم در پایان‌نامه ام استفاده کنم. همچنین به یاد دارم زمانی که می‌خواستم در آزمون ورودی مقطع کارشناسی ارشد شرکت کنم به یک مؤسسه آموزشی مراجعه کردم و پیگیری جزوه‌های کنکور دروس مدیریت مالی از دکتر تهرانی، تحقیق در عملیات از دکتر مهرگان و ریاضیات از دکتر کاظمی شدم و با توجه به اینکه در آن زمان صرفاً دانشجویان واز لحاظ مالی در شرایط خوبی قرار نداشتم جزوات را به صورت کپی سفارش دادم، غافل از اینکه با توجه به اتمام کار تریج دستگاه کپی، وقتی نسخه‌های کپی شده به دستم رسیدند حدوداً نصف تمامی صفحات قابل خواندن نبودند و باید مطالب محو شده را خودم حدس می‌زدم. همچنین در دوران کارشناسی هم که بنده در دانشگاه فردوسی مشهد دانشجوی بودم، کتاب‌ها و جزوات مرجع بسیار محدود بودند و همچنین دسترسی و ارتباط گیری با اساتید مشکل بود. از طرفی اساتید اولیه این حوزه علاوه بر اینکه تعدادشان اندک بود، تقریباً همگی تحصیل کرده رشته‌ی حسابداری بودند و به مقالات و پژوهش‌های روز این رشته دسترسی نداشتند، تا جایی که یکی از این اساتیدی که نظریه میلر و مودینانی (مربوط به ۶۰

تا ۷۰ سال پیش) را دقیق متوجه شده بود، آن را به‌عنوان مقاله‌ای به اسم خود ارائه و چاپ کرده بود. می‌توان گفت مهم‌ترین چالش همین مسائل مربوط به دسترسی محدود به منابع بود.

ناگفته نماند علاوه بر اینها، دسترسی به اینترنت هم بسیار سخت بود، چون از یک سو سرعت آن بسیار پایین بود و از سویی دیگر، استفاده از آن همانند این روزها فراگیر نشده بود. چالش بعدی به نظر بنده، فقر دانش مالی کشور است که در این خصوص نسبت به سال‌های گذشته پیشرفت خوبی داشته‌ایم اما باز هم با توجه به تجربه‌ای که با چندین سال تحصیل و اشتغال در خارج از کشور به دست آورده‌ام باید عرض کنم که نسبت به کشورهای پیشرفته در این زمینه، متأسفانه حدود ۵۰ سال عقب هستیم.

■ **از آنجا که رشته تحصیلی شما مدیریت مالی بوده است و گروه آموزشی که در دانشگاه خاتم نیز تدریس می‌کنید همین رشته است، خوشحال می‌شویم نظراتان را راجع به این رشته بفرمایید.**

در آن زمان رشته مدیریت مالی تقریباً با رشته‌ی حسابداری همسودر نظر گرفته می‌شد و دلیل آن به این موضوع برمی‌گشت که کلمه مالی (Financial) را نمی‌توانستند کامل و به صورت مجزا ترجمه کنند و نیز به تنهایی معنی این کلمه روان نبود.

همچنین مسئولین آموزشی وقت آن زمان سردرگم بودند که این رشته را زیرمجموعه کدام دانشکده قرار بدهند و چون در رشته حسابداری سرفصل دروس ارائه شده چند واحد به طور مثال حسابداری مالی، مدیریت مالی و... داشت، نظرشان این بود که این رشته به حوزه حسابداری مرتبط است. این گونه شد که رشته مدیریت مالی متأسفانه در ایران از ابتدا به صورت اشتباه در دانشکده‌های مدیریت و حسابداری قرار گرفت و این اتفاق باعث شد این رشته بسیار دیرتر شکوفا شود. در حالی که در کشورهای دیگر، رشته مالی زیرشاخه حوزه اقتصاد محسوب می‌شود.

■ **لطفاً از تفاوت‌های موجود میان دو حوزه مدیریت مالی و حسابداری برایمان بیشتر بگویید.**

رشته حسابداری دانشی گذشته‌نگر است، این رشته در واقع مربوط به فن ثبت و ضبط و در نهایت جمع است گزارشگری وقایع مالی تاریخی شرکت‌هاست حال آنکه رشته مالی دانشی آینده‌نگر است که به فنون آمار،

در آن زمان رشته مدیریت مالی تقریباً با رشته‌ی حسابداری همسودر نظر گرفته می‌شد و دلیل آن به این موضوع برمی‌گشت که کلمه مالی (Financial) را نمی‌توانستند کامل و به صورت مجزا ترجمه کنند و نیز به تنهایی معنی این کلمه روان نبود.

راجع به این رشته توضیحات بیشتری بدهید. چه شد که تحصیل در این رشته را انتخاب کردید؟

بند بعد از اتمام دوره کارشناسی ارشد با وقفه‌ای چندساله، مجدداً شروع به ادامه تحصیل در مقطع دکتری کردم. اوضاع در آن برهه‌ی زمانی بسیار تغییر کرده بود و کمتر با چالش‌هایی از قبیل عدم دسترسی به منابع و... مواجه بودیم، در مجموع می‌توان گفت اوضاع خیلی بهتر شده بود.

در ادامه یک فرصت کاری در خارج از کشور برایم پیش آمد که توانستم به بهترین شکل از آن استفاده کنم. با توجه به علاقه‌ای که داشتم، بعد از بررسی‌هایی که انجام دادم به این نتیجه رسیدم که رشته مالی به آمار و ریاضیات بسیار نزدیک است و تکمیل‌کننده همدیگر هستند و بر همین اساس تصمیم گرفتم خلأ موجود در حوزه مالی که در کشور وجود داشت را با حوزه‌ای مرتبط با رشته ریاضی جبران کنم تا این رویه اصلاح شود.

ابتدا رزومه و مدارک تحصیلی خود را برای تعدادی از دانشگاه‌ها فرستادم، البته قصد بنده مطالعه در حوزه مالی کمی بود که در دانشگاه Essex University انگلستان پذیرش شدم و حدود ۲ ماه در آنجا تحصیل کردم، با توجه به اینکه هنوز مدرک دکتری خود را در ایران اخذ نکرده بودم و در مرحله پایان‌نامه بودم به این نتیجه رسیدم که دانشگاه Essex University انگلستان از لحاظ بار علمی به بنده چیزی اضافه نمی‌کند. چون فقط ۱ تا ۲ درس در چارت آنها بود که در ایران نخوانده بودم، به همین دلیل با مدیر گروه دانشگاه Essex صحبت کردم تا بورسیه‌ام کنند و درخواست تغییر رشته به ریاضیات مالی در مقطع کارشناسی ارشد دادم، اما دانشگاه City University از لندن با آن موافقت نکرد چرا که فقط از دانشجویهای رشته ریاضی یا آمار جذب می‌کرد.

رشته‌ی دیگری با عنوان ریاضیات مالی و معامله‌گری بود که دروس مرتبط با ریاضی اش تقریباً با دروس مدیریت مالی‌ای که بنده خوانده بودم همخوانی داشت که در نهایت در این رشته پذیرش شدم. با این حال وقتی برای ثبت‌نام مراجعه کردم متوجه شدم از ۹۰ نفر ورودی آن ترم این رشته، فقط بنده و یک دانشجوی پاکستانی از رشته‌هایی غیر از فنی و حرفه‌ای (مکانیک، کامپیوتر و...) و ریاضی فیزیک پذیرش شده بودیم.

به یاد دارم که آقای دکتر شاپور محمدی یکی از افرادی بودند که در این راه، بنده را ترغیب کردند، زیرا از آنجا که

ریاضیات و تحلیل بستگی دارد و در بسیاری از دانشگاه‌های معروف و سطح اول جهان در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، دانشجویهای رشته‌های آمار و ریاضیات در اولویت هستند و نهایتاً از رشته اقتصاد دانشجویی گیرند.

دلیل بعدی که باعث شد رشته مالی به سمت رشته حسابداری سوق داده شود، تسلطی بود که اساتید رشته حسابداری و مدیریت در ارائه دروس مالی داشتند و چون به‌تنهایی همان طور که قبل تر توضیح دادم امکان نداشت از کلمه مالی استفاده شود، کلمه مدیریت را هم کنار آن آوردند که در فارسی، روان‌تر بیان شود. این در حالی بود که وقتی این کلمه اضافه شد، اساتید رشته مدیریت نیز مدعی شدند و به همین دلیل تعدادی از دروس سرفصل‌های رشته مدیریت به رشته مدیریت مالی اضافه شد که بعضاً تعدادی از آنها هیچ ربطی به حوزه مالی نداشت. در نتیجه سرفصل‌های این رشته، تطبیقی از دروس حسابداری و مدیریت شد و مباحث مرتبط با حوزه مالی سهم بسیار اندکی داشت که این موضوع باعث شد که آسیب زیادی به رشته مدیریت مالی وارد شود. البته جا دارد از دکتر راعی به خاطر زحمات بسیاری که در آن برهه زمانی کشیدند تشکر کنم.

■ آیا در این رابطه، نسبت به گذشته تغییر محسوسی داشتیم؟

خیر، متأسفانه هنوز هم همان طور است، در حال حاضر رشته مدیریت مالی در کنکور، زیرشاخه حوزه مدیریت محسوب می‌شود، در صورتی که حداقل باید زیرشاخه اقتصاد قرار گیرد و یا اینکه کلاً مستقل شود. همین امر باعث می‌شود این رشته مشابه بسیاری از رشته‌های دیگر، استقلال لازم را نداشته باشد، چون از آنجا که تحت سیطره رشته‌های حسابداری و مدیریت قرار گرفته است، هیچ‌گاه به جایگاه واقعی‌اش نمی‌رسد. ناگفته نماند طرح این موضوع به این معنی نیست که بنده با رشته حسابداری و یا مدیریت مخالف هستم؛ چون همان طور که می‌دانید بنده فوق‌دیپلم رشته ریاضی فیزیک هستم و در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد هم رشته مدیریت خوانده‌ام و شاید بسیار کامل‌تر و جامع‌تر از بقیه بتوانم راجع به این مباحث اظهار نظر کنم.

■ تحصیلات مقطع کارشناسی ارشد شما در رشته ریاضیات مالی و معامله‌گری بوده است. لطفاً

بعد از بررسی‌هایی که انجام دادم به این نتیجه رسیدم که رشته مالی به آمار و ریاضیات بسیار نزدیک است و تکمیل‌کننده همدیگر هستند و بر همین اساس تصمیم گرفتم خلأ موجود در حوزه مالی که در کشور وجود داشت را با حوزه‌ای مرتبط با رشته ریاضی جبران کنم تا این رویه اصلاح شود.

تدریس می‌شود و همان‌طور که قبل‌تر گفتیم، توانسته‌ایم تا حدودی سرفصل‌ها را تغییر دهیم که به نظر بنده اقدام بسیار مهمی محسوب می‌شود.

■ چه شد که تصمیم گرفتید از دنیای حسابداری وارد فضای مالی شوید؟

بنده وقتی کاردانی (فوق دیپلم) حسابداری را اخذ کردم، مجدداً در کنکور شرکت کردم و چون رشته مالی نبود، در رشته مدیریت بازرگانی گرایش مالی را انتخاب کردم و ادامه تحصیل دادم. در حین تحصیل ۲ نفر از اساتید دانشگاه فردوسی مشهد که دروس مدیریت مالی و تحقیق در عملیات را تدریس می‌کردند مشوق بنده شدند که به حوزه مالی وارد شوم. البته دلیل بعدی هم تألیف کتابی تحت عنوان مدیریت سرمایه‌گذاری پیشرفته با کمک آقای دکتر راعی بود.

■ با توجه به اینکه شما در حوزه مالی در خارج از کشور تحصیل کرده‌اید، لطفاً بفرمایید که فاصله حوزه مالی در ایران در قیاس با سایر کشورها چقدر است و به چه اقدام یا اقداماتی جهت کم کردن این فاصله نیاز است؟

بنده این‌را به‌صراحت اعلام می‌کنم که اگر تبادل استاد، دانشجوی و لینک بازارهای مالی رانداشته باشید، هر اقدامی که انجام شود دوباره مثمر نمی‌خواهد بود. هرچقدر هم از اساتید بنام در این حوزه استفاده شود بازهم آن نتیجه دلخواه رقم نمی‌خورد.

اکثر ایرانی‌هایی که در کشورهای توسعه‌یافته زندگی می‌کنند این موضوع که چرا این کشورها به‌سرعت پیشرفت کرده‌اند، ذهنشان را درگیر می‌کند. بنده هم اکثر مواقع به این موضوع فکر می‌کردم که واقعاً چه فرقی میان ما و این افراد است؟ چون رفتارهایشان با ما یکسان بود (از کوچک‌ترین موضوعات تا مهم‌ترین آنها). با توجه به اینکه تخصصی در مبحث جامعه‌شناسی نداشتیم، نتوانستیم پاسخ قابل قبولی پیدا کنیم اما به نظر بنده مهم‌ترین شاخصه در این خصوص با ارزش بودن زمان و وقت برایشان بود این موضوع را می‌توان از سرعت زیادی که در پیاده‌روی داشتندم دریافت.

بنده دیپلم علوم انسانی داشتم و بعد از آن نیز در حوزه مدیریت ادامه تحصیل دادم و یکبار تصمیم داشتم که در رشته مالی آنهم در کشوری که مهد بازارهای مالی در دنیا بود، ادامه تحصیل بدهم؛ این ترس را در خود داشتم که موفق خواهم شد یا خیر.

در حال حاضر خوشحالم که وارد این عرصه شدم و توانستم آن‌را به پایان برسانم. این موضوع باعث شد که در دانشگاه خاتم نیز سرفصل‌های این رشته تحصیلی را متناسب با سرفصل کشورهای توسعه‌یافته، تغییر بدهیم و ۷۰ تا ۸۰ درصد مطالب کمی درس دقیقاً همان سرفصل‌هایی می‌باشد که در کشورهای آمریکا و انگلیس تدریس می‌شوند.

■ فرمودید که امکان پذیرش در رشته ریاضیات مالی در انگلستان رانداشتید، آیا در ایران هم روال پذیرش دانشجوی به همین شکل است؟

خیر، برای گرفتن مدرکی مرتبط با حوزه‌ی مالی از دانشگاه‌های تراز اول جهان، ابتدا مدرک دانشگاهی قبلی شما سنجیده می‌شود و باید حتماً در رشته معتبری (مثل فیزیک، ریاضی، آمار و یا اقتصاد) که پایه و اساس آن ریاضی و فیزیک باشد تحصیل کرده باشید که متأسفانه در ایران این‌طور نیست و عملاً سرفصل‌های درسی حوزه مالی به مدیریت مالی تبدیل شده است.

■ آیا از سمت شما اقدامی در این رابطه انجام شده است؟

بله، مقطعی در دانشگاه خاتم سرفصل‌های این رشته را بازبینی کردیم تا در وزارت علوم و تحقیقات این سرفصل‌ها تغییر کند. برای این کار ابتدا به بررسی دانشگاه‌های معتبری که این رشته را تدریس می‌کردند پرداختیم و متوجه شدیم، سرفصل‌هایی که در حال حاضر در ایران تدریس می‌شود (۶ گرایش در مقطع ارشد و ۸ گرایش هم در مقطع دکتری)، در واقع رشته MBA مالی هستند و همان‌طور که می‌دانید رشته MBA مالی با رشته مالی تفاوت بسیاری دارد؛ زیرا افراد صرفاً جهت اشتغال وارد حوزه MBA مالی می‌شوند که در مؤسسه‌های آموزشی (بیزینس اسکول) تدریس می‌شود و با رشته‌ای که صرفاً مالی است خیلی فاصله دارد، چون رشته‌ی صرفاً مالی در دانشگاه‌ها

اکثر ایرانی‌هایی که در کشورهای توسعه‌یافته زندگی می‌کنند این موضوع که چرا این کشورها به‌سرعت پیشرفت کرده‌اند، ذهنشان را درگیر می‌کند. بنده هم اکثر مواقع به این موضوع فکر می‌کردم که واقعاً چه فرقی میان ما و این افراد است؟ چون اکثر رفتارهایشان با ما یکسان بود (از کوچک‌ترین موضوعات تا مهم‌ترین آنها). با توجه به اینکه تخصصی در مبحث جامعه‌شناسی نداشتیم، نتوانستیم پاسخ قابل قبولی پیدا کنیم اما به نظر بنده مهم‌ترین شاخصه در این خصوص با ارزش بودن زمان و وقت برایشان بود این موضوع را می‌توان از سرعت زیادی که در پیاده‌روی داشتندم دریافت.

تدریس می‌شود دارد، چون در آنجا اصولاً دانشجویان حوزه حقوق به این رشته وارد می‌شوند و علم حوزه مالی را می‌آموزند اما در ایران دانشجویان حوزه مالی وارد مباحث حقوقی می‌شوند.

البته رشته حقوق اقتصادی چند سالی است که به رشته‌های دانشگاهی اضافه شده است اما با حقوق مالی تفاوت دارد و جوابگوی حوزه مالی نیست، به گونه‌ای که فقط دروسی که مرتبط با قراردادهای اقتصادی و... هستند، توسط دانشجویان رشته حقوق گذرانده می‌شود.

موضوع مهم بعدی این است که در مقطع کارشناسی ارشد، مدیریت مالی داریم اما متأسفانه مالی شرکتی و مالی ارزش گذاری که نیاز روز کشور است را نداریم البته به تازگی مراکز آموزشی که به صورت تخصصی دوره‌های کاربردی برگزار می‌کنند از جمله دانشگاه الزهرا، مرکز مالی شریف و مرکز مالی ایران اکثر این حوزه‌ها را تقریباً پوشش داده‌اند و جای قدردانی دارد.

■ شما فرمودید که نیاز کشور در زمان کنونی به رشته‌هایی از قبیل «مالی ارزش گذاری» است، لطفاً بیشتر در این مورد توضیح می‌دهید و کاربردش را با خوانندگان این ماهنامه در میان بگذارید.

همان طور که مستحضرید در حال حاضر، هر شرکتی که بخواهد برای پذیرش در بورس و عرضه اولیه سهام خود اقدام کند به بحث ارزش گذاری نیاز دارد. شرکت‌های سرمایه گذاری برای اقدام به سرمایه گذاری حتماً به ارزش گذاری نیاز دارند، حتی سیدگردانان هم وقتی روی سهمی سرمایه گذاری می‌کنند، ابتدا ارزش گذاری انجام می‌دهند. حتی دولت برای واگذاری اموال خود نیاز به ارزش گذاری دارد.

مدل‌های کسب و کار در کشور و دنیا بسیار تغییر کرده است و اقتصادها به سمت دیجیتالی شدن در حرکت اند که به اقتصاد اشتراکی معروف است؛ زیرا همه چیز بر مبنای پلتفرم و وبسایت است و منشأ و محرکه‌ی ارزش گذاری دیگر مثل گذشته، دارایی‌های فیزیکی نیستند.

در حال حاضر منشأ ارزش، تعداد مشتریانی است که وجود دارد و این پتانسیل جذب مشتری است که بابت ارائه فلان خدمات برای شما به وجود می‌آید، همچنین میزان دانش تولید و دانش بازاریابی محصول است

حاضر می‌شدند و این امر از سیاست دانشگاه‌هایشان نیز به حساب می‌آید که به نظرم کار درستی هم است، زیرا اساتید جدید باعث می‌شوند چرخه ردوبدل اطلاعات بهتر عمل کند و همچنین همیشه با انگیزه باشند. آنها همین طور از کشورهای مختلف دانشجوی پذیرش می‌کنند که باعث می‌شود دوران تحصیلی دانشجویان چالشی و جذاب تر شود.

نکته بعدی هم فاصله‌ی بازارهای مالی با دانشگاه‌ها است، واقعاً در خارج از کشور این فاصله بسیار کمتر است، زیرا در ایران دانشگاه‌ها خیلی عقب‌تر از بازارهای مالی حرکت می‌کنند.

موضوع بسیار مهم بعدی اتصال بازارهای مالی ایران با بازارهای مالی جهان است. لازم است که این اتصال اتفاق بیوفتد که با تغییرات اصولی قوانین و مقررات موضوعی حل شدنی است. در واقع از آنجا که این بحث‌ها هیچکدام به بودجه زیاد یا اساتید بنام و... نیاز ندارند امیدوارم حتی در مقیاسی کوچک رخ بدهند.

■ با توجه به عضویت شما در هیئت علمی دانشگاه خاتم لطفاً از سابقه تدریس خود در این دانشگاه برایمان بگویید و بفرمایید که در حال حاضر چه دروسی را تدریس می‌کنید.

بنده قبل از اینکه به انگلستان سفر کنم، دروس مدیریت مالی و مدیریت سرمایه گذاری و بعد از بازگشتم بیشتر درس‌هایی کمی، مثل اقتصادسنجی، ریاضیات مالی، مهندسی مالی و ریسک را تدریس می‌کردم؛ زیرا به شدت با کمبود اساتید جهت تدریس این دروس مواجه بودیم. به لطف خدا با توجه به امکاناتی که وجود دارد این کمبود هم اکنون جبران شده است و در حال حاضر تمرکز بنده روی موضوعات ریسک و ارزش گذاری بیشتر شده است.

البته به صورت محدود دروس دیگری از قبیل روش‌های کمی یا مهندسی مالی پیشرفته را تدریس کرده‌ام، اما همان طور که قبل تر گفتم بیشتر مدل سازی ریسک بانکی و ارزش گذاری را تدریس می‌کنم.

■ چند مورد از موضوعاتی که در حوزه مالی هنوز مغفول مانده اند را معرفی کنید.

به نظر بنده یکی از موضوعات مهمی که هنوز بسیار جای کار دارد، بحث حقوق مالی است. با وجود آنکه گرایش این حوزه در دانشگاه‌های ایران وجود دارد اما این حیطة تفاوت زیادی با آنچه که در خارج از کشور

مدل‌های کسب و کار در کشور و دنیا بسیار تغییر کرده است و اقتصادها به سمت دیجیتالی شدن در حرکت اند که به اقتصاد اشتراکی معروف است؛ زیرا همه چیز بر مبنای پلتفرم و وبسایت است و منشأ و محرکه‌ی ارزش گذاری دیگر مثل گذشته، دارایی‌های فیزیکی نیستند.

خوبی دارند. یعنی کسی برای حقوق و مزایا، آیکورا انتخاب نکرده است. هرچند این موارد هم از عوامل مهم برای انتخاب محل اشتغال افراد به حساب می‌آید.

■ به عنوان سؤال آخر چه چشم‌اندازی نسبت به بازارهای مالی دارید؟

قبلاً سیستم اقتصادی داشتیم که تأمین مالی شرکت‌ها از طریق یکی از این سیستم‌ها یا چرخه‌ها اتفاق می‌افتد. اساس یکی از این سیستم‌ها بانک‌ها بودند که نقش اصلی اقتصاد آن کشور را بر عهده داشتند (مثل کشورهای آلمان و ژاپن) و بیشتر تسهیلات از طرف بانک‌ها در اختیار شرکت‌ها قرار می‌گرفت. اساس سیستم دیگر، بازار سرمایه بود که تأمین مالی بنگاه‌ها و مراکز مالی از طریق آن انجام می‌شد و سردمدار این نوع اقتصاد هم کشورهای آمریکا و انگلستان بودند.

هرکدام از این روش‌ها، مزایا و معایب مختلفی دارند. سیستم اقتصاد بانکی، متمرکزتر و نظارت قویتری دارد و بعدی نوآوری و کارآفرینی را بیشتر ترغیب می‌کند و تجربه نشان داده است که اقتصادها بیشتر به سمت تأمین مالی از طریق بازار در حرکت هستند و حتی مفهوم جدیدی در اقتصاد به نام اقتصاد اوراق پایه در حال شکل‌گیری است، یعنی همه چیز بر مبنای اوراق تأمین مالی و نه بازارهای مالی می‌باشد که همان توکنیزه کردن اقتصاد در قالب توکن یا پاور است. این مدل و رفتار اقتصادی آینده جوامع بشری است و نقش مالی کلیدی‌ترین نقش می‌باشد، چون این توکن یک ابزار مالی است. در واقع شاید به صورت فنی تولید شده است اما حق مالکیت می‌باشد که به همراه آن توکن ارزشمند می‌شود و این آینده بازارهای مالی جهان است. همان‌طور که می‌دانیم خیلی‌ها به این روش اعتماد کرده‌اند و البته به نظر بنده همه باید به آن عادت و اعتماد کنیم. در آینده اقتصادها به سمت اوراق پایه شدن در حرکت خواهند بود و کسانی که آینده‌نگر هستند مطمئن باشند که در ۲۰ تا ۳۰ سال آینده، این ابزارها گسترش بیشتری پیدا می‌کنند و حوزه مالی از حوزه‌های جذاب و پرطرفدار این نوع اقتصاد به شمار می‌آید. بدون شک زیرشاخه‌های این حوزه مثل فناوری اطلاعات مالی، حقوق مالی و مدیریت مالی از جمله رشته‌هایی هستند که شکوفا خواهند شد؛ زیرا این رشته‌ها با یکدیگر بسیار مرتبط هستند و از رشته‌های اصلی و غالب اقتصاد و مالی محسوب می‌شوند که انتها ندارند.

که بسیار ارزشمند است یا این موضوع که آیا نیروی انسانی متخصص در حوزه‌ای که شما ارائه می‌دهید دارید؟ و... در کل از آنجا که مدل‌های ارزش‌گذاری کلاً تغییر کرده است و الان از پیچیدگی‌های خاصی برخوردار است، نیاز به مدل‌سازی ریاضی و آماری بسیار پیشرفته‌ای دارد که جزئی از نیازها محسوب می‌شود؛ زیرا تا جایی که دانش و سطح سواد یاری‌کننده انسان فکر می‌کند که فقط همان عملکردی که انجام می‌دهد، درست است و بهتر از آن دیگر امکان ندارد اما وقتی دانش و سطح سواد بالا می‌رود فرد به این نتیجه می‌رسد که عملکرد گذشته‌اش اشتباه بوده است.

علم و دانش همیشه در حال تکامل و بهتر شدن هستند و در همه جای دنیا همین‌طور است. به‌طور مثال برای معاملات مشتقه در دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ مدل قیمت‌گذاری مناسبی برای ابزار مشتقه وجود نداشته است و بعد از آنکه مردم به مدت ۱۰۰ سال در حال معامله بودند، شولز و مرتن از سال ۱۹۶۰ قیمت‌گذاری آپشن‌ها را تغییر دادند و متوجه شدند که قیمت‌گذاری درست چگونه است. اکنون هم در ارزش‌گذاری‌های شرکت‌ها در ایران اشتباهات زیادی وجود دارد و این ارزش‌گذاری‌های اشتباه است که باعث می‌شود نهادهای نظارتی ورود کنند، چون واقعاً هنوز هم بسیار گنگ و نامفهوم می‌باشند. مشابه عرضه باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس که الان قیمت هر سهم حتی معادل بیش از نیمی از ارزش آن در زمان عرضه اولیه افت کرده است و پاسخگویی هم برای آن وجود ندارد، به همین دلیل نیاز روز کشور رشته‌هایی از قبیل مالی ارزش‌گذاری و مالی شرکتی است.

■ آقای دکتر پویان‌فر، با توجه به اینکه شما مدیرعامل شرکت آیکو (مشاور سرمایه‌گذاری ارزش‌پرداز آریان)، به عنوان یکی از شرکت‌هایی که در حوزه کاری خود موفق عمل کرده است هستید لطفاً بفرمایید دلیل این موفقیت چیست؟

در آیکو هر ساله نظرسنجی می‌شود که دلیل وفاداری به شرکت آیکو چیست و چرا مدیران نهادها و ارکان دیگر علاقه‌مند هستند در این شرکت کار کنند. اکثراً دلیل آن را علمی بودن محیط کار و مطالبی که در محل کار فرا می‌گیرند بیان می‌کنند، در حقیقت پروژه‌هایی که اینجا انجام می‌شوند بار دانش مالی بسیار

در آیکو هر ساله نظرسنجی می‌شود که دلیل وفاداری به شرکت آیکو چیست و چرا مدیران نهادها و ارکان دیگر علاقه‌مند هستند در این شرکت کار کنند. اکثراً دلیل آن را علمی بودن محیط کار و مطالبی که در محل کار فرا می‌گیرند بیان می‌کنند، در حقیقت پروژه‌هایی که اینجا انجام می‌شوند بار دانش مالی بسیار خوبی دارند. یعنی کسی برای حقوق و مزایا، آیکورا انتخاب نکرده است.

بورس اوراق بهادار تهران

وبینار دوره‌های آموزش روزانه بورس اوراق بهادار تهران

رایگان

سطح پیشرفته

سطح متوسط

سطح مقدماتی

جهت کسب اطلاعات بیشتر از برنامه دوره‌ها به نشانی <https://tse.ir/cms/Page1650.html> مراجعه فرمایید

- جهت حضور در وبینار آموزشی، واژه: آموزش بورس و نام و نام خانوادگی را به سامانه پیامکی بورس به شماره ۱۰۰۰۱۳۴۶ ارسال کنید.
- لینک دسترسی tse.ir/webinar.html
- نام کاربری و رمز عبور قبل از شروع وبینار از طریق سامانه پیامکی بورس ارسال خواهد شد.
- شرکت کنندگان در وبینار تنها در زمان برگزاری کلاس و به صورت زنده قادر به مشاهده محتواهای آموزشی هستند و فایل آفلاین تصویری و یا صوتی در دسترس نخواهد بود.
- تلاش بر این است تا وبینار با بالاترین کیفیت ممکن برگزار شود، اما کیفیت نهایی وابسته به عواملی چون بستری اینترنت است.

ساعت برگزاری: ۱۴ الی ۱۵ (شنبه تا چهارشنبه) ظرفیت: ۳۰۰ کاربر

@tsebourseamooz sms:10001346 www.tse.ir تلفن: ۲۶۷۴۰۷۱۲ تلفن گویا: ۰۲۶۷۴۱۱۵۱، ۰۷۱، ۰۸۱، ۰۹۱ (داخلی ۵۴۴)

با توجه به محدودیت ظرفیت، اولویت با افرادی است که سریعتر ثبت نام خود را تکمیل کنند

بہترین

معرفی فعالان
بازار سرمایہ

معرفی اداره دیده بان سلامت بازار سرمایه سازمان بورس و اوراق بهادار

سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان نهاد ناظر و سیاست گذار در بازار سرمایه کشور با نگرش حمایت از حقوق و منافع سرمایه گذاران و ایجاد فضای قانونمند و افزایش اعتماد فعالان بازار سرمایه، کشف و پیگیری ناهنجاری‌ها در راستای پیشگیری از فساد در بازار سرمایه را سرلوحه فعالیت‌های خود قرار داده است.

به همین منظور و در راستای مبارزه با ناهنجاری‌ها در بازار سرمایه، اداره دیده بان سلامت بازار سرمایه بر اساس مصوبه هیئت مدیره محترم سازمان بورس و اوراق بهادار در سال ۱۳۹۸ در حوزه‌های تخصصی ناشران، نهادهای مالی و بازار تشکیل شد و در ادامه حوزه پایش فضای مجازی نیز به ساختار سازمانی این اداره اضافه گردید. در این اداره گزارشات ناهنجاری توسط گزارشگران حرفه‌ای و عموم اهالی بازار سرمایه از طریق سامانه دیده بان سلامت بازار سرمایه به آدرس www.Dideban.seo.ir در حوزه‌های مذکور دریافت و به صورت کامل و تخصصی بررسی می‌گردد. ثبت گزارش در سامانه مذکور می‌تواند با نام و پس از احراز هویت و یا بدون ثبت نام صورت گیرد که البته در صورت ثبت گزارش بدون نام مطابق

مقررات، گزارش مشمول دریافت پاداش نخواهد بود. برخی از اهم موارد و مصادیق ناهنجاری قابل گزارش در صفحه اول سامانه دیده بان سلامت به منظور اطلاع عموم قابل دسترس است.

در مرحله بعد و در صورت احراز تخلف از قوانین و مقررات بازار سرمایه، گزارش دریافتی پس از مستندسازی کامل به منظور پیگیری بیشتر به مراجع ذی صلاح قانونی ارسال شده و یا اقدامات نظارتی و اصلاحی لازم در خصوص موضوع گزارش انجام می‌گردد.

در راستای مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار و با هدف تشویق اشخاص حقیقی جهت ارائه گزارش‌های موثق در خصوص هرگونه ناهنجاری که گزارش آن مشمول پاداش می‌باشد، دستورالعمل «حمایت و تشویق گزارشگران ناهنجاری در بازار سرمایه» در تیرماه سال ۱۴۰۰ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید. تاکنون و بر اساس دستورالعمل مذکور به ۳ گزارشگر حرفه‌ای ناهنجاری، با تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار جمعاً مبلغ ۲۴۱۰ میلیون ریال پاداش پرداخت گردیده است.

بر اساس ماده (۲) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، مهم‌ترین اهداف سازمان بورس و اوراق بهادار، ساماندهی، حفظ و توسعه بازار شفاف، منصفانه و کارای اوراق بهادار و نظارت بر حسن اجرای قانون مذکور در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران است.

مأموریت‌های اداره دیده بان سلامت بازار سرمایه

- ۱- نظارت بر حسن اجرای قوانین موجود؛
- ۲- افزایش شفافیت بازار؛
- ۳- جلوگیری از عدم تقارن اطلاعاتی؛
- ۴- افزایش مشارکت عمومی جهت جلوگیری از بروز تخلف در بازار سرمایه.

مهم‌ترین اهداف اداره دیده بان سلامت بازار سرمایه

- ۱- مقابله مؤثر با ناهنجاری‌ها، تخلفات و اقدامات غیرقانونی در بازار سرمایه، از طریق دریافت گزارش‌های مردمی؛
- ۲- گزارش عمومی تخلفات و ناهنجاری‌ها به مراجع قانونی و ذی صلاح که از طریق گزارش‌های مردمی دریافت می‌شود؛
- ۳- زمینه‌سازی جهت تشویق و حمایت از گزارشگران حرفه‌ای؛
- ۴- شناسایی و گزارش خلأهای قانونی و نظارتی؛
- ۵- شناسایی و مشارکت در پیگیری حقوقی متخلفان، متقلبان و مفسدان در بازار سرمایه.

معرفی تالار منطقه‌ای استان آذربایجان غربی

«تالار منطقه‌ای آذربایجان غربی» در ۲۲ اسفندماه سال ۱۳۸۳ و با همت سازمان بورس و اوراق بهادار و استانداری آذربایجان غربی با حضور وزیر وقت مسکن و شهرسازی، همچنین نمایندگان این استان در مجلس شورای اسلامی و مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار تأسیس شد. این تالار منطقه‌ای از ابتدای تأسیس، تلاش مضاعفی برای بسط فرهنگ سهامداری و سرمایه‌گذاری در راستای اهداف کلی بورس اوراق بهادار انجام داده است که از اهم اقدامات انجام شده در این زمینه می‌توان به «برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای عموم مردم» در محل تالار ارومیه و «برگزاری دوره‌های ترمیک برای ارگان‌های مختلف دولتی و خصوصی، دانشجویان و دانش‌آموزان» اشاره کرد.

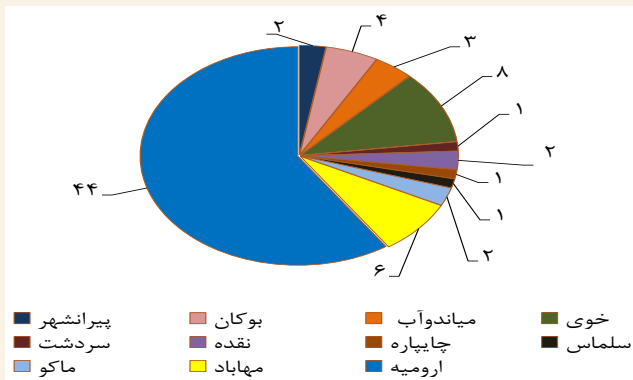
فعالیت‌ها و خدمات ارائه شده در تالار منطقه‌ای ارومیه

- ایجاد یک مکان فیزیکی، جهت دسترسی آسان هم‌وطنان استانی به سیستم معاملات اوراق بهادار؛
 - پاسخگویی به سهامداران در خصوص معاملات، نحوه دریافت سود سهام و سایر امور مربوط به آنها؛
 - فرهنگ‌سازی و آموزش سهامداران و ارائه مجموعه‌های آموزشی تهیه شده توسط کارشناس امور سهامداران؛
 - پاسخگویی به نامه‌های مالیاتی و ارجاع نامه‌های قضایی و حقوقی به مراجع ذی‌ربط؛
 - بازرسی از دفاتر کارگزاری‌های مستقر در استان اعلامی از سوی ستاد به مناطق با به صورت موردی؛
 - همکاری در شناسایی و معرفی شرکت‌ها و ناشران استانی جهت تأمین مالی از طریق بازار سرمایه و پذیرش شرکت‌های استانی در بازار سرمایه؛
 - انجام امور مربوط به اقدامات شرکتی پس از معاملات و انجام امور فنی و پشتیبانی تالار توسط کارشناس؛
 - گزارش هر نوع ناهنجاری در بازار اعم از جرائم یا تخلفات و اختلافات به ستاد.
- بیشترین ارزش معاملات و حجم معاملات در استان آذربایجان غربی مربوط به سال ۱۳۹۸ بوده است، همچنین تعداد کد بورسی صادر شده در این استان نیز که تا پایان سال ۱۴۰۰، معادل ۱،۷۴۳،۹۳۶ عدد بوده، در سال جاری و تا پایان آذرماه ۱۴۰۱ به ۱،۸۰۲،۴۲۹ عدد رسیده است.

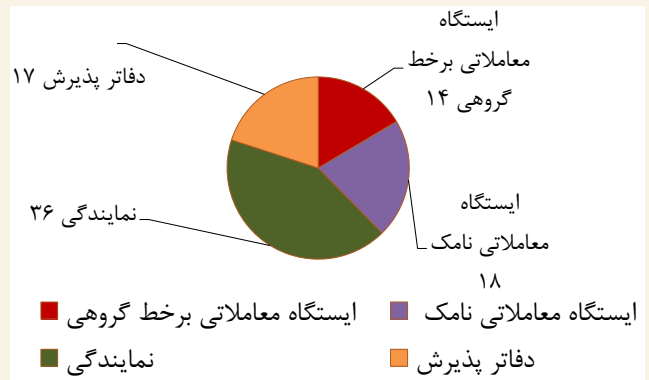
شرکت‌های کارگزاری فعال در استان آذربایجان غربی

تعداد ۳۴ کارگزاری فعال، در ۱۱ شهر استان و با ۷۴ دفتر، در قالب ۱۶ شعبه معاملاتی و ۵ تالار اختصاصی (۱۸ ایستگاه معاملاتی نامک و ۱۴ ایستگاه برخط گروهی)، ۳۶ نمایندگی مستقر در شعب بانک‌ها و ۱۷ دفتر پذیرش فعالیت می‌کنند. در طول فعالیت تالار ارومیه حدود ۶۵۳ بازرسی و بازدید از شرکت‌های کارگزاری مستقر در استان نیز به عمل آمده است.

نمودار ۲. پراکندگی شرکت‌های کارگزاری در سطح استان آذربایجان غربی

نمودار ۱. کارگزاری‌های استان آذربایجان غربی و نوع مجوز آنها

شرکت‌های بورسی در استان آذربایجان غربی

شرکت‌های پذیرش شده از استان آذربایجان غربی در بورس تهران عبارت‌اند از: سیمان ارومیه (ساروم)، فرآورده‌های غذایی و قند پیرانشهر (قیپیرا)، سهامی شهد (قشهد)، شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان غربی (غشاذر)، سرمایه‌گذاری استان آذربایجان غربی (وساغربی) و شرکت‌های پذیرش شده در فرابورس ایران نیز عبارت‌اند از: پتروشیمی ارومیه (شاروم)، قندارومیه (فاروم)، پاکدیس (غدیس).

تعداد سهامداران عدالت در استان آذربایجان غربی

تعداد ۲ میلیون و ۲۷۷ هزار و ۷۸۹ نفر در استان آذربایجان غربی مشمول سهام عدالت شده‌اند که از این تعداد ۱ میلیون و ۴ هزار و ۵۵۶ نفر روش مستقیم را برای مدیریت سهام خود انتخاب کرده‌اند (معادل ۴۴ درصد) و یک میلیون و ۲۷۳ هزار و ۲۳۳ نفر روش غیرمستقیم را برگزیده‌اند (معادل ۵۶ درصد) و سهامدار شرکت سرمایه‌گذاری سهام عدالت استان آذربایجان غربی هستند.

برنامه‌های استان آذربایجان غربی در حوزه‌های آموزشی، فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی

۱. ارسال ۲۵۶۱۸ گزارش به استانداری، اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان آذربایجان غربی و خبرگزاری‌ها؛
 ۲. تعداد ۵،۴۶۴ مورد اقدامات حقوقی؛
 ۳. معادل ۲،۸۷۹ دقیقه تولید محتوا در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی؛
 ۴. برگزاری ۱۰۰،۷۳۴ نفر ساعت کلاس‌های آموزشی برای ارگان‌ها و عموم مردم.
- این موارد از جمله فعالیت‌های تالار منطقه‌ای ارومیه تا پایان بهمن‌ماه ۱۴۰۱ به‌شمار می‌آید.

بورس اوراق بهادار تهران
(تاسخ)

ماهنامه

بورس

BOURSE

فراخوان مقاله

به اطلاع می‌رساند ماهنامه بورس متعلق به شرکت بورس اوراق بهادار تهران، با رویکرد خبری، تحلیلی و آموزشی، سابقه‌ای بیش از ۲۵ سال در حوزه انتشار اخبار، اطلاعات و آمار اقتصادی و بازار سرمایه دارد. این ماهنامه به شکل تخصصی برای فعالان بازار سرمایه منتشر شده و برای تمامی ارکان و شرکت‌های بازار سرمایه از جمله ناشران بورسی، کارگزاری‌ها، نهادهای مالی (تأمین سرمایه‌ها، مشاوران سرمایه‌گذاری، سبدگردان‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری) و مراکز آموزشی به خصوص دانشگاه‌ها در سراسر کشور توزیع می‌شود. بدین وسیله از کلیه اساتید، پژوهشگران، مدیران، دانشجویان و علاقه‌مندان به موضوعات مرتبط با بازار سرمایه دعوت می‌شود تا مقالات و آثار پژوهشی خود را با محورهای پیشنهاد شده برای این ماهنامه ارسال نمایند.

موضوعات پیشنهادی:

- قانون بازار سرمایه
- بین‌المللی شدن بازار سرمایه ایران
- صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- سهام عدالت
- بودجه و اثرات آن بر بازار سرمایه
- عرضه سهام دولت در بازار سرمایه
- عملکرد بازار سرمایه در حوزه اقتصاد مقاومتی
- بورس املاک و مستغلات
- ابزارهای مالی جدید در بورس تهران
- نقش بازار سرمایه در جهش تولید
- آتی سبد سهام در بورس تهران
- اقتصاد رفتاری در بازار سرمایه

نحوه ارسال مقالات:

علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت شیوه‌نامه ارسال مقالات با شماره تماس ۲۶۷۴۱۱۵۱ داخلی ۵۷۲ تماس حاصل نمایند. آدرس ایمیل جهت ارسال مقالات: mahnamehbourse@gmail.com

بوردین

مقالات و پژوهش‌های
در بازار سرمایه

نحوه فعالیت سرمایه گذاران حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار

کامران سلمانی قرانی

کارشناس مسئول واحد تحقیق و توسعه بورس و اوراق بهادار تهران

مقدمه

برخی از اوراق بهادار عرضه شده در بورس‌های اوراق بهادار همچون سهام شرکت‌های استارت‌آپ، کارآفرین و شرکت‌های کوچک و متوسط، واحدهای سرمایه گذاری صندوق‌های پوشش ریسک و صندوق‌های سرمایه گذاری خصوصی، به دلیل ریسک معاملاتی بالا و نقدشوندگی پایینی که دارند برای عرضه به عموم مردم مناسب نیستند و سرمایه گذاران خاص خود را می‌طلبند. چنین سرمایه‌گذارانی باید دارای افق سرمایه‌گذاری بلندمدت بوده و دانش و تخصص کافی در زمینه تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری‌ها را داشته باشند. همچنین برخی از ناشران پذیرفته شده در بورس‌های اوراق بهادار تمایلی به عرضه اوراق بهادار خود به سرمایه‌گذاران خرد نداشته و سرمایه‌گذاران خاصی را برای عرضه مدنظر قرار می‌دهند. در بورس‌های اوراق بهادار به این گونه سرمایه‌گذاران، سرمایه‌گذاران حرفه‌ای گفته می‌شود که از جمله سرمایه‌گذاران حرفه‌ای می‌توان به نهادهای مالی، بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، صندوق‌های بازنشستگی، اشخاص حقیقی و حقوقی ثروتمند (دارا بودن حداقلی از دارایی و درآمد) و... اشاره کرد. در این مقاله ابتدا تعریفی از سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار انجام شده و سپس به بررسی نحوه فعالیت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار استانبول، مالزی، وین، لوکزامبورگ و پراگ پرداخته شده است.

در این مقاله ابتدا تعریفی از سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار انجام شده و سپس به بررسی نحوه فعالیت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار استانبول، مالزی، وین، لوکزامبورگ و پراگ پرداخته شده است.

۱- تعریف سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار

سرمایه‌گذاران با توجه به تجربه و دانش خود در زمینه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند که می‌توان به سرمایه‌گذاران خرد و حرفه‌ای اشاره کرد. با توجه به هدف این مقاله، در ادامه به بررسی تعریف سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بازارهای سرمایه مختلف می‌پردازیم.

۱-۱- بازارهای سرمایه اتحادیه اروپا

مطابق با قانون اتحادیه اروپا (MiFID)، سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کسانی هستند که دارای تجربه، دانش و تخصص در زمینه اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری هستند و ریسک‌های ناشی از آنها را به طور صحیحی ارزیابی می‌کنند. سرمایه‌گذارانی با ویژگی‌های زیر به عنوان سرمایه‌گذار حرفه‌ای در نظر گرفته می‌شوند:

۱. نهادهایی که برای فعالیت در بازارهای مالی ملزم به دریافت مجوز هستند که شامل مؤسسات اعتباری، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، سایر مؤسسات مالی دارای مجوز، شرکت‌های بیمه، طرح‌های سرمایه‌گذاری تجمعی، صندوق‌های بازنشستگی، معامله‌گران مشتقه کالایی و سایر سرمایه‌گذاران نهادی است؛
۲. شرکت‌های بزرگی که حداقل دو مورد از سه معیار زیر را رعایت می‌کنند:

- مجموع دارایی‌های ثابت و جاری^۱ حداقل ۲۰ میلیون یورو باشد؛
 - گردش مالی خالص سالانه^۲ حداقل ۴۰ میلیون یورو باشد؛
 - وجوه نقد متعلق به خودش حداقل ۲ میلیون یورو باشد.
۳. دولت‌های ملی و منطقه‌ای، ارگان‌های دولتی که بدهی‌های عمومی را مدیریت می‌کنند، بانک‌های مرکزی، مؤسسات بین‌المللی و فراملی مانند بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، بانک مرکزی اروپا، بانک سرمایه‌گذاری اروپا و سایر سازمان‌های بین‌المللی مشابه؛
۴. سایر سرمایه‌گذاران نهادی که فعالیت اصلی آنها سرمایه‌گذاری در ابزارهای مالی است، از جمله نهادهایی که به اوراق بهادار سازی دارایی‌ها اختصاص داده شده‌اند.
۵. سرمایه‌گذارانی که حداقل دو مورد از سه معیار زیر را رعایت می‌کنند:
- دارای پرتفوی مالی (اوراق بهادار و پول نقد) با حداقل ارزش ۵۰۰ هزار یورو باشد؛
 - طی ۴ فصل اخیر، در هر فصل حداقل ۱۰ معامله با اندازه قابل توجه^۳

انجام داده باشد؛

■ حداقل یک سال تجربه مرتبط در زمینه مالی داشته باشد.

۱-۲- بورس استانبول

مطابق با قوانین جدید بازار سرمایه ترکیه، کارگزار باید سرمایه‌گذاران را در دو دسته سرمایه‌گذاران حرفه‌ای^۴ و سرمایه‌گذاران معمولی^۵ طبقه‌بندی کرده و به تمام تعهدات خود مطابق با این طبقه‌بندی عمل کند. طبق قانون، کارگزار موظف به ارائه اطلاعات به مشتریان در رابطه با طبقه آنها و حقوق آنها برای تغییر طبقه بر اساس قوانین مربوطه است.

سرمایه‌گذاران حرفه‌ای به مشتریانی گفته می‌شوند که قادر به اخذ تصمیمات سرمایه‌گذاری برای خود بوده و دارای تجربه، دانش و تخصص برای ارزیابی ریسک‌های سرمایه‌گذاری هستند. برای اینکه سرمایه‌گذار به عنوان سرمایه‌گذار حرفه‌ای در نظر گرفته شود، باید یکی از شرایط زیر را رعایت کند:

۱. نهادهای مالی، بانک‌ها، شرکت‌های مدیریت سبد، مؤسسات سرمایه‌گذاری تجمعی، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های بیمه، مؤسسات تأمین مالی وام رهنی، شرکت‌های مدیریت دارایی و صندوق‌های مشاغل و بازنشستگی خارجی معادل آنها، مؤسسات و نهادهای عمومی، بانک مرکزی ترکیه، بانک جهانی و مؤسسات فراملی همچون صندوق بین‌المللی پول و سایر مؤسسات واجد شرایط که توسط هیئت بازارهای سرمایه ترکیه مشابه با مؤسسات فوق‌الذکر تلقی می‌شوند؛

۲. مؤسساتی که حداقل دارای دو مورد از معیارهای زیر باشند:

- حداقل مجموع دارایی‌ها برابر ۵۰ میلیون لیر ترکیه باشد؛
- حداقل گردش مالی خالص سالانه برابر ۹۰ میلیون لیر ترکیه باشد؛
- حداقل سرمایه سهامی برابر ۵ میلیون لیر ترکیه باشد.

۳. سرمایه‌گذاران معمولی که تحت درخواست به کارگزار به عنوان سرمایه‌گذار حرفه‌ای تلقی می‌شوند ("سرمایه‌گذار حرفه‌ای تحت درخواست"^۶): آن دسته از سرمایه‌گذاران معمولی که حداقل دو مورد از ویژگی‌های زیر را رعایت می‌کنند، در صورت درخواست کتبی می‌توانند به عنوان سرمایه‌گذار حرفه‌ای طبقه‌بندی شوند:

- طی سال اخیر، در هر فصل دارای حداقل ۱۰ معامله با اندازه حداقل ۵۰۰ هزار لیر ترکیه در بازارهای درخواست‌شده برای معامله باشد؛
- دارای مجموع ارزش دارایی مالی (شامل سپرده‌های نقدی و ابزارهای بازارهای سرمایه) بیش از یک میلیون لیر ترکیه باشد؛
- حداقل به مدت ۲ سال در پست‌های مدیریت ارشد در بخش مالی کار کرده باشد یا در بخش بازارهای سرمایه به عنوان پرسنل متخصص کار کرده باشد یا دارای مجوز سطح بالای فعالیت در بازارهای سرمایه

یا مجوز ابزارهای مشتقه باشد.

۱-۳- بورس مالزی

در بورس مالزی سرمایه‌گذاران حرفه‌ای به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

■ سرمایه‌گذاران حقیقی ثروتمند^۷:

■ اشخاص حقیقی که خالص دارایی آنها یا مجموع خالص دارایی آنها با دارایی‌های همسرش بیش از ۳ میلیون رینگیت مالزی باشد؛
■ اشخاص حقیقی که درآمد ناخالص سالانه آنها طی ۱۲ ماه گذشته بیش از ۳۰۰ هزار رینگیت مالزی باشد؛

■ نهادهای حقوقی ثروتمند^۸:

■ شرکت‌های سهامی عام تحت نظارت کمیسیون اوراق بهادار مالزی که دارایی‌های تحت مدیریت آنها بیش از ۱۰ میلیون رینگیت مالزی باشد؛

■ شرکتی که بر اساس آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده، خالص دارایی‌های آن بیش از ۱۰ میلیون رینگیت مالزی باشد؛

■ سرمایه‌گذاران معتبر^۹:

■ دارنده مجوز خدمات بازارهای سرمایه در مالزی؛
■ مدیر عامل شرکت دارنده مجوز خدمات بازارهای سرمایه در مالزی؛
■ صندوق سرمایه‌گذاری با سرمایه ثابت تأییدشده توسط کمیسیون اوراق بهادار مالزی.

۲- نحوه فعالیت سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار

نحوه فعالیت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در بورس‌های اوراق بهادار مختلف، متفاوت است که بدین منظور، بورس‌های استانبول، مالزی، وین، لوکزامبورگ و پراگ مورد بررسی قرار گرفته‌اند. برخی از بورس‌های اوراق بهادار همچون بورس استانبول و مالزی، بازاری

مجزا از سایر بازارهای معاملاتی در نظر گرفته‌اند که در این بازار، فقط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای امکان خرید و فروش اوراق بهادار را دارند. لازم به ذکر است که این بازارها دارای الزامات پذیرش متفاوت از سایر بازارهای اصلی بورس هستند. در بورس‌های وین و لوکزامبورگ نیز یک بخش جداگانه تحت عنوان بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای^{۱۰}، برای فعالیت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای ایجاد شده است که ناشران پذیرفته‌شده در بازارهای اصلی این بورس‌ها می‌توانند اقدام به انتشار و عرضه برخی از اوراق بهادار خود در این بخش، فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کنند. در بورس پراگ نیز، برخی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری راه‌اندازی شده‌اند که واحدهای سرمایه‌گذاری آنها فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای عرضه می‌شوند که به آنها صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای^{۱۱} گفته می‌شود.

۱-۲- بورس استانبول

بورس استانبول بازاری تحت عنوان بازار سهام برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای (EMQI)^{۱۲} طراحی کرده است که فقط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای امکان فعالیت در این بازار را دارند^{۱۳}. در این بازار، شرکت‌هایی پذیرش می‌شوند که سهام آنها به‌طور مستقیم (بدون عرضه عمومی) به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای عرضه می‌شود. همچنین سایر ابزارهای بازار سرمایه (همچون صندوق‌های سرمایه‌گذاری، وارانته‌ها، گواهی‌ها و...) که مورد تأیید هیئت مدیره بورس استانبول هستند می‌توانند در این بازار مورد معامله قرار گیرند. مطابق با جدول ۱ بازار سهام بورس استانبول دارای هفت بازار فرعی شامل بازار ستارگان^{۱۴}، بازار اصلی^{۱۵}، بازار SubMarket، بازار تحت نظارت^{۱۶}، بازار محصولات ساختاریافته و صندوق‌های سرمایه‌گذاری^{۱۷}، بازار سهام برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای (EMQI) و پلتفرم معاملاتی بازار فرعی یا پلتفرم معاملاتی آزاد^{۱۸} است که شرایط کلی این بازارها در جدول آورده شده است.

جدول ۱: بازارهای فرعی بازار سهام بورس استانبول

بازار	تعریف
بازار ستارگان	شامل شرکت‌هایی است که ارزش بازاری سهام شناور آزاد آنها حداقل ۳۰۰ میلیون لیر ترکیه باشد.
بازار اصلی	شامل شرکت‌هایی است که ارزش بازاری سهام شناور آزاد آنها بین ۷۵ تا ۳۰۰ میلیون لیر ترکیه باشد.
بازار SubMarket	شامل شرکت‌هایی است که ارزش بازاری سهام شناور آزاد آنها بین ۴۰ تا ۷۵ میلیون لیر ترکیه باشد.
بازار تحت نظارت	شامل سهام شرکت‌هایی است که به دلیل شرایط مندرج در دستورالعمل پذیرش بورس استانبول، از بازارهای ستارگان، اصلی و SubMarket حذف شده‌اند و با توجه به ساختار مالی آنها مورد نظارت و بازرسی‌های ویژه قرار می‌گیرند.
بازار محصولات ساختاریافته و صندوق‌های سرمایه‌گذاری	شامل صندوق‌های سرمایه‌گذاری (صندوق‌های املاک و مستغلات، صندوق‌های قابل معامله در بورس و صندوق‌های جسورانه ^{۱۹})، وارانته‌ها و گواهی‌ها (گواهی املاک و مستغلات، گواهی مشارکت و گواهی اجاره) است.
بازار سهام برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای (EMQI)	شامل شرکت‌هایی است که سهام آنها به‌طور مستقیم (بدون عرضه عمومی) به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و واجد شرایط عرضه می‌شود. همچنین سایر ابزارهای بازار سرمایه که مورد تأیید هیئت مدیره بورس استانبول هستند می‌توانند در این بازار مورد معامله قرار گیرند. سرمایه‌گذارانی که واجد شرایط نباشند نمی‌توانند در این بازار اقدام به معامله اوراق بهادار کنند.
پلتفرم معاملاتی آزاد	سهام شرکت‌هایی که در بورس استانبول پذیرفته نمی‌شوند اما طبق قانون بازار سرمایه ترکیه سهامی عام هستند، در صورت تأیید بورس استانبول می‌توانند در پلتفرم معاملاتی آزاد معامله شوند.

اصول و قواعد معاملاتی مربوط به بازار سهام برای سرمایه گذاران حرفه‌ای (EMQI) می‌تواند متفاوت از سایر بازارهای معاملاتی باشد که این قواعد معاملاتی توسط مدیرعامل بورس استانبول تعیین می‌شود. لازم به ذکر است که:

■ معاملات در بازار EMQI به صورت حراج پیوسته انجام می‌شود که فازهای معاملاتی آن در شکل ۱ نشان داده شده است (به ترتیب: فاز پیش‌گشایش - معاملات پیوسته - معاملات پایانی - معاملات در قیمت پایانی یا آخرین قیمت معاملاتی):

شکل ۱: فازهای معاملاتی در بازارهای سهام بورس استانبول

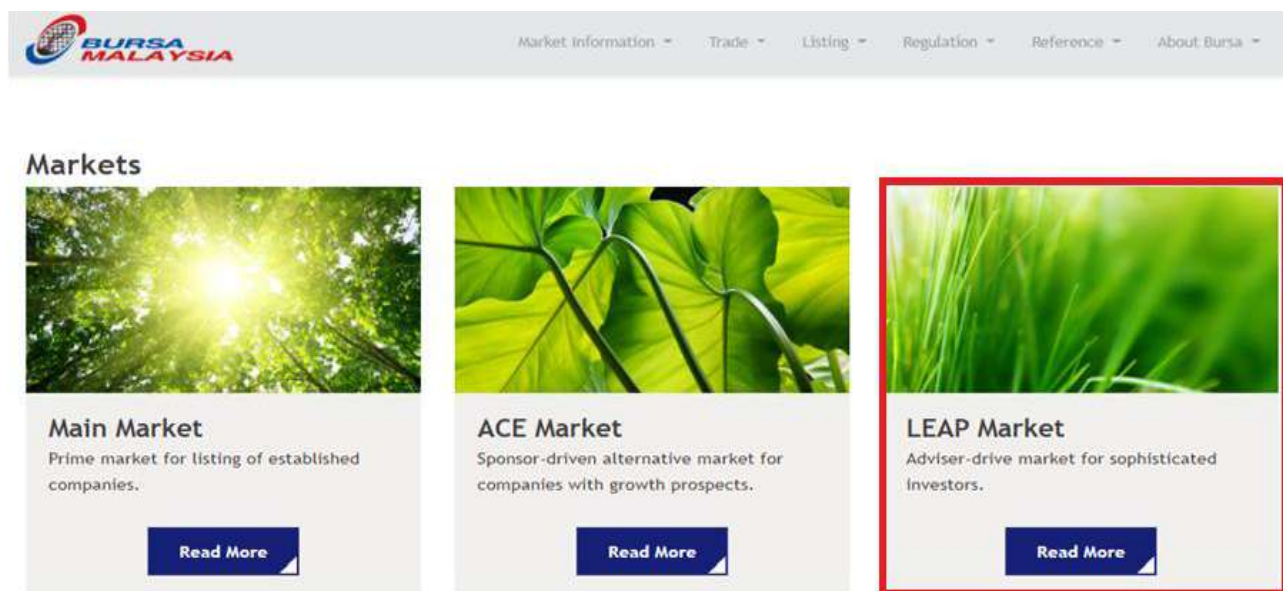
	OPENING (CALL AUCTION)		CONTINUOUS TRADING	CLOSING (CALL AUCTION)			TRADES AT CLOSING / LAST TRANSACTION PRICE	
	09:40-09:55*	09:55 (+)**	10:00-18:00	18:00-18:01	18:01-18:05	18:05 (+)**	18:07-18:08	18:08-18:10
	Call Phase (Order Collection)	Price Determination & Matching (Uncrossing)	Trading	Margin Broadcast For Closing	Call Phase (Order Collection)	Price Determination & Matching (Uncrossing)	Margin Broadcast	Trading
BIST Stars								
BIST Main								
BIST Submarket	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
SPFM (only Real Estate Certificates)								
EMQI								
ETFs (SPFM)	---	---	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Warrants & Certificates (SPFM)	---	---	✓	---	---	---	---	---
Rights Coupons								
Official Auction (***)	---	---	✓	---	---	---	---	---
Primary Market (****)	---	---	10:30-13:00	---	---	---	---	---

- سهام شرکت‌هایی که به تازگی در بورس استانبول پذیرفته شده‌اند می‌توانند علاوه بر بازارهای ستارگان، اصلی، SubMarket، بورس استانبول، در بازار EMQI نیز معامله شوند؛
- ابزارهای بازار سرمایه که در بازار ابزارهای ساختار یافته و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله هستند می‌توانند در بازار EMQI نیز توسط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای معامله شوند؛
- صندوق‌های سرمایه‌گذاری که در بازار EMQI معامله می‌شوند، مطابق با مصوبه هیئت بازار سرمایه ترکیه^{۲۰}، مشمول معاملات اعتباری و فروش استقراضی قرار نمی‌گیرند.
- الزامات پذیرش در بازار EMQI متفاوت و راحت‌تر از سایر بازارهای سهام بورس استانبول است به گونه‌ای که درخواست شرکت‌ها برای پذیرش در بازار EMQI زمانی مورد تأیید قرار می‌گیرد که:
- سند انتشار^{۲۱} توسط هیئت بازار سرمایه ترکیه تأیید شود؛
- در اساسنامه شرکت، هیچ‌گونه محدودیتی بر نقل و انتقال سهام وجود نداشته باشد؛
- دعاوی حقوقی با اهمیت له یا علیه شرکت که می‌تواند بر فعالیت و عملیات شرکت تأثیرگذار باشد، وجود نداشته باشد؛
- هیئت مدیره بورس استانبول با در نظر گرفتن وضعیت مالی و عملیاتی شرکت، باید در خصوص انجام معاملات سهام شرکت در بازار EMQI، نظر مثبت داشته و تأییدیه لازم را صادر کند؛
- اظهار نظر حسابرس مستقل در مورد آخرین گزارش حسابرسی شده سالانه شرکت، مثبت باشد.

۲-۲- بورس مالزی

بورس مالزی نیز همچون بورس استانبول، بازاری مجزا تحت عنوان بازار LEAP^{۲۲} طراحی کرده است که فقط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای^{۲۳} (اشخاص ثروتمند با دانش مالی کافی) می‌توانند در این بازار فعالیت کنند^{۲۴}. بازار LEAP برای شرکت‌های نوظهور از جمله شرکت‌های کوچک و متوسط طراحی شده است و امکان افزایش سرمایه را برای این شرکت‌ها فراهم می‌کند. لازم به ذکر است که مطابق با شکل ۲، بورس مالزی دارای سه بازار اصلی، ACE^{۲۵} و LEAP است.

شکل ۲: طبقه بندی بازارها در بورس مالزی

متقاضی پذیرش در بازار LEAP می تواند اقدام به انتشار سهام عادی، سهام ممتاز و اوراق بهادار قابل تبدیل در این بازار کند. از طرفی مطابق با دستورالعمل پذیرش، الزامات پذیرش در بازار LEAP نسبت به سایر بازارهای بورس مالزی بسیار ساده تر بوده و ناشران به راحتی می توانند در این بازار پذیرفته شوند. در جدول ۲ برخی از الزامات پذیرش (الزامات کمی و کیفی) مربوط به هر سه بازار بورس مالزی با هم مقایسه شده است. مطابق جدول ۲، هر شرکتی که به دنبال پذیرش در بازار اصلی بورس مالزی است باید حداقل یکی از معیارهای کمی پذیرش یعنی معیار سودآوری، ارزش بازاری یا داشتن پروژه زیرساخت را رعایت کند. این در حالی است که شرکت های متقاضی پذیرش در بازار LEAP نیازی به برآوردن این الزامات ندارند. از طرفی شرکت های متقاضی پذیرش در بازار LEAP الزامی در نحوه تخصیص سهام شناور آزاد به سرمایه گذاران و همچنین داشتن تعداد سهامدار مشخص، ندارند. از دیگر الزامات پذیرش می توان به وضعیت مالی و نقدینگی شرکت ها اشاره کرد، به این صورت که شرکت های متقاضی پذیرش در بازار اصلی بورس مالزی باید دارای سرمایه در گردش کافی، جریانات نقد مثبت ناشی از فعالیت های عملیاتی و عدم وجود زیان انباشته باشند. این در حالی است که شرکت ها برای پذیرش در بازار LEAP ملزم به رعایت معیارهای وضعیت مالی و نقدینگی نیستند.

جدول ۲: مقایسه برخی از الزامات پذیرش شرکت ها در بازارهای بورس مالزی

بازار LEAP	بازار ACE	بازار اصلی (Main Market)	
الزامی وجود ندارد.	الزامی وجود ندارد.	حداقل یکی از ۳ مورد زیر رعایت شود: ۱- سودآوری: • دارای سود مستمر برای ۳ تا ۵ سال مالی کامل همراه با سود بعد از مالیات تجمعی حداقل ۲۰ میلیون ظ؛ • دارای سود بعد از مالیات معادل حداقل ۶ میلیون رینگیت در سال مالی آخر؛ • دارای سابقه عملیات در فعالیت اصلی شرکت حداقل در سود ثبت شده قبل از ارسال درخواست. ۲- ارزش بازار: • کل ارزش بازاری هنگام پذیرش باید حداقل ۵۰۰ میلیون رینگیت باشد؛ • برای حداقل یک سال مالی قبل از ارسال درخواست، دارای درآمد عملیاتی مثبت باشد. ۳- داشتن پروژه زیرساخت: • باید دارای حق ساخت و اداره یک پروژه زیرساخت در داخل یا بیرون مالزی بوده که ارزش پروژه حداقل ۵۰۰ میلیون رینگیت باشد؛ • باید دارای حق امتیاز یا مجوز پروژه زیرساخت از طرف دولت یا نهاد ایالتی در داخل یا بیرون مالزی باشد که حداقل ۱۵ سال از اعتبار حق امتیاز یا مجوز باقی مانده است.	معیارهای کمی پذیرش
حداقل ۱۰ درصد	حداقل ۲۵ درصد	حداقل ۲۵ درصد	درصد سهام شناور آزاد
-	حداقل ۲۰۰ سهامدار که هر یک حداقل دارای ۱۰۰ سهم هستند.	حداقل ۱،۰۰۰ سهامدار که هر یک، حداقل دارای ۱۰۰ سهم هستند.	تعداد سهامداران
الزامی در هنگام پذیرش وجود ندارد.	الزامی در هنگام پذیرش وجود ندارد.	در هنگام پذیرش باید ۵۰ درصد از سهام شناور آزاد به سرمایه گذاران مالزیایی تخصیص یابد.	الزامات حقوق صاحبان سهام مالزیایی
الزامی وجود ندارد.	داشتن سرمایه در گردش کافی برای حداقل ۱۲ ماه از تاریخ امیدنامه	• داشتن سرمایه در گردش کافی برای حداقل ۱۲ ماه از تاریخ امیدنامه؛ • داشتن جریانات نقدی مثبت ناشی از فعالیت های عملیاتی؛ • بنا بر آخرین صورت های مالی حسابرسی شده دارای زیان انباشته نباشد.	وضعیت مالی و نقدینگی
سرمایه گذاران واجد شرایط (اشخاص ثروتمند با دانش مالی زیاد)	عموم مردم	عموم مردم	نوع سرمایه گذاران

شواهد حاکی از آن است که بورس مالزی، قواعد معاملاتی متفاوتی برای بازار LEAP نسبت به سایر بازارها وضع نکرده است. همان طور که در جدول ۳ آورده شده است، دامنه نوسان در بورس مالزی بر اساس قیمت مبنای سهم بودن یا نبودن سهم در شاخص اصلی بورس مالزی (FBMKLCI) تعریف شده است و به نوع بازار معاملاتی بستگی ندارد. در صورتی که سهام در شاخص FBMKLCI قرار داشته باشد و قیمت سهم حداقل یک رینگیت مالزی باشد حد پایین قیمت برابر ۱۵ درصد و حد بالای قیمت برابر ۳۰ درصد است و اگر قیمت سهم کمتر از یک رینگیت مالزی باشد حد پایین قیمت برابر ۱۵ سنت و حد بالای قیمت برابر ۳۰ سنت است. از طرفی، برای تمام سهامی که در داخل شاخص قرار ندارند و قیمت سهم حداقل یک رینگیت مالزی باشد حد بالا و پایین قیمت برابر ۳۰ درصد است و اگر قیمت سهم کمتر از یک رینگیت مالزی باشد حد بالا و پایین قیمت برابر ۳۰ سنت است.

نوع اوراق بهادار	قیمت مبنا	حد پایین قیمت	حد بالای قیمت
تمام سهام به غیر از سهام موجود در شاخص اصلی بورس مالزی (FBMKLCI) و برخی اوراق بهادار دیگر از جمله اوراق بدهی و واراننت	حداقل ۱/۰۰ رینگیت	۳۰ درصد کمتر از قیمت مبنا	۳۰ درصد بالاتر از قیمت مبنا
	کمتر از ۱/۰۰ رینگیت	۳۰ سنت کمتر از قیمت مبنا	۳۰ سنت بالاتر از قیمت مبنا
سهام موجود در شاخص اصلی بورس مالزی (FBMKLCI)	حداقل ۱/۰۰ رینگیت	۱۵ درصد کمتر از قیمت مبنا	۳۰ درصد بالاتر از قیمت مبنا
	کمتر از ۱/۰۰ رینگیت	۱۵ سنت کمتر از قیمت مبنا	۳۰ سنت بالاتر از قیمت مبنا

همچنین در بورس مالزی، مقدار تیک سایز نیز که در جدول ۴ نشان داده شده است با توجه به دامنه قیمتی سهم تعیین می شود و به نوع بازار معاملاتی بستگی ندارد. به عنوان مثال، در صورتی که قیمت سهم بین ۱۰/۰۰ تا ۹۹/۹۸ رینگیت باشد میزان تیک سایز سهم برابر ۲ سنت است.

دامنه قیمتی	تیک سایز (بر حسب سنت)
کمتر از ۱/۰۰ رینگیت	۰/۵
از ۱/۰۰ تا ۹/۹۹ رینگیت	۱
از ۱۰/۰۰ تا ۹۹/۹۸ رینگیت	۲
حداقل ۱۰۰/۰۰ رینگیت	۱۰

لازم به ذکر است که انجام معاملات روزانه در بازارهای ACE و LEAP مجاز نیست.

۳-۲- بورس اوراق بهادار وین

بورس اوراق بهادار وین برخلاف بورس استانبول و مالزی، بازاری جداگانه مختص فعالیت سرمایه گذاران حرفه ای ندارد بلکه دارای یک بخش معاملاتی تحت عنوان بخش سرمایه گذاران حرفه ای است که فقط سرمایه گذاران حرفه ای مجوز فعالیت در این بخش را دارند؛ بنابراین ناشرانی در بخش سرمایه گذاران حرفه ای فعالیت می کنند که قصد دارند اوراق بهادار خود را فقط به سرمایه گذاران حرفه ای عرضه کنند و هیچ گونه تمایلی به عرضه اوراق بهادار به سرمایه گذاران خرد ندارند.

شکل ۳: بخش سرمایه گذار حرفه ای در بورس اوراق بهادار وین

The screenshot shows the website interface for the Vienna Stock Exchange. The navigation menu includes 'Market Data', 'Indices', 'Trading', 'Listing', and 'Technology'. Under the 'Listing' section, there are three main categories: 'Equities', 'Debt Securities', and 'Structured Products'. The 'Equities' section lists 'Listing Shares & Going Public' with sub-items like 'IPO Process', 'Market Segments', 'direct market plus', 'direct network Partners', 'Listing Partners', 'Family Businesses', and 'Q&A'. The 'Debt Securities' section lists 'Debt Listing' with sub-items like 'Regulated Market', 'Vienna MTF', 'Qualified Investor Segment' (highlighted with a red box), 'Vienna ESG Segment', 'Downloads', and 'Contact'. Below this is 'Listed Debt Securities' with sub-items like 'Prospectus', 'CLO Listings', and 'Statistics & New Listings'. The 'Structured Products' section lists 'Listing Structured Products' with sub-items like 'Regulated Market & Vienna MTF' and 'Listed Structured Products' with sub-items like 'Prospectus' and 'Existing Listings'. At the bottom left, there is a 'Listed Companies' section with sub-items like 'Companies List', 'New Listings', 'Corporate actions', and 'Delistings'.

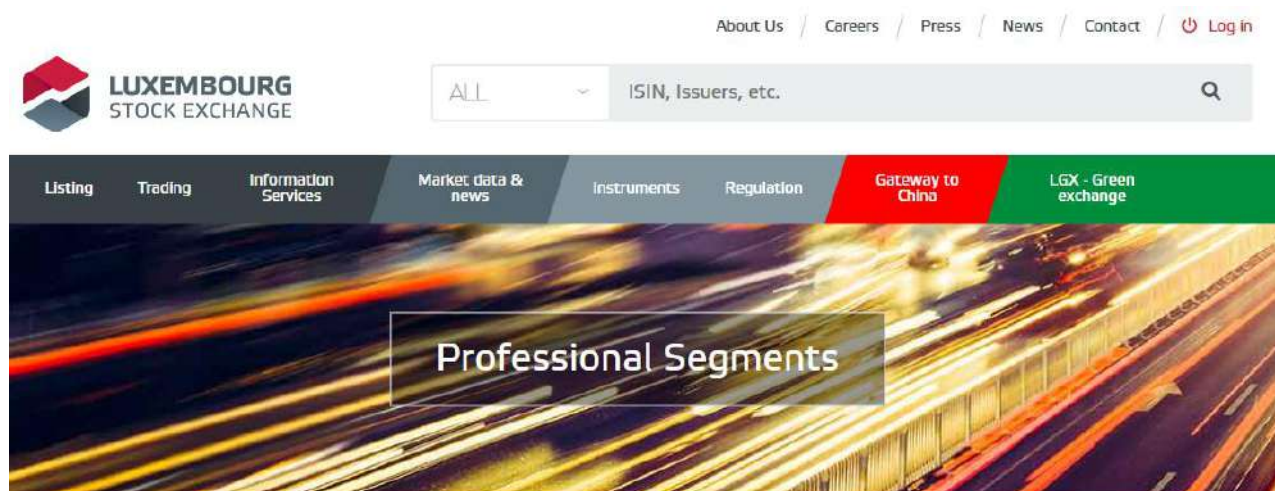

در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای بورس وین، سهام‌شرکت‌ها قابل معامله نیست اما تمام انواع اوراق بهادار غیرسهامی^{۳۲} همچون اوراق قرضه شرکتی، اوراق بهادارسازی‌ها^{۳۴}، اوراق بهادار با پشتوانه دارایی (ABS)، اسناد ساختاریافته^{۳۵}، گواهی‌ها و واریانت‌ها قابلیت معامله دارند. در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای، هیچ‌گونه محدودیتی بر روی انواع ناشرانی که می‌توانند در این بخش فعالیت کنند، وجود ندارد به این معنی که یک ناشر می‌تواند اوراق بهادار خود را هم در بازارهای اصلی بورس وین عرضه عمومی کند و هم می‌تواند اقدام به عرضه اوراق بهادار خود در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای، فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کند. این امر در مورد اوراق بهادار نیز صدق می‌کند به این معنی که مثلاً یک نوع ورقه بهادار خاص می‌تواند توسط یک ناشر در بازار اصلی بورس وین عرضه عمومی شود و توسط یک ناشر دیگر، در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای عرضه شود. بورس وین دارای ۵ بازار است که دو بازار اصلی آن (بازار برتر^{۳۶} و بازار استاندارد^{۳۷}) تحت قوانین و نظارت اتحادیه اروپا بوده و سه بازار دیگر (بازار مستقیم ممتاز^{۳۸}، بازار مستقیم^{۳۹} و بازار فراگیر^{۴۰}) تحت قوانین و نظارت بورس وین هستند. لازم به ذکر است که بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در هر دو بازارهای تحت نظارت اتحادیه اروپا و بازارهای تحت نظارت بورس وین موجود است و ناشرانی که در این بازارها فعالیت می‌کنند می‌توانند اقدام به عرضه اوراق بهادار خود در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کنند.

۴-۲- بورس اوراق بهادار لوکزامبورگ

همان‌طور که در شکل ۴ نشان داده شده است، بورس اوراق بهادار لوکزامبورگ همچون بورس اوراق بهادار وین دارای یک بخش معاملاتی تحت عنوان بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای است که فقط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای مجوز فعالیت در این بخش را دارند. ناشران پذیرفته شده در بورس لوکزامبورگ می‌توانند به منظور معاملات اوراق بهادار خود در این بخش، به بورس درخواست دهند که این درخواست باید به وضوح نشان دهد که ناشر بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را برای عرضه اوراق بهادار خود انتخاب کرده است. اوراق بهاداری که مجوز معاملات در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را به دست می‌آورند، قابل دسترس برای سرمایه‌گذاران خرد نخواهد بود و معاملات آنها فقط بین سرمایه‌گذاران حرفه‌ای قابل انجام است.

شکل ۴: بخش سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس اوراق بهادار لوکزامبورگ

در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای بورس لوکزامبورگ، انواع متنوعی از اوراق بهادار قابل معامله هستند که می‌توان به سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، اوراق بدهی، واریانت‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری اشاره کرد؛ بنابراین هر یک از ناشران در صورت تمایل می‌توانند اقدام به عرضه اوراق بهادار خود فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کنند. اعضای معاملاتی بورس، تمام سفارش ارسال شده برای اوراق بهادار قابل معامله در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را بررسی کرده و هرگونه سفارش ارسال شده توسط سرمایه‌گذارانی به غیر از سرمایه‌گذاران حرفه‌ای را رد خواهند کرد. ناشر برای انجام معاملات در بخش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای، برخلاف بازارهای اصلی بورس لوکزامبورگ، الزامات آسان‌تر و راحت‌تری را باید رعایت کند که از آن جمله می‌توان به مواردی همچون تسهیل در افشای اطلاعات و ارائه امیدنامه اشاره کرد.

۵-۲- بورس اوراق بهادار پراگ

در بورس اوراق بهادار پراگ برخلاف سایر بورس‌های مورد بررسی در این گزارش، بازار با بخش خاصی برای سرمایه‌گذاران حرفه‌ای ایجاد نشده است بلکه صندوق‌های خاصی طراحی شده‌اند که فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای قابل عرضه هستند که به آنها صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای^{۳۵} گفته می‌شود. صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در دو شکل صندوق‌های با سرمایه ثابت و صندوق‌های با سرمایه متغیر فعالیت می‌کنند که واحدهای سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها قابل عرضه به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای هستند. لازم به ذکر است که واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای با سرمایه ثابت در بورس اوراق بهادار پراگ قابل عرضه به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای هستند.

شکل ۵: صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در بورس اوراق بهادار پراگ

صندوق‌های سرمایه‌گذاران حرفه‌ای می‌توانند در طیف وسیعی از دارایی‌ها سرمایه‌گذاری کنند که می‌توان به اوراق بهادار پذیرفته‌شده در بورس، اوراق مشتقه، صندوق‌های پوشش ریسک، صندوق‌های قابل معامله در بورس، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی، املاک و مستغلات، فلزات گران‌بها و سایر دارایی‌ها اشاره کرد. از جمله سرمایه‌گذارانی که در بورس اوراق بهادار پراگ به‌عنوان سرمایه‌گذار حرفه‌ای شناخته می‌شوند می‌توان به سرمایه‌گذاران حقیقی و نهادهای حقوقی داخلی و خارجی اشاره کرد که حداقل ۱۲۵ هزار یورو (معادل آن در ارز رایج کشور چک) در صندوق، سرمایه‌گذاری کرده‌اند و آگاهی از ریسک‌های مترتب بر سرمایه‌گذاری در صندوق را تأیید کرده باشند. همچنین سرمایه‌گذاران نهادی همچون بانک‌ها، معامله‌گران اوراق بهادار، شرکت‌های بیمه، صندوق‌های بازنشستگی یا سایر مؤسساتی که به‌منظور خرید اوراق بهادار و دارایی‌های سرمایه‌گذاری اقدام به جمع‌آوری پول می‌کنند (مثلاً صندوق‌های سرمایه‌گذاری)، به‌عنوان سرمایه‌گذاران حرفه‌ای تلقی می‌شوند.

۳- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

سرمایه‌گذاران با توجه به تجربه و دانش خود در زمینه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند که می‌توان به سرمایه‌گذاران خرد و حرفه‌ای اشاره کرد. سرمایه‌گذاران حرفه‌ای کسانی هستند که قادر به اخذ تصمیمات سرمایه‌گذاری برای خود بوده و دارای تجربه، دانش و تخصص برای ارزیابی ریسک‌های سرمایه‌گذاری هستند. بررسی‌های انجام‌شده در این مطالعه نشان می‌دهد که نحوه فعالیت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای در بورس اوراق بهادار متفاوت است. بورس‌های اوراق بهادار همچون بورس استانبول و مالزی اقدام به ایجاد بازاری کرده‌اند که فقط سرمایه‌گذاران حرفه‌ای مجوز فعالیت در آن را دارند و مجاز از سایر بازارهای معاملاتی دیگر است. این بازارها دارای الزامات پذیرش آسان تر و راحت‌تری نسبت به بازارهای اصلی بورس‌ها هستند، همچنین می‌توانند دارای قواعد معاملاتی یکسان یا متفاوت با سایر بازارها باشند. لازم به ذکر است که اوراق بهادار پذیرفته‌شده در این بازار ممکن است دارای ریسک معاملاتی بالا و نقدشوندگی پایینی باشند. بورس‌های اوراق بهادار دیگری همچون بورس وین و لوکزامبورگ نیز یک بخش معاملاتی ایجاد کرده‌اند که در آن، ناشران می‌توانند اوراق بهادار خود را فقط به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای عرضه کنند. همچنین در بورس اوراق بهادار پراگ، صندوق‌هایی طراحی شده‌اند که فقط قابل عرضه به سرمایه‌گذاران حرفه‌ای هستند و سرمایه‌گذاران خرد امکان خرید و فروش واحدهای سرمایه‌گذاری این صندوق‌ها را ندارند. در بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای انواع مختلف اوراق بهادار قابلیت معامله دارند که می‌توان به سهام شرکت‌ها، اوراق بدهی، وارانته‌ها، گواهی‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری اشاره کرد. لازم به ذکر است که در برخی بورس‌ها همچون بورس وین و پراگ، سهام شرکت‌ها قابل معامله در بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای نیست. با توجه به اهمیت این موضوع پیشنهاد می‌شود تا در بورس اوراق بهادار تهران نیز بازاری تحت عنوان بازار سرمایه‌گذاران حرفه‌ای با قواعد معاملاتی متفاوت از سایر بازارها ایجاد شود تا برخی از ابزارها و نهادهای مالی باریسک بالا و نقدشوندگی پایین همچون شرکت‌های پروژه‌ها، صندوق‌های پوشش ریسک، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و... بتوانند در آن پذیرش یابد.

11. Qualified Investor Funds

12. Equity Market for Qualified Investors

۱۳. در بخش اول این گزارش به بررسی تعریف سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس استانبول پرداخته شد.

14. BIST Stars

15. BIST Main

16. Watchlist

17. Structured Products and Fund Market

18. Pre-Market Trading Platform (PTP) Or Free Trade Platform (FTP)

19. Venture Capital Investment Funds

20. Capital Markets Board of Turkey (CMB)

21. Issue Document

22. Leading Entrepreneur Accelerator Platform (Leap Market)

23. Sophisticated Investors

۲۴. در بخش اول این گزارش به بررسی تعریف سرمایه‌گذار حرفه‌ای در بورس مالزی پرداخته شد.

25. "Access, Certainty, Efficiency" Market (ACEMarket)

26. FTSE Bursa Malaysia KLCI:

شاخص فوتسنی بورس مالزی که شامل ۳۰ شرکت بزرگ است.

27. Non-Equity Securities

28. Securitizations

29. Structured Notes

30. Prime Market

31. Standard Market

32. Direct Market Plus

33. Direct Market

34. Global Market

35. Qualified Investor Funds

1. Equity Market Directive, Borsa İstanbul, 2022.

2. Listing Directive, Borsa İstanbul, 2015.

3. Updated Categories of Sophisticated Investors, Securities Commission Malaysia, 2021.

4. Leap Market listing Requirements, Bursa Malaysia, 2017.

5. Qualified Investor Segment Fact Sheet, Vienna Stock Exchange, 2022.

6. Appendix on the LuxSE's Professional Segments, Luxembourg Stock Exchange, 2020.

1. Balance Sheet Total

2. Net Turnover:

گردش مالی خالص از لحاظ حسابداری به معنی درآمد شرکت حاصل از فروش کالاها و خدمات ناشی از فعالیت‌های عادی شرکت بعد از کسر تخفیف‌های فروش، مالیات بر ارزش افزوده و سایر مالیات‌های مربوطه است.

3. Significant Size Trades:

معامله قابل توجه به معامله‌ای گفته می‌شود که ارزش آن در معاملات غیراهرمی (سهام) معادل ۲۵ هزار یورو، یا ارزش اسمی آن در معاملات اهرمی همچون فارکس، اوراق قرضه و کالاها معادل ۱۰۰ هزار یورو و معاملات اهرمی همچون شاخص‌ها معادل ۵۰ هزار یورو باشد.

4. Professional Clients

5. Ordinary Clients or General Clients

6. Professional Client Upon Request or Professional on Demand

7. High-net worth individuals

8. High-net worth entities

9. Accredited investors

10. Professional Segment or Qualified Investor Segment

منابع

پانویس‌ها

تأمین مالی از طریق اوراق منفعت در بازار بدهی ایران

امیر حسین شجاعی زرگانی

دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معارف اسلامی و مدیریت مالی دانشگاه امام صادق (ع)

چکیده

سرمایه به عنوان یکی از اصلی ترین منابع اقتصادی شناخته می شود و چگونگی تأمین آن برای پیشبرد اهداف در پروژه های اقتصادی صنایع و شرکت ها، اهمیت بسیار زیادی دارد. در نظام مالی متعارف، روش های متنوعی مانند انتشار اوراق قرضه برای تأمین منابع مالی مورد نیاز وجود دارد، با این حال در نظام مالی اسلامی به دلیل خاصیت ربوی بودن این روش های تأمین مالی، استفاده از آنها به همان نحوی که در نظام مالی متعارف رایج است، غیرممکن می باشد. پژوهشگران حوزه مالی اسلامی با استفاده از نوآوری های خود، در صدد طراحی ابزارهای نوین تأمین مالی اسلامی بوده اند. اوراق منفعت به عنوان یکی از انواع اوراق بهادار، در کنار سایر صکوک همچون اوراق اجاره، اوراق مشارکت و... قرار می گیرد که در سال های گذشته وارد ادبیات مالی اسلامی ایران شده است. امروزه از جمله مهم ترین مسئله های موجود در شرکت های سهامی عام و خاص و همچنین دولت، تأمین منابع مالی مورد نیاز جهت پیشبرد پروژه های اقتصادی در حوزه تحقیق و توسعه یا پرداخت بدهی های آنها است. تا به امروز، پژوهش های انجام شده حول این اوراق، عمدتاً در جهت معرفی، شناخت و بررسی ریسک های موجود و نیز شناخت ارکان انتشار این اوراق بوده است و پژوهشی کاربردی راجع به انواع روش های تأمین مالی از طریق انتشار اوراق مذکور برای شرکت های سهامی عام و خاص، از طریق مرور روش های انتشار این اوراق به همراه تحلیل آماری آنها انجام نشده است. در این پژوهش، ضمن ارائه تعریفی از اوراق منفعت و معرفی انواع آن، همچنین تشریح ارکان و مدل عملیاتی انتشار اوراق مذکور، به تحلیل آماری ۱۵ تجربه ای انتشار اوراق منفعت در بازار بدهی فرابورس ایران پرداخته شده است. نتایج حاکی از آن است که دولت بیشترین سابقه رادر انتشار اوراق منفعت و بیشترین ارزش رادر تأمین مالی از طریق انتشار این اوراق داشته است. در مجموع، از بین انواع پنج گانه اوراق منفعت، در ایران فقط سه نوع از آن منتشر شده است و دو نوع دیگر همچنان فاقد سابقه انتشار می باشد. طی سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، شاهد بیشترین حجم و ارزش انتشار اوراق منفعت بوده ایم، اما در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، موردی از انتشار اوراق مذکور گزارش نشده است. در نهایت، با مقایسه نرخ سود اوراق منتشر شده با نرخ سود سپرده های بانکی، مشخص شد که نرخ سود این اوراق همواره از نرخ سود بانکی بالاتر بوده است تا جذابیت خود را برای خریداری توسط سرمایه گذاران حفظ کند.

در واقع، اوراق منفعت از جمله ابزارهای مالی انتفاعی با سود متغیر است.

در این پژوهش، ابتدا با استفاده از روش کتابخانه‌ای و بر اساس منابع و اطلاعات موجود، به تعریف جامعی از اوراق منفعت می‌پردازیم و ضمن بیان ارکان انتشار و ترسیم مدل عملیاتی انتشار اوراق منفعت، انواع اوراق منفعت قابل انتشار را در ۵ دسته تشریح خواهیم کرد. در ادامه، بر اساس داده‌های مستخرج از شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه، شرکت فرابورس ایران و بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی، به تحلیل آماری همه ۱۵ اوراق منفعت منتشر شده در بازار بدهی فرابورس ایران تا پایان سال ۱۴۰۱ خواهیم پرداخت.

پیشینه پژوهش

در سال‌های اخیر، پژوهش‌های زیادی در مورد ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)، صورت گرفته است. با این حال، در خصوص اوراق منفعت به‌ویژه طراحی الگو برای تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی از طریق اوراق مذکور و همچنین مطالعه موردی اوراق منتشر شده و تحلیل آماری آنها، پژوهش‌های قابل توجهی به چشم نمی‌خورد که مرور آنها یادآور تجربه‌ای موفق از انتشار این اوراق برای یک شرکت باشد و بتواند نظر مدیران شرکت‌ها و صنایع مختلف را به خود جلب کند. پژوهش‌های انجام شده، تا کنون حول تعاریف و مبانی فقهی و اسلامی این اوراق بوده که در ادامه خلاصه آنها ذکر شده است:

قحف (۱۹۹۸) در مقاله‌ای به موضوع «استفاده از اوراق منفعت در تأمین مالی خدمات عمومی» می‌پردازد. حبیبیان نقیعی (۱۳۸۴) در مقاله خود با عنوان «درآمدی بر اوراق منفعت و مبانی شرعی آن»، به بررسی اجمالی مشروع بودن انتشار اوراق منفعت می‌پردازد. در واقع، می‌توان این مقاله را متناسب با نام آن، فتح بابی در مبانی فقهی اوراق منفعت دانست. البته اوراق منفعت نامی است که برای اولین بار در مقاله مذکور در زبان فارسی بر این نوع قرارداد نهاده شد و در عمل، از سوی مجامع علمی و اجرایی مورد پذیرش قرار گرفت. موسویان (۱۳۸۸) در کتاب «ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)»، بحث اندکی را به اختصار به این موضوع اختصاص داده است. سبحانی و حبیبیان نقیعی (۱۳۹۱) در مقاله‌ای با عنوان «ریسک و بازدهی اوراق منفعت»، به بررسی دو عنصر ریسک و بازدهی اوراق مذکور پرداخته‌اند. مصباحی مقدم و همکاران (۱۳۸۷) در مقاله‌ای تحت عنوان «ارائه الگوی تأمین مالی توسعه موقوفات با استفاده از اوراق منفعت (صکوک انتفاع)»، به ذکر یک مدل و الگوی توسعه‌ای پرداخته‌اند. توحیدی و یاراحمدی (۱۳۹۶) در گزارشی به بررسی تحلیلی وضعیت بازار اوراق بهادار اسلامی (صکوک) در ایران و جهان تا شهریورماه ۱۳۹۶ پرداخته‌اند که طی این گزارش، ضمن ارائه تعریفی از صکوک در

سرمایه، ابزاری ضروری برای رشد و شکوفایی اقتصادی محسوب می‌شود که فرآیند تأمین آن از طریق ابزارهای مالی تسریع می‌گردد. طی سال‌های اخیر، ابزارهای تأمین مالی اسلامی در کشورهای اسلامی توسعه چشمگیری داشته است. تأمین مالی اسلامی با هدف ارائه الگویی جدید برای جانشینی نظام‌های مالی سنتی و مرسوم و فراهم کردن امکانات و فرصت‌های مالی، تجاری و سرمایه‌گذاری منطبق با اصول شریعت، در ادبیات مالی جهان ظهور کرده است. یکی از انواع این ابزارهای تأمین مالی اسلامی، انتشار اوراق منفعت است. در بررسی جایگاه اوراق منفعت ذکر این نکته ضروری است که اوراق مذکور از جمله اوراق بهادار اسلامی (صکوک) است. واژه صکوک برای نخستین بار در سال ۲۰۰۲ در جلسه فقهی بانک توسعه اسلامی جهت ابزارهای مالی اسلامی پیشنهاد شد. صکوک جمع صک به معنی سند و سفته است و معرب واژه چک در فارسی است. عرب‌ها این واژه را توسعه داده‌اند و برای کلیه انواع حوالجات، تعهدات و اسناد مالی به کار می‌برند (نجفی، ۱۳۸۵). به صورت تخصصی، واژه صکوک به گواهی‌هایی اطلاق می‌شود که نمایانگر تعهدات مالی ناشی از تجارت و یا هرگونه فعالیت تجاری و سرمایه‌گذاری دیگر است (کمیل، ۲۰۰۸). صکوک از ابزارهای تأمین مالی جدیدی به شمار می‌آید که با هدف جایگزینی اوراق بهادار متعارف (ربوی) طراحی شده‌اند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، انتشار برخی از اوراق بهادار متعارف به دلیل مغایرت با شرع مقدس متوقف گردید و به همین دلیل، کشورهای اسلامی با هدف یافتن منابع مالی موردنیاز برای راه‌اندازی پروژه‌های اقتصادی، تولیدی، خدماتی و طرح‌های زیربنایی، به مطالعات گسترده‌ای دست زدند. ایده انتشار صکوک یکی از برجسته‌ترین نتایج این مطالعات بود. محققین در پی طراحی اوراقی بودند که در ضمن رعایت معیارهای شرعی بر پایه عقود متداول، بتوانند منابع مالی مناسبی را برای انجام فعالیت‌های اقتصادی فراهم آورند. این مطالعات گسترده منجر به کشف و طراحی اوراق بهادار اسلامی متعددی گردید که اوراق منفعت از جمله آنها است.

شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه، انواع اوراق بهادار اسلامی را ۱۴۱ نوع و شامل اوراق قرض الحسنه، اجاره، مرابحه، مضاربه، منفعت، مزارعه، مساقات، استصناع، سلف (سلم)، جعاله، مشارکت، خرید دین، رهنی و بیمه تکایی می‌داند. در یک دسته‌بندی کلی، ابزارهای مالی اسلامی جدید به سه گروه تقسیم می‌شوند (موسویان، ۱۳۸۶):
 ۱) ابزارهای مالی غیرانتفاعی همچون اوراق قرض الحسنه؛
 ۲) ابزارهای مالی انتفاعی با نرخ‌های سود معین؛
 ۳) ابزارهای مالی انتفاعی با بازدهی انتظاری که اوراق منفعت یکی از آنها است.

تعریفی از نهادهای شبه دولتی ارائه نشده است.

- شرکتی: انتشار اوراق توسط بخش خصوصی (شرکتی) است.
- نهادهای مالی: انتشار اوراق توسط بانک و مؤسسات مالی و اعتباری.

صکوک بر اساس سررسید

- کوتاه مدت (تا یک سال)
- میان مدت (بین یک تا پنج سال)
- بلندمدت (بیش از پنج سال)
- بدون سررسید (بانک‌های اسلامی برای رعایت رکن یکم کمیته بازل، سه صکوک بدون سررسید را منتشر می‌کنند) (توحیدی، ۱۳۹۶).

مقصود از اوراق منفعت، اوراق بهادار دال بر گواهی یا وثیقه‌ای است که بیانگر مالکیت مقدار کاملاً معین منافع یا خدمات آینده از یک تسهیلات عمومی باشد و در ازای مبلغ معینی به متقاضیان منتقل می‌شود (سبحانی و حبیبیان نقیبی، ۱۳۹۱). در اصطلاح، اوراق منفعت، اسناد مالی بهاداری است که بیانگر مالکیت دارنده‌ی آن بر مقدار معین خدمات یا منافع آینده از یک دارایی بادوام است که در ازای پرداخت مبلغ معینی به وی منتقل شده است (موسویان، ۱۳۸۶). طبق «دستورالعمل انتشار اوراق منفعت»، اوراق منفعت، اوراق بهادار با نامی است که نشان‌دهنده‌ی مالکیت مشاع دارنده‌ی آن بر مقدار معینی از منافع آتی حاصل از به کارگیری دارایی‌ها یا ارائه خدمات معین و هرگونه حقوق معین قابل نقل و انتقال برای یک دوره زمانی مشخص است که این اوراق قابل معامله در بورس‌ها یا بازارهای خارج از بورس می‌باشد.

برای رسیدن به یک فهم درست از اوراق منفعت، در ادامه شاخصه‌های مهم این اوراق بیان شده است:

- ۱) این اوراق، سند مکتوبی است که در بردارنده و گواهی حق صاحب آن بر حق مندرج در آن است.
- ۲) میزان و چگونگی این منافع و خدمات با توصیف جزئیات با برطرف نمودن شبهه و جهل طرفین، باید به طور دقیق در این اوراقی که به مثابه سند انتقال این دارایی است، ذکر شده باشد (حبیبیان نقیبی، ۱۳۸۴).
- ۳) آنچه به واسطه این اوراق مبادله می‌گردد، خدمات و منافع آینده یک دارایی است و خدمات و منافع حاضر دارایی‌ها عموماً به واسطه عقد اجاره‌ی متداول منتقل می‌شود و نیازی به انتشار اوراق بهادار نیست.
- ۴) این اوراق تنها بیانگر مالکیت دارنده‌ی آن بر خدمات یا منافع یک دارایی بادوام است و مالکیت عین این دارایی به واسطه این اوراق منتقل نمی‌گردد.
- ۵) ماهیت دارایی که خدمات و منافع آن به واسطه‌ی انتشار این

تقسیم‌بندی‌های مختلف، تحلیل انواع صکوک منتشرشده را تشریح کرده‌اند و در پایان، دلخوانی و زهره‌وندی (۱۴۰۰) گزارش موردکاوی صکوک منفعت شرکت ملی نفت ایران (سهامی خاص) منتشر شده در اسفندماه ۱۳۹۹ را به شرکت مدیریت دارایی مرکزی ارائه داده‌اند. در ادامه، پژوهش‌های انجام‌شده حول این اوراق بهادار اسلامی، نوآوری پژوهش پیش‌رو، معرفی الگوهای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق منفعت برای انجام پروژه‌های اقتصادی دولت و شرکت‌ها، با نگاهی به وضعیت آماری و تحلیلی اوراق منفعت منتشرشده در فرابورس ایران تا پایان سال ۱۴۰۱ ارائه شده است. از این رو، مرور الگوهای مذکور برای آن دسته از مدیران شرکت‌های سهامی عام و خاص و همچنین دولت که قصد تأمین منابع مالی موردنیاز خود را از طریق انتشار اوراق منفعت دارند، ضرورت دارد.

اوراق منفعت

صکوک را می‌توان از حیث نوع انتقال مالکیت با پشتوانه دارایی و در قالب واگذاری منافع آتی به پشتوانه دارایی، از حیث نوع ناشر به اشکال چهارگانه دولتی، شبه‌دولتی، شرکتی و نهادهای مالی و از حیث سررسید نیز در چهار دسته کوتاه‌مدت، میان‌مدت، بلندمدت و بدون سررسید، تقسیم‌بندی کرد تا از این طریق، درک درستی از تعریف اوراق منفعت و جایگاه آن در میان انواع صکوک به دست آید. به تعبیر دیگر، می‌توان گفت:

صکوک از حیث نوع انتقال مالکیت

■ با پشتوانه دارایی: صکوک با پشتوانه دارایی، اوراقی است که دارندگان آن در صورت نکول و یا ورشکستگی ناشر، توانایی احیای موقعیت خود را از طریق در اختیار گرفتن دارایی و تبدیل آن به وجه نقد دارند (لاتر و خالد، ۲۰۰۷). به عبارت دیگر، صکوک با پشتوانه دارایی شامل انتقال کامل مالکیت حقوقی دارایی پایه می‌شود. در این دسته، می‌توان منافع آتی موجود در دارایی را نیز در قالب اوراق واگذار کرد که اوراق منفعت از این نوع است.

■ مبتنی بر دارایی: صکوک مبتنی بر دارایی شامل مراجعه به بانی یا ناشر (و نه دارایی پایه) در صورت نکول و ورشکستگی ناشر است. می‌توان گفت که اوراق مبتنی بر دارایی از آموزه‌های اسلامی دور است و در نظام مالی اسلامی، مسئله‌ی انتشار اوراق مبتنی بر دارایی هنوز حل نشده است.

صکوک بر اساس نوع ناشر

- دولتی: دولت با هدف تأمین کسری بودجه و برای تأمین سرمایه طرح‌های عمرانی خاص یا عام خود، اقدام به انتشار اوراق می‌کند.
- شبه‌دولتی: توسط نهادها و نمایندگی‌هایی که دارای پشتوانه دولتی هستند، منتشر می‌شود و دارای تضمین دولتی است. اما در ایران

(...) را مثلاً برای سه سال بعد پیش فروش می کند و دارنده می تواند آن را به دیگران منتقل نماید.

۷) شرکت همراه اول برای تأمین نقدینگی لازم جهت گسترش حوزه آنتن دهی و ... هزینه مکالمات کاملاً معین آینده (سال آتی) را پیش فروش می کند و خریدار می تواند آن را به دیگری منتقل نماید. ۸) مثال های مختلفی که بخش عمومی و خصوصی برای تأمین نقدینگی مورد نیاز می توانند به پیش فروش منافع و خدمات مبادرت ورزند و به لحاظ اقتصادی، این اوراق در بازار ثانویه امکان انتقال های متوالی تا زمان سر رسید را می تواند داشته باشد.

ارکان انتشار اوراق منفعت عبارتند از: بانی، امین، نهاد واسط، عامل فروش، عامل پرداخت و بازارگردان و متعهد پذیره نویسی اوراق که در طرف مقابل انتشار دهندگان، خریداران این اوراق یا همان سرمایه گذاران در دو بازار اولیه و ثانویه قرار دارند. مطابق با «دستورالعمل انتشار اوراق منفعت» در اجرای بند (۲) ماده (۷) قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴ که در ۲۴ ماده و ۹ تبصره در تاریخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید، در ادامه، وظایف و نقش ارکان انتشار اوراق مذکور تشریح شده است:

۱) **بانی:** شخص حقوقی است که نهاد واسط (ناشر)، برای تأمین مالی وی در قالب عقود اسلامی، اقدام به انتشار اوراق منفعت می نماید (دستورالعمل انتشار اوراق منفعت، ۱۳۹۶). بانی که در واقع تولیدکننده منافع و خدمات است، برای تأمین نقدینگی جهت تأسیس یا گسترش بنگاه تولیدی، طرح واگذاری منافع دارایی های بادوام یا محصولات خدماتی خود را شناسایی کرده و با تنظیم امیدنامه، به امین معتبری مراجعه می نماید و تقاضای تأسیس یا انتخاب مؤسسه واسط (ناشر) مناسب برای اجرای طرح را می دهد. به عبارت دیگر، بانی طی قراردادی، منافع دارایی های بادوام یا محصولات خدماتی خود را برای مدت زمان معینی به واسط واگذار می کند.

۲) **امین:** مؤسسه حسابرسی معتمد سازمان است که به منظور حفظ منافع دارندگان اوراق منفعت و حصول اطمینان از صحت عملیات بانی در طرح، نسبت به منافع ایجاد شده، نحوه نگهداری حساب ها و عملکرد اجرایی بانی به موجب قرارداد منعقد، رسیدگی و اظهار نظر می نماید (دستورالعمل انتشار اوراق منفعت، ۱۳۹۶). مؤسسه امین با مطالعه امیدنامه و با هماهنگی بانی، اقدام به انتخاب مؤسسه واسط (ناشر) کرده و موافقت خود را مبنی بر نظارت و کنترل ناشر در به کارگیری وجوه مطابق امیدنامه برای خرید منافع دارایی های بادوام یا محصولات خدماتی بانی و دفاع از حقوق دارندگان اوراق اعلام می دارد. در واقع، امین نوعی تضمین کننده منافع سرمایه گذاران است.

اوراق عرضه می شود، تنها به دارایی های بادوام اختصاص دارد و دارایی هایی که با بهره برداری از منافع و خدمات آنها، مستهلک شده و روبرو به اضمحلال می رود، نمی تواند به عنوان دارایی پایه در این مبادله استفاده شود.

۶) وجود دارایی پایه حین انتشار اوراق ضروری نیست، بنابراین عرضه خدمات و منافع دارایی های موجود و نیز دارایی هایی که در آینده تولید می شود، از طریق این اوراق بلاشکال است (اقبال و خان، ۱۳۸۸). ۷) مبلغی که خریدار این اوراق موظف به پرداخت آن است به عنوان یکی از عوضین، باید به طور کامل و دقیق تعیین گردد. هر چند ذکر این مبلغ روی اوراق الزامی نیست (حبیبیان نقیبی، ۱۳۸۴).

۸) آنجا که زمان تحویل این تسهیلات ارتباط مستقیم با ارزش اوراق دارد و هر چه زمان تحویل این منافع و خدمات کوتاه تر باشد بر ارزش این اوراق افزوده می شود، ضروری است که زمان تحویل این منافع و خدمات تعیین گردد. این قاعده که مشهور فقهای اسلامی بدان اشاره کرده اند که (للأجل قسط من الثمن) (موسوی بجنوردی، ۱۴۱۹)، مؤید همین نکته است و شاید بتوان ادعا کرد عدم تعیین زمان تحویل منافع و خدمات موجب جهل طرفین به عوض و غرری شدن معامله و نهایتاً بطلان معامله می گردد.

در ادامه، مثال هایی از زمینه حضور اوراق منفعت که در مقاله سبحانی و حبیبیان نقیبی (۱۳۹۱) ذکر شده است، به منظور تقریب به ذهن کاربرد این اوراق، بیان شده است:

۱) هتلی استفاده از اتاق ها را (در فروردین ماه، برای شهر یورماه همان سال) پیش فروش می کند و سه روش را پیش روی خریدار قرار می دهد (۱- استفاده از هتل در زمان مقرر، ۲- فروش به دیگری و ۳- فروش به هتل یک هفته قبل از سر رسید).

۲) فردی بلیط قطار (یا هواپیما) را در ۱۵ بهمن ماه برای ایام عید (فروردین ماه) سال بعد، پیش خرید کرده است. با فرض فقدان ممنوعیت قانونی، اگر نخواهد خودش از آن استفاده کند، می تواند آن را به قیمت بالاتر به دیگری بفروشد.

۳) فردی برای حج تمتع ثبت نام کرده است و با فرض فقدان منع قانونی، می خواهد قبل از سر رسید، آن را به قیمت بالاتر به دیگری بفروشد.

۴) مؤسسه ای برای برگزاری دوره تافل در فصل تابستان، از فروردین ماه (با اخذ کل شهریه) ثبت نام به عمل می آورد و ثبت نام کنندگان می توانند آن را به دیگران واگذار کنند.

۵) شرکت راه سازی برای تأمین منابع مورد نیاز جهت احداث بزرگراه معین، منافع ۵ سال اول را پیش فروش می کند.

۶) یک شرکت هواپیمایی برای تأمین نقدینگی جهت تأسیس یا گسترش خود، بلیط های کاملاً معین (کیفیت، زمان، مبدأ، مقصد و

مؤسسات مالی و اعتباری تحت نظارت بانک مرکزی، بیمه‌های تحت نظارت بیمه مرکزی و سایر نهادهای مالی استفاده نموده و تربیتی را اتخاذ کند تا سفارش‌گیری جهت خرید اوراق از طریق اشخاص مذکور نیز انجام شود.

۵) عامل پرداخت: عامل پرداخت پس از دریافت مبالغ مربوط به اوراق، آنها را در سررسید یا سررسیدهای معین به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌نماید (دستورالعمل انتشار اوراق منفعت، ۱۳۹۶).

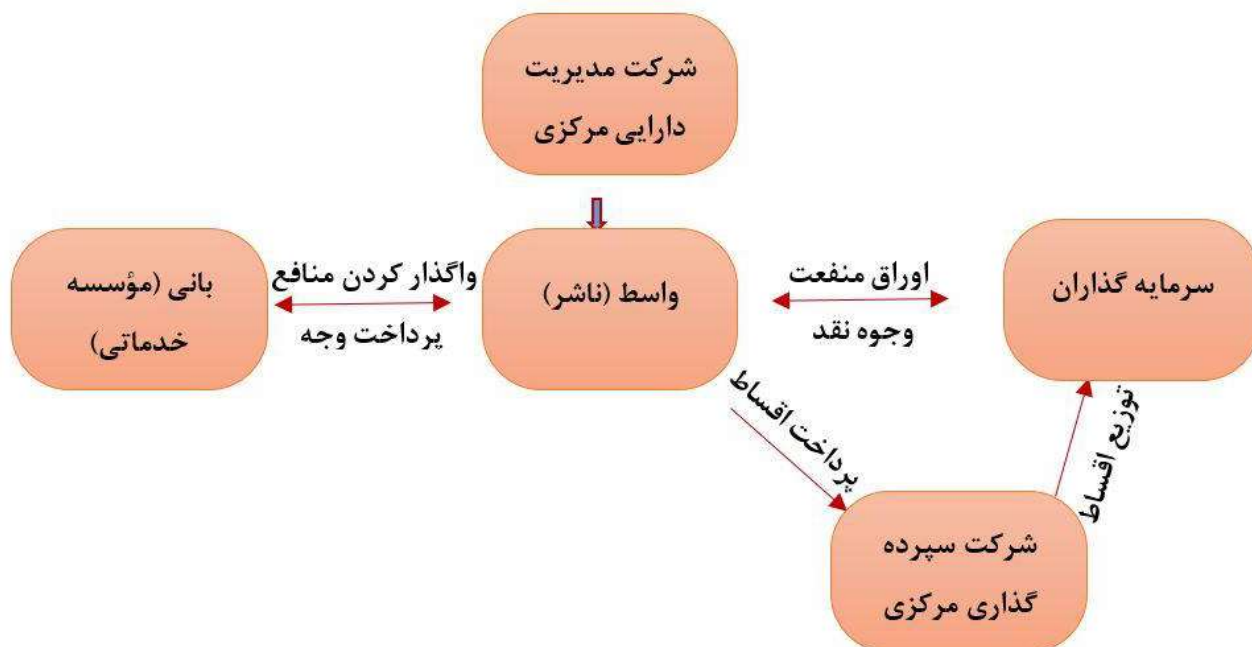
۶) بازارگردان و متعهد پذیره‌نویسی اوراق: با تأیید سازمان توسط بانی انتخاب می‌شود. متعهد پذیره‌نویس و بازارگردان با حسب مورد سرمایه‌گذار بازارگردان باید از کفایت سرمایه‌ی لازم برخوردار باشند (دستورالعمل انتشار اوراق منفعت، ۱۳۹۶).

سرمایه‌گذاران در بازارهای اولیه و ثانویه، متقاضیان (خریداران) اوراق منفعت هستند که از ارکان اصلی بازار سرمایه محسوب می‌شوند و در تحلیل ریسک و بازدهی، غالباً مورد غفلت قرار می‌گیرند، در حالی که دورکن اصلی بازار سرمایه، بنگاه‌های تولیدی و سرمایه‌گذاران هستند و سایر نهادها در واقع وظیفه‌ی تسهیل معاملات را به عهده دارند که متأسفانه در بازارهای غیرسالم، نقش و سود اصلی به اطراف غیررکن تعلق می‌گیرد و ارکان اصلی معمولاً در حاشیه قرار می‌گیرند (سبحانی و حبیبیان نقیبی، ۱۳۹۱). مدل عملیاتی انتشار اوراق منفعت با توجه به تعریفی که از ارکان انتشار آن ذکر شد، در شکل ۱ ارائه شده است.

۳) مؤسسه واسط (ناشر): مطابق ماده ۳ «دستورالعمل انتشار اوراق منفعت»، انتشار اوراق منفعت صرفاً توسط نهاد واسط مجاز می‌باشد. مؤسسه واسط، جزئیات برنامه عملیاتی در امیدنامه طرح واگذاری منافع دارایی‌های بادوام یا محصولات خدماتی بانی را بررسی و موافقت خود را برای اجرای طرح اعلام می‌کند و امیدنامه را جهت رتبه‌بندی در اختیار مؤسسه رتبه‌بندی معتبر قرار می‌دهد. مؤسسه رتبه‌بندی اعتبار با بررسی امیدنامه، اعتبار بانی و طرح را برآورد و بر اساس آن، میزان ریسک اوراق منفعت را تعیین می‌کند. به‌علاوه، واسط (ناشر) بعد از کسب مجوزهای لازم از سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام به انتشار اوراق منفعت می‌نماید و منافع و خدمات خریداری‌شده را از طریق بانک یا شرکت تأمین سرمایه به مردم (سرمایه‌گذاران مالی) واگذار می‌کند. در واقع، ناشر از طریق بانک یا شرکت تأمین سرمایه، وجوه سرمایه‌گذاران مالی را جمع‌آوری می‌کند. ناشر زیر نظر مؤسسه امین با استفاده از وجوه جمع‌آوری‌شده از واگذاری اوراق منفعت، بدهی خود را به بانی از بابت خرید منافع و خدمات می‌پردازد.

۴) عامل فروش: در ماده ۷ «دستورالعمل انتشار اوراق منفعت»، عامل فروش اوراق از بین شرکت‌های کارگزاری عضو بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران توسط بانی انتخاب می‌گردد. در تبصره همین ماده از دستورالعمل آمده است که عامل فروش با اخذ مجوزهای لازم می‌تواند به منظور توزیع گسترده‌ی اوراق، از خدمات بانک‌ها و

شکل ۱: مدل عملیاتی انتشار اوراق منفعت

مأخذ: شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه

معمولاً می‌توان اوراق منفعت را ذیل ۵ دسته‌ی کلی متناسب با حوزه‌ی تحت پوشش آن دسته، منتشر کرد. در جدول ۱، این ۵ دسته و حوزه‌های تحت پوشش هریک از آنها بیان شده است.

جدول ۱: انواع اوراق منفعت		
ردیف	عنوان اوراق	حوزه‌های تحت پوشش
۱	اوراق منفعت بر پایه منافع دارایی‌های موجود	آزادراه‌ها، نیروگاه‌های برق، آب شیرین‌کن‌ها، تصفیه‌خانه‌ها، حق دسترسی راه آهن، حق اشتراک آب و برق و گاز، پارکینگ‌ها و زیرساخت‌های اپراتوری مخابرات
۲	اوراق منفعت گواهی پایه بر پایه‌ی خدمات دارایی‌های موجود	گردشگری یا آموزشی یا بهداشتی
۳	اوراق منفعت به پشتوانه دارایی‌های نامشهود	حق وزمان‌های پخش تبلیغات تلویزیونی در اختیار سازمان صدا و سیما
۴	اوراق منفعت بر پایه منافع آتی دارایی معین غیرموجود	هتل‌ها، ویلاها، مراکز اقامتی و مراکز خرید
۵	اوراق منفعت به پشتوانه سود تقسیمی	دولت و تمامی شرکت‌های سهامی

ماخذ: (عابد، ۱۳۹۸)

بر اساس آنچه در جدول ۱ ذکر شد، صاحب یک دارایی و یا مالک منافع آتی یک دارایی در جایگاه بانی، در صورت نیاز به تأمین مالی از طریق انتشار اوراق منفعت، بایستی منافع آتی حاصل از دارایی خود را به عنوان یکی از انواع اوراق منفعت ذکر کرده در جدول فوق، به سرمایه‌گذاران و خریداران اوراق واگذار کند. مطابق با بررسی‌های صورت گرفته در این پژوهش، تا پایان سال ۱۴۰۱، مبلغی معادل ۲۱۱ هزار میلیارد ریال از طریق انتشار اوراق منفعت تأمین مالی شده است. اولین اوراق منفعت در ایران در اسفندماه سال ۱۳۹۶ منتشر شد که دولت با هدف بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسیدشده در سال ۱۳۹۶ (موضوع بند (ح) تبصره (۵) بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور)، تصمیم به انتشار اوراق منفعت از طریق شرکت فرابورس ایران گرفت. این اوراق که دارای ارزشی معادل ۳۰ هزار میلیارد ریال با سررسید ۴۲ ماهه و مواعد پرداخت سود هر ۶ ماه یک بار بود، با نرخ سود ۲۰ درصد منتشر شد. در جدول ۲، داده‌های کاملی از اوراق منفعت منتشرشده در فرابورس تا پایان سال ۱۴۰۱ شامل نام اوراق، نماد معاملاتی، مبلغ اسمی هر ورقه، تعداد و مبلغ کل اوراق، زمان پذیره‌نویسی، مدت اوراق، مواعد پرداخت سود و نرخ اوراق ارائه شده است. به فاصله ده روز از انتشار اوراق «افاد ۱»، دولت اوراق «افاد ۲» را با نرخ ۱۸ درصد و به ارزش ۲ هزار میلیارد ریال منتشر کرد. بنابراین، سال ۱۳۹۶ با تأمین مبلغ ۵۰ هزار میلیارد ریالی از طریق انتشار اوراق منفعت برای دولت پایان یافت.

جدول ۲: اوراق منفعت منتشر شده در فرابورس تا پایان ۱۴۰۱										
نام اوراق	نماد معاملاتی	تعداد کل اوراق (میلیون ورقه)	مبلغ کل اوراق (میلیارد ریال)	زمان پذیره‌نویسی اوراق	مدت اوراق (ماه)	مواعد پرداخت سود	نرخ سود (درصد)			
منفعت دولت	افاد ۱	۳۰	۳۰,۰۰۰	۱۳۹۶/۱۲/۱۵	۴۲	هر ۶ ماه	۲۰			
	افاد ۲	۲۰	۲۰,۰۰۰	۱۳۹۶/۱۲/۲۶	۴۲		۱۸			
منفعت هواپیمایی ماهان	ماهان	۱	۱,۰۰۰	۱۳۹۷/۱۱/۲۳	۴۸	هر ۳ ماه	۱۶			
منفعت مباراروند مفید	اروند	۲۰	۲۰,۰۰۰	۱۳۹۷/۱۲/۲۰	۳۶	هر ۶ ماه	۱۹			
منفعت لبراتورهای سینادارو	سینا ۲۰۵	۱	۱,۰۰۰	۱۳۹۸/۰۵/۱۵	۴۸	هر ۳ ماه	۱۹			
منفعت دولت	افاد ۶۱	۳۰	۳۰,۰۰۰	۱۳۹۸/۰۹/۱۷	۳۶	هر ۶ ماه	۱۷/۹			
	افاد ۶۲	۱۰	۱۰,۰۰۰				۱۷/۹			
	افاد ۸۱	۱۵	۱۵,۰۰۰				۱۳۹۸/۱۱/۰۵	۴۲	هر ۶ ماه	۱۷/۹
	افاد ۸۲	۱۰	۱۰,۰۰۰							
	افاد ۸۳	۱۰	۱۰,۰۰۰							
	افاد ۸۴	۱۲	۱۲,۰۰۰							
منفعت شرکت حرم تاحرم	حرم ۰۳	۲	۲,۰۰۰	۱۳۹۹/۰۷/۱۳	۴۸	هر ۳ ماه	۱۷/۵			
منفعت شرکت ملی نفت ایران	صنفت ۳۱۲	۳۰	۳۰,۰۰۰	۱۳۹۹/۱۲/۱۷	۴۸	هر ۶ ماه	۱۸/۵			
	صنفت ۰۳۱۲	۱۰	۱۰,۰۰۰							
	صنفت ۱۳۱۲	۱۰	۱۰,۰۰۰							

ماخذ: یافته‌های پژوهش

در همه انواع اوراق منفعت، مبلغ اسمی به طور ثابت یک میلیون ریال بوده است. پس از انتشار اوراق «افاد ۱» و «افاد ۲»، اوراق منفعت «ماهان» در بهمن ماه ۱۳۹۷ به ارزش یک هزار میلیارد ریال و با هدف استفاده از بخشی از منافع ناشی از قراردادهای اجاره (فول چارتر) بانرخ ۱۶ درصد منتشر شد. با گذشت یک ماه، نماد «اروند» باهدف واگذاری منافع حاصل از ۱۱ چاه نفت به ارزش ۲۰ هزار میلیارد بانرخ ۱۹ درصد پذیره نویسی گردید. در نیمه اول سال ۱۳۹۸، شرکت داروسازی لابراتوارهای سینا دارو باهدف تأمین مالی بخشی از مخارج باقیمانده طرح انتقال و توسعه خطوط تولیدی خود، اوراق منفعتی را به ارزش یک هزار میلیارد ریال و بانرخ ۱۹ درصد بانماد «صینا ۵» عرضه کرد. در نیمه دوم سال شکوفایی انتشار اوراق منفعت و در بهمن ماه ۱۳۹۸، دولت باهدف تأمین منابع مالی مورد نیاز و بر مبنای درآمدهای مالیاتی آتی خود، در مجموع مبلغ ۸۷ هزار میلیارد ریال از طریق انتشار اوراق منفعت بانرخ ۱۷/۹ درصد در نمادهای «افاد ۶۱» تا «افاد ۸۴» تأمین مالی کرد. نماد «حرم ۰۳» متعلق به شرکت احداث، نگهداری و بهره برداری آزادراه حرم تا حرم، در مهرماه ۱۳۹۹ به منظور تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز جهت احداث قطعه آزادراهی گرمسار-سمنان، با انتشار ۲ میلیون ورقه اوراق، مبلغ ۲ هزار میلیارد ریال را بانرخ ۱۷/۵ درصد برای پیشبرد طرح احداث آزادراه مذکور تأمین مالی کرد. در پایان سال ۱۳۹۹، بازار بدهی ایران میزبان شرکت ملی نفت ایران (سهامی خاص) بود تا این شرکت باهدف صلح بخشی از منافع فاز ۱۲ میدان گازی پارس جنوبی جهت بازپرداخت بدهی به شرکت پتروپارس، در مجموع مبلغ ۵۰ هزار میلیارد ریال را از طریق انتشار اوراق منفعت بانرخ ۱۸/۵ درصد تأمین مالی کند. بدین ترتیب، «صنفت» آخرین اوراق منفعت منتشر شده در فرابورس تا پایان سال ۱۴۰۱ می باشد.

سررسید اوراق منفعت منتشر شده تا به حال، از سه حالت خارج نبوده است. این اوراق یا ۳ ساله یا ۳/۵ ساله و یا ۴ ساله بوده اند. پرداخت سود به شکل هر ۶ ماه یک بار، بیشترین تکرار را در اوراق منفعت منتشر شده دارد. غیر از آن، مواعد پرداخت سود اوراق منفعت «ماهان» و «صینا ۵»، هر ۳ ماه بوده است. در طول سال های گذشته، در بین انواع بانیان انتشار اوراق منفعت، دولت بیشترین نفع را برده است و از این طریق بخشی از کسری بودجه خود را جبران کرده و بر مبنای درآمدهای مالیاتی آتی، بخشی از منابع مالی مورد نیاز خود را فراهم نموده است. در مقابل، بخش خصوصی (شرکتی) برخلاف دولت، از این فرصت غافل بوده و علی رغم امکان واگذاری منافع آتی دارایی های موجود، منافع آتی دارایی های معین غیر موجود و منافع مبتنی بر سود تقسیمی، در صنایع مختلف و انواع شرکت های سهامی عام و خاص به استثنای چند مورد، اقدام جدی برای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق منفعت صورت نگرفته است. با توجه به ۱۵ اوراق منفعت منتشر شده در فرابورس طی سال های گذشته و هدف از انتشار هر یک از آنها (جدول ۲)، همچنین مطابق با تقسیم بندی انواع اوراق منفعت (جدول ۱)، می توان گفت که انواع اوراق منفعت منتشر شده در ایران در سه دسته شامل (۱) اوراق منفعت به پشتوانه سود تقسیمی (۲) اوراق منفعت بر پایه منافع دارایی های موجود (۳) اوراق منفعت بر پایه منافع آتی دارایی معین غیر موجود قرار می گیرد و دو نوع دیگر اوراق مذکور همچنان فاقد سابقه انتشار در بازار بدهی ایران است. انواع اوراق منفعت منتشر شده در فرابورس به تفکیک نوع اوراق، در جدول ۳ بیان شده است.

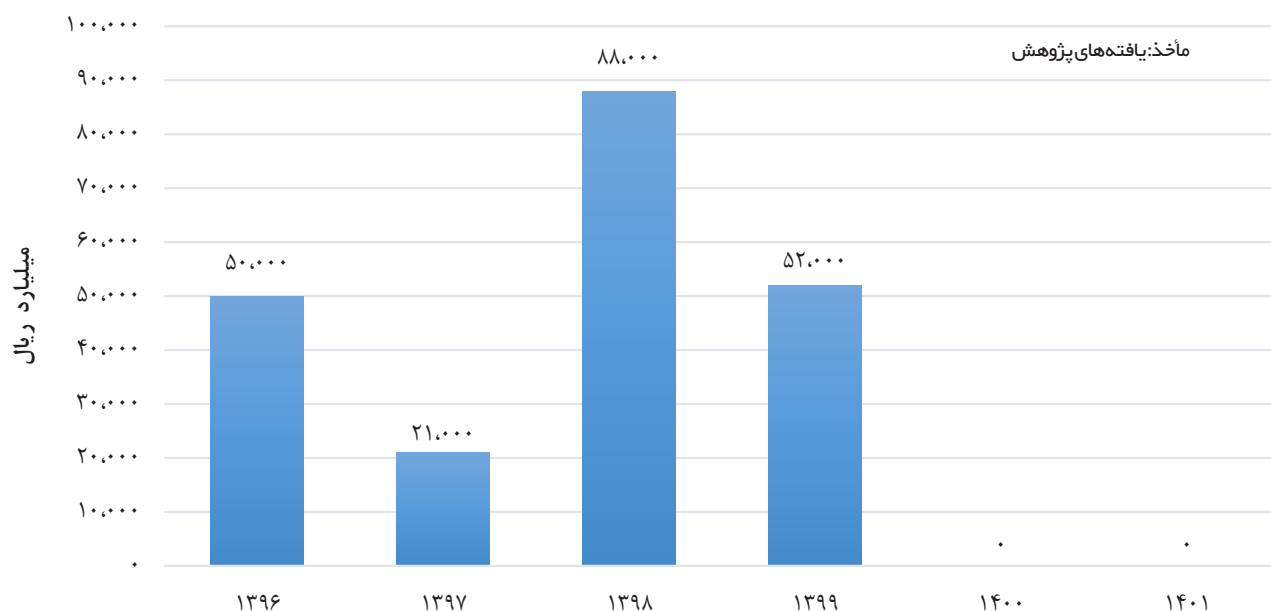
جدول ۳: نوع اوراق منفعت منتشر شده

نوع اوراق منتشر شده	نماد معاملاتی
اوراق منفعت به پشتوانه سود تقسیمی	افاد ۱
	افاد ۲
	افاد ۶۱
	افاد ۶۲
	افاد ۸۱
	افاد ۸۲
	افاد ۸۳
	افاد ۸۴
اوراق منفعت بر پایه منافع دارایی های موجود	اروند
	صینا ۵
	حرم ۰۳
	صنفت ۳۱۲
	صنفت ۰۳۱۲
اوراق منفعت بر پایه منافع آتی دارایی معین غیر موجود	صنفت ۱۳۱۲
	ماهان

مأخذ: یافته های پژوهش

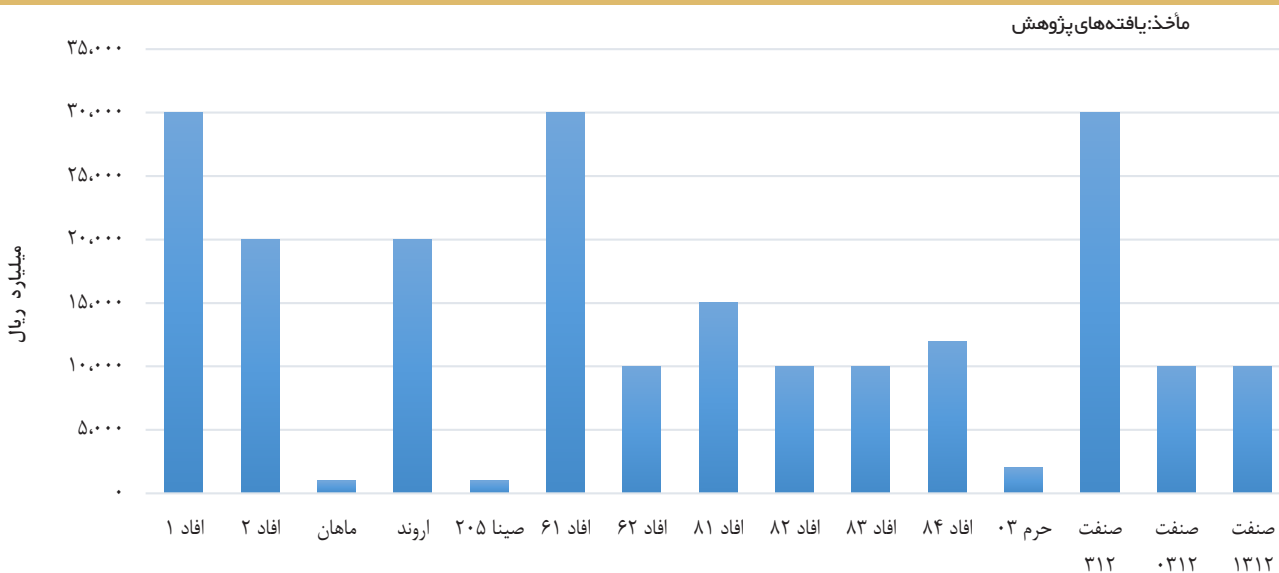
با نگاهی به ارزش کل اوراق منتشر شده به تفکیک سال در نمودار ۱، متوجه می شویم که در سال ۱۳۹۸ به عنوان سال شکوفایی اوراق منفعت، با تأمین مالی به ارزش مجموعاً ۸۸ هزار میلیارد ریال، بیشترین حجم انتشار این اوراق صورت گرفته است. پس از آن، سال ۱۳۹۹ با تأمین مالی به ارزش ۵۲ هزار میلیارد ریال، در جایگاه دوم قرار دارد. در سال های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، در بازار بدهی ایران هیچ گونه اوراق منفعتی منتشر نشده است و دولت و صنعت هر دو از تأمین مالی از طریق انتشار این اوراق غافل بوده اند.

نمودار ۱: ارزش کل اوراق منفعت منتشر شده به تفکیک سال

نمودار ۲، ارزش هریک از اوراق منفعت منتشر شده در فرابورس را نشان می‌دهد. همانطور که مشاهده می‌شود، «افاد ۱»، «افاد ۶۱» و «صنفت ۳۱۲» هر سه با ارزشی معادل ۳۰ هزار میلیارد ریال منتشر شده‌اند. بنابراین، میزان ارزش کل اوراق در دست انتشار، ارتباطی با دولتی یا خصوصی بودن بانی اوراق ندارد و همه صنایع و شرکت‌ها از سهمی عام و خاص شرایط انتشار این اوراق را دارند. «ماهان» و «صینا ۲۰۵» با ارزش ۱ هزار میلیارد ریال، کمترین میزان ارزش انتشار را در میان اوراق منفعت داشته‌اند. از این رو، مشاهده می‌شود که انتشار اوراق منفعت با مبالغ پایین برای صنایع کوچک نیز امکان‌پذیر است و می‌توان گفت که همه شرکت‌ها به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز خود جهت پیشبرد فرصت‌ها و پروژه‌های اقتصادی، از قابلیت انتشار اوراق منفعت برخوردار هستند.

نمودار ۲: ارزش هریک از اوراق منتشر شده

در جدول ۴، نرخ سود اوراق منفعت منتشر شده و نرخ سود سپرده‌های بانکی یک ساله، مقایسه شده است. داده‌های این جدول از بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی بانک مرکزی و شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه استخراج شده است. بالاتر بودن نرخ سود اوراق منفعت نسبت به نرخ سود بانکی، حاکی از جذابیت این اوراق برای خریداری و سرمایه‌گذاری توسط فعالان بازار بدهی است. در این میان، دولت در مقایسه با شرکت‌های بخش خصوصی، نرخ سود بالاتری را به خریداران اوراق منفعت، پرداخت کرده است.

جدول ۴: مقایسه نرخ سود اوراق منفعت و نرخ سود سپرده‌های بانکی یک‌ساله

سال	نماد معاملاتی	نرخ سود اوراق (درصد)	نرخ سود سپرده‌های بانکی یک‌ساله (درصد)
۱۳۹۶	افاد ۱	۲۰	۱۵
	افاد ۲	۱۸	
۱۳۹۷	ماهان	۱۶	۱۵
	اروند	۱۹	
۱۳۹۸	صینا ۲۰۵	۱۹	۱۵
	افاد ۶۱	۱۷/۹	
	افاد ۶۲	۱۷/۹	
	افاد ۸۱	۱۷/۹	
	افاد ۸۲	۱۷/۹	
	افاد ۸۳	۱۷/۹	
	افاد ۸۴	۱۷/۹	
۱۳۹۹	حرم ۰۳	۱۷/۵	۱۶
	صنفت ۳۱۲	۱۸/۵	
	صنفت ۰۳۱۲	۱۸/۵	
	صنفت ۱۳۱۲	۱۸/۵	

ماخذ: یافته‌های پژوهش

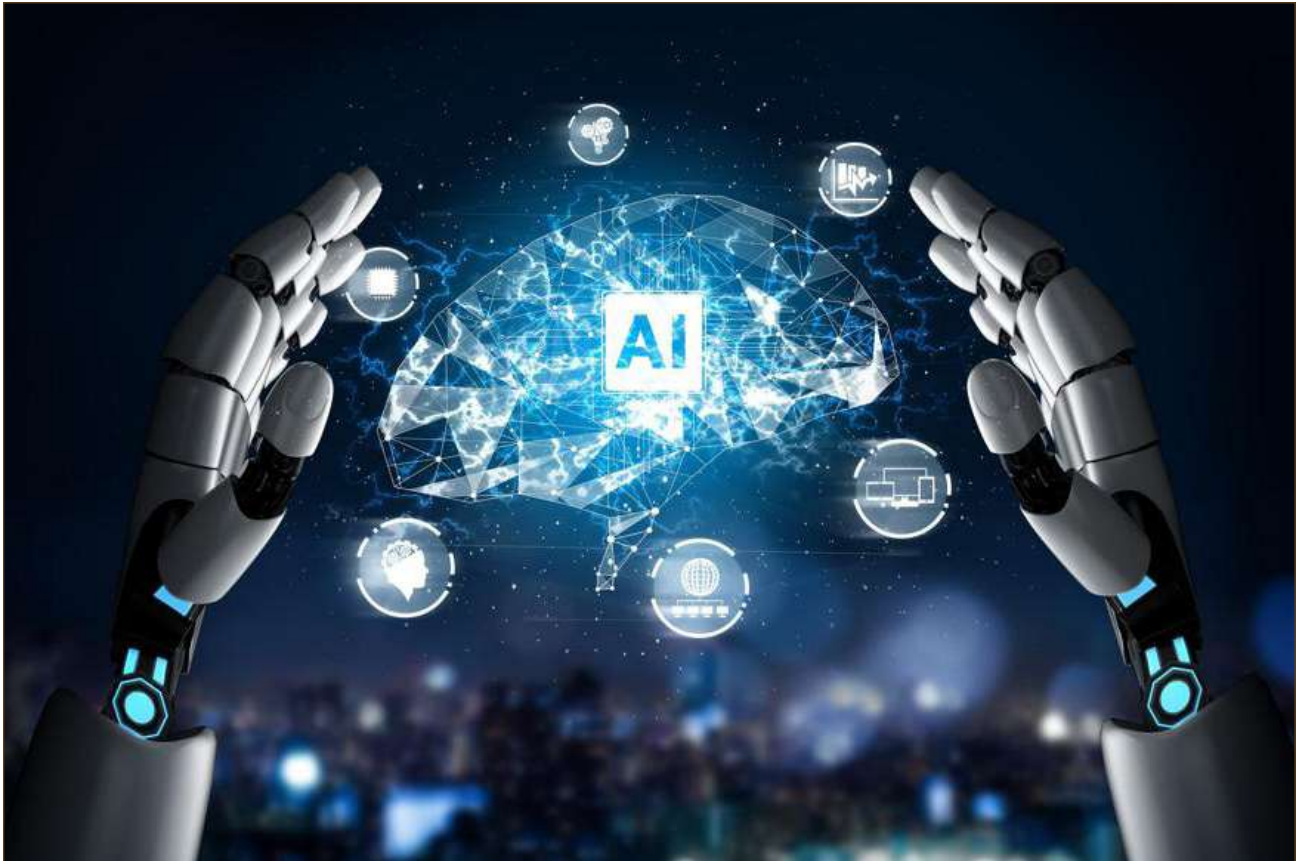
نتیجه‌گیری

در این پژوهش، با توجه به ضرورت پرداختن به موضوع سرمایه‌و چگونگی تأمین آن، ضمن تشریح ابزارهای نوین مالی اسلامی به جای ابزارهای مالی متعارف (که خاصیتی ذاتاً ربوی دارند)، انواع صکوک از منظرهای مختلف معرفی شد و در نهایت اوراق منفعت به عنوان یکی از انواع این ابزارهای نوین مالی اسلامی، مطرح گردید. اوراق منفعت، اوراق بهادار بانامی است که نشان دهنده مالکیت مشاع دارنده آن بر مقدار معینی از منافع آتی حاصل از به کارگیری دارایی‌ها یا ارائه خدمات معین و هرگونه حقوق معین قابل نقل و انتقال برای یک دوره زمانی مشخص است و این اوراق قابل معامله در بورس‌های بازارهای خارج از بورس می‌باشد. ارکان انتشار این اوراق عبارتند از: بانی، امین، نهاد واسط، عامل فروش، عامل پرداخت، بازارگردان و متعهد پذیرنده نویسنده. اوراق منفعت در ۵ حالت شامل (۱) بر پایه دارایی‌های موجود، (۲) گواهی پایه بر پایه خدمات دارایی‌های موجود، (۳) به پشتوانه دارایی‌های نامشهود، (۴) بر پایه منافع آتی دارایی معین غیر موجود (۵) به پشتوانه سود تقسیمی منتشر می‌شود. داده‌ها نشان می‌دهد که تاکنون ۱۵ مرتبه انتشار اوراق منفعت در بازار بدهی ایران صورت گرفته است. اوراق منتشر شده در سه دسته شامل اوراق منفعت به پشتوانه سود تقسیمی، اوراق منفعت بر پایه منافع دارایی‌های موجود و اوراق منفعت بر پایه منافع آتی دارایی معین غیر موجود قرار می‌گیرد و نوع دیگر اوراق مذکور همچنان فاقد سابقه انتشار در بازار بدهی ایران است. این اوراق در طول سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ منتشر شده است و سال ۱۳۹۸ با تأمین مالی به ارزش ۸۸ هزار میلیارد ریال، به عنوان سال شکوفایی انتشار اوراق منفعت شناخته می‌شود. میزان انتشار اوراق منفعت در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، صفر بوده است. در بین بانیهان انتشار اوراق منفعت، دولت بیشترین منابع مالی را از طریق انتشار این اوراق تأمین کرده است. این اوراق هم‌مناسب تأمین نیازهای مالی بالا (افاد ۱، افاد ۶۱، صنفت ۳۱۲) و هم مناسب تأمین نیازهای مالی پایین (ماهان، صینا ۲۰۵) می‌باشد. مقایسه نرخ سود اوراق منفعت منتشر شده و نرخ سود بانکی، نشان می‌دهد که نرخ این اوراق همیشه بالاتر از نرخ سود بانکی بوده است تا از این طریق، جذابیت اوراق مذکور برای خریداری توسط سرمایه‌گذاران حفظ شود. با نوآوری‌های صورت گرفته در حوزه اوراق بهادار اسلامی، امروزه شاهد طراحی و معرفی انواع مطلوبی از این اوراق جهت تأمین منابع مالی مورد نیاز شرکت‌های سهامی عام و خاص به منظور پیشبرد فرصت‌ها و پروژه‌های اقتصادی هستیم. شرکت‌های بورسی و غیر بورسی می‌توانند با بهره‌گیری از مشاوره‌های شرکت‌های تأمین سرمایه، برای تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی خود از طریق انتشار اوراق منفعت اقدام نمایند و در راستای اعتدالی اقتصاد ایران اسلامی، گام‌های بلندی را به سوی رشد و توسعه بردارند.

منابع

۸) مظاهری، معصومه و لشگری یونسی، اعظم (۱۳۹۷). انتقال اوراق منفعت در بازارهای مالی: نقدها و ارائه راهکارهایی نوین با ذکر آرای فقهی امام خمینی (ره). پژوهشنامه متین. ۹) موسویان، سیدعباس (۱۳۸۶). ابزارهای مالی اسلامی (صکوک). تهران: سازمان انتشارات فرهنگ و اندیشه اسلامی. ۱۰) موسوی بجنوردی، حسن (۱۴۱۹ ق). القواعد الفقهیه. قم: نشر الهادی، چاپ اول. ۱۱) نجفی، مهدی (۱۳۸۵). بررسی فرآیند تأمین مالی از طریق انتشار اوراق صکوک. بورس اقتصادی. 12) Kamil, W. A. (2008). Introduction to Sukuk. In R. Ratings, Malaysian Sukuk Market Handbook - Your Guide to the Malaysian Islamic Capital Market, (pp.21-49). Kuala Lumpur: RAM Rating. 13) Lotter, P. & Khalid. H. (2007). Understanding Moody's Approach to Unsecured Corporate Sukuk. Dubai: Moody's Investors Service. 14) Kahf, M. (1998). Use of Usufruct Bonds in Financing Public Utilities. <http://www.kantakji.com/fiqh/Files/Markets/m175.pdf>

۱) اقبال، منور و خان، طریق اللہ (۱۳۸۸). تأمین مالی مخارج دولت از دیدگاه اسلام. ترجمه جلالی، عبدالحسین و بمانپور، مسلم. دانشگاه امام صادق (ع). ۲) توحیدی، محمد و یارمحمدی، رضا (۱۳۹۶). گزارش بررسی تحلیلی وضعیت بازار اوراق بهادار اسلامی (صکوک) در ایران و جهان. مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی. ۳) حبیبیان نقیبی، مجید (۱۳۸۴). درآمدی بر اوراق منفعت و مبانی شرعی آن. وبسایت انجمن علمی اقتصاد اسلامی ایران. ۴) دستورا العمل انتشار اوراق منفعت (۱۳۹۶). سازمان بورس و اوراق بهادار. ۵) دلخوائی، ساناز و زهره‌وندی، مسعود (۱۴۰۰). گزارش مورد کاوی صکوک منفعت شرکت ملی نفت ایران (سهامی خاص). شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه. ۶) سبحانی، حسن و حبیبیان نقیبی، مجید (۱۳۹۱). ریسک و بازدهی اوراق منفعت. فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران. ۷) عابد، محمد (۱۳۹۸). اوراق منفعت. تهران: چهل و یکمین همایش انجمن حسابداران خبره ایران.

گذری بر مرزهای علم مالی

مسلم پیمانی

عضو هیئت علمی گروه مالی و بانکداری دانشگاه علامه طباطبائی

قسمت بیست و چهارم

مقاله انتخاب شده جهت بررسی در این شماره، مجدداً در حوزه هوش مصنوعی^۱ و یادگیری ماشین^۲ و کاربردهای آن در علم مالی است. این حوزه از حوزه‌های نوپا و روبه‌رشد در علم مالی و دیگر رشته‌ها محسوب می‌شود، به طوری که پیشرفت‌های چشمگیر اخیر این حوزه (به ویژه با رونمایی از سامانه شگفت‌انگیز Chat GPT) موجب توجه عموم افراد جامعه به آن شده است. این مقاله، در شماره ماه مارس سال ۲۰۲۳ مجله اقتصاد مالی تحت عنوان «رنگ لغات مالی»^۳ به چاپ رسیده و در حوزه تخصصی پردازش زبان طبیعی^۴ قابل طبقه‌بندی است. در پردازش زبان طبیعی سعی می‌گردد زبان انسان (گفتاری و نوشتاری) توسط رایانه‌ها قابل تحلیل، قابل درک و البته بازتولید شود.

خلاصه مقاله

همانگونه که گفته شد، این مقاله در حوزه یادگیری ماشین (به طور عام) و در زیرشاخه پردازش زبان طبیعی (به طور خاص) قابل طبقه‌بندی است. یکی از کاربردهای اصلی پردازش زبان طبیعی در مالی، تحلیل احساسات است که در آن سعی می‌گردد با تحلیل متون و گفتارهای عموماً کتبی (مانند توییت‌های سرمایه‌گذاران در مورد سهمی خاص)، احساس و دیدگاه کلی سرمایه‌گذاران استخراج و از آن در تحلیل و پیش‌بینی متغیرهای مالی استفاده شود. در این

ارائه شده، روش مورد استفاده در این پژوهش در مقایسه با تحقیقات قبلی، موجب بهبود معنی‌دار قدرت پیش‌بینی‌کنندگی تغییرات آتی قیمت سهام شده و این بهبود در هر سه حوزه داده‌ای (کنفرانس اطلاع‌رسانی، فرم k-۱۰ و مقالات ذکر شده) قابل مشاهده است.

راستا، روش‌های فنی متعددی وجود دارد که یکی از آنها، استفاده از فرهنگ لغات خاص هر حوزه مانند حوزه مالی است. نویسندگان این مقاله ادعا دارند که با ارائه روشی جدید، قدرت پیش‌بینی برون نمونه‌ای بیشتری رانسبت به روش‌های قبلی حوزه پردازش زبان طبیعی، به دست آورده‌اند. در این پژوهش سعی شده است با تمرکز بر متون برگرفته از کنفرانس‌های اطلاع‌رسانی اعلام سود شرکت‌های مختلف بورسی، لغات مثبت و منفی مالی استخراج و بر اساس فرم k-۱۰ و مقالات وال استریت ژورنال آزمون شوند. طبق نتایج

پانویس‌ها

- 1- Artificial Intelligence (AI)
- 2- Machine Learning
- 3- The Color of Finance Words
- 4- Natural Language Processing (NLP)

فراخوان معرفی کتاب در ماهنامه بورس

ماهنامه بورس در نظر دارد در هر شماره، به معرفی کتاب‌های منتشرشده در حوزه بورس و سرمایه‌گذاری بپردازد.

بدین وسیله از کلیه نویسندگان و پدیدآوردگان دعوت می‌شود تا آثار خود را جهت معرفی در صفحه «معرفی کتاب» برای این نشریه ارسال نمایند.

لازم به ذکر است ماهنامه بورس متعلق به بورس اوراق بهادار تهران، با رویکرد خبری، تحلیلی و آموزشی، سابقه‌ای بیش از ۲۵ ساله در حوزه انتشار اخبار بازار سرمایه و اطلاعات و آمار اقتصادی دارد.

این ماهنامه به طور تخصصی برای فعالان بازار سرمایه، تمامی ارکان و ناشران بورسی، کارگزاری‌ها، نهادهای مالی (تأمین سرمایه، مشاوران سرمایه‌گذاری، سبدگردان‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری) و همچنین مراکز آموزشی به خصوص دانشگاه‌ها منتشر می‌گردد.

شرایط ارسال آثار:

- آخرین ویراستاری کتاب حداقل در سال ۱۳۹۹ صورت گرفته باشد.
- ارسال ۲ نسخه از کتاب (یک نسخه جهت معرفی در ماهنامه بورس و یک نسخه جهت اهدا به کتابخانه بورس اوراق بهادار تهران)
- ارائه درخواست در قالب نامه و شماره تماس جهت ارتباط با مؤلف

نحوه ارسال آثار:

علاقه مندان می‌توانند آثار خود را به آدرس تهران، سعادت‌آباد، بلوار شهرداری، نبش خیابان ۱۳ غربی، پلاک ۳ کد پستی: ۱۹۹۸۸۹۶۵۵۱ جهت بررسی ارسال نمایند.

شماره تماس دفتر ماهنامه بورس:
۵۷۲-۴ داخلی ۲۶۷۴۱۱۵۱

آدرس پست الکترونیک ماهنامه:
mahnamehourse@gmail.com

آدرس اینترنتی:
www.tsemag.ir

مدیریت توسعه فرهنگ سرمایه‌گذاری بورس اوراق بهادار تهران برگزار می‌کند

کارگاه‌های آموزشی پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

موضوع کارگاه

آموزش پس‌انداز و سرمایه‌گذاری متناسب با مقطع تحصیلی و رده‌سنی به همراه ارائه بسته‌های فرهنگی رایگان

شرکت کنندگان

دانش‌آموزان، هنرجویان، مربیان، معلمان و اولیا دانش‌آموزان شهر تهران

محل برگزاری

مدارس و هنرستان‌های
شهر تهران
و یا بورس اوراق بهادار تهران

اطلاعات و هماهنگی

۲۶۷۴۱۱۵۱

داخلی ۵۷۲

تهران، سعادت‌آباد، بلوار شهرداری،
نیش خیابان ۱۳ غربی، پلاک ۳

بورس اوراق بهادار تهران

شرکت توسعه مدیریت
و آموزش بورس (سهامی خاص)
وابسته به سازمان بورس و اوراق بهادار

دوشنبه‌های بورسی

هر دوشنبه بایک موضوع بورس

ساعت برگزاری ۱۵ الی ۱۶

لینک دسترسی <https://www.skyroom.online/ch/tse/osoul>

جهت ورود به کلاس از گزینه مهمان استفاده کنید و سپس نام و نام خانوادگی را وارد فرمایید.

امکان حضور برای شرکت کنندگان محترم در همان روز از ساعت ۱۴:۴۵ فراهم می باشد.